R A P O R T
privind executarea bugetului de stat în anul 2021

CUPRINSUL

raportului privind executarea bugetului de stat în anul 2021

Sumar executiv ..... *- 3 -*

Bugetul public național ..... - 4 -

Bugetul de stat ..... - 5 -

I. Evoluții macroeconomice ale economiei naționale în anul 2021 ..... *- 6 -*

II. Implementarea măsurilor de politici bugetar-fiscale ..... *- 10 -*

III. Executarea bugetului public național ..... *- 16 -*

3.1 Executarea părții de venituri a bugetului public național ..... - 18 -

3.2 Executarea părții de cheltuieli a bugetului public național ..... - 35 -

3.3 Soldul bugetar al bugetului public național ..... - 39 -

3.4 Datoria sectorului public ..... - 40 -

3.5 Datorii interne ale instituțiilor finanțate de la bugetul public național ..... - 42 -

IV. Executarea bugetului de stat ..... *- 43 -*

4.1 Veniturile bugetului de stat ..... - 43 -

4.2 Cheltuielile bugetului de stat ..... - 53 -

4.3 Datoria de stat și serviciul acesteia ..... - 60 -

4.4 Soldul bugetar al bugetului de stat ..... - 63 -

4.5. Cheltuielile în cadrul grupelor funcționale principale ..... - 67 -

4.5.1. Servicii de stat cu destinație generală ..... - 67 -

4.5.2. Apărare națională ..... - 74 -

4.5.3. Ordine publică și securitate națională ..... - 76 -

4.5.4. Servicii în domeniul economiei ..... - 80 -

4.5.5. Protecția mediului ..... - 87 -

4.5.6. Gospodăria de locuințe și gospodăria serviciilor comunale ..... - 88 -

4.5.7. Ocrotirea sănătății ..... - 90 -

4.5.8. Cultură, sport, tineret, culte și odihnă ..... - 94 -

4.5.9. Învățământ ..... - 97 -

4.5.10. Protecție socială ..... - 100 -

4.6 Transferurile către bugetele locale ..... - 104 -

4.7 Descrierea bilanțului contabil al bugetului de stat ..... - 107 -

4.8 Creanțele și datoriile instituțiilor finanțate de la bugetul de stat ..... - 109 -

4.9 Implementarea recomandărilor şi executarea cerinţelor din hotărârea precedentă a Curții de Conturi ..... - 110 -

Sinteza rezultatelor monitoringului financiar al activității economico-financiare a întreprinderilor de stat și societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, în semestrul I, ale anului 2021 ..... *- 149 -*

Sumar executiv

Evoluțiile în anul 2021

Anul 2021 s-a remarcat printr-o revenire accelerată a economiei, prin relansarea finanțării externe, dar și printr-o criză energetică spre final de an.

După recesiunea din anul 2020 (-8,4%) provocată de pandemie și de seceta severă, anul 2021 a înregistrat o serie de creșteri din punct de vedere economic. Economia națională, în anul 2021 a înregistrat o traiectorie ascedentă, pe fondul relaxării restricțiilor COVID-19, înregistrând cea mai înaltă rată de creștere a PIB din ultima perioadă. Astfel, produsul intern brut a constituit, în valoare nominală 241,9 miliarde lei și a înregistrat o creștere reală de 13,9% față de anul 2020. Accelerarea creșterii consumului intern, a activității investiționale și înviorarea activității economice sunt factorii determinanți care au favorizat această creștere.

În anul 2021, rata inflației la sfîrșitul anului a înregistrat un ritm mai pronunțat decât s-a anticipat (decembrie 2021 față de decembrie 2020) și a trecut peste intervalul de variație a țintei inflației stabilite de BNM (5% +/-1,5%), constituind 13,9%. Traiectoria ascendentă începută în prima jumătate a anului, preponderent, ca urmare a intensificării presiunilor din partea cererii, susținute de majorarea venitului disponibil, dar și ca urmare a creșterii preturilor la produsele alimentare, la petrol și la alte materii prime pe piața internațională, fapt ce s-a reflectat parțial în majorarea preturilor acestor produse pe piața locală. Recuperarea cererii interne, precum și creșterea prețurilor internaționale la resurse energetice și materia primă au condus treptat la intensificarea continuă a proceselor inflaționiste.

Criza energetică din toamna anului 2021 a generat noi provocări pentru guvernare și mediul de afaceri. Totodată a produs o creștere în lanț a prețurilor, atît la resursele energetice pe piața regională, cît și a prețurilor la produsele alimentare pe piața internă.

Anul 2021 a fost marcat și de ieșirea Republicii Moldova din izolarea internațională prin reluarea finanțării externe întru asigurarea continuității reformelor instituționale și de guvernanță și totodată pentru redresarea economică a țării. Reluarea finanțării externe va asigura constrîngerile bugetare și va permite angajarea de cheltuieli substanțiale pentru domeniile sănătății și asistenței sociale, reforme economice.

În anul 2021 Guvernul a reacționat prompt la atenuarea consecințelor pandemiei de COVID-19 și a celor generate de criza energetică prin instituirea măsurilor de susținere, care au avut menirea să amelioreze situația atât a agenților economici, cât și a consumatorilor casnici, care ulterior a condus la revizuirea urgentă și semnificativă a principalilor indicatori bugetari pe termen scurt. Pentru a susține financiar aceste măsuri au fost adoptate trei modificări ale Legii

bugetului de stat pentru anul 2021 nr. 258/2020 (Legea nr. 45/2021, nr.135/2021 și nr.188/2021), care au reflectat un cadru mai flexibil de măsuri bugetar-fiscale, inclusiv pentru a susține celelalte componente ale bugetului public național, cum ar fi bugetele locale, bugetul asigurărilor sociale de stat și fondurile asigurării obligatorii de asistentă medicală.

Reieșind din rezultatul pozitiv al accelerarii pronunțate a activității economice, bugetul public național în anul 2021 a înregistrat un *deficit* în sumă de 4 640,5 mil. lei sau de 2,3 ori mai mic față de anul 2020.

Bugetul public național

Evoluția bugetului public național, 2020-2021, mlrd.lei

Indicatorii	Executat		Devieri 2021 față de 2020		% în PIB	
	2020	2021	(+,-)	%	2020	2021
PIB	**199,7**	**241,9**	**X**	**X**	**X**	**X**
Venituri						
BPN, incl.:*[1]	***62,65***	***77,37***	***14,72***	***123,5%***	***31,4%***	***32,0%***
BS	*38,5*	*49,38*	*10,88*	*128,3%*	*19,3%*	*20,4%*
BASS	*24,28*	*27,25*	*2,97*	*112,2%*	*12,2%*	*11,3%*
FAOAM	*8,54*	*11,54*	*3,00*	*135,1%*	*4,3%*	*4,8%*
BUAT	*18,26*	*20,38*	*2,12*	*111,6%*	*9,1%*	*8,4%*
Cheltuieli						
BPN, incl.:*	**73,27**	**82,01**	***8,74***	***111,9%***	***36,7%***	***33,9%***
BS	*49,63*	*54,11*	*4,48*	*109,0%*	*24,9%*	*22,4%*
BASS	*24,24*	*27,19*	*2,95*	*112,2%*	*12,1%*	*11,2%*
FAOAM	*8,4*	*11,55*	*3,15*	*137,5%*	*4,2%*	*4,8%*
BUAT	*17,93*	*20,34*	*2,41*	*113,4%*	*9,0%*	*8,4%*
Deficit(-) / Excedent (+)						
BPN, incl.:*	**-10,62**	**-4,64**	***5,98***	***43,7%***	***-5,3%***	***-1,9%***
BS	*-11,13*	*-4,73*	*6,40*	*42,5%*	*-5,6%*	*-2,0%*
BASS	*0,04*	*0,06*	*0,02*	*>1,5 ori*	-	-
FAOAM	*0,14*	*-0,01*	*-0,15*	*-7,1%*	*0,1%*	-
BUAT	*0,33*	*0,04*	*-0,29*	*12,1%*	*0,2%*	-

Nivelul de executare a veniturilor acumulate la bugetul public național a atins 105,6% fată de prevederile anuale. Totodată față de încasările anului 2020 acestea s-au majorat cu 23,5% sau 14 723,0 mil. lei ca urmare a restabilirii activității economice în anul 2021.

Cheltuielile bugetului public național au fost executate la nivel de 93,0% față de prevederile anuale. Comparativ cu anul 2020 cheltuielile s-au majorat cu 11,9% sau cu 8 743,7 mil. lei.

[1] **Nota:** * Datele referitoare la veniturile și cheltuielile componentelor BPN sunt prezentate cu transferuri între bugete.

Bugetul de stat

Evoluția bugetului de stat, 2021, mil.lei

	Aprobat	Precizat	Executat	% față de precizat
Venituri	41 415,4	45 864,9	49 383,8	107,7
Cheltuieli	55 399,6	57 656,8	54 116,9	93,9
Sold bugetar (deficit)	-13 984,2	-11 791,9	-4 733,1	40,1
Deficit (ponderea în PIB)	*-6,32 %*	*-5,07 %*	*-1,96 %*	

Analizând execuția bugetului de stat pentru anul 2021 se constată următoarele:

- încasările au fost realizate în sumă de 49 383,8 mil. lei, cu 3 518,9 mil. lei (7,7%) mai mult față de prevederile precizate;
- cheltuielile au fost efectuate în sumă de 54 116,9 mil. lei, cu 3 539,9 mil. lei (6,1%) sub nivelul prevederilor precizate;
- soldul bugetar (deficitul) în sumă de 4 733,1 mil. lei a fost cu 7 058,8 mil. lei (59,9%) sub nivelul prevederilor precizate. Din suma totală a deficitului, proiectelor finanțate din surse externe le revine 2 364,5 mil. lei sau 50,0 la sută.

Drept surse de finanțare a deficitului au servit:

- active financiare în sumă de 2 257,8 mil.lei (cu semnul minus);
- datorii în sumă de 11 917,5 mil.lei, dintre care: datorii interne –3 764,6 mil. lei și împrumuturi externe (nete) – 8 152,9 mil.lei. Pe parcursul anului 2021, față de creditorii externi au fost onorate obligațiunile în sumă de 2 458,5 mil.lei. La finele anului 2021, soldurile mijloacelor bănești în conturile bugetului de stat au constituit 9 056,0 mil. lei, dintre care soldurile pe componenta de bază a bugetului de stat – 7 743,7 mil. lei, iar soldurile proiectelor finanțate din surse externe – 1 312,3 mil. lei.

Datoria de stat

Datoria de stat s-a încadrat în limite stabilite prin Legea bugetului de stat pentru anul 2021. Ponderea datoriei de stat în PIB, la situația din 31 decembrie 2021, a constituit 32,1%, fiind cu 1,9 p.p. mai mică comparativ cu situația de la sfîrșitul anului 2020.

Provocările aferente executării bugetului de stat în anul 2021

Perspectivele pentru anul 2021 s-au inversat brusc după izbucnirea crizei din sectorul energetic, iar executarea indicatorilor bugetari prevăzuți pentru anul 2021, au fost influențați în mare parte de:

- Efectele negative create în sectorul energetic în condițiile de incertitudine sporită, cauzată în special de lipsa unei informații certe privind

majorarea tarifelor la gazele naturale, precum și în contextul posibilii sistări de livrare de gaze naturale;

- Accelerarea inflației ca rezultat a creșterii tarifelor la resursele energetice și prețurilor la produsele alimentare;
- Nivelul de implementare a proiectelor finanțate din surse externe.

I. Evoluții macroeconomice ale economiei naționale în anul 2021

Economia națională în anul 2021 a câștigat un avânt puternic și a intrat pe o traiectorie ascedentă, datorită relaxării restricțiilor COVID-19 și a reluării finanțării externe.

După o contractare severă a activității economice în anul 2020, PIB-ul înregistrând o scădere de 8,4%, ca rezultat al crizei pandemice și al secetei, anul 2021 atestă o ascensiune semnificativă, înregistrând cea mai înaltă rată de creștere a PIB din ultimii trei decenii (+13,9%). Aceasta se datorează, preponderent, unui an agricol favorabil. Astfel, producția agricolă a înregistrat o creștere record de 49,9%, determinată de creșterea producției vegetale cu 75,5%, ce constituie o pondere de 81% în total producție agricolă. O relansare s-a atestat și în sectorul industrial, unde volumul producției industriale s-a majorat cu 12,1% comparativ cu anul precedent, cauzată de creșterea în majoritatea ramurilor industriei extractive, prelucrătoare, precum și creșterii producției ramurii energetice.

Conform rezultatelor activității economice, în anul 2021, *produsul intern brut (PIB)* a însumat ***241,9 mild. lei***, fiind în creștere față de anul 2020 cu 13,9% (în prețuri comparabile). La creșterea PIB au contribuit, în principal, următoarele activități economice: agricultura, silvicultura și pescuitul (+4,2%); activitatea comercială (+2,2%); transport și depozitare (+1,6%); informații și comunicații (+1,2%); producția și furnizarea de energie electrică şi termică, gaze, apă caldă și aer condiționat (+0,9%); arta, activități de recreere și de agrement (+0,5%). Impozitele nete pe produs, cu o pondere de 14,2% la formarea PIB, au contribuit cu 2,3% la majorarea PIB, volumul lor fii în creștere cu 17,1 la sută.

Rata inflației la sfîrșitul anului (decembrie 2021 față de decembrie 2020) a trecut peste intervalul de variație a țintei inflației stabilite de Banca Națională a Moldovei (5% +/- 1,5%), constituind 13,9 la sută. Accelerarea inflației din anul 2021, denotă vulnerabilitatea procesului inflaționist autohton față de evoluțiile din mediul extern, care se datorează, preponderent, șocurilor de ofertă din perspectiva creșterii prețurilor internaționale și regionale la produsele alimentare, la resursele energetice și la alte materii prime cu repercusiuni asupra prețurilor

de import. Totodată, presiuni inflaționiste se manifestă și din partea cererii în contextul creșterii venitului disponibil și al creditării de consum, care au susținut majorarea prețurilor subcomponentelor inflației de bază, dar și a prețurilor la produsele alimentare. Dinamica pozitivă a fondului de salarizare atât pentru sectorul real, cât și pentru cel bugetar, asociată ascensiunii galopante a creditării, în special a persoanelor fizice, acordând noi credite pentru consum și imobil, a generat un impact pozitiv asupra cererii agregate, antrenând la conturarea presiunilor inflaționiste componentele inflației de bază.

În scopul atenuării acestor presiuni inflaționiste, BNM a intervenit pe piața valutară internă atât prin procurări, cât și prin vânzări de valută. Condițiile monetare reale au fost restrictive pe întreaga perioadă, exercitând un impact negativ asupra cererii agregate. BNM a aplicat măsuri de politică monetară pentru a reduce impactul șocurilor asupra economiei prin majorarea ratei de bază aplicată la principalele operațiuni de politică monetară pe termen scurt și ratele de dobândă la creditele și la depozitele overnight cu 2,0 p.p. Astfel, majorarea ratei de bază în combinație cu majorarea normei rezervelor obligatorii sunt orientate spre diminuarea ritmurilor de creștere a creditelor de consum, care au un impact puternic pro-inflaționist.

Pe parcursul anului 2021, ***moneda națională*** a atestat modificări semnificative atât fața de dolarul SUA cât și față de moneda europeană. De la începutul anului 2021 și până la finele anului respectiv moneda națională față de dolarul SUA în termeni nominali a marcat o depreciere de 3,1% (de la 17,21 lei/ 1 dol.SUA la 01.01.2021 până la 17,75 lei/1 dol.SUA). Față de moneda unică europeană moneda națonală a înregistrat, pentru aceeași perioadă, o apreciere egală cu 4,9% (de la 21,12 lei pentru un euro la 01.01.2021 și 20,09 lei pentru un euro la 31.12.2021). Stocul activelor valutare de rezervă ale BNM la 31.12.2021 a înregistrat suma de 3 901,9 mil. dolari SUA, fiind în creștere cu 3,1% comparativ cu valoarea atestată la sfârșitul anului 2020 (3 783,5 mil. dolari SUA).

Valoarea totală a ***comerțului internațional*** cu mărfuri în anul 2021 a fost de 10 321 mil. dolari SUA (inclusiv exporturi – 3 144,4 mil. dolari SUA, importuri – 7 176,6 mil.dolari SUA), înregistrând o creștere de 30,9% față de anul 2020, atât a exporturilor cu 677,3 mil. dolari SUA (+27,5%), cât și a importurilor cu 1 760,6 mil. dolari SUA (+32,5%). Astfel, deficitul balanței comerciale a crescut cu 36,7%, de la nivelul de -2949,0 mil. dolari SUA la -4032,2 mil. dolari SUA. Volumul importurilor a depășit de circa 2,3 ori volumul exporturilor și, astfel, soldul negativ al balanței comerciale s-a majorat de circa 1,4 ori, accentuându-se mai mult dependența economiei de sursele externe. Gradul de acoperire a importurilor cu exporturi în anul 2021 a constituit 43,8%, fiind mai mic cu 1,8 p.p. față de anul 2020.

Sectorul industrial a crescut semnificativ în anul 2021, după declinul cauzat de criza pandemică. Astfel, volumul producției industriale s-a majorat cu 12,1% comparativ cu anul 2020, datorită creșterii producției în industria extractivă (+11,9%), în industria prelucrătoare (+11,4%) și la producția și furnizarea de energie (+16,1%). Factorii de influență, care au determinat ascensiunea în sectorul industrial au fost, proponderent, relasarea măsurilor privind activitatea economică prin atenuarea treptată a impactului negativ al pandemiei COVID-19, precum și restabilirea cererii interne și externe față de bunurile industriale.

Activitatea investițională a crescut în anul 2021 în ritm modest. Volumul investițiilor în active imobilizate s-a majorat cu 4,8% comparativ cu anul 2020, însumând circa 29,6 mild. lei. Investițiile în imobilizări corporale au însumat 29,0 miliarde lei (ceea ce constituie 97,8% din valoarea totală a investițiilor în active imobilizate), având o creștere de 4,5% față de anul precedent. Sporirea investițiilor proprii ale agenților economici orientate în tehnologii noi, mașini și utilaje, precum și creșterea investițiilor în infrastructura publică au constituit factorii de bază care au influențat creșterea investițiilor.

Câștigul ***salarial nominal mediu lunar brut*** al unui salariat din economia națională în anul 2021 a constituit 9 116 lei, ceea ce prezintă o majorare în termeni nominali cu 12,4% față de anul 2020. În termeni reali cîștigul salarial s-a majorat cu 6,9%. În sfera bugetară câștigul salarial mediu lunar a constituit 7 786,6 lei, iar în sectorul real s-a cifrat la 9 595 lei. Față de anul 2020, în sfera bugetară câștigul salarial mediu lunar s-a majorat cu 6,5%, iar în sectorul real, a crescut cu 14,2% în termeni nominali.

Mărimea medie a ***pensiei lunare*** la 1 ianuarie 2022 a constituit 2 578,5 lei și s-a majorat cu 22,5% față de aceeași perioadă a anului 2021 în termeni nominali.

Rata șomajului (ponderea șomerilor în forța de muncă, conform BIM) la nivel de țară pentru anul 2021 a înregistrat valoarea de 3,2%, fiind cu 0,6 p.p. mai mică față de nivelul mediu înregistrat în anul 2020. Numărul șomerilor înregistrați la oficiile forței de muncă în anul 2021 a constituit 28,2 mii persoane, fiind în descreștere cu 4,9 mii față de 2020.

Veniturile disponibile ale populației în mediu pe o persoană pe lună au constituit 3 510,1 lei, fiind în creștere cu 13,4% față de anul precedent, iar în termeni reali o creștere de 7,8 la sută.

Prognoza principalilor indicatori macroeconomici care au fost luați în calcul la elaborarea bugetului pentru anul 2021, prognoza precizată din luna octombrie 2021 și executarea efectivă a acestora se prezintă în tabelul de mai jos.

Indicatori	Unitatea de măsură	Indicatorii utilizați la elaborarea bugetului pe 2021	Indicatorii precizați pentru 2021	Indicatorii efectivi pentru 2021	2021 efectiv față de	
					Indicatorii la proiectul bugetului 2021	
					(+,-)	%
Produsul intern brut nominal	**mild. lei**	**221,4**	**232,5**	**241,9**	*X*	*X*
față de anul precedent, în prețuri comparabile	%	*104,7*	*107,5*	*113,9*	*X*	*X*
Indicele prețurilor de consum						
mediu anual	%	*102,7*	*104,0*	*105,1*	*2,4*	*X*
la sfârșitul anului	%	*104,0*	*107,9*	*113,9*	*9,9*	*X*
Cursul de schimb al leului						
mediu anual	lei/dol. SUA	**18,19**	**17,87**	**17,68**	*-0,51*	*97,2*
la sfârșitul anului	lei/dol. SUA	*18,18*	*18,49*	*17,75*	*-0,43*	*97,6*
Export	**mil.dol. SUA**	**2725,0**	**2916,0**	**3144,4**	*419,4*	*115,4*
față de anul precedent	%	*112,6*	*118,2*	*127,5*	*14,9*	*X*
Import	**mil.dol. SUA**	**6075,0**	**6850,0**	**7176,6**	*1101,6*	*118,1*
față de anul precedent	%	114,3	126,5	132,5	*18,2*	*X*
Soldul balanței comerciale	**mil.dol. SUA**	**-3350,0**	**-3934,0**	**-4032,2**	*682,2*	*120,4*
Producția industrială						
în prețuri curente	**mild.lei**	**60,6**	**67,3**	**69,9***	*9,3*	*115,3*
față de anul precedent, în prețuri comparabile	%	102,4	110,5	112,1	*9,7*	*X*
Producția agricolă						
în prețuri curente	**mild.lei**	**32,6**	**39,2**	**46,1**	*13,5*	*141,4*
față de anul precedent, în prețuri comparabile	%	124,0	129,0	149,9	*25,9*	*X*
Investiții în active imobilizate						
în prețuri curente	**mild.lei**	**33,0**	**35,5**	**29,6**	*-3,4*	*89,7*
față de anul precedent, în prețuri comparabile	%	106,5	110,1	104,8	*-1,7*	*X*
Fondul de remunerare a muncii						
în prețuri curente	**mild.lei**	**62,8**	**66,2**	**67,5***	*4,7*	*107,5*
față de anul precedent, nominal	%	110,1	115,5	*117,7*	*7,6*	*X*

X – valori care nu se calculează din cauza lipsei de relevanță.
**Estimările Ministerului Economiei și Infrastructurii*

II. Implementarea măsurilor de politici bugetar-fiscale

Obiectivele bugetului pe anul 2020	Realizări
1. Consolidarea bugetar-fiscală	Politica bugetar–fiscală pentru anul 2021 a avut la bază angajamentele pentru atenuarea impactului pandemiei de COVID-19 şi crizei din sectorul energetic, beneficiarilor de pensii și alocații sociale, suportul de stat pentru economia națională (susținerea angajaților și angajatorilor în perioada stării de urgență, acordarea indemnizației unice cadrelor medicale, compensarea parțială a diferențelor de tarife pentru consumatorii casnici la gazele naturale şi energia termică, sustinerea financiara a familiilor defavorizate prin acordarea ajutorului pentru perioada rece a anului, îmbunătățirea infrastructurii drumurilor etc.). Ținta de deficit al bugetului public național a fost revizuită și stabilită pentru anul 2021 la nivel de 6,4% din PIB. E de menționat, ca la toate modificările ale bugetului, efectuate pe parcursul anului 2021, a fost utilizată clauza de derogare în baza prevederilor art. 15 alin.(3) lit. a) Legea 181/2014, care admite derogarea de la regula bugetar-fiscală în caz de situații excepționale care pun în pericol securitatea națională. Exercițiul bugetar pentru anul 2021 s-a încheiat cu un sold bugetar (deficit) la nivel de 1,9% din PIB față de 5,3% din PIB executat în anul 2020. Obiectivele de bază aferente politicii fiscale și vamale pentru anul 2021 au constat în: 1. Legislație fiscală și vamală favorabilă dezvoltării economice; 2. Consolidarea veniturilor bugetare în vederea finanțării cheltuielilor publice; 3. Susținerea mediului de afaceri prin prisma măsurilor axate pe relansarea economică ca urmare a crizei pandemice;

Obiectivele bugetului pe anul 2020	Realizări
	Prin urmare, un obiectiv primordial al Guvernului a fost consolidarea veniturilor bugetare printr-o administrare fiscală şi vamală eficientă şi nu prin majorarea poverii fiscale. În viziunea Ministerului Finanțelor, un factor carea a contribuit la creşterea încasărilor este eficientizării administrării fiscale și vamale denotă o extindere a bazei fiscale prin reducerea economiei tenebre. Astfel, pe lângă faptul că s-a asigurat o majorare a surselor bugetare, aceasta a contribuit substanțial la dezvoltarea unui mediu concurențial loial – o condiție indispensabilă pentru dezvoltarea economică sustenabilă. Mai mult ca atât, măsurile de politică fiscală și vamală pentru anul 2021 au avut drept scop soluționarea constrângerilor economice și asigurarea dezvoltării durabile a Republicii Moldova, în contextul proceselor economice și sociale existente. Implementarea măsurilor de politică fiscală şi vamală pentru anul 2021 s-a realizat prin modificarea cadrului normativ în domeniul respectiv, care este constituit din Codul fiscal și Codul vamal, precum și legile conexe acestora (Legea cu privire la modificarea unor acte legislative nr.257/2020). Cele mai importante modificări ale legislației fiscale și vamale care au avut impact asupra consolidării veniturilor bugetului sunt următoarele: 1. Uniformizarea cotelor de impozitare a veniturilor. 2. Impozitarea veniturilor financiare. 3. Anularea scutirii de TVA a materiei prime, materialelor, articolelor de completare şi accesoriilor necesare procesului propriu de producţie, livrate și/sau importate de către organizaţiile şi întreprinderile societăţilor nevăzătorilor, societăţilor surzilor şi societăţilor invalizilor. 4. Stabilirea accizelor pe o perioadă de 3 ani. 5. Excluderea prohibițiilor la importul mijloacelor de transport concomitent cu stabilirea accizelor pentru

Obiectivele bugetului pe anul 2020	Realizări
	tractoare și autovehicule pentru transportul persoanelor și mărfurilor. 6. Anularea facilității ce vizează dreptul la o reducere cu 15% a sumei impozitului pe bunurile imobiliare. 7. Revederea cotelor impozitului pe bunuri imobiliare din localitățile rurale.
2. Creșterea economică optimă, durabilă și incluzivă	Principalele măsuri fiscale care au avut drept scop asigurarea unei creșteri economice optime și durabile, precum și susținerea mediului de afaceri au fost următoarele: 1. Eliminarea impozitării dividendelor distribuite persoanelor juridice. 2. Neimpozitarea în cazul regimul IVAO cu impozitul pe venit la cota de 4% a veniturilor din granturi neimpozabile în conformitate cu art.20 lit.z2 și z12 din Codul fiscal. 3. Extinderea dreptului la deducere în scopuri fiscale a cheltuielilor achitate de contribuabili sub formă de taxe de aderare și cotizații. 4. Extinderea termenului de aplicare a facilităților fiscale la impozitul pe venit pentru sectorul IT până în anul 2023. 5. Ajustarea noțiunii „investiții capitale", în vederea extinderii dreptului de solicitare a restituirii de TVA. 6. Reducerea cotei TVA pentru sectorul HoReCa de la 15% la 12 la sută. 7. Permiterea la deducere a sumei TVA aferentă mărfurilor procurate care, în procesul activității de întreprinzător, au fost distruse ca urmare a calamităților naturale. 8. Concretizări aferente eliberării facturii fiscale pentru vânzarea cu amănuntul și prestările de servicii în locurile special amenajate și în cadrul comerțului electronic. 9. Plafonarea taxelor locale și reglementarea acestora pe termen mediu (3 ani), cu majorarea anuală în mărimea ratei inflației.

Obiectivele bugetului pe anul 2020	Realizări
	De asemenea prin Legea cu privire la modificarea unor acte legislative nr.257/2020, au fost realizate următoarele măsuri: 1.Majorarea scutirii personale și scutirii suplimentare majore cu 5%, precum și majorarea scutirii pentru persoanele întreținute cu 50 la sută. 2.Modificări ce vizează regimul fiscal al achiziționărilor. 3.Permiterea la deducere a primelor de asigurări medicale din venitul persoanelor fizice nerezidente. 4. Revizuirea condițiilor de înregistrare a contractelor privind darea în locațiune a proprietății imobiliare de la persoane fizice la persoane fizice. 5. Modificări aferente dreptului la deducerea TVA în cazul livrărilor de produse petroliere. 6. Eliminarea scutirii de TVA cu drept de deducere, a accizei, a scutirii de taxa vamală și taxa pentru efectuarea procedurilor vamale pentru importul şi/sau livrarea pe teritoriul ţării a mărfurilor, serviciilor destinate proiectelor de asistenţă investiţională, finanţate din contul împrumuturilor. 7. Modificări ce vizează concretizarea termenului obligaţiei fiscale aferente TVA în cazul importurilor de servicii. 8. Completări cu norme aferente statutului de plătitor de TVA în cazul reorganizării. 9. Concretizări aferente eliberării facturii fiscale pentru vînzarea cu amănuntul şi prestările de servicii în locurile special amenajate şi în cadrul comerţului electronic. 10. Modificarea termenelor de plată a impozitului pe bunurile imobiliare. Stimularea economiei a avut loc și prin intermediul politicii bugetare, prin: - susținerea producătorilor agricoli din Fondul de susținere a producătorilor agricoli;

Obiectivele bugetului pe anul 2020	Realizări
	- subvenționarea dobânzilor la creditele contractate de la băncile comerciale de către agenții economici; - implementarea mecanismului de subvenționare a locurilor de muncă, orientată pe stimularea angajării persoanelor cu dizabilități, persoanele care și-au pierdut locul de muncă pe perioada stării de urgență/perioada stării de urgență în sănătate publică, etc. - crearea platformelor industriale multifuncționale; - reorganizarea Serviciului Vamal în vederea creșterii calității deservirii contribuabililor; - implementarea măsurilor de diminuare a numerarului în economie.
3. Asigurarea politicilor sociale cu efect asupra unor categorii de populație cu venituri reduse	Măsurile de politică bugetar-fiscală cu efect asupra asigurării sociale pentru unele categorii de populație au fost: - indexarea venitului lunar minim garantat cu rata inflației înregistrată în primul semestru al anului 2021 pentru acordarea dreptului la ajutor social, care a constituit începând cu 1 octombrie 2021 - 1196 lei; - majorarea indemnizației unice la nașterea copilului (pentru persoanele asigurate și neasigurate), stabilită în cuantum de 9 459 lei; - majorarea pensiei minime pentru limita de vârstă la 2000 de lei pentru pensionarii cu stagiul complet de cotizare; - acordarea unui supliment de solidaritate beneficiarilor de pensii, a căror pensie calculată este mai mică decât cuantumul pensiei minime; - majorarea alocațiilor lunare de stat începând cu 01.10.2021 pentru următoarele categorii de beneficiari: ✓ cu 550 lei, pentru 2 611 beneficiari din categoria persoanelor cu dizabilități din rândul militarilor a căror dizabilitate este cauzată de: rănire, contuzionare, schilodire sau afecțiune în perioada celui de-al Doilea Război Mondial, precum şi în timpul îndeplinirii altor îndatoriri de serviciu militar sau special, în perioada participării la acțiunile de luptă pe teritoriul altor state, în

Obiectivele bugetului pe anul 2020	Realizări
	timpul acţiunilor de luptă pentru apărarea integrităţii teritoriale şi independenței Republicii Moldova, la lichidarea consecinţelor avariei de la C.A.E. Cernobîl inclusiv persoanelor trimise în deplasări de serviciu de către ministere, departamente, întreprinderi şi organizaţii, persoanelor inapte de muncă care au venit în anul 1986 din zona de înstrăinare şi au dobândit cetăţenia Republicii Moldova, precum şi persoanelor care s-au îmbolnăvit de boală actinică sau au devenit invalide în urma experienţelor nucleare, avariilor cu radiaţie ionizată şi a consecinţelor lor la obiectivele atomice civile sau militare în timpul îndeplinirii serviciului militar sau special. ✓ cu 500 lei, pentru 21 beneficiari din categoria copiilor persoanelor cu dizabilități de pe urma războiului decedate, copiilor participanților la lichidarea consecințelor avariei de la C.A.E. Cernobîl decedați; ✓ cu 325 lei, pentru 68 beneficiari din categoria persoanelor decorate cu ordine și medalii pentru muncă asiduă și serviciu militar impecabil în spatele frontului în anii celui de-al Doilea Război Mondial; ✓ cu 250 lei, pentru 34 985 beneficiari din categoria participanților la cel de-al Doilea Război Mondial, participanților la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova, participanților la acțiunile de luptă din Afganistan, precum și participanților la acțiunile de luptă de pe teritoriile altor state, soților supraviețuitori ai participanților la cel de-al Doilea Război Mondial sau la acțiunile de luptă în timp de pace, căzuți la datorie, sau ai participanților la lichidarea consecințelor avariei de la C.A.E. Cernobîl decedați, ori ai persoanelor cu dizabilități de pe urma războiului decedate, unuia dintre părinții participanților la acțiunile de luptă în timp de pace sau la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova căzuți la datorie sau ai participanților la lichidarea consecințelor

Obiectivele bugetului pe anul 2020	Realizări
	avariei de la C.A.E. Cernobîl, decedați, precum și victimelor reabilitate ale represiunilor politice din perioada anilor 1917 – 1990; ✓ majorarea salariilor personalului non-medical (administrativ-gospodăresc) din cadrul instituțiilor medicale încadrate în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală cu 57% începând de la 01.11.2021. Politicile privind accesul la Programul de stat "Prima casă" au rămas în continuare neschimbate. Modificări la programele de compensații în derulare nu au fost efectuate. Astfel , beneficiari de compensații au fost angajații din sectorul public și beneficiarii de credite ipotecare accesate până la lansarea acestui program, famiiliile cu copii, salariații angajați în sectorul privat și beneficiarii de credite ipotecare accesate până la lansarea acestui program, participanți în cadrul Programului de stat "Prima casă".
4. Asigurarea necesităților de finanțare ale bugetului de stat la nivel acceptabil de cheltuieli pe termen mediu și lung, în condițiile limitării riscurilor implicate	Asigurarea necesităților de finanțare ale bugetului de stat, în condițiile limitării riscurilor implicate, a fost asigurată prin: - comercializarea VMS doar la rate acceptabile ale dobânzii. Rata nominală medie ponderată a dobânzii la VMS comercializate în anul 2021 a constituit 5,64%, ce este cu 0,45 p.p. mai mare comparativ cu anul 2020; - contractarea împrumuturilor de stat externe pe termen mediu și lung, ținând cont de raportul cost/risc.

III. Executarea bugetului public național

În anul 2021, la bugetul public național au fost acumulate venituri în sumă totală de 77 373,0 mil.lei, ceea ce constituie 105,6% față de prevederile anuale. Față de acumulările anului 2020 veniturile au crescut cu 23,5 la sută. La partea de cheltuieli, bugetul public național a fost executat în sumă de 82 013,5 mil.lei, la nivel de 93,0% din prevederile anuale. Comparativ cu anul precedent, cheltuielile s-au majorat cu 11,9 la sută.

Executarea bugetului public național în anul 2021 s-a încheiat cu un deficit în sumă de 4 640,5 mil. lei, sau la nivel de 1,9% din PIB.

mil.lei

	Prognoza inițială	**Prognoza precizată**	**Executat**
PIB	221 400,0	232 500,0	241 871,0
Venituri	66 914,2	73 263,4	77 373,0
% în PIB	*30,22*	*31,51*	*31,99*
Cheltuieli	81 305,2	88 148,4	82 013,5
% în PIB	*36,72*	*37,91*	*33,91*
Deficit (-)	-14 391,0	-14 885,0	-4 640,5
% în PIB	*-6,50*	*-6,40*	*-1,92*

Pe tipuri de bugete, indicatorii bugetari se prezintă în următorul tabel:

mil.lei

	2020 executat	2021					Devieri executat 2021 față de 2020	
		aprobat/ estimat	precizat	executat	Devieri executat față de precizat			
					suma	%%	suma	%%
Bugetul public național								
Venituri	62 650,0	66 914,2	73 263,4	77 373,0	*4 109,6*	*105,6*	*14 723,0*	*123,5*
Cheltuieli	73 269,8	81 305,2	88 148,4	82 013,5	*-6 134,9*	*93,0*	*8 743,7*	*111,9*
Sold bugetar (deficit (-), excedent (+))	-10 619,8	-14 391,0	-14 885,0	-4 640,5	*10 244,5*	*31,2*	*5 979,3*	*43,7*
Bugetul de stat								
Venituri	38 500,5	41 415,4	45 864,9	49 383,8	*3 518,9*	*107,7*	*10 883,3*	*128,3*
inclusiv transferuri între bugete	*16,6*	*11,8*	*21,1*	*11,6*	*-9,5*	*55,0*	*-5,0*	*69,9*
inclusiv dobînzi din împrumuturile recreditate a bugetelor de alt nivel	*5,3*	*x*	*4,8*	*4,3*	*-0,5*	*89,6*	*-1,0*	*81,1*
Cheltuieli	49 635,4	55 399,6	57 656,8	54 116,9	*-3 539,9*	*93,9*	*4 481,5*	*109,0*
inclusiv transferuri între bugete	*26 921,0*	*30 492,1*	*31 790,0*	*31 168,8*	*-621,2*	*98,0*	*4 247,8*	*115,8*
Sold bugetar (deficit (-), excedent (+))	-11 134,9	-13 984,2	-11 791,9	-4 733,1	*7 058,8*	*40,1*	*6 401,8*	*42,5*
Bugetele locale (consolidat)								
Venituri	18 264,3	19 066,6	20 127,0	20 387,1	*260,1*	*101,3*	*2 122,8*	*111,6*
inclusiv transferuri între bugete	*13 617,9*	*14 202,5*	*14 885,9*	*14 609,1*	*-276,8*	*98,1*	*991,2*	*107,3*
Cheltuieli	17 927,4	19 273,4	22 820,1	20 342,5	*-2 477,6*	*89,1*	*2 415,1*	*113,5*
inclusiv transferuri între bugete	*16,6*	*11,8*	*21,1*	*11,6*	*-9,5*	*55,0*	*-5,0*	*69,9*
inclusiv dobînzi din împrumuturile recreditate a bugetelor de alt nivel	*5,3*		*4,8*	*4,3*	*-0,5*	*89,6*	*-1,0*	*81,1*
Sold bugetar (deficit (-), excedent (+))	336,9	-206,8	-2 693,1	44,6	*2 737,7*	-	*-292,3*	*13,2*

	2020 executat	2021					Devieri executat 2021 față de 2020	
		aprobat/ estimat	precizat	executat	Devieri executat față de precizat			
					suma	%%	suma	%%
Bugetul asigurărilor sociale de stat								
Venituri	24 285,6	25 792,0	27 630,1	27 246,8	*-383,3*	*98,6*	*2 961,2*	*112,2*
inclusiv transferuri între bugete	*9 769,4*	*10 454,6*	*11 069,1*	*10 724,7*	*-344,4*	*96,9*	*955,3*	*109,8*
Cheltuieli	24 244,4	25 792,0	27 630,1	27 186,8	*-443,3*	*98,4*	*2 942,4*	*112,1*
Sold bugetar (deficit (-), excedent (+))	41,2	-	-	60,0	*60,0*	-	*18,8*	*145,6*
Fondurile asigurărilor obligatorii de asistență medicală								
Venituri	8 542,5	11 144,1	11 457,3	11 540,0	*82,7*	*100,7*	*2 997,5*	*135,1*
inclusiv transferuri între bugete	*3 533,7*	*5 835,0*	*5 835,0*	*5 835,0*	*0,0*	*100,0*	*2 301,3*	*165,1*
Cheltuieli	8 405,5	11 344,1	11 857,3	11 552,0	*-305,3*	*97,4*	*3 146,5*	*137,4*
Sold bugetar (deficit (-), excedent (+))	137,0	-200,0	-400,0	-12,0	*388,0*	*3,0*	*-149,0*	*-8,8*

3.1 Executarea părții de venituri a bugetului public național

Pentru anul 2021, volumul veniturilor a bugetului public național a fost inițial estimat în sumă totală de 66 914,2 mil. lei.

Pe parcursul anului 2021, pentru atenuarea impactului pandemiei de COVID-19 și a crizei din sectorul energetic, Guvernul a reacționat prompt prin instituirea unor măsuri de susținere, care au avut menirea să amelioreze situația atât a agenților economici, cât și a consumatorilor casnici. Respectiv, pentru asigurarea financiară din bugetul de stat a măsurilor instituite, reieșind din resursele disponibile ale bugetului de stat au fost operate mai multe modificări la legile bugetului de stat, bugetului asigurării sociale de stat, fondurilor asigurării obligatorie de asistență medicală și a deciziilor adoptate de către organele deliberative și executive ale unităților administrativ-teritoriale. Ca urmare, estimările veniturilor inițiale au fost majorate cu 6 349,2 mil. lei și au constituit suma de 73 263,4 mil. lei.

Conform rezultatelor anului 2021, la bugetul public național au fost acumulate venituri în sumă totală de 77 373,0 mil. lei, cu 4 109,6 mil. lei mai mult decât suma precizată.

Evoluția veniturilor bugetului public național pe anii 2019-2021, se prezintă în următoarea diagramă.

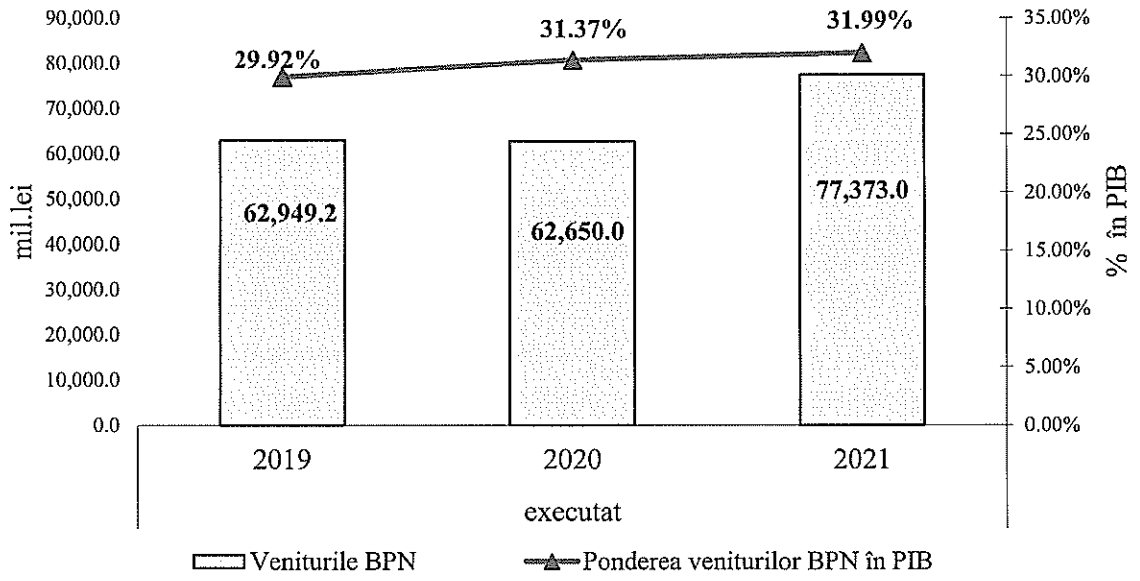

Drept urmare a restabilirii activității economice, pe parcursul anului 2021 la bugetul public național s-au încasat mai multe venituri cu 14 723,0 mil. lei sau cu 23,5% față de anul 2020.

Ca pondere în PIB, veniturile bugetului public național în anul 2021 au atins un nivel de 31,99%, majorându-se cu 0,62 p.p. față de anul 2020.

Structura veniturilor bugetului public național pe anii 2020 și 2021 pe componente se reflectă în următoarele diagrame:

Anul 2020

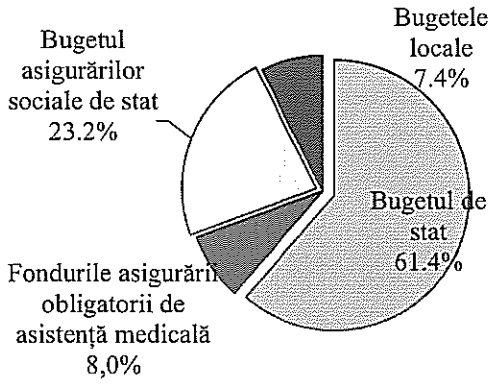

Anul 2021

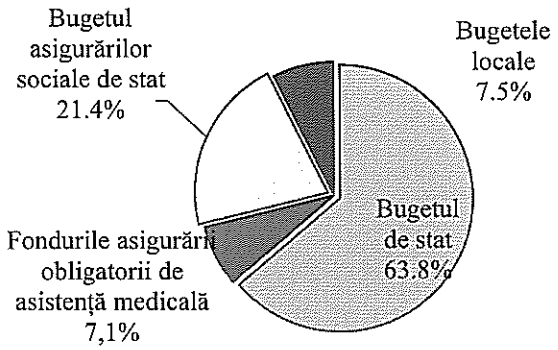

În structura veniturilor bugetului public național, veniturile proprii (fără transferuri interbugetare) a bugetului de stat, față de prevederile anuale, au fost executate la nivel 107,7%, bugetelor locale (consolidat) – 110,2%, fondurilor asigurărilor obligatorii de asistență medicală – 101,5 la sută, iar a bugetului asigurărilor sociale de stat la nivel de 99,8 la sută.

Dinamica încasării veniturilor bugetului public național în anii 2019-2020, pe tipuri, se prezintă în Anexa 1 la prezentul Raport.

Din suma totală a veniturilor bugetului public național, veniturile generale au constituit 97,7%, iar veniturile colectate 2,3 la sută.

Evoluția veniturilor bugetului public național se prezintă în tabelul următor:

mil.lei

	2020 executat	2021			executat 2021 față de (+,-)		executat 2021 față de (%)	
		aprobat/ estimat	precizat	executat	precizat	executat 2020	precizat	executat 2020
Venituri, total	62 650,0	66 914,2	73 263,4	77 373,0	4 109,6	14 723,0	105,6	123,5
inclusiv								
Venituri generale	61 206,2	64 948,0	71 196,2	75 566,5	4 370,3	14 360,3	106,1	123,5
Venituri colectate	1 443,8	1 966,2	2 067,2	1 806,5	-260,7	362,7	87,4	125,1

Structura veniturilor bugetului public național pe grupuri de impozite pe anii 2020-2021 se prezintă în următoarea diagramă:

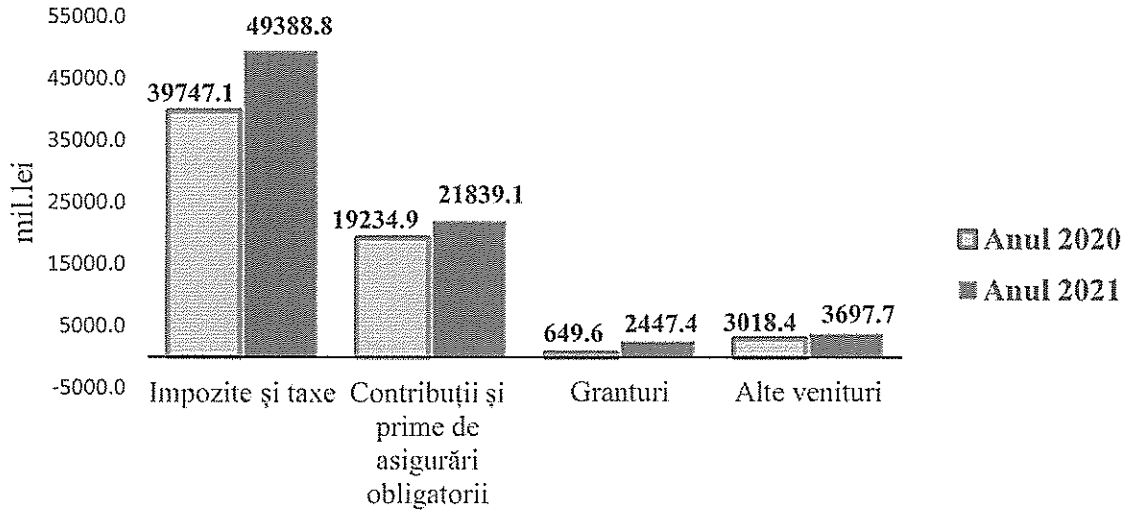

În structură, partea majoră o dețin impozitele și taxele - 63,8% și au constituit 49 388,8 mil.lei, majorându-se față de anul 2020 cu 9 641,7 mil.lei sau cu 24,3%. Din acestea, impozite și taxe pe mărfuri și servicii au fost colectate în sumă de 35 242,5 mil.lei sau cu 7 105,3 mil.lei mai mult față de anul precedent, impozite pe venit – 11 143,1 mil. lei, taxele asupra comerțului exterior și operațiunilor externe – 2 253,0 mil. lei și impozitele pe proprietate – 750,2 mil. lei. Ca pondere în PIB, impozitele și taxele în anul 2021 au constituit – 20,4% , cu 0,5 p.p. mai mult față de nivelul anului 2020.

Contribuțiile și primele de asigurări obligatorii au constituit 21 839,1 mil. lei, cu 2 604,2 mil. lei sau 13,5% mai mult față de anul 2020 și reprezintă 28,2% din veniturile totale ale bugetului public național. Din acestea, 74,3% revine contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii (16 223,9 mil. lei), iar 25,7% - primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală (5 615,2 mil. lei). Ca

pondere în PIB, această grupă de venituri a constituit 9,0%, cu 0,6 p.p. mai puțin față de nivelul anului 2020.

În anul 2021, au fost debursate granturi în sumă de 2 447,4 mil. lei, cu 1 797,8 mil. lei mai multe față de anul 2020. În structura veniturilor bugetului public național, granturile au constituit circa 3,2% față de 1,0% în anul 2020. Din totalul granturilor, cele destinate susținerii bugetului reprezintă 82,3%, restul 17,7% fiind destinate proiectelor finanțate din surse externe. Ponderea granturilor în PIB a constituit circa 1,0% față de 0,3% în anul 2020.

Alte venituri ale bugetului public național au constituit 3 697,7 mil. lei, majorîndu-se față de anul precedent cu 22,5% sau cu 679,3 mil. lei. Ca pondere în sumă totală, aceste încasări au constituit 4,8% și ca pondere în PIB - 1,5 % similar anului 2020.

În anul 2021 din suma totală a veniturilor bugetului public național, 61,1% revine veniturilor administrate de către Serviciul Fiscal de Stat și 36,9% – veniturilor administrate de către Serviciul Vamal. Sarcina de colectare a veniturilor de către organele fiscale, prevăzută pentru anul 2021, a fost realizată la nivel de 103,2% (cu 1 485,4 mil. lei mai mult decât suma preconizată) și de către organele vamale – la nivel de 105,4% (cu 1 466,5 mil. lei mai mult). Față de anul 2020, încasările veniturilor administrate de către organele Serviciului Fiscal de Stat au crescut cu 6 767,9 mil. lei sau cu 16,7% și cele administrate de către organele Serviciului Vamal cu 6 026,9 mil. lei sau cu 26,8 la sută.

Încasarea veniturilor administrate de către Serviciul Fiscal de Stat și Serviciul Vamal se prezintă în Anexa 2 la prezentul Raport.

1.1 Impozite și taxe

În suma totală a veniturilor bugetului public național, impozitele și taxele au însumat 49 388,8 mil. lei, gradul de realizare față de prevederi fiind de 106,4%, iar față de încasările anului 2020 cu o creștere de 24,3 la sută.

Impozite pe venit.

Impozitul pe venitul persoanelor fizice a fost încasat în sumă de 5 133,8 mil. lei, cu o creștere față de anul 2020 de 23,2% sau 968,2 mil. lei. Gradul de realizare, comparativ cu planul precizat, a constituit 113,6%, sau cu 614,7 mil.lei mai mult. Majorarea încasărilor impozitului pe venitul persoanelor fizice s-a produs ca urmare a restabilirii activității economice a agenților economici care erau în staționare pe perioa pandemică, a creșterii nivelului fondului de remunerare a muncii cu 17,7% față de anul precedent în termeni nominali. Totodată începînd cu 01.01.2021 a fost anulat dreptul de a beneficia de scutirea pentru soț/soție.

Impozitul pe venitul persoanelor juridice în anul 2021 a fost încasat în sumă de 6 009,3 mil. lei, cu 159,4 mil. lei sau cu 2,7 la sută mai mult față de

planul precizat. Totodată, comparativ cu încasările anului precedent aceste încasări s-au majorat cu 886,3 mil. lei sau 17,3 la sută. Această majorare se datorează relansării activității economice ca urmare a relaxării restricțiilor COVID-19 asupra activității economice.

Dinamica încasării impozitelor pe venit în anii 2019-2021 se prezintă în următoarea diagramă:

mil.lei

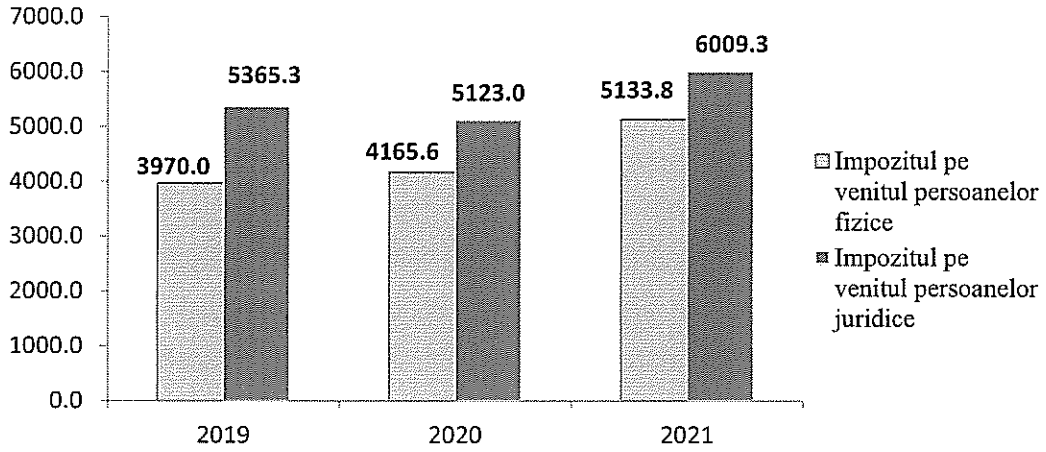

Impozitele pe proprietate.

În anul 2021 acestea au constituit 750,2 mil. lei. Comparativ cu anul 2020, încasările s-au majorat cu 167,8 mil.lei sau 28,8 la sută.

Încasările la buget a impozitului funciar au constituit 208,9 mil. lei, gradul de realizare față de prevederile anuale fiind de 109,8%, iar suma încasată a impozitului pe bunurile imobiliare a constituit 493,1 mil. lei, cu gradul de realizare de 110,6%, datorită revizuirii cotelor impozitului pe bunurile imobiliare de către autoritățile reprezentative și deliberative locale.

Dinamica încasării impozitului funciar și a impozitului pe bunurile imobiliare în anii 2019-2021 se prezintă în următoarea diagramă:

mil.lei

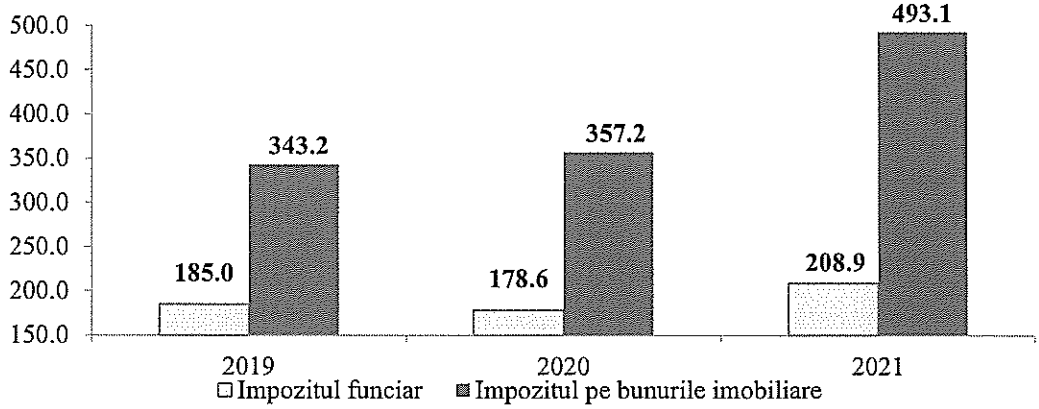

Încasările de la impozitul pe avere în anul 2021 au constituit 45,8 mil. lei față de 41,0 mil. lei prevăzute pe an (gradul de realizare – 111,7%). Încasările impozitului privat au constituit 2,4 mil. lei, micșorându-se față de prevederile

anuale stabilite cu 0,3 mil. lei, iar față de încasările anului precedent s-au diminuat practic de 2 ori datorită micșorării veniturilor din privatizarea terenurilor proprietate a statului.

Impozite și taxe pe mărfuri și servicii. La acest capitol au fost acumulate venituri în sumă de 35 242,5 mil. lei. Comparativ cu planul precizat, încasările au fost realizate la nivel de 106,4%, iar față de anul 2020 – la nivel de 125,3 la sută.

Structura impozitelor și taxelor la mărfuri și servicii pe anii 2020-2021 se prezintă în următoarea diagramă:

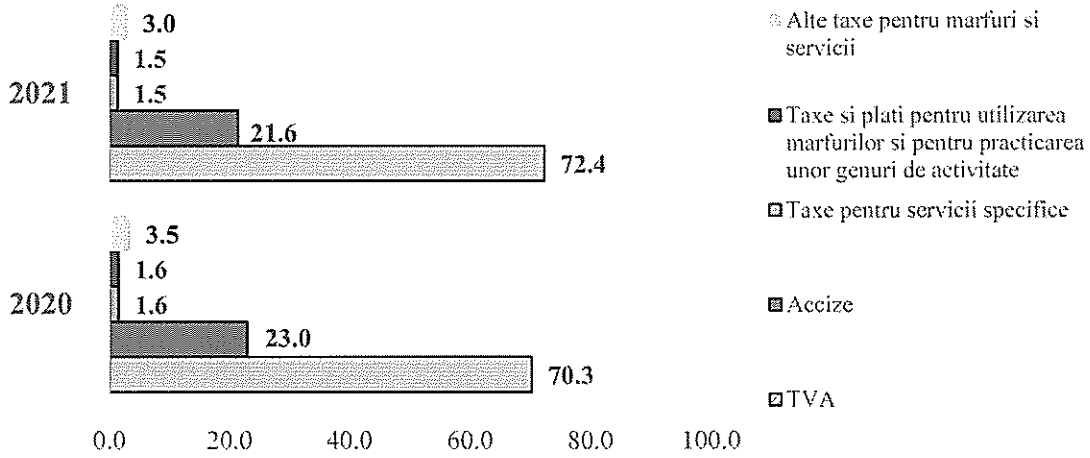

Încasările taxei pe valoarea adăugată (TVA) (fără restituiri) în anul 2021 au însumat 28 533,0 mil. lei, majorându-se față de anul 2020 cu 5 805,5 mil. lei sau cu 25,5%. Gradul de realizare față de prevederile anuale a constituit 105,1%. În structura încasărilor din aceasta taxa, TVA la mărfurile produse și serviciile prestate pe teritoriul Republicii Moldova a constituit suma de 8 918,4 mil. lei sau 31,3% și încasările din TVA la mărfurile importate – 19 614,6 mil. lei sau 68,7 la sută.

Totodată, restituirile TVA, efectuate pe parcursul anului, au atins un nivel de 3 024,2 mil. lei sau cu 66,8 mil. lei mai mult față de anul 2020, urmare restabilirii exporturilor.

În total, încasările nete ale TVA se cifrează la 25 508,8 mil. lei, cu o creștere față de încasările din anul 2020 cu 5 738,7 mil. lei sau 29,0 la sută.

Dinamica încasărilor TVA în anii 2019-2021 se prezintă în următoarea diagramă:

mil.lei

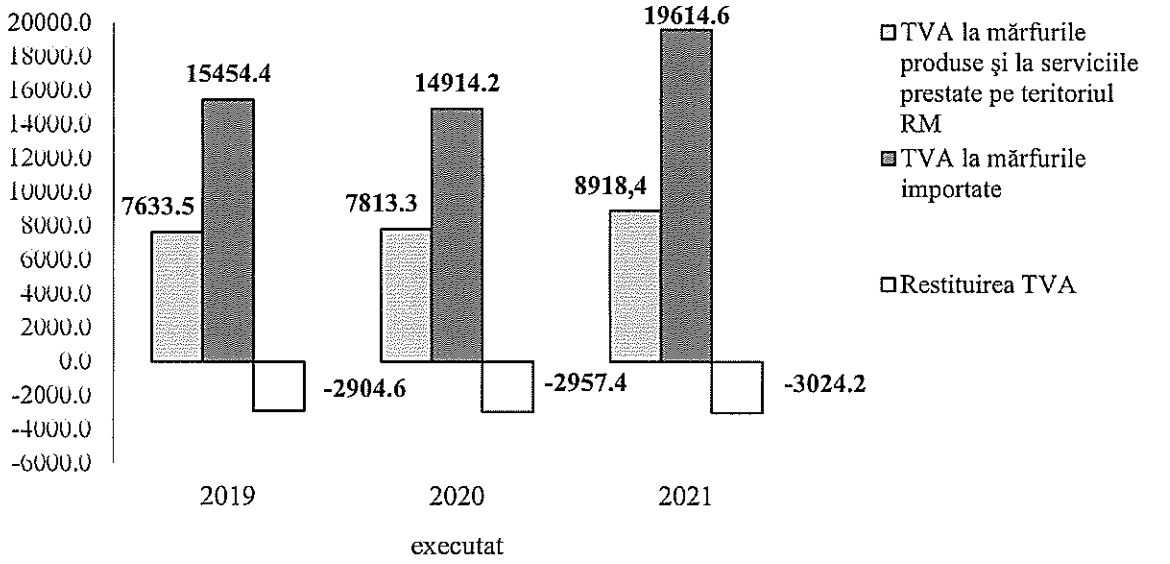

Accize. În anul 2021, încasările din accize (fără restituiri) au constituit 7 635,3 mil. lei, gradul de realizare față de prevederile anuale constituind 106,0% (7 203,6 mil. lei). Pe parcursul anului 2021, agenților economici le-au fost restituite accize în sumă de 27,0 mil. lei.

În total, încasările din accize (nete) s-au soldat cu un grad de realizare de 106,1% față de prevederile anuale (plan precizat - 7 173,6 mil. lei, executat - 7 608,3 mil. lei). Comparativ cu anul 2020, încasările accizelor s-au majorat semnificativ cu 1 139,5 mil. lei sau 17,6 la sută.

Structura încasărilor pe mărfurile accizate în anii 2020-2021 (fără restituire) se prezintă în următoarele diagrame:

Anul 2020

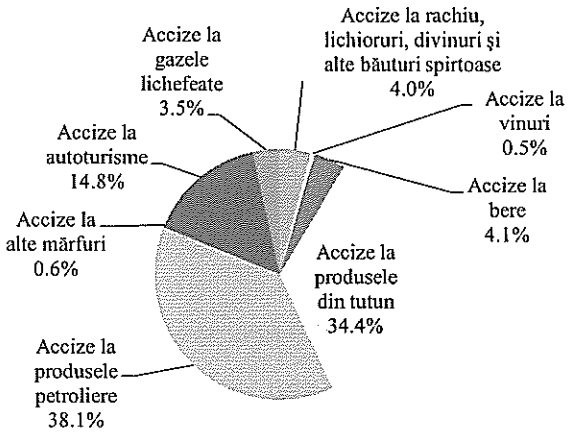

Anul 2021

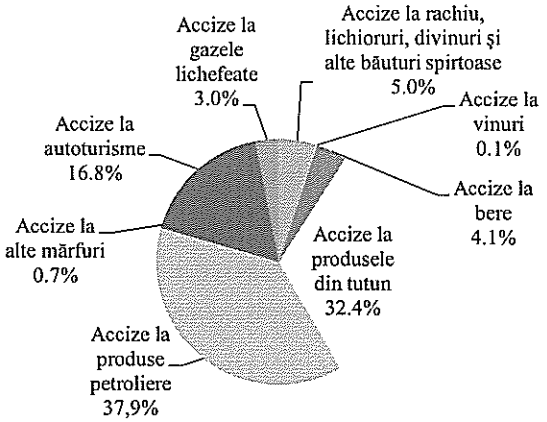

În suma totală a accizelor, încasarea accizelor la mărfurile produse pe teritoriul republicii a constituit 903,8 mil. lei sau 11,8% şi la mărfurile importate – 6 731,5 mil. lei sau 88,2%. Prevederile anuale la încasările din accizele la mărfurile produse pe teritoriul republicii au fost realizate la nivel de 124,8%, iar la mărfurile importate – 103,9 la sută.

Taxe pentru servicii specifice. La acest articol se reflectă primordial toate taxele locale (cu excepţia taxei de organizare a licitaţiilor şi loteriilor pe teritoriul UAT), taxa de investitori sau proprietarii construcţiilor pentru elaborarea documentelor normative în construcţie şi taxa pentru efectuarea expertizei ecologice. În anul 2021, încasările de la aceste taxe au însumat 525,3 mil.lei, cu un grad de realizare faţă de prevederile anuale la nivel de 96,2%, iar faţă de anul 2020 la nivel de 113,7 la sută.

Taxe şi plăţi pentru utilizarea mărfurilor şi pentru practicarea unor genuri de activitate. La acest articol se reflectă încasările de la taxa de licenţă pentru anumite genuri de activitate, taxa pentru patenta de întreprinzător, o parte din taxele rutiere şi plăţile pentru poluarea mediului. În anul 2021, încasările de la aceste taxe şi plăţi au constituit 533,0 mil. lei, cu 51,2 mil. lei mai mult faţă de prevederile anuale sau la nivel de 110,6 la sută.

Alte taxe pentru servicii specifice. La acest articol se reflectă taxele pentru resurse naturale, taxele pentru folosirea drumurilor, plata obligatorie a producătorilor de produse vitivinicole. În anul 2021 încasările de la aceste taxe au însumat 1 067,1 mil. lei şi au fost realizate la nivel de 104,5% faţă de prevederile anuale (1 021,5 mil.lei). Faţă de anul 2020 aceste încasări s-au majorat cu 87,3 mil. lei sau 8,9%, preponderent datorită încasărilor mai mari din taxa pentru folosirea drumurilor Republicii Moldova de către autovehiculele neînmatriculate în RM (vinieta), care au fost realizate la nivel de 125,0 la sută sau cu 23,9 mil. lei mai mult şi a taxei pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în Republica Moldova, realizate la nivel de 107,6% sau cu 61,1 mil. lei mai mult, drept urmare a restabilirii circulaţiei şi de traversare a frontierei RM de către autovehiculele neînmatriculate şi înmatriculate în RM.

Taxa asupra comerţului exterior şi operaţiunilor externe. Încasările din taxele asupra comerţului exterior şi operaţiunilor externe în anul 2021 au însumat 2 253,0 mil. lei, gradul de realizare faţă de prevederile anuale fiind de 101,0 la sută. Comparativ cu anul 2020, aceste încasări s-au majorat cu 514,1 mil. lei sau cu 29,6%, în rezultatul majorării importurilor şi exporturilor faţă de anul precedent cu 32,5% şi 27,5% respectiv, a creşterii cererii interne şi conjuncturii externe favorabilă.

Încasările la buget a *taxelor vamale* au însumat 1 539,1 mil. lei, cu 1,3% mai mult faţă de prevederile anuale precizate (1 519,5 mil. lei). Totodată, comparativ cu anul 2020, încasările date s-au majorat cu 347,7 mil. lei sau 29,2 la sută.

Încasările de la *taxa pentru efectuarea procedurilor vamale* au constituit 635,9 mil. lei, cu un grad de realizare de 100% faţă de prevederi. Comparativ cu anul 2020, încasările de la taxa pentru efectuarea procedurilor vamale s-au majorat cu 29,9% din contul intesificării operaţiunilor de export/import şi fluctuaţiei cursului de schimb a monedei naţionale faţă de valutele străine.

Încasările de la *taxele consulare*, prestate de către instituțiile serviciilor diplomatice ale Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene, au constituit 78,0 mil. lei, cu un grad de realizare de 102,6% față de prevederile anuale. Comparativ cu anul 2020 încasările respective s-au majorat cu 19,9 mil. lei sau 34,2% ca urmare a reluării activității instituțiilor consulare.

1.2 Contribuțiile și primele de asigurări obligatorii

În anul 2021 contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii și primele de asigurări obligatorii de asistență medicală, au fost acumulate 21 839,1 mil. lei față de 19 234,9 mil. lei în anul 2020 sau cu 2 604,2 mil.lei mai mult. Față de prevederile anuale (21 818,6 mil. lei), aceste încasări s-au majorat cu 20,5 mil. lei sau cu 0,1 la sută. În structura veniturilor bugetului public național, în anul 2021 acestei categorii de venituri îi revine 28,2% față de 30,7% în anul 2020. Ca pondere în PIB, această categorie de venituri a constituit 9,0%, micșorându-se față de nivelul anului 2020 cu 0,6 puncte procentuale.

Dinamica încasării contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii și a primelor de asigurări obligatorii de asistență medicală pe anii 2019-2021 se prezintă în următoarea diagramă:

mil.lei

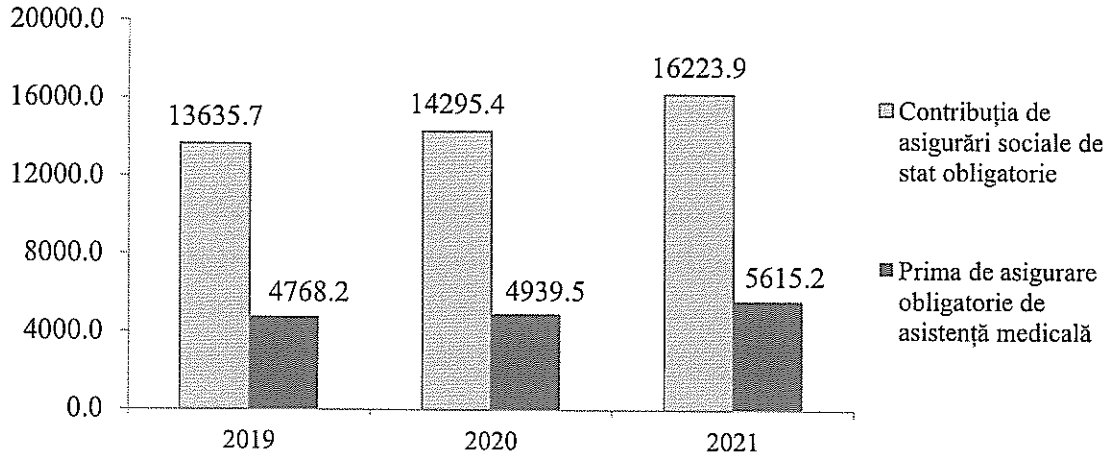

1.3. Granturi primite

În anul 2021, prevederile inițiale anuale pentru debursarea granturilor au constituit suma de 1 110,8 mil. lei (echivalentul a 61,1 mil.dolari SUA), inclusiv granturi pentru susținerea bugetului – 457,3 mil. lei (echivalentul a 21,4 mil. euro) și granturi pentru proiecte finanțate din surse externe – 653,5 mil. lei (echivalentul a 35,93 mil. dolari SUA).

Pe parcursul anului, reieșind din impactul asupra bugetului a crizei pandemice, mersul executării proiectelor finanțate din surse externe, precum și fluctuației cursului de schimb al monedei naționale, din partea donatorilor externi au fost evaluate pentru debursare granturi în sumă de 1 514,8 mil. lei (echivalentul a 84,96 mil. dolari SUA), inclusiv granturi pentru susținerea bugetului – 835,9 mil. lei (echivalentul a 39,27 mil. euro) și granturi pentru proiecte finanțate din surse externe – 678,9 mil. lei (echivalentul a 38,1 mil. dolari SUA).

Pe parcursul anului 2021 au fost debursate granturi în sumă de 2 447,4 mil. lei. Granturi pentru susținerea bugetului au fost debursate în sumă de 2 013,4 mil. lei (echivalentul a 99,27 mil. euro), iar granturile pentru proiecte finanțate din surse externe – 434,0 mil. lei (echivalentul a 24,53 mil. dolari SUA). Prevederile anuale au fost realizate la nivel de 161,6 la sută.

Nivelul executării granturilor ***pentru finanțarea proiectelor din surse externe*** constituie 63,9%, și a fost influențat de:

- procesul îndelungat de petrecere a achizițiilor de bunuri și servicii în cadrul proiectelor;
- capacități modeste de management a proiectelor în unele sectoare;
- nerespectarea termenelor de prezentare a documentelor pentru debursare.

1.4 Alte venituri

La această categorie de venituri se reflectă veniturile care reprezintă capitolele „Venituri din proprietate", „Venituri din vânzarea mărfurilor și servicii", „Amenzi și sancțiuni", „Donații voluntare" și „Alte venituri și venituri neidentificate".

Inițial la această categorie de venituri au fost estimate încasări în sumă de 3 195,5 mil. lei, pe parcursul anului aceste sume au fost precizate până la 3 520,1 mil. lei.

În anul 2021 la această categorie de venituri au fost acumulate 3 697,7 mil. lei față de 3 018,4 mil. lei în anul 2020, mai mult cu 679,3 mil. lei sau 22,5 la sută. Nivelul de realizare a acestor venituri față de planul precizat a constituit 105,0 la sută.

Structura altor venituri ale bugetului public național pe anii 2020-2021 se prezintă în următoarele diagrame:

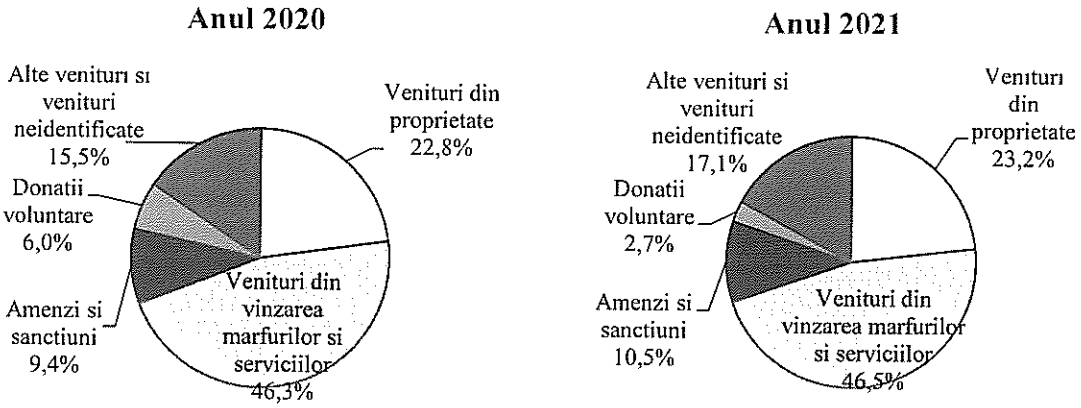

1.5 Administrarea fiscală și vamală

Serviciul Fiscal de Stat. În vederea sporirii eficienței în activitatea desfășurată, reducerii costurilor de administrare și oferirii contribuabililor un spectru larg de servicii standardizate și de calitate înaltă, în anul 2021 a fost continuată reformarea Serviciului Fiscal de Stat.Pe parcursul anului au fost efectuate mai multe modificări structurale, inclusiv: centralizarea funcției de control, de asistență juridică, de gestionare a bunurilor confiscate, de deservire a contribuabililor.

Optimizarea instrumentelor de plată și declarare a obligațiilor fiscale prin:

- implementarea în cadrul SIA „Contul curent al contribuabilului" a mecanismului de compensare automatizată a majorărilor de întîrziere (penalități) din contul plăților de bază, și invers, pentru persoanele fizice cetățeni;

- elaborarea ghidului privind achitarea impozitelor și taxelor prin intermediul serviciului electronic „Achitarea on-line a impozitelor și taxelor de către persoanele fizice cetățeni";

- implementarea funcționalului de prezentare a declarației corectate prin intermediul SIA „e-Commerce VAT", precum și optimizarea altor funcționalități ale sistemului;

- ajustarea cadrului normativ pentru efectuarea schimbului de informații aferente veniturilor obținute de către cetățenii străini în Republica Moldova, cît și primirea informației aferente veniturilor de către cetățenii Republici Moldova de peste hotarele țării și a impozitului reținut (modificarea formularului tipizat al dării de seamă forma IALS21 și UNIF21).

Ca rezultat, au fost simplificate procedurile de înaintare a cererilor contribuabililor, de înregistrare, declarare și evidență a obligațiilor fiscale ale nerezidenților ce prestează servicii electronice persoanelor fizice rezidente, fiind create, în acest mod, condiții favorabile pentru respectarea de către subiecții impunerii a legislației fiscale naționale.

Dezvoltarea SIA „Cabinetul personal al contribuabilului" – soluție informațională implementată menită să asigure interacțiunea online între contribuabil și Serviciul Fiscal de Stat, care a asigurat excluderea cheltuielilor

financiare/de timp/umane și deplasările la ghișeele IP CTIF și la direcțiile de deservire fiscală ale Serviciului Fiscal de Stat pentru conectarea la serviciile fiscale electronice și pentru modificarea utilizatorilor companiei, în special a contabilului-șef. În anul 2021 au fost lansate 7 funcționalități noi, printre care: notificarea prin intermediul serviciului guvernamental MNotify, integrarea sistemului cu serviciul guvernamental MPower, dezvoltarea și lansarea compartimentului „Mesagerie", etc.

Lansarea instrumentului de evaluare a gradului de satisfacție a contribuabililor. În anul 2021 a fost lansat SIA „Evaluarea gradului de satisfacție a contribuabililor" – instrument prin care se monitorizează nivelul de satisfacție al contribuabililor față de activitatea Serviciului Fiscal de Stat.

În anul 2021, Serviciul Fiscal de Stat a administrat implementarea Programelor de subvenționare aprobate, prin realizarea controalelor fiscale și verificarea corectitudinii calculării sumei pasibile subvenționării, după cum urmează:

- rambursarea TVA a întreprinderilor care sunt înregistrate în calitate de contribuabili ai TVA și înregistrează sume TVA spre deducere în perioada ulterioară: au fost examinate 2 047 de cereri, fiind adoptate 1 397 decizii, suma subvențiilor confirmate constituie 192 921,9 mii lei;

- subvenționarea locurilor de muncă: au fost depuse 110 cereri, fiind adoptate 74 decizii, iar suma subvențiilor acceptate constituie 4 141,4 mii lei;

- subvenționarea dobânzilor la creditele bancare și/sau nebancare contractate în perioada 1 mai 2020 – 31 decembrie 2021: au fost examinate 564 de cereri, fiind adoptate 353 decizii, suma subvențiilor confirmate constituie 8 775,6 mii lei.

De asemenea, începând cu 01.01.2021, Serviciul Fiscal de Stat exercită atribuția de investigare și urmărire penală în privința infracțiunilor prevăzute la art. 241-242, 244, 2441, 250-253 și 3351 din Codul penal. Structura centralizată conform ultimelor modificări este funcțională de la 1 ianuarie 2022.

Serviciul Fiscal de Stat în scopul eficientizării instrumentelor de administrare fiscală a promovat continuu principiile de conformare voluntară a contribuabililor. Pe parcursul anului 2020, prin prisma programului de conformare voluntară au fost monitorizați 3 830 contribuabili, care activează în domeniile: construcții, agricultura, restaurante și alte activități de servicii de alimentație, transport, servicii de înfrumusețare/îngrijire și sănătate, întreținerea și reparația autovehiculelor, comerțul cu ridicata a produselor alimentare .

În rezultatul activităților de conformare întreprinse pe parcursul anului 2021, au fost achitate obligații fiscale la bugetul public național în sumă de 1 291,8 mil. lei,

Pe parcursul anului 2021, de către Serviciul Fiscal de Stat au fost planificate 753 controale la agenți economici planificate în temeiul analizei de risc conform

planului anual și 821 controale la agenții economici planificate conform planului lunar de controale. La situația din 31 decembrie 2021 nivelul de executare a planurilor de controale anuale și lunare a constituit 99 la sută.

De asemenea, Serviciul Fiscal de Stat a efectuat 7 383 controale fiscale prin metoda de verificare operativă, cu aplicarea sancțiunilor în sumă de 19,3 mil. lei.

Pe parcursul anului 2020, un accent deosebit a fost pus întru minimizarea practicii de achitare a salariilor *„în plic"* și a muncii *„la negru"*. Astfel, în urma controalelor efectuate, au fost adoptate 442 decizii asupra cazurilor de încălcare a legislației și calculate suplimentar pentru plată la buget obligații aferente plăților salariale în sumă totală de 31,3 mil.lei dintre care achitate 17,2 mil.lei.

Serviciul Vamal. În anul 2021 în urma reformelor promovate de către Serviciul Vamal au fost implementate noi mecanisme de facilitare a comerțului și acordate mai multe beneficii agenților economici, conform cadrului normativ în vigoare, cum ar fi:

Exportator aprobat: Acest statut permite agentului economic să confirme originea preferențială la export prin simpla declarație pe factură fără obligativitatea obținerii certificatului de origine preferențială și reduce costurile și timpul necesar perfectării exportului în UE. La moment beneficiază 47 de agenți economici.

Una dintre cele mai populare *proceduri simplificate este procedura de vămuire la domiciliu* care permite ca mărfurile să fie vămuite direct la sediul agentului economic sau în alte locuri de încărcare sau de descărcare, acceptate de organul vamal, fapt ce reduce timpul de vămuire și costurile legate de deplasare și staționarea în terminalele vamale, cît și exclude interacțiunea fizică cu colaboratorii vamali, prin urmare la moment numărul deținătorilor PVD este de 86 agenți economici, pe parcursul anului precedent fiind acordate 2 autorizații.

Conceptul de Agent Economic Autorizat (AEO) conferă statut facilitat la efectuarea operațiunilor vamale datorită conformării voluntare la respectarea legislației. Beneficiile oferite de statutul AEO sunt: reducerea numărului de controale, acces prioritar în frontieră, inclusiv prin crearea pistelor separate AEO, alegerea locului efectuării controalelor (vămuirii), amânarea plăților până la 30 de zile, logo-ul AEO. La 31 decembrie 2021 dețin statutul AEO 119 agenți economici.

O altă oportunitate a agenților economici este utilizarea vămuirii electronice ca formă de declarare, care presupune depunerea declarației vamale și actelor necesare vămuirii în format electronic cu aplicarea semnăturii electronice. Ponderea declarațiilor depuse în format electronic a constituit: la export - 98,91% la import - 52,33 la sută, tranzit-100%.

Cod Vamal nou a fost aprobat în cea de-a treia lectură, finală. Astfel, noul Cod vamal va intra în vigoare la 1 ianuarie 2023. Avest document vine să sistematizeze legislația vamală și va cuprinde actualul Cod vamal, Legea cu

privire la tariful vamal și Legea cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoane fizice. Acesta a fost elaborat ținându-se cont de bunele practici internaționale și transpuse prevederilor Codului Vamal al UE.

La capitolul combaterea fraudelor vamale, în perioada de referință au fost operate 616 de reținеri valoarea mărfurilor reținute cifrându-se la suma de 24 646,2 mii lei. Au fost întocmite 679 de procese-verbale valoarea mărfii confiscate sumându-se la 5 440,9 mii lei. De asemenea, pe segmentul antitabac au fost efectuate 144 de capturi cu ţigări şi au fost ridicate 7 399 120 ţigarete şi 86,5 kg tutun pentru narghilea.

Pe domeniul de protecția proprietății intelectuale au fost examinat 129 cereri de intervenție a organului vamal în vederea asigurării respectării drepturilor de proprietate intelectuală depuse de către titularii de drept (în 85 cazuri de cei străini și în 44 cazuri de cei naționali), dintre care 108 au fost acceptate, 9 respinse, și 12 se află în procedură de examinare.

Cu privire la activitatea de control ulterior în perioada de raportare au fost realizate 277 controale ulterioare (din care soldate cu confirmarea riscului 253) în baza analizei de risc.

Structura și rezultatele controalelor finalizate în anul 2021 se prezintă după cum urmează:

- 65 controale ulterioare prin audit post-vămuire, inclusiv 4 inopinate (23% din total controale efectuate);
- 212 controale ulterioare prin reverificarea declarațiilor vamale (77% din total controale efectuate).

Valoarea obiectului încălcărilor a constituit 273,8 mil. lei, urmare fiind calculate obligații vamale în sumă de 34,15 mil. lei, iar încasate în sumă de 41,0 mil. lei.

1.6 Neplăţile la buget

La situația din 31 decembrie 2021, restanțele agenților economici la plățile în bugetul public național (fără penalități, amenzi, restanțe aferente obligațiilor fiscale luate la evidență specială) au însumat 1 554,3 mil. lei, ceea ce constituie 2,0% din suma veniturilor administrate de Serviciului Fiscal de Stat și Serviciul Vamal în anul 2021. Față de rezultatele anului 2020 acest indicator a crescut cu 0,1 puncte procentuale.

Comparativ cu situația din 31 decembrie 2020, restanțele la bugetul public național s-au majorat cu 219,7 mil. lei sau 16,5 la sută.

În structura restanțelor, partea preponderentă o dețin plățile la impozitele și taxele administrate de către organele Serviciului Fiscal de Stat – 87,6% (1 361,5

mil. lei). Restanțelor la impozitele și taxele administrate de către Serviciul Vamal le revin 12,4% (192,8 mil. lei).

Comparativ cu anul 2020, restanțele la plățile administrate de către Serviciul Fiscal de Stat s-au majorat cu 258,7 mil. lei sau cu 23,5%, inclusiv la bugetul de stat cu 55,8% (+299,2 mil. lei), la bugetul asigurărilor sociale de stat au scăzut cu 18,7% (- 40,1 mil. lei), la fondurile de asigurare obligatorie de asistență medicală au scăzut cu 5,7% (-3,7 mil. lei), la bugetele locale s-a majorat cu 1,3% (+3,2 mil. lei).

Restanțele la impozitele și taxele administrate de către Serviciul Vamal s-a micșorat față de anul precedent cu 20,2% (-39,0 mil. lei) .

Dinamica restanțelor la bugetul public național (plăți de bază), pe anii 2020-2021:

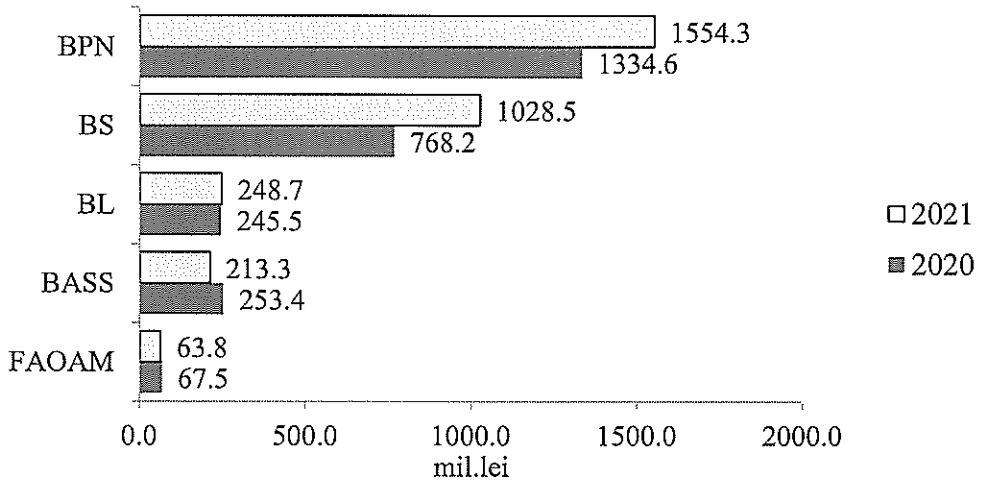

Dinamica restanței la bugetul public național (Serviciul Fiscal de Stat și Serviciul Vamal) pe principalele tipuri de impozite și taxe la situația din 31.12.2021 comparativ cu situația din 31.12.2020 se prezintă în următorul tabel:

mil.lei

Denumirea impozitelor și plăților restante	**Restanța la începutul perioadei**	**Restanța la sfîrșitul perioadei**	**Devieri: la sfîrșitul perioadei / la începutul perioadei**	
	31.12.2020	**31.12.2021**	(+,-)	(%)
Impozit pe venit	298.5	597,7	299,2	200,2
Impozite pe proprietate	120.3	109,9	-10,4	91,4
TVA	491.3	467,1	-24,2	95,1
Accize	10.4	17,5	7,1	168,3
Taxele pentru resursele naturale	9.9	10,9	1,0	110,1
Taxa pentru folosirea drumurilor	4.2	2,6	-1,6	61,9
Taxe asupra comerțului exterior și operațiunilor externe	28.4	17,9	-10,5	63,0

Denumirea impozitelor şi plăţilor restante	Restanţa la începutul perioadei	Restanţa la sfîrşitul perioadei	Devieri: la sfîrşitul perioadei / la începutul perioadei	
	31.12.2020	31.12.2021	(+,-)	(%)
Alte impozite şi taxe	50.6	53,6	3,0	105,9
Bugetul de stat (BS)	768.2	1028,5	260,3	133,9
Bugetul unităţilor administrativ-teritoriale (BUAT)	245.5	248,7	3,2	101,3
Bugetul asigurărilor sociale de stat (BASS)	253,4	213,3	-40,1	84,2
Fondurile de asigurare obligatorie de asistenţă medicală (FAOAM)	67.5	63,8	-3,7	94,5
Total BPN	**1,334.6**	**1,554.3**	**219,7**	**116,5**

În structura restanţelor faţă de bugetul public naţional, partea preponderentă o deţin restanţele la: TVA -30,1% (467,1 mil. lei), impozitul pe venitul persoanelor juridice -28,8% (447,7 mil. lei), contribuţiile de asigurări sociale de stat 13,7% (213,3 mil. lei), impozitul pe venitul persoanelor fizice 9,6% (150,0 mil. lei), impozite pe proprietate 7,0% (109,9 mil.lei), prime de asigurare obligatorie de asistenţă medicală 4,1% (63,8 mil. lei).

În scopul stingerii obligaţiilor fiscale ale contribuabililor restanţieri, de către Serviciul Fiscal de Stat au fost aplicate modalităţile de executare silită prevăzute de Codul fiscal, prin intermediul cărora, în anul 2021 au fost încasate 1300,2 mil. lei, sau cu 467,7 mil. lei mai mult faţă de anul 2020, inclusiv:

- 1254,0 mil. lei încasate din conturile bancare ale contribuabililor restanţieri şi debitorilor acestora, sau cu 444,4 mil. lei mai puţin faţă de anul 2020;
- 46,1 mil. lei au fost ridicate din casieriile agenţilor economici restanţieri, sau cu 23,3 mil. lei mai mult faţă de anul 2020.

În anul 2021, au fost înaintate 3167 dispoziţii de suspendare a operaţiunilor la conturile bancare la 1792 agenţi economici şi au fost aplicate 148 sechestre ca măsură de asigurare conform art.227 din Codul fiscal, valoarea bunurilor constituind 317,8 mil. lei.

La 31 decembrie 2021 soldul bunurilor confiscate constituie 136,7 mil. lei.

La Serviciul Vamal, la 31 decembrie 2021 suma datoriilor al căror termen de prescripţie este expirat (6 ani) constituie 105,7 mil. lei (31,0 %).

Pe parcursul anului 2021 au fost stinse prin prescripţie şi prin scădere datoriile în sumă de 68,8 mil. lei (conform Codului Vamal) pentru 109 plătitori vamali.

Restanţele la achitarea sancţiunilor financiare la buget la situaţia din 31 decembrie 2021 s-au cifrat în sumă de circa 373,2 mil. lei, inclusiv sancţiunile financiare aplicate de catre Serviciul Fiscal de Stat – 310,9 mil. lei şi de catre

Serviciul Vamal – 62,3 mil. lei, iar suma restanțelor la majorările de întârziere neachitate a constituit 820,2 mil. lei, inclusiv aplicate de catre Serviciul Fiscal de Stat – 731,3 mil. lei și aplicate de catre Serviciul Vamal – 88,9 mil. lei.

Restanțele agenților economici față de bugetul public național și bugetul de stat în anii 2020-2021,se prezintă în următorul tabel:

Restanțele agenților economici
la bugetul public național și bugetul de stat în anii 2020-2021

mil.lei

	la 31.12.2020	**la 31.12.2021**	**devieri (+;-)**	**%**
Total restanțe BPN	**2,244.0**	**2747.7**	**503.7**	**122.4**
dintre care				
plăți de bază	1,334.6	1,554.3	219.7	116.5
amenzi	270.9	373.2	102.3	137.8
majorări de întîrziere	638.5	820.2	181.7	128.5
inclusiv				
Total restanțe BS	**1,385.4**	**1,927.3**	**541.9**	**139.1**
dintre care				
plăți de bază	768.2	1028.5	260.3	133.9
amenzi	249.3	361.9	112.6	145.2
majorări de întîrziere	367.9	536.9	169.0	145.9

Restanțele la plata impozitelor și taxelor la situația din 31 decembrie 2021, după termenele de formare, se prezintă în următorul tabel:

mil.lei

		inclusiv pe ani			
		curent	**anii precedenți**		
	Total	**2021**	**2020**	**2019**	**pînă în 2018**
	Plați de bază				
BPN	1554.3	940.4	152.2	98.1	363.5
inclusiv BS	1028.5	568.7	*79.1*	*66.0*	*314.7*
	Majorare de întârziere				
BPN	*820.2*	443.3	89.9	57.1	229.9
inclusiv BS	*536.9*	*263.3*	*50.9*	*38.0*	*184.7*
	Amenzi				
BPN	*373.2*	184.4	33.0	59.7	96.1
inclusiv BS	*361.9*	*175.4*	*32.9*	*59.6*	*94.0*

În afară de acesta, soldurile restante față de bugetul public național aferente obligațiilor fiscale luate la evidența specială pentru contribuabilii aflați în procedura de insolvabilitate, procedura de faliment sau procedura simplificată de faliment la 31 decembrie 2021 a constituit 7 660,8 mil. lei.

Această informație se prezintă în următorul tabel:

mil.lei

	Total restanțe	*dintre care:*		
		Plăți de bază	Amenzi	Majorări de întîrziere
Bugetul public național	7 660.8	3 823.1	2 187.1	1 650.6
Bugetul de stat	7 125.6	3 526.2	2 181.7	1 417.7

Suma totală a restanțelor agenților economici față de bugetul public național (suma principală, penalități și restanțe aferente obligațiilor fiscale luate la evidență specială) la situația din 31 decembrie 2021 a constituit 10 408,5 mil. lei (plăți de bază – 5 377,4 mil. lei, amenzi – 2 560,3 mil.lei și majorări de întîrziere – 2 470,8 mil. lei).

3.2 Executarea părții de cheltuieli a bugetului public național

Pentru anul 2021 cheltuielile bugetului public național au fost prevăzute inițial în sumă de 81 305,2 mil. lei.

Pe parcursul anului, reieșind din necesitatea ajustării indicatorilor bugetari, urmare a revizuirii prognozelor indicatorilor macroeconomici, precum și depășirii situației excepționale din sectorul energetic și atenuării impactului pandemiei Covid-19, legile și deciziile bugetare anuale au fost modificate, cheltuielile publice fiind majorate la total cu 6 843,1 mil. lei.

Astfel, cheltuielile au fost majorate cu 513,2 mil. lei la fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală, cu 1 838,1 mil. lei la bugetul asigurărilor sociale de stat, cu 2 257,2 mil. lei la bugetul de stat și cu 3 546,6 mil. lei la bugetele locale.

Luând în considerare majorarea transferurilor între bugete cu 1 297,9 mil. lei și dobânzile la împrumuturile între bugete în sumă de 4,8 mil.lei, volumul precizat al cheltuielilor bugetului public național a constituit 88 148, mil. lei.

Conform rezultatelor execuției bugetare în anul 2021, cheltuielile publice au constituit 82 013,5 mil. lei, la nivel de 93,0% din prevederi.

Evoluția cheltuielilor bugetului public național în anii 2019-2021, se prezintă în diagrama care urmează:

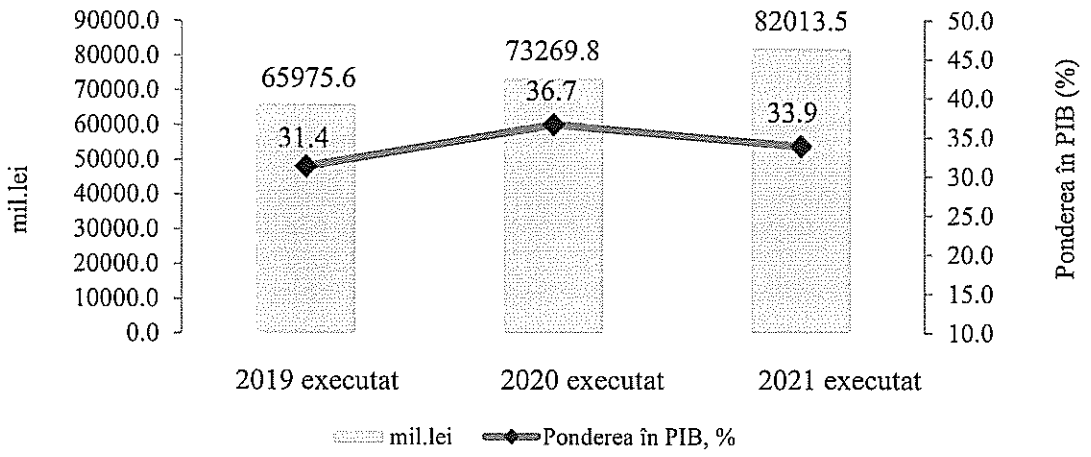

Comparativ cu aceeași perioadă a anului 2020, cheltuielile bugetului public național în anul 2021 atestă o creștere cu 8 743,7 mil. lei sau cu 11,9 la sută.

Ca pondere în PIB, cheltuielile bugetului public național realizate în anul 2021 reprezintă 33,9%, având o discreștere de 2,8 p.p. față de anul 2020.

Structura bugetului public național la cheltuieli, în anii 2020-2021 pe tipuri de bugete, se reflectă în următoarele diagrame:

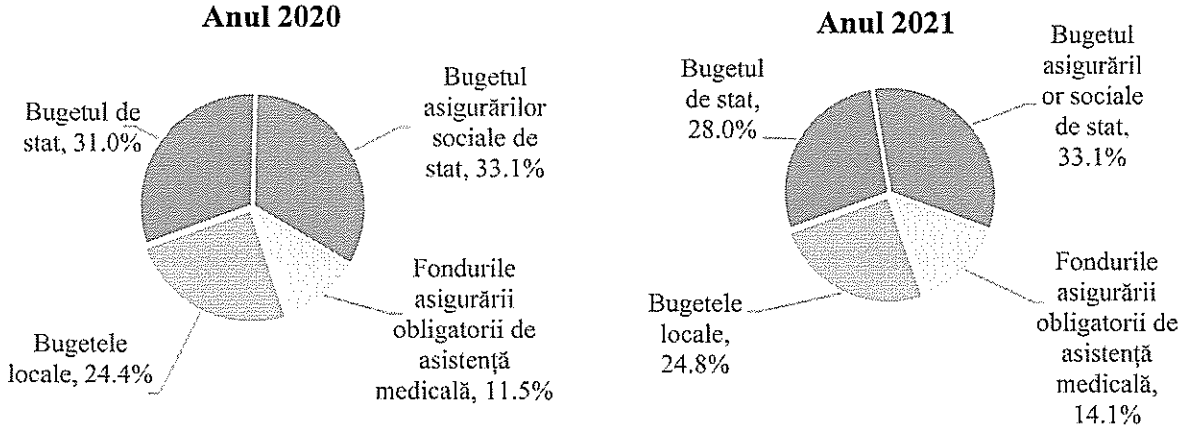

În structura bugetului public național în anul 2021, comparativ cu anul 2020, modificări esențiale se atestă la bugetul de stat, ponderea căruia se diminuează cu 3,0 p.p. în favoarea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală și bugetelor locale, ponderile cărora cresc, respectiv, cu 2,6 și 0,4 puncte procentuale.

Rezultatele executării cheltuielilor publice și bugetelor componente ale bugetului public național în anii 2020-2021, se reflectă în tabelul care urmează:

	2020			2021			2021 față de 2020		
	executat (mil. lei)	grad de executare (%)	sold neexecutat (mil. lei)	executat (mil. lei)	grad de executare (%)	sold neexecutat (mil. lei)	executat (mil. lei)	grad de executare (%)	sold neexecutat (mil. lei)
Bugetul public național	**73269.8**	**93.0**	**5480.3**	**82013.5**	**93.0**	**6134.9**	**8743.7**		**654.6**
Bugetul de stat	49635.4	93.2	3645.2	54116.9	93.9	3539.9	4481.5	0.7	-105.3
Bugetele locale	17927.4	89.9	2016.9	20342.5	89.1	2477.6	2415.1	-0.8	460.7
Bugetul asigurărilor sociale de stat	24244.4	98.7	327.7	27186.8	98.4	443.3	2942.4	-0.3	115.6
Fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală	8405.5	94.3	511.9	11552.0	97.4	305.3	3146.5	3.1	-206.6
Notă: transferuri între bugete	*26942.9*	*96.3*	*1021.4*	*31184.7*	*98.0*	*631.2*	*4241.8*	*1.7*	*-390.2*

Datele din tabel denotă, că sub medie de executare a cheltuielilor bugetului publice au fost executate doar cheltuielile bugetelor locale - 89,1% din prevederi. Cheltuielile bugetului asigurărilor sociale de stat și fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală au fost executate la nivel de 98,4% și 97,4%, respectiv, iar ale bugetului de stat - 93,9%, față de prevederi. În valoare nominală, au rămas neexecutate cheltuieli publice în sumă de 6 134,9 mil. lei, cu 654,6 mil. lei mai mult față de soldul neexecutat în anul 2020, dintre care la bugetul de stat nu s-au executat cheltuieli în sumă de - 3 539,9 mil. lei, comparativ cu 3 645,2 mil. lei neexecutate în anul 2020.

Nivelul de executare a cheltuielilor publice pe categorii economice, în anul 2021 se prezintă în diagrama care urmează:

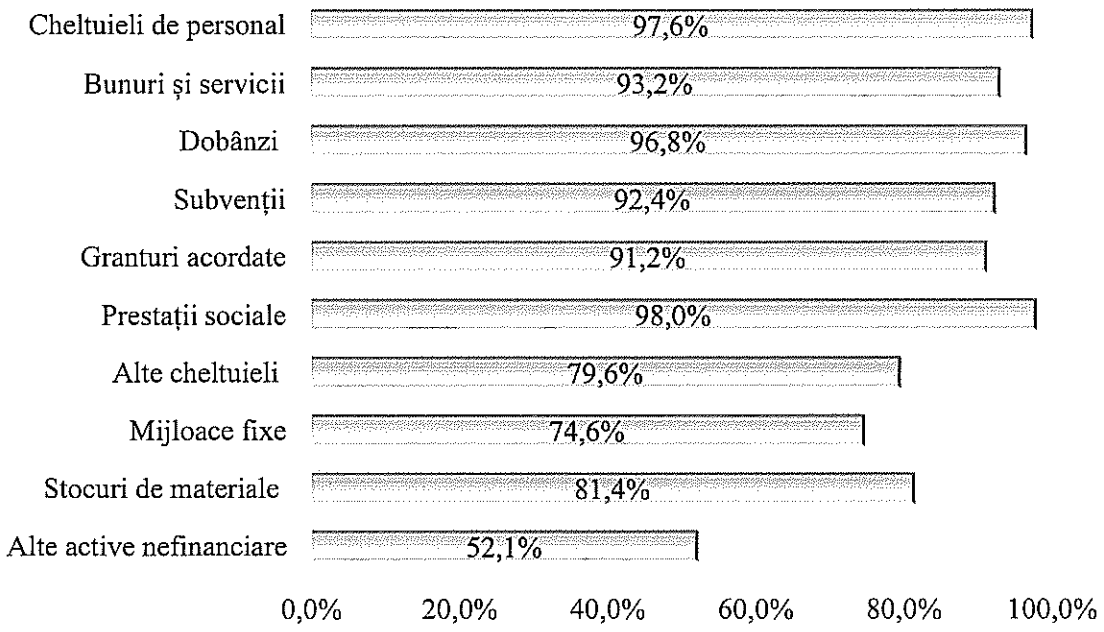

În aspect economic, cele mai înalte nivele de executare a cheltuielilor publice au fost înregistrate la prestații sociale - 98,0 %, cheltuieli de personal - 97,6 % și dobânzi – 96,8 % , iar cele mai joase nivele se atestă la alte active nefinanciare – 52,1 %, mijloace fixe 74,6 % și alte cheltuieli – 79,6 % din prevederile anuale.

Structura cheltuielilor publice în anii 2020-2021, în aspect economic, se prezintă în următoarele diagrame.

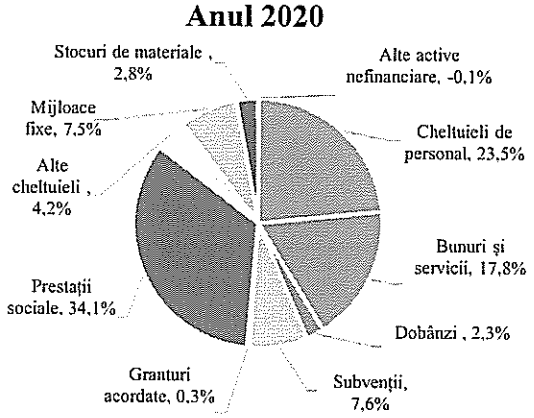

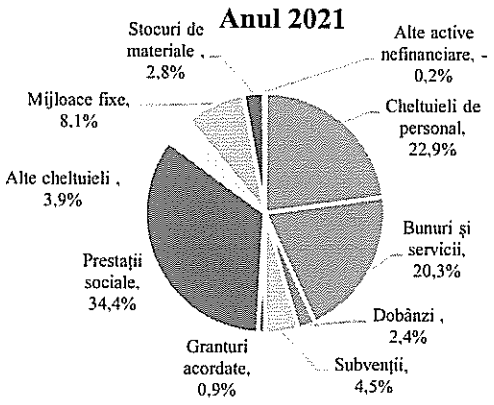

În structura economică a cheltuielilor publice, modificări esențiale în anul 2021, comparativ cu anul 2020, se atestă la cheltuielile pentru bunuri și servicii, ponderea cărora a crescut cu 2.5 p.p. și la subvenții, care au crescut cu 3,1 p.p. ca pondere în cheltuielile totale.

Evoluția cheltuielilor bugetului public național în anii 2020-2021 pe grupe funcționale, se prezintă în următorul tabel:

	Realizări 2020		Realizări 2021		2021 față de 2020	
	mil. lei	% în PIB	mil. lei	% în PIB	mil. lei	%
PIB	***199734***		***241871***			
CHELTUIELI, total	**73269.8**	**36.7**	**82013.5**	**33.9**	**8743.7**	**11.9**
Servicii de stat cu destinație generală	6590.8	3.3	6828.2	2.8	237.4	3.6
Apărare națională	650.2	0.3	783.6	0.3	133.4	20.5
Ordine publică și securitate națională	4770.4	2.4	5112.3	2.1	341.9	7.2
Servicii în domeniul economiei	8885.5	4.4	8495.2	3.5	-390.3	-4.4
Protecția mediului	253.7	0.1	309.4	0.1	55.7	22.0
Gospodăria de locuințe și gospodăria serviciilor comunale	1780.4	0.9	2174.4	0.9	394.0	22.1
Ocrotirea sănătății	9990.2	5.0	13527.8	5.6	3537.6	35.4
Cultură, sport, tineret, culte și odihnă	1733.2	0.9	1959.1	0.8	225.9	13.0
Învățământ	12583.1	6.3	13398.2	5.5	815.1	6.5
Protecție socială	26032.3	13.0	29425.3	12.2	3393.0	13.0

În aspect funcțional, comparativ cu anul 2020, se atestă majorări de cheltuieli la toate domeniile, cu excepția cheltuielilor pentru servicii în domeniul economiei. Cele mai semnificative creșteri au fost înregistrate la ocrotirea sănătății – 3 537,6 mil. lei sau cu 35,4%, protecție socială – 3 393,0 mil. lei sau cu 13,0 la sută.

Totodată, raportate la PIB cheltuielile sunt în creștere doar pentru ocrotirea sănătății (+0,6 p.p.).

3.3 Soldul bugetar al bugetului public național

Inițial, soldul bugetar (deficit) al bugetului public național pentru anul 2021 a fost estimat în sumă de 14 391,0 mil. lei, sau 6,5% din PIB.

Pe parcursul anului 2021, în condițiile revizuirii veniturilor, cheltuielilor și a surselor de finanțare a soldului bugetar, în scopul implementării măsurilor pentru atenuarea impactului pandemiei de COVID-19 și a crizei din sectorul energetic, soldul bugetar (deficitul) al bugetului public național a fost reestimat la circa 14 885,0 mil. lei sau 6,4% din PIB.

Exercițiul bugetar pentru anul 2021 s-a încheiat cu un sold bugetar (deficit) în sumă de 4 640,5 mil. lei. Raportat la PIB, soldul bugetar reprezintă 1,9%, cu 3,4 p.p mai puțin decât în anul 2020 (10 619,8 mil.lei) și cu 4,5 p.p mai puțin față de prognoza precizată.

Finanțarea deficitului bugetului public național a fost efectuată din surse interne și externe, precum și din mijloacele bănești în solduri la conturile bugetelor componente ale bugetului public național.

Instrumentele de datorie utilizate în anul 2021 în sumă de 12 443,0 mil. lei au fost:

- emisiunea valorilor mobiliare de stat pe piața primară, în valoare de 3 981,5 mil. lei;
- răscumpărarea valorilor mobiliare de stat emise pentru executarea obligațiilor de plată derivate din garanțiile de stat în valoare de 260,0 mil. lei;
- emisiunea valorilor mobiliare de către autoritățile publice locale în valoare de 7,5 mil. lei;
- intrări de împrumuturi interne de la instituțiile financiare în valoare de 370,9 mil. lei;
- alte datorii interne ale bugetului în valoare de 43,7 mil. lei;
- onorare a garanției de stat acordate în cadrul Programului de stat „Prima casă" în sumă de 0,2 mil.lei;
- intrările de împrumuturi de stat externe destinate susținerii bugetului și proiectelor finanțate din surse externe în valoare de 10 793,3 mil. lei;
- onorarea obligațiunilor față de creditorii externi în valoare de 2 493,7 mil. lei.

Venituri din active financiare în sumă de 2 386,8 mil.lei (cu semnul minus) au fost:

- mijloace din vânzarea și recuperarea activelor băncilor aflate în procedură de lichidare – 111,5 mil. lei;
- rambursarea mijloacelor bugetare din anii precedenți la buget – 115,3 mil. lei;
- acțiuni și alte forme de participare în capital în interiorul țării în sumă de – 1 673,4 mil. lei (cu semnul minus);
- alte creanțe interne - 940,2 mil. lei (cu semnul minus).

Mijloacele bănești la conturile bugetelor au fost majorate cu 5 415,7 mil. lei.

Sursele de finanțare ale bugetului public național se prezintă în Anexa 3 la prezentul Raport.

Din volumul total al deficitului BPN, bugetului de stat îi revine 4 733,1 mil. leii și fondurilor asigurărilor obligatorii de asistență medicală 12,0 mil.lei, iar bugetele locale și bugetul asigurărilor sociale de stat s-au soldat cu un excedent, respectiv în sumă de 44,6 mil. lei și 60,0 mil. lei.

La situația din 31 decembrie 2021, soldurile mijloacelor bănești în conturile bugetelor de toate nivelurile s-au majorat față de situația din 31 decembrie 2020 cu 5 415,7 mil. lei și au însumat 11 868,4 mil. lei, inclusiv pe bugete:

- bugetul de stat – 9 056,0 mil. lei (s-a majorat cu 4 926,6 mil. lei față de 31 decembrie 2020);
- bugetele locale – 2 077,3 mil. lei (s-a majorat cu 481,7 mil.lei față de 31 decembrie 2020);
- bugetul asigurărilor sociale de stat – 60,4 mil. lei (s-a majorat cu 19,4 mil. lei față de 31 decembrie 2020);
- fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală – 674,7 mil. lei (s-a redus cu 12,0 mil. lei față de 31 decembrie 2020).

3.4 Datoria sectorului public

La situația din 31 decembrie 2021, soldul datoriei sectorului public[2] s-a majorat cu 9 191,9 mil. lei sau cu 12,7% comparativ cu sfârșitul anului 2020 și a constituit 81 828,3 mil. lei.

Majorarea soldului datoriei sectorului public la situația de la finele anului 2021 în comparație cu sfârșitul anului 2020 se datorează în special majorării

[2] Soldul datoriei sectorului public se compune din datoria de stat, datoria BNM și datoria direct contractată a întreprinderilor din sectorul public și UAT-lor, cu maturitatea ≥ 1 an

soldului datoriei de stat cu 9 932,0 mil. lei. De asemenea, s-a majorat și soldul datoriei directe a UAT cu 509,0 mil. lei.

Ponderea datoriei sectorului public în PIB, la situația din 31 decembrie 2021, a constituit 33,8%, înregistrând o diminuare cu 2,6 p.p. comparativ cu situația de la finele anului 2020.

La situaţia din 31 decembrie 2021, soldul datoriei sectorului public a fost format din:

- Datoria de stat – 77 752,7 mil.lei (32,1% din PIB);
- Datoria BNM – 1 639,5 mil.lei (0,7% din PIB);
- Datoria întreprinderilor din sectorul public (directă) – 1 376,0 mil. lei (0,6% din PIB);
- Datoria UAT (directă) – 1 060,0 mil.lei (0,4% din PIB).

Evoluția structurii datoriei sectorului public şi ponderea acesteia în PIB

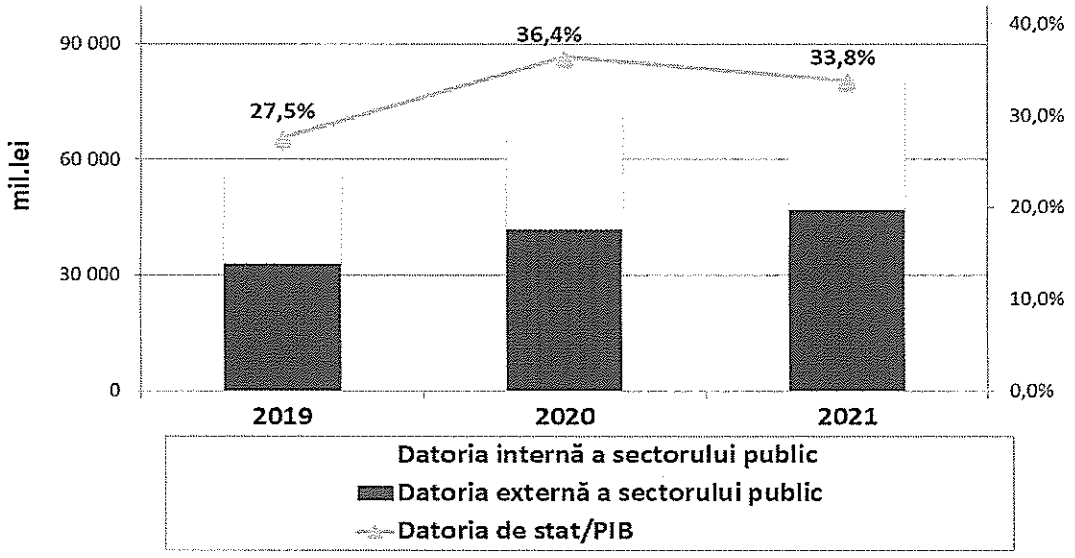

În ce privește *arieratele la împrumuturile entităților sectorului public* acestea au înregistrat la 31 decembrie 2021 valoarea de 117,3 mil. lei, fiind formate în totalitate din arieratele la împrumuturile interne ale întreprinderilor din sectorul public și ale UAT. Comparativ cu situația de la sfârșitul anului 2020, valoarea arieratelor la împrumuturile interne s-a diminuat cu 32,6 mil. lei sau 21,8%, iar comparativ cu anul 2019, s-a diminuat cu 26,1%. Arierate la împrumuturile externe ale sectorului public nu au fost înregistrate.

Soldul datoriilor beneficiarilor recreditați

La situația din 31 decembrie 2021, soldul datoriilor beneficiarilor recreditați constituie 7 036,2 mil. lei, dintre care:

- 615,1 mil. lei – autoritățile publice locale;
- 2 206,2 mil. lei – instituțiile nefinanciare;
- 4 214,9 mil. lei – instituțiile financiare.

În comparație cu finele anului 2020, soldul datoriilor beneficiarilor recreditați s-a majorat cu 1 516,3 mil. lei ce constituie o creștere de cca 27,5%, fiind condiționată de cererea de acordare a împrumuturilor din partea beneficiarilor recreditați, cât și de fluctuațiile cursului valutar.

Datoria cu termen expirat a beneficiarilor recreditați la situația din 31 decembrie 2021 constituie 295,9 mil. lei sau 4,2% din suma datoriilor totale, inclusiv:

- 4,0 mil. lei – autoritățile publice locale;
- 290,5 mil. lei – instituțiile nefinanciare;
- 1,4 mil. lei – instituțiile financiare.

În comparație cu finele anului 2020, datoria cu termen expirat s-a majorat cu 32,4 mil. lei sau cu 12,3%, fiind condiționată de nerespectarea graficelor de rambursare a datoriilor de unii beneficiari recreditați, precum și fluctuațiile cursului valutar.

3.5 Datorii interne ale instituțiilor finanțate de la bugetul public național

La situaţia din 31 decembrie 2021 la bugetul public naţional s-au înregistrat datorii la cheltuieli și active nefinanciare în sumă totală de 3 101,3 mil. lei, care, comparativ cu situaţia din 31 decembrie 2020, s-au majorat cu 622,6 mil. lei.

Din suma totală a datoriilor, datoriile curente (cheltuielile de personal, servicii energetice și comunale, calculate pentru luna decembrie, dar planificate și achitate în luna ianuarie a anului următor, precum și la alte cheltuieli, termenul de achitare al cărora conform contractului nu a survenit) au constituit 3 090,1 mil. lei, iar cele cu termen de achitare expirat (arierate) – 11,2 mil. lei, inclusiv la bugetul de stat – 1,7 mil. lei și la bugetele locale – 9,5 mil. lei.

Comparativ cu situația din 31 decembrie 2020, datoriile curente s-au majorat cu 625,5 mil. lei. Datoriile cu termen de achitare expirat (arierate) s-au micșorat cu 2,9 mil. lei, inclusiv la bugetele locale – cu 3,7 mil. lei, iar la bugetul de stat s-au majorat – cu 0,8 mil. lei.

IV. Executarea bugetului de stat

Analizând execuția bugetului de stat pentru anul 2021 se constată următoarele:

- încasările au fost realizate în sumă de 49 383,8 mil. lei, cu 3 518,9 mil. lei (7,7%) mai mult față de prevederile precizate;
- cheltuielile au fost efectuate în sumă de 54 116,9 mil. lei, cu 3 539,9 mil. lei (6,1%) sub nivelul prevederilor precizate;
- soldul bugetar (deficitul) în sumă de 4 733,1 mil. lei a fost cu 7 058,8 mil. lei (59,9%) sub nivelul prevederilor precizate.

Indicatorii sintetici ai bugetului de stat pe anul 2021 se prezintă astfel:

mil. lei

	Aprobat	**Precizat**	**Executat**	**% față de precizat**
Venituri	41 415,4	45 864.9	49 383.8	107,7
Cheltuieli	55 399,6	57 656,8	54 116,9	93,9
Sold bugetar (deficit)	-13 984,2	-11 791,9	-4 733,1	40,1
Deficit (ponderea în PIB)	*-6,32 %*	*-5,07 %*	*-1,96 %*	*x*

4.1 Veniturile bugetului de stat

Pentru anul 2021, partea de venituri a bugetului de stat a fost aprobată inițial în sumă de 41 415,4 mil. lei.

După recesiunea din 2020 provocată de epidemia de COVID-19 și secetă, pe parcursul anului 2021 dinamica activității economice s-a accelerat puternic, ceea ce a influiențat pozitiv încasările veniturilor bugetare. Totodată, odată cu declanșarea în toamnă a crizei din sectorul energetic, Guvernul a reacționat prompt prin instituirea măsurilor de susținere, care au avut menirea să amelioreze situația atât sectorului energetic, cât și a consumatorilor casnici.

Astfel, pentru a depăși situația creată, conform modificărilor operate la Legea bugetului de stat pentru anul 2021 nr.258/2020 (Legea nr.27/2021, nr.135/2021 și nr.188/2021) și conform art.18 al Legii bugetului de stat pentru anul 2021 veniturile bugetului de stat au fost precizate în sumă de 45 864,9 mil. lei, cu 4 449,5 mil. lei mai mult decât suma aprobată inițial. Ca urmare, veniturile bugetului de stat s-au majorat la capitolul impozite și taxe cu 3 884,5 mil. lei, la granturi – cu 299,9 mil. lei, la transferuri – cu 9,3 mil. lei și la capitolul alte venituri - cu 255,8 mil. lei. Estimările veniturilor bugetului de stat (fără granturi) au fost majorate față de sumele aprobate cu 4 149,6 mil. lei sau cu 10,3 la sută. La componenta de bază veniturile bugetului de stat s-au majorat cu 4 517,6 mil.

lei, iar pe componenta proiecte finanțate din surse externe s-au micșorat cu 68,1 mil. lei.

Estimările cadrului de venituri ale bugetului de stat

mil.lei

	Aprobat	Modificări (+,-)	Precizat
Venituri, total	41 415,4	4 449,5	45 864,9
inclusiv:			
Componenta de bază	40 748,7	4 517,6	45 266,3
Proiecteinanțate din surse externe	666,7	-68,1	598,6

Conform raportului anual, veniturile bugetului de stat au fost realizate în sumă de 49 383,8 mil. lei, gradul de realizare față de prevederile anuale precizate fiind de 107,7 la sută. Comparativ cu anul 2020, veniturile bugetului de stat s-au majorat cu 10 883,3 sau 28,3 %, ca urmare a relansării economiei după criza economică din anul precedent.

Ponderea veniturilor bugetului de stat în bugetul public național a constituit 63,8%, iar ca pondere în PIB acestea au constituit 20,4 la sută. Față de anul 2020, ponderea veniturilor bugetului de stat în bugetul public național s-a majorat cu 2,3 p.p, iar ponderea în PIB - cu 1,1 puncte procentuale.

Evoluția principalelor tipuri de venituri ale bugetului de stat pe anii 2020-2021

mil.lei

	2020 executat	*2021 executat*	*Devieri*	
			+;-	%
Veniturile bugetului de stat, total	***38 500,5***	***49 383,8***	***10 883,3***	***128,3***
inclusiv				
Impozite și taxe	35 772,1	44 513,7	8 741,6	124,4
Granturi	624,2	2 290,6	1 666,4	367,0
Alte venituri	2 087,6	2 567,9	480,3	123,0
Transferuri în cadrul BPN	16,6	11,6	-5,0	69,9

În structura veniturilor bugetului de stat pe anul 2021, partea preponderentă – 90,1% sau 44 513,7 mil. lei constituie încasările de la ***impozite și taxe***. Față de execuția anului 2020, încasările respective s-au majorat cu 8 741,6 mil. lei sau cu 24,4 la sută.

Structura impozitelor și taxelor în anii 2020-2021, încasate la bugetul de stat

Anul 2020

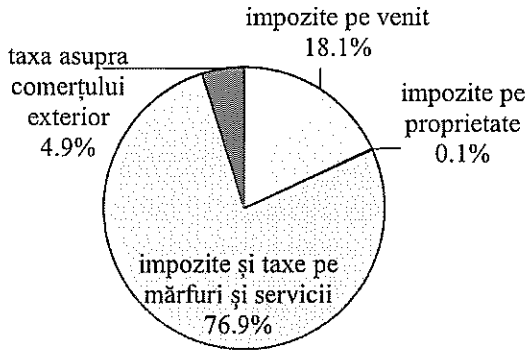

Anul 2021

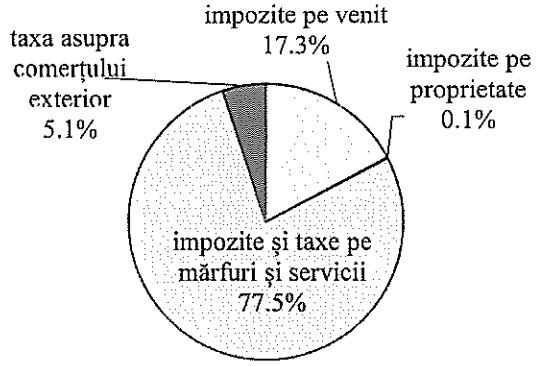

Impozitele pe venit

Încasările din ***impozitul pe venitul persoanelor fizice*** (defalcări) în anul 2021, au constituit 1 800,4 mil.lei cu o majorare în raport cu anul 2020 cu 344,1 mil. lei sau cu 23,6 la sută. Gradul de realizare a încasărilor acestui impozit față de planul precizat a constituit 103,1 la sută.

Creșterea încasărilor respective în anul 2021 față de prevederile anuale s-a produs ca urmare relansării activității economice și a creșterii nivelului fondului de remunerare a muncii cu 117,7% față de anul 2020.

Impozitul pe venitul persoanelor fizice în anul 2021 a fost format din următoarele tipuri de impozite:

- impozitul reținut din salariu – 1 742,5 mil. lei (102,7% față de prevederi), în creștere față de anul 2020 cu 20,5 la sută;

- impozitul pe venitul persoanelor fizice spre plată/achitat – 105,3 mil. lei (105,3% față de prevederi), în creștere față de anul 2020 cu 83,4 la sută;

- impozitul pe venitul persoanelor fizice în domeniul transportului rutier de persoane în regim de taxi– 7,8 mil. lei (97,0% față de prevederi) în creștere față de anul 2020 cu 13,6 la sută;

- impozitul pe venitul aferent operațiunilor de predare în posesie/sau în folosință a proprietății mobiliare – 14,8 mil. lei (92,4% față de prevederi), în creștere față de anul 2020 cu 29,0 la sută;

- restituirea impozitului pe venitul persoanelor fizice conform declarațiilor prezentate – 60,9 mil. lei (93,7% față de prevederi), în creștere față de anul 2020 cu 2,2 la sută;

- sumele desemnate procentual din impozitul pe venitul persoanelor fizice conform art. 15^2 din Codul Fiscal (2% din impozitul pe venit achitat) – 9,0 mil. lei (98,3% față de prevederi), în creștere față de anul 2020 cu 60,5 la sută.

De la ***impozitul pe venit persoanelor juridice***, încasările în anul 2021 au constituit 5 894,7 mil. lei, cu o majorare în raport cu anul 2020 cu 17,6 la sută. Gradul de realizare față de planul precizat a constituit 104,3 la sută.

Încasările date s-au majorat față de anul precedent în urma restabilirii activității economice a agenților economici după impactul generat de pandemia COVID-19.

Impozitul pe venitul persoanelor juridice în anul 2021 a fost format din *următoarele tipuri de impozite*:

- impozitul pe venit din activitatea de întreprinzător – 3 945,5 mil. lei (104,5% față de prevederi) și în creștere față de anul 2020 cu 13,5 la sută;
- impozitul pe venit reținut la sursa de plată – 821,1 mil. lei (110,2% față de prevederi), în creștere față de anul 2020 cu 50,6 la sută;
- impozitul pe venit reținut din sumele dividendelor achitate – 774,1 mil. lei (109,7% față de prevederi), în creștere față de anul 2020 cu 10,9 la sută;
- impozitul pe venit din activitatea operațională – 251,6 mil. lei (82,0% față de prevederi), în creștere față de anul 2020 cu 24,0 la sută.
- impozitul pe venit obținut din activități profesionale în sectorul justiției – 101,4 mil. lei (87,4% față de prevederi), iar față de anul 2020 s-a majorat cu 11,9 la sută;
- impozitul pe venitul obținut din activități profesionale în domeniul sănătății – 1,0 mil. lei (85,0% față de prevederi), fiind în creștere față de anul 2020 cu 37,2 la sută.

Impozite pe proprietate

La acest capitol au fost încasate impozitul privat și impozitul pe avere. Încasările de impozitul privat au constituit 0,7 mil.lei, față de planul precizat, fiind neexecutat cu 1,3 mil.lei, iar față de execuția anului 2020 s-a diminuat cu 3,7 mil. lei, ca urmare a diminuării veniturilor din privatizarea bunurilor proprietate publică.

Încasările de la impozitul pe avere au constituit 45,8 mil. lei față de 41,0 mil. lei prevăzute pe an. Față de anul 2020 încasările respective au crescut cu 3,9 mil. lei sau cu 9,4 la sută.

Impozite și taxe pe mărfuri și servicii

Ponderea majoră în structura impozitelor și taxelor pe mărfuri și servicii – 73,6% revine TVA, care constituie 25 409,4 mil. lei, în creștere față de anul 2020 cu 5 723,1 mil. lei sau cu 29,1 la sută.

Încasările din taxa pe valoarea adăugată la mărfurile produse și serviciile prestate pe teritoriul republicii în anul 2021 au constituit 8 819,0 mil. lei și s-au majorat în comparație cu anul 2020 cu 1 089,5 mil. lei sau cu 14,1 la sută. Gradul de realizare față de planul precizat a constituit 102,4 la sută. Realizarea mai mare a acestor încasări se datorează în mare parte relansării economiei după recesiunea din 2020, precum și din contul majorării volumului de vînzări în domeniul comerţului cu amănuntul şi ridicata de produse alimentare şi nealimentare.

Încasările TVA de la mărfurile importate au constituit 19 614,6 mil. lei, gradul de realizare față de planul precizat fiind de 106,4 la sută. Comparativ cu anul 2020, încasările date s-au majorat cu 31,5% datorită creșterii importurilor și exporturilor cu 32,5% și 27,5% respectiv.

Restituirea taxei pe valoarea adăugată la mărfurile și serviciile impuse la scutirile TVA cu drept de deducere și la cote reduse, a fost efectuată în sumă de 3 024,2 mil. lei și a constituit 11,9% din suma TVA încasată la buget. Comparativ cu anul 2020, restituirile TVA au fost în creștere cu 2,3 la sută.

Încasările ***accizelor*** (nete) în bugetul de stat au constituit suma de 7 590,3 mil. lei, fiind realizată față de prevederi la nivel de 105,9 la sută. Comparativ cu anul 2020, încasările s-au majorat cu 1 124,6 mil.lei sau 17,4 la sută.

În anul 2021, impactul esențial asupra încasărilor mai mari din accize au avut-o încasările la accizele din produsele din tutun cu 228,5 mil.lei, inclusiv la produsele din tutun produse pe teritoriul RM care s-au majorat cu 227,8 mil. lei sau de circa 2 ori, ca urmare a achitărilor mai mari din partea subiecților impozabili cu accize (SRL "International Tobacco", SA "Tutun-CTC", SRL "Inter-Tabac"), încasările de la accizele la produsele petroliere importate, cu 442,7 mil. lei sau 17,1% mai mult față de perioada similară a anului precedent. Încasările respective s-au majorat din contul creșterii volumelor produselor petroliere importate cu 6,7% (2021 – 885,8 mii tone față de 830,2 mii tone în anul 2020), precum și majorării începînd cu 01.01.2021 a cotelor accizelor la produsele petroliere. Totodată, s-au majorat și încasările de la accizele la mijloacele de transport cu 323,2 mil.lei sau cu 33,6% datorită majorării volumelor de import cu 16% (+10 408 mijloace de transport). Ponderea accizelor în totalul impozitelor și taxelor a constituit 17,1%, iar ca pondere în PIB – 3,1 la sută.

Din suma totală a încasărilor din accize în anul 2021, 6 731,5 mil. lei sau 88,4% le revine accizelor la mărfurile importate și 885,8 mil. lei sau 11,6 % - la mărfurile produse pe teritoriul Republicii Moldova.

În structura accizelor (fără restituiri), circa 37,9% reprezintă accizele la produselor petroliere, 32,3% – accizele la produsele din tutun, 16,9% – accizele la autoturismele importate, 5,1% – accizele la vinurile și băuturile alcoolice tari, 4,1% – accizele la bere, 3,0% – accizele la gazele lichefiate și 0,7% – accizele la alte produse accizate.

Suma restituirii accizelor în anul 2021 a constituit 27,0 mil. lei, cu 3,0 mil. lei mai puțin față de nivelul prevederile anuale.

Taxe pentru servicii specifice

La acest articol se referă taxa pentru efectuarea expertizei ecologice (0,2 mil. lei) și taxa de la investitori sau proprietarii construcțiilor pentru elaborarea documentelor normative în construcție (8,5 mil. lei). În total, în anul 2021

încasările de la aceste taxe au însumat 8,7 mil. lei, majorându-se față de încasările anului 2020 cu 2,7 mil. lei sau 45,3 la sută. Față de prevederile anuale, aceste încasări au fost realizate la nivel de 102,8 la sută.

Taxe și plăți pentru utilizarea mărfurilor și pentru practicarea unor genuri de activitate

În anul 2021, încasările de la aceste taxe și plăți au constituit 499,0 mil. lei față de prevederile anuale în sumă de 449,6 mil. lei sau la nivel de 111,0 la sută.

În structură aceste venituri s-au format din:

- taxa de licență/autorizație pentru anumite genuri de activitate – 55,9 mil. lei;
- unele tipuri de taxe rutiere (reflectate la acest capitol) – 63,0 mil. lei;
- plați pentru poluarea mediului – 380,1 mil. lei.

Comparativ cu anul 2020, aceste încasări s-au majorat cu 72,3 mil. lei sau cu 16,9%, primordial din contul încasărilor mai mari de la plățile pentru poluarea mediului, care au constituit 380,1 mil. lei, cu 42,4 mil. lei sau 12,6% mai mult decât prevederile anuale, iar față de anul 2020 mai mult cu 68,0 mil. lei sau cu 21,8 la sută.

Taxa de licență/autorizație pentru anumite genuri de activitate în 2021 a constituit 55,9 mil. lei, cu 3,9 mil. lei sau 7,6% mai mult decât prevederile anuale. Comparativ cu anul 2020, încasările respective s-au majorat cu 1,4 mil. lei sau 2,6 la sută.

Taxa de eliberare a autorizațiilor pentru transporturi rutiere internaționale a constituit suma de 50,4 mil. lei, cu 2,4 mil. lei sau 5,0% mai mult decât prevederile anuale. Comparativ cu anul 2020, încasările respective s-au majorat cu 1,3 mil. lei sau 2,6 la sută.

Alte taxe pentru mărfuri și servicii

În anul 2021 încasările de la aceste taxe au însumat 1 011,8 mil. lei și s-au majorat față de anul 2020 cu 78,0 mil. lei sau 8,4 la sută. Gradul de realizare față de planul precizat la aceste venituri a constituit 104,0 la sută.

În structură aceste venituri s-au format din:

- taxe pentru folosirea drumurilor – 996,9 mil. lei;
- plata obligatorie a producătorilor de produse vitivinicole – 14,9 mil. lei.

Taxa asupra comerțului exterior și operațiunilor externe.

La acest capitol se atribuie taxa vamală, taxa pentru efectuarea procedurilor vamale și taxa consulară. În anul 2021 la acest capitol au fost încasate venituri în sumă de 2 253,0 mil. lei, sau la nivel de 101,0% față de prevederi. Comparativ cu anul 2020, aceste încasări s-au majorat cu 514,1 mil. lei sau 29,6%, datorită

majorării importurilor și exporturilor față de anul precedent cu 32,5% și 27,5% respectiv.

Încasările în anul 2021 s-au format din taxa vamală – 1 539,1 mil. lei, taxa pentru efectuarea procedurilor vamale – 635,9 mil. lei și taxa consulară – 78,0 mil. lei.

Granturi primite. În bugetul de stat inițial a fost aprobată pentru debursare suma de 1 110,8 mil. lei, inclusiv granturi pentru susținerea bugetului în sumă de 457,3 mil. lei (echivalentul a 21,4 mil. euro) din partea Comisiei Europeană pentru continuarea implementării reformei poliției și granturi pentru proiecte finanțate din surse externe – 653,5 mil. lei (echivalentul a 35,9 mil. dolari SUA).

Pe parcursul anului, reieșind din încheierile acordurile noi planificate și evaluările efectuate asupra implementării acordurilor încheiate, precum și fluctuației cursului de schimb al monedei naționale, din partea donatorilor externi au fost evaluate pentru debursare granturi în sumă de 1 410,7 mil. lei, inclusiv granturi pentru susținerea bugetului – 835,9 mil. lei (echivalentul a 39,27 mil. euro) și granturi pentru proiecte finanțate din surse externe – 574,8 mil. lei (echivalentul a 32,2 mil. dolari SUA). Avînd în vedere impactul asupra bugetului a crizei pandemice, pe parcursul anului 2021 suplimentar au fost evaluate pentru debursare ***granturi pentru susținerea bugetului*** din partea Comisiei Europene pentru reziliența COVID-19 în sumă de 319,5 mil.lei (echivalentul 15,0 mil.euro) și co-finanțarea din partea Băncii Mondiale la proiectul "Răspuns de urgență la COVID-19" – 60,6 mil.lei (echivalentul 2,87 mil.euro).

Pe parcursul anului 2021 au fost debursate granturi în sumă de 2 290,6 mil. lei. ***Granturi pentru susținerea bugetului*** din partea Comisiei Europene au fost debursate în sumă de 1 952,8 mil. lei (echivalentul a 96,4 mil. euro), dintre care: pentru reziliența COVID-19 în sumă de 305,9 (echivalentul 15,0 mil. euro), continuarea implementării reformei poliției – 436,4 (echivalentul 21,4 mil. euro), pentru contractul de consolidare a statului și reziliență pentru RM – 1 210,5 mil. lei (echivalentul 60,0 mil. euro) și din partea Băncii Mondiale în sumă de 60,6 mil.lei (echivalentul 2,87 mil. euro)

Granturile pentru susținerea bugetului au fost realizate la nivel de peste 2 ori mai mult decât prevederile anuale precizate.

Informația privind granturile pentru susținerea bugetului în anul 2021 se prezintă în tabelul următor:

mil.lei

	Aprobat		*Precizat*		*Executat*	
	mil.euro	***mil.lei***	***mil.euro***	***mil.lei***	***mil.euro***	***mil.lei***
Comisia Europeană+Banca Mondială	**21,4**	**457,3**	**39,27**	**835,9**	**99,27**	**2013,4**
Reziliența COVID-19	-	-	15,0	319,5	15,0	305,9

	Aprobat		*Precizat*		*Executat*	
	mil.euro	***mil.lei***	***mil.euro***	***mil.lei***	***mil.euro***	***mil.lei***
Reforma poliției, inclusiv suport pentru Inspectoratul general al carabinerilor	21,4	457,3	21,4	455,8	21,4	436,4
Proiect Răspins de urgență la COVID-19 din partea Băncii Mondiale	-	-	2,87	60,6	2,87	60,6
Contractul de consolidare a statului și reziliență pentru Republica Moldova	-	-	-	-	60,0	1210,5

Debursările ***de granturi pentru proiecte finanțate din surse externe*** susținute de Comisia Europeană, Banca Mondială, BERD, FIDA, Banca germană KfW și alți donatori, au constituit 277,2 mil. lei. Comparativ cu anul 2020, au fost debursate mai puține granturi pentru proiecte finanțate din surse externe cu 297,6 mil. lei.

Informația privind acordurile de granturi semnate în anul 2020, pe creditori, se prezintă în Anexa 4 la prezentul Raport.

Alte venituri

La această categorie de venituri se atribuie veniturile care reprezintă articolele: „Venituri din proprietate", „Venituri din vânzarea mărfurilor și serviciilor", „Amenzi și sancțiuni", „Donații voluntare" și „Alte venituri și venituri neidentificate".

În anul 2021, au fost acumulate alte venituri în sumă de 2 567,9 mil. lei, față de 2 087,7 mil. lei în anul 2020, sau cu 480,2 mil. lei mai mult. Gradul de realizare față de planul precizat a acestor încasări a fost la nivel de 109,0 la sută.

Structura categoriei „Alte venituri ale bugetului de stat", se prezintă în următoarele diagrame:

Anul 2020

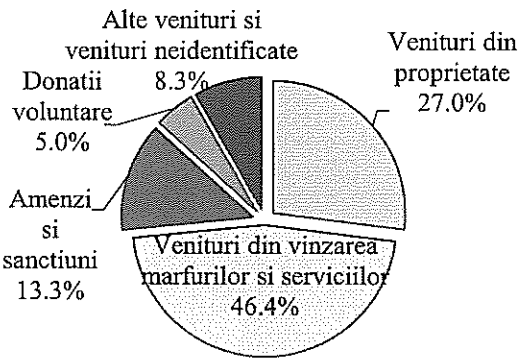

Anul 2021

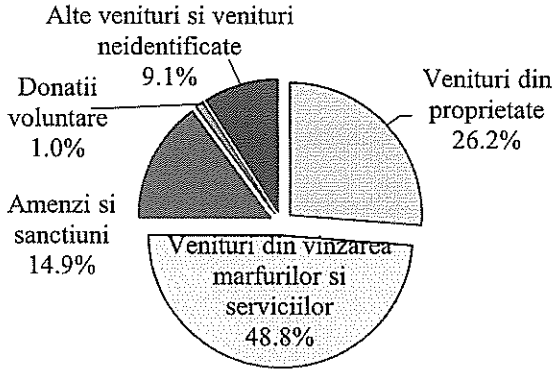

Venituri din proprietate

În anul 2021, de la acest articol au fost încasate venituri în sumă de 673,0 mil. lei, fiind realizate față de prevederi la nivel de 101,0 la sută. Comparativ cu anul 2020, aceste încasări s-au majorat cu 109,8 mil. lei.

Aceste venituri au fost formate din:

- dobânzi și alte plăți – 139,1 mil. lei (gradul de realizare – 104,0%);
- dividende primite – 511,6 mil. lei (gradul de realizare – 100,2%), cea mai mare sumă constituind soldul profitului Băncii Naționale a Moldovei – 407,0 mil. lei;
- renta – 22,3 mil. lei (gradul de realizare – 99,9%). La acest capitol a fost încasată redevența din concesionarea activelor și terenurilor în sumă de 8,7 mil. lei și venituri din arenda terenurilor – 13,6 mil. lei.

Veniturile din vânzarea mărfurilor și serviciilor

În anul 2021, la acest articol au fost încasate venituri în sumă de 1 252,1 mil. lei, fiind realizate față de planul precizat la nivel de 112,0 la sută. Comparativ cu anul 2020, aceste încasări s-au majorat cu 282,9 mil. lei datorită încasărilor mai mari a veniturilor de la comercializarea bunurilor și serviciilor de către instituțiile bugetare care a fost determinată de reluarea activității acestora după criza pandemică din anul precedent.

Aceste venituri au fost formate din:

- încasările de la taxa de stat – 311,0 mil. lei (gradul de realizare – 119,6%);
- veniturile Fondului de susținere a populației – 191,5 mil. lei (gradul de realizare – 130,8%). Încasarea mai mare a veniturilor respective față de cele planificate a fost determinată în mare parte din contul supra încasărilor la taxa aeroportuară cu 50,8 mil.lei sau de 2,5 ori mai mult față de prevederile anuale ca rezultat a reluării activității aeroportului după instituirea stării de urgență generată de pandemia de COVID-19;
- încasările de la comercializarea bunurilor și serviciilor de către instituțiile bugetare – 722,6 mil. lei (gradul de realizare – 104,9%). Din sumă totală, încasările de la prestarea serviciilor cu plată au constituit – 613,7 mil. lei, plata pentru locațiunea bunurilor patrimoniului public – 106,1 mil. lei și alte mijloace bănești intrate legal în posesia autorităților/instituțiilor bugetare – 2,8 mil. lei.
- încasări de la vînzarea averii și valutei confiscate – 16,6 mil. lei (gradul de realizare – 113,0%);
- alte venituri – 10,4 mil. lei.

Amenzi și sancțiuni

La acest articol, în anul 2021 au fost acumulate venituri din amenzi și sancțiuni în sumă de 383,8 mil. lei, fiind realizate față de prevederile anuale la

nivel de 121,7 la sută. Comparativ cu anul 2020 aceste încasări s-au majorat cu 107,1 mil. lei sau 38,7%.

În structură, amenzile și sancțiunile se prezintă astfel: amenzi și sancțiuni contravenționale – 96,4 mil. lei (25,1% în suma totală), amenzi pentru încălcarea traficului rutier – 129,2 mil. lei (33,7%), amenzi aplicate de organele de control – 114,9 mil. lei (29,9%), amenzi aplicate de alte organe de stat – 43,3 mil. lei (11,3%).

Donații voluntare

La acest articol, în anul 2021 au fost acumulate 24,8 mil. lei, fiind realizate față de prevederile anuale la nivel de 91,3% (planul precizat – 27,2 mil. lei). Comparativ cu anul 2020, încasările de la donații voluntare s-au micșorat cu 79,8 mil. lei sau de 4,2 ori datorită faptului că în anul precedent au fost donate mijloace bănești pentru atenuarea impactului crizei pandemice și secetei.

În structură, donațiile voluntare interne au constituit 3,8 mil. lei, iar externe – 21,1 mil. lei. Donațiile pentru instituțiile bugetare au constituit – 23,9 mil. lei, dintre care 10,8 mil. lei conform Memorandumului de Înțelegere între Guvernul Regatului Unit al Marii Britaniei și Irlandei de Nord și Guvernul Republicii Moldova privind restituirea fondurilor confiscate de Agenția națională a Criminalității, care a fost utilizat pentru finanțarea Serviciului social „Asistența personală" inclus în pachetul minim de servicii sociale.

Pentru suport bugetar donațiile au constituit suma de 0,9 mil. lei.

Alte venituri

Pe parcursul anului 2021, la acest capitol au fost acumulate venituri în sumă de 234,1 mil. lei, fiind realizate față de prevederile anuale (227,6 mil. lei) la nivel de 102,9 la sută.

Partea majoră a veniturilor încasate la acest capitol constituie încasările din defalcări de la impozitul unic perceput de la rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației în sumă de 157,8 mil. lei și încasări de la alte venituri de 70,9 mil. lei.

Transferuri primite în cadrul bugetului public național

În anul 2021 transferurile de la bugetele locale de nivelul I și II în bugetul de stat au constituit 11,6 mil. lei, față de prevederile precizate în sumă de 21,1 mil. lei.

Din suma totală a transferurilor primite – 10,4 mil.lei constituie participarea bugetelor locale la implementarea unor proiecte finanțate din surse externe.

4.2 Cheltuielile bugetului de stat

Pentru anul 2021 cheltuielile bugetului de stat au fost aprobate inițial în sumă de 55 399,6 mil. lei.

Pe parcursul anului 2021, la cheltuielile aprobate au fost operate modificări adoptate prin patru legi: Legea 27/2021, Legea nr.45/2021, Legea nr.135/2021 și Legea nr.188/2020, în rezultatul cărora volumul total al cheltuielilor a fost majorat pînă la 57 654,3 mil. lei.

În baza prevederilor art.17 din Legea bugetului de stat pentru anul 2021 autoritățiile publice centrale au efectuat modificări la bugetul aprobat, care s-au soldat cu majorarea volumului în sumă de 2,5 mil. lei. Astfel volumul precizat al cheltuielilor bugetului de stat a atins cifra de 57 656,8 mil. lei, fiind majorat la total cu 2 257,2 mil. lei.

Totodată în conformitate cu prevederile art.60 din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014, au fost efectuate redistribuiri de alocații în baza hotărârilor Guvernului nr.93/2021, nr.150/2021, nr.312/2021 și nr.391/2021.

Cele mai considerabile majorări au fost înregistrate la serviciile în domeniul economiei (+1 049,5 mil.lei), protecție socială (+866,5 mil. lei) și servicii de stat cu destinație generală (+342,7 mil. lei), iar diminuări majore au fost înregistrate la gospodăria de locuințe și gospodăria serviciilor comunale (-249,8 mil. lei).

Conform rezultatelor execuției bugetare cheltuielile bugetului de stat au însumat 54 116,9 mil. lei, ce constituie 93,9% față de prevederile anuale.

Din punct de vedere al gradului de realizare, cel mai jos nivel se atestă la cheltuielile din cadrul proiectelor finanțate din surse externe, care constituie 67,6% din prevederile anuale. Cauzele principalele ale valorificării reduse a resurselor externe constituie majorarea semnificativă a prețurilor la materialele de construcții, precum și tergiversarea în implementarea standardelor europene, neîndeplinirea în termen a precondițiilor de debursare prevăzute în contractele de împrumut/grant, procesul îndelungat de executare a activităților în cadrul proiectelor, inclusiv a unor lucrări de infrastructură, revizuirea și extinderea termenelor de implementare a unor proiecte și activități, tergiversarea și desfășurarea repetată a procedurilor de achiziții publice, tergiversarea adoptării actelor normative de rigoare, capacități modeste de management a proiectelor la unele sectoare.

Evoluția cheltuielilor bugetului de stat în anul 2021, inclusiv a cheltuielilor în cadrul proiectelor finanțate din surse externe, se prezintă în tabelul care urmează:

mil.lei

	Aprobat 2021	Precizat 2021	Executat 2021	Precizat 2021 față de aprobat 2021		Executat 2021 față de precizat 2021	
				(+,-)	*%*	*(+,-)*	*%*
Cheltuieli, total	**55,399.6**	**57,656.8**	**54,116.9**	**2,257.2**	**104.1**	**-3,539.9**	**93.9**
inclusiv:							
Cheltuieli cu excepția proiectelor finanțate din surse externe	52,421.8	53,727.7	51,460.9	1,305.9	102.5	-2,266.8	95.8
Ponderea în totalul cheltuielilor bugetului de stat, %	*94.6*	*93.2*	*95.1*	*1.4*	*x*	*1.9*	*x*
Proiecte finanțate din surse externe	2,977.8	3,929.1	2,656.0	951.3	131.9	-1,273.1	67.6
Ponderea în totalul cheltuielilor bugetului de stat, %	*5.4*	*6.8*	*4.9*	*1.4*	*x*	*-1.9*	*x*
Resurse, total	**55,399.6**	**57,656.8**	**54,116.9**	**2,257.2**	**104.1**	**-3,539.9**	**93.9**
inclusiv:							
resurse generale	51,567.9	52,848.4	50,508.0	1,280.5	102.5	-2,340.4	95.6
resurse colectate	3,831.7	4,808.4	3,608.9	976.7	125.5	-1,199.5	75.1

Datele din tabel denotă că în anul 2021 la bugetul de stat au rămas nevalorificate mijloace financiare în sumă de 3 539,9 mil. lei, dintre care 1 273,1 mil. lei sau circa 36,0% se atribuie proiectelor finanțate din surse externe.

Totodată, e de menționat că documentele de plată prezentate în trezoreriile teritoriale pe parcursul anului au fost onorate integral.

Reieșind din rezultatele executării bugetului de stat în anul 2021, cele mai considerabile volume de cheltuieli neexecutate se atestă la serviciile în domeniul economiei – 1 086,7 mil.lei sau 30,7% din cheltuielile totale neexecutate, dintre care 615,4 mil. lei nu sunt executate la proiectele finanțate din surse externe; la serviciile de stat cu destinație generală – 833,5 mil. lei, sau 23,5%; la cheltuielile în domeniul protecției sociale – 522,1 mil. lei, sau 14,7%; la ocrotirea sănătății – 389,0 mil. lei, sau 11,0%, dintre care 297,8 mil. lei nu s-au executat la proiectele finanțate din surse externe; la învățământ – 291,8 mil. lei, sau 8,2 la sută.

Rezultatele executării cheltuielilor bugetului de stat în anul 2021 în aspect funcțional se prezintă în Anexa nr.5 la prezentul Raport.

În anul 2021, resursele bugetului de stat au fost utilizate în modul următor: în învățământ - 23,0% (12 453,1 mil. lei), protecție socială - 21,9% (11 874,8 mil. lei), servicii de stat cu destinație generală – 14,7% (7 940,9 mil. lei), ocrotirea sănătății – 14,1% (7 648,1 mil. lei), servicii în domeniul economiei - 12,6% (6 826,9 mil.lei), ordine publică și securitate națională - 9,4 % (5 088,1 mil. lei), cultură, sport, tineret, culte și odihnă - 1,7% (907,3 mil. lei), apărarea națională -

1,4% (769,4 mil. lei), gospodăria de locuințe și gospodăria serviciilor comunale - 0,6% (315,1 mil. lei) și protecția mediului - 0,5% (293,2 mil. lei).

Cheltuielile bugetului de stat inclusiv proiectele finanțate din surse externe în aspectul grupelor fucționale, în anii 2020–2021 se prezintă în tabelul care urmează:

mil.lei

	Executat 2020		Precizat 2021		Executat 2021		*Executat față de precizat (+,-)*		*Devieri (+,-) executat 2021 față de 2020*	
	Bugetul de stat	*dintre care* proiecte finanțate din surse externe	Bugetul de stat	*dintre care* proiecte finanțate din surse externe	Bugetul de stat	*dintre care* proiecte finanțate din surse externe	Bugetul de stat	*dintre care* proiecte finanțate din surse externe	Bugetul de stat	*dintre care* proiecte finanțate din surse externe
Cheltuieli, total	**49,635.4**	**2,259.8**	**57,656.8**	**3,929.1**	**54,116.9**	**2,656.0**	**-3,539.9**	**-1,273.1**	**4,481.5**	**396.2**
Servicii de stat cu destinație generală	7,622.5	70.6	8,774.4	121.3	7,940.9	57.2	-833.5	-64.1	318.4	-13.4
Apărare națională	637.4	1.5	779.9	5.4	769.4	1.8	-10.5	-3.6	132.0	0.3
Ordine publică și securitate națională	4,750.4	33.6	5,323.3	126.5	5,088.1	30.1	-235.2	-96.4	337.7	-3.5
Servicii în domeniul economiei	7,831.7	1,614.7	7,913.6	2,359.9	6,826.9	1,744.5	-1,086.7	-615.4	-1,004.8	129.8
Protecția mediului	232.3	6.7	353.9	60.6	293.2	14.3	-60.7	-46.3	60.9	7.6
Gospodăria de locuințe și gospodăria serviciilor comunale	346.5	30.1	393.5	99.8	315.1	21.7	-78.4	-78.1	-31.4	-8.4
Ocrotirea sănătății	4,943.3	345.7	8,037.1	928.2	7,648.1	630.4	-389.0	-297.8	2,704.8	284.7
Cultură, sport, tineret, culte și odihnă	825.7	0.8	939.3	3.5	907.3	1.2	-32.0	-2.3	81.6	0.4
Învățământ	11,887.0	154.4	12,744.9	221.8	12,453.1	154.2	-291.8	-67.6	566.1	-0.2
Protecție socială	10,558.6	1.7	12,396.9	2.1	11,874.8	0.6	-522.1	-1.5	1,316.2	-1.1

În valori nominale comparativ cu anul 2020, cheltuielile realizate în anul 2021 au înregistrat majorări practic la toate grupele funcționale, dintre care în domeniul ocrotirii sănătății (+2 704,8 mil. lei) sau 54,7%, protecție socială (+1 316,2 mil. lei) sau 12,5%, învățământ (+566,1 mil. lei) sau 4,8%, ordine publică și securitatea națională (+337,7 mil. lei) sau 7,1%, serviciile de stat cu destinație generală (+318,4 mil. lei) sau 4,2%, apararea națională (+132,0 mil. lei) sau 20,7 %, la cultură, sport, tineret, culte și odihnă (+81,6 mil. lei) sau 9,9%, protecția mediului (+60,9 mil. lei) sau 26,2 la sută.

Structura funcțională a cheltuielilor bugetului de stat în anii 2020–2021 se prezintă în diagramele care urmează:

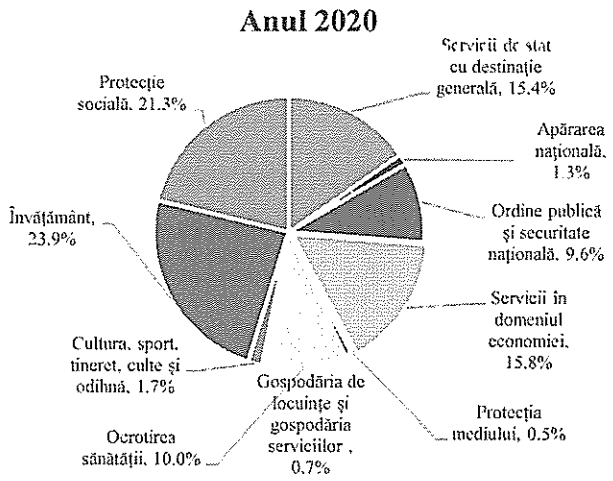

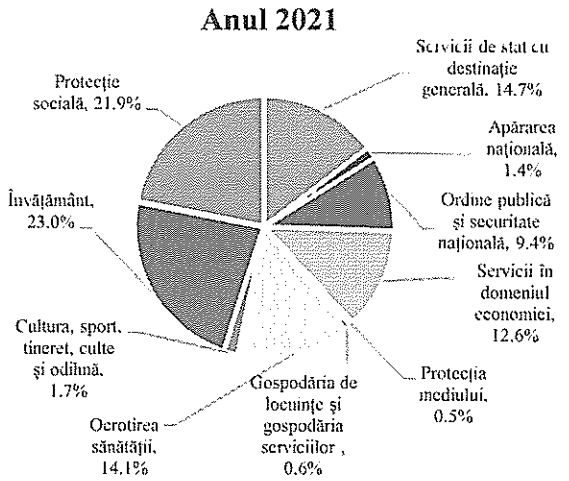

În structura funcțională a cheltuielilor în anul 2021 comparativ cu anul 2020 cele mai esențiale modificări se atestă la ocrotirea sănătății ponderea cărora crește cu 4,1 p.p. și la serviciile în domeniul economiei ponderea carorea se diminuează cu 3,2 puncte procentuale.

În aspect economic, rezultatele executării cheltuielilor bugetului de stat în anul 2021 se prezintă în Anexa nr. 6 la prezentul Raport.

Din cheltuielile bugetului de stat realizate în anul 2021, circa 42,4% sau în sumă de 22 948,1 mil. lei reprezintă cheltuielile pentru programe și servicii finanțate de la bugetul de stat, iar 57,6% sau 31 168,8 mil. lei, reprezintă transferurile către alte bugete și anume:

- transferurile către bugetele locale în sumă de 14 609,1 mil. lei, executate la nivel de 98,1% din prevederile anuale;
- transferurile către bugetul asigurărilor sociale de stat în sumă de 10 724,7 mil. lei, care au fost executate la nivel de 96,9% din prevederi;
- transferurile către fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală în sumă de 5 835,0 mil. lei, executate integral.

În aspect economic principalele categorii de cheltuieli se prezintă în modul următor.

Cheltuielile de personal aprobate inițial în sumă de 7 673,6 mil. lei, pe parcursul anului au fost majorate până la 7 958,2 mil. lei și executate în sumă de 7 803,8 mil. lei sau la nivel de 98,1% din prevederi, fiind în creștere cu 763,2 mil. lei sau cu 10,8% comparativ cu anul 2020.

Suplimentar, de menționat că prin Hotărârea Guvernului nr.57/2021 „Cu privire la alocarea mijloacelor financiare", au fost alocate, din fondul de rezervă al Guvernului, mijloace financiare Comisiei Electorale Centrale la compartimentul cheltuieli de personal în sumă de 2,7 mil. lei pentru organizarea și desfășurarea alegerilor parlamentare anticipate, stabilite pentru 11 iulie 2021.

Factorii principali care au influențat majorarea cheltuielilor de personal în anul 2021 au fost măsurile noi de politică salarială prevăzute pentru calcularea salariilor angajaților din sectorul bugetar. Majorarea dată a fost provocată de faptul că, începând cu 1 ianuarie 2021, valoarea de referință pentru unii angajați din sectorul bugetar s-a majorat cu circa 3% pentru circa 175 mii unități de personal din sectorul bugetar; trecerea din 1 ianuarie 2021 la cea de a II etapă de majorare cu încă 30% a salariilor personalului medical inclusiv care dețin funcții publice cu statut special, din autoritățile/instituțiile/structurile medicale, din Centrul de Medicină Legală și din instituțiile de asistentă socială; acordarea sporului cu caracter specific în mărime de 40% pentru personalul din autoritatea responsabilă de controlul constituționalității; sporul cu caracter specific pentru activități speciale de combatere a terorismului în mărime de 120%. Totodată, creșterea cheltuielilor de personal în anul de referința se explică prin majorarea cu 1 355 de unități de personal a numărului de unități efectiv încadrate, reducerea cu 1 536 unități de personal a funcțiilor vacante incluse în moratoriul temporar privind încadrarea personalului în autoritățile publice/instituțiile finanțate din bugetul de stat comparativ cu anul 2020.

Numărul de unități de personal real încadrat în autoritățile/instituțiile finanțate de la bugetul de stat a constituit 50 434 unități, cu o diminuare de 742 de unități comparativ cu anul 2020, ca urmare a aplicării moratoriului temporar privind încadrarea personalului din sectorul bugetar în funcțiile vacante înregistrate.

Totodată, cea mai mare creștere a numărului de unități se atestă la grupa „Ocrotirea sănătății" (4,63%) ca rezultat a asigurării supravegherii și ocrotirii sănătății.

Salariul mediu lunar pentru o unitate de personal în anul 2021 a constituit 9 987,5 lei, cu o creștere de peste 12,29 % față de anul 2020.

Informația privind cheltuielile de personal ale bugetului de stat, numărul de unități (posturi), numărul de angajați și salariul mediu lunar în anul 2021, în aspectul grupelor funcționale se prezintă în Anexa nr.7 la prezentul Raport.

Pentru *bunuri și servicii* au fost aprobate cheltuieli în sumă de 2 481,3 mil. lei, fiind diminuate pe parcursul anului până la 2 154,4 mil. lei și executate în sumă de 1 832,3 mil. lei sau la nivel de 85,0% din prevederi, rămânând nevalorificate alocații în sumă de 322,1 mil. lei, dintre care 95,3 mil. lei nu au fost valorificate în cadrul proiectelor finanțate din surse externe.

Pentru *plata dobânzilor* au fost aprobate alocații în sumă de 2 126,0 mil. lei, diminuate pe parcursul anului până la 1 917,7 mil. lei și executate la nivel de 98,9% din prevederi.

Cheltuielile pentru *subvenții* aprobate în sumă de 3 449,2 mil. lei, au fost majorate pe parcursul anului până la 3 620,8 mil. lei și executate în sumă de 3 344,1 mil. lei sau la nivel de 92,4% din prevederi.

Cheltuielile *pentru granturi* au fost prevăzute în sumă de 748,8 mil.lei, care au fost executate la nivel de 92,0%, rămânând nevalorificate în sumă de 60,2 mil. lei.

Pentru *prestații sociale* cheltuielile au fost aprobate în sumă de 461,4 mil. lei, precizate în sumă de 737,9 mil. lei și executate în sumă de 655,9 mil. lei, sau la nivel de 88,9% din prevederi.

Pentru *alte cheltuieli* au fost aprobate alocații în sumă de 3 962,7 mil. lei, precizate până la 3 764,2 mil. lei și executate la nivel de 79,2% din prevederi, rămânând nevalorificate mijloace financiare în sumă de 784,4 mil. lei, dintre care 217,4 mil. lei revin proiectelor finanțate din surse externe.

Transferurile către alte bugete au fost executate în sumă de 31 168,8 mil. lei sau la nivel de 98,0% din prevederi, iar comparativ cu anul 2020 sunt în creștere cu 4 247,8 mil. lei sau cu 15,8 la sută.

Cheltuielile pentru *stocuri de materiale*, prevăzute în sumă de 1 203,3 mil. lei au fost executate la nivel de 78,9% rămânând nevalorificate alocații în sumă de 253,8 mil. lei, dintre care 164,7 mil. lei nu au fost valorificate în cadrul proiectelor finanțate din surse externe.

Astfel, *cheltuielile curente* ale bugetului de stat în anul 2021 au fost realizate în sumă de 50 348,0 mil.lei sau la nivelul de 95,4% din prevederi și constituie 93,0% din volumul total al cheltuielilor, având o creștere de 12,3% față de anul 2020.

Cheltuielile capitale au fost aprobare inițial în sumă de 4 653,1 mil. lei, fiind majorate pe parcursul anului până la 4 881,0 mil. lei și executate în sumă de 3 768,9 mil. lei sau la nivel de 77,2% din prevederi. Au rămas neexecutate cheltuieli capitale în sumă de 1 112,1 mil. lei sau 22,8%, dintre care la proiectele finanțate din surse externe în sumă de 903,7 mil.lei sau 30,0% din prevederi. Totodată, comparativ cu anul 2020, cheltuielile executate au fost mai mici cu 1 024,5 mil. lei, sau cu 21,4 la sută.

În cadrul cheltuielilor capitale, executarea mijloacelor fixe a constituit 2 782,9 mil. lei sau la nivel de 74,3 %, neexecutate ramânând 962,5 mil. lei sau 86,5% din cheltuielile capitale nerealizate.

Pentru *investiții capitale*, conform Anexei nr.6 la Legea bugetului de stat pentru anul 2021, au fost aprobate mijloace bănești în sumă de 1 648,1 mil. lei, care pe parcursul anului au fost majorate cu 609,1 mil. lei, fiind precizate în sumă de 2 257,2 mil. lei și executate în sumă de 1 665,2 mil. lei sau la nivel de 73,8%

din prevederi. Comparativ cu anul 2020 se atestă o creștere cu 141,0 mil. lei sau cu 9,3 la sută.

Analizate în structură, din contul resurselor generale ale bugetului pentru finanțarea investițiilor capitale au fost prevăzute 178,9 mil. lei, care au fost executate în sumă de 146,7 mil. lei sau la nivel de 82,0 % din prevederi. Față de anul 2020, cheltuielile la acest capitol s-au diminuat cu 46,5 mil. lei sau cu 24,1 la sută.

Nivelul nesatisfăcător de executare a cheltuielilor în ultimii ani este influențat de capacitățile reduse ale autorităților bugetare de planificare și valorificare a alocațiilor pentru investiții capitale.

Din contul proiectelor finanțate din surse externe, pentru investiții capitale au fost prevăzute alocații în sumă de 2 078,3 mil. lei, care s-au executat în sumă de 1 518,5 mil. lei sau la nivel de 73,1% din prevederi. Față de anul 2020, cheltuielile la acest capitol s-au majorat cu 187,4 mil. lei sau cu 14,1 la sută.

În aspectul direcțiilor de utilizare, investițiile capitale au fost concentrate în 3 grupe principale: servicii în domeniul economiei - 90,2% (1 501,5 mil. lei), ordine publică și securitate națională - 3,5% (59,0 mil. lei) și ocrotirea sănătății - 2,1% (35,3 mil. lei).

Reieșind din gradul de executare a investițiilor capitale, cel mai scăzut nivel se atestă la grupa gospodăria de locuințe și gospodăria serviciilor comunale – 36,3% și la grupa ordine publică și securitate națională – 49,6 la sută.

E de menționat că, cea mai mare parte a mijloacelor bugetare pentru investiții capitale a fost destinată finanțării proiectelor în curs de execuție.

În Anexa nr.6 la legea bugetară anuală inițial au fost incluse 70 proiecte de investiții capitale, dintre care 8 proiecte noi, iar pe parcursul anului, numărul acestora s-a redus până la 61 de proiecte. La finele anului de gestiune 10 proiecte au fost finalizate și date în exploatare cu costuri în sumă de 23,3 mil. lei.

Proiectele de investiții capitale cu cele mai mari volume neasimilate sunt următoarele:

- Proiectul „Reabilitarea drumurilor locale" - 264,9 mil. lei;
- Proiectul „Susținerea Programului în sectorul drumurilor" – 188,6 mil. lei;
- Proiectul „Pregătirea proiectelor de management al deșeurilor în trei regiuni" – 37,0 mil. lei;
- Construcția magistralei de comunicații şi operaționalizarea Centrului de Cooperare Transfrontalieră Lipcani, r. Briceni" - 23,2 mil. lei;
- Construcția sediului pentru trei subdiviziuni operative ale Inspectoratului Național de Investigații, str. Bucuriei, nr.14, mun. Chișinău – 9,3 mil. lei.

Structura economică a cheltuielilor bugetului de stat în anii 2020-2021, se prezintă în diagramele care urmează:

Anul 2020

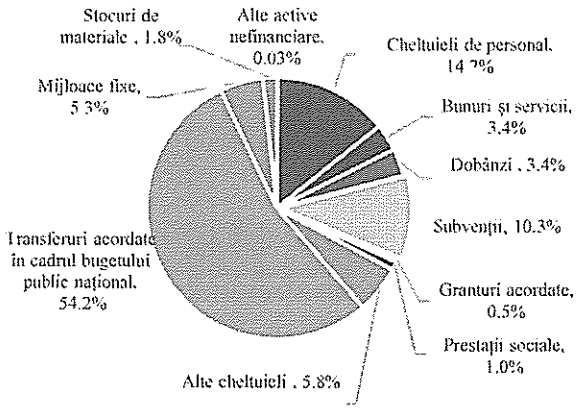

Anul 2021

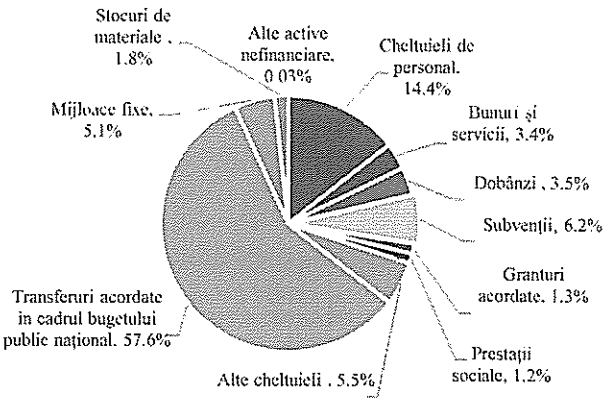

Datele din diagrame denotă că în anul 2021 *majorări* esenţiale ale ponderii în total sunt înregistrate la transferurile acordate altor bugete cu 3,4 p.p. şi cheltuielile pentru granturi acordate - cu 0,8 p.p., iar *diminuări* majore se atestă la subvenţii - cu 4,1 puncte procentuale.

În aspectul autorităţiilor bugetare se atestă că 16 din 49 autorităţi au executat bugetele proprii la un nivel mai inalt decăt media pe bugetul de stat – 93,9%, iar 6 autorităţi au cele mai joase nivele de executare a cheltuielilor, care devizează intre 64,5% şi 75,9% faţă de prevederi.

4.3 Datoria de stat şi serviciul acesteia

În conformitate cu Legea bugetului de stat pentru anul 2021, a fost aprobat iniţial plafonul datoriei de stat în sumă de 84 855,2 mil. lei, dintre care 42,8% constituie datorie de stat internă şi 57,2% - datorie de stat externă. Ulterior, plafonul a fost majorat pînă la 85 438,4 mil. lei din cauza majorării planificate a finanţării deficitului bugetului din contul împrumuturilor externe destinate finanţării suportului bugetului.

La situaţia din 31 decembrie 2021, soldul datoriei de stat a constituit 77 752,7 mil. lei, fiind compus din 2 506,10 mil. dolari SUA (echivalentul a 44 471,3 mil. lei) datorie de stat externă şi 33 281,4 mil.lei datorie de stat internă, înregistrând o majorare comparativ cu sfârşitul anului 2020 de 9 932,0 mil. lei sau cu 14,6 la sută.

Soldul datoriei de stat s-a majorat faţă de sfârşitul anului 2020, fiind influenţat atît de majorarea soldului datoriei de stat externe cu 5 886,2 mil. lei, cît şi de majorarea soldului datoriei de stat interne cu 4 045,8 mil. lei.

Modificarea datoriei de stat interne în anul 2021 s-a produs preponderent din contul majorării emisiunii VMS pe piaţa primară cu 4 217,1 mil. lei la valoarea nominală, precum şi din contul răscumpărării VMS emise pentru

executarea obligațiilor de plată derivate din garanțiile de stat în sumă de 260,0 mil. lei.

Soldul datoriei de stat externe exprimat în dolari SUA a înregistrat o majorare cu 264,7 mil. dolari SUA sau cu 11,8 la sută. Această modificare este justificată prin finanțarea externă netă pozitivă în valoare de 382,8 mil. dolari SUA, şi prin fluctuația negativă a ratei de schimb a dolarului SUA față de alte valute în sumă de -118,1 mil. dolari SUA. Totodată, ca urmare a deprecierii monedei naționale față de dolarul SUA, soldul datoriei de stat externe exprimat în lei s-a majorat cu 1 329,7 mil. lei sau cu 3,1 la sută.

Informația privind soldul datoriei de stat externe pe creditori în anii 2019-2021 se prezintă în Anexa 8 la prezentul Raport.

Ponderea datoriei de stat în PIB, la situația din 31 decembrie 20201, a constituit 32,1 %, înregistrând o diminuare în raport cu situaţia de la sfârşitul anului 2020 cu 1,9 p.p.

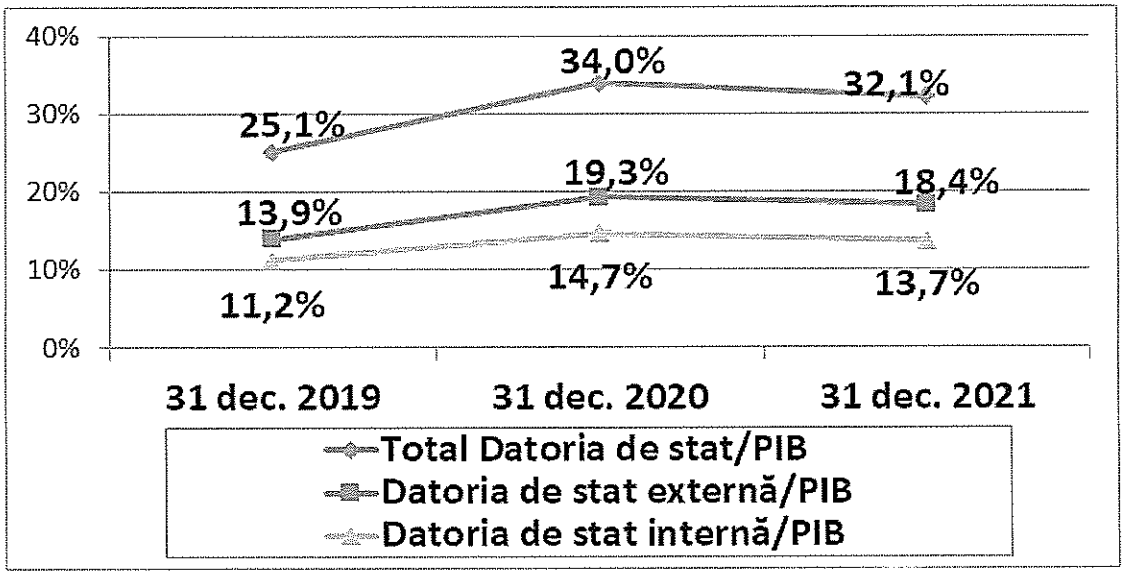

Pe parcursul anului 2021, preferințele investitorilor au fost orientate spre investiții în valori mobiliare de stat pe termen scurt. Astfel, la situația din 31 decembrie 2021 datoria de stat scadentă în decurs de un an s-a situat la nivelul de 27,6%, cu 1,9 p.p. mai mult comparativ cu valoarea înregistrată la sfîrșitul anului precedent. Totodată, perioada medie de maturitate este de 6,8 ani micșorându-se la situația din 31 decmbrie 2021 cu 0,5 ani față de anul 2020.

Datoria purtătoare de rată flotantă a dobânzii a constituit 21,9 la sută din portofoliul datoriei de stat la situaţia din 31 decembrie 2021, ceea ce reprezintă o majoare cu 2,6 p.p. în comparaţie cu sfîrşitul anului 2020. Acest lucru se datorează în mare parte majorării ponderii datoriei de stat interne cu rata dobânzii flotantă, debursărilor din surse externe efectuate pe parcursul anului 2021 ce implică o rată flotantă a dobânzii și a rambursărilor efectuate, preponderent la rata fixă a dobânzii.

Pentru *serviciul datoriei de stat* au fost aprobate alocaţii în sumă de 2 126,0 mil. lei, care au fost diminuate pe parcurs cu 208,3 mil. lei şi au atins suma de 1 917,7 mil. lei, fiind executate în sumă de 1 897,2 mil. lei sau la nivel de 98,9 % din prevederi. În comparaţie cu anul 2020 se atestă o majorare a cheltuielilor în cauză cu 213,1 mil. lei sau cu 12,6 la sută.

Pentru *serviciul datoriei de stat interne* în anul 2021 au fost utilizate mijloace băneşti în sumă de 1 519,3 mil. lei sau 100,0% din suma precizată în Legea bugetului de stat pe anul 2021. Comparativ cu anul 2020, cheltuielile pentru serviciul datoriei de stat interne sunt mai mari cu cca. 196,6 mil. lei sau cu 14,9 la sută. Acest fapt se datorează majorării volumelor de emisiune a VMS emise pe piața primară.

Pe parcursul anului 2021, Ministerul Finanțelor permanent a monitorizat situația pe piața primară a VMS și a comercializat VMS doar la rate acceptabile ale dobînzii. Astfel, pe parcursul anului 2021 ratele maximale ale dobînzii propuse de către investitori pentru VMS au variat de la 6,97% pînă la 10,8%, însă Ministerul Finanțelor nu a acceptat toate ofertele investitorilor, fapt ce a permis menținerea unui nivel optim al ratelor dobînzii la VMS.

Ca rezultat, rata nominală medie ponderată a dobînzii la VMS comercializate în anul 2021 a constituit 5,64%, ce este cu 0,45 p.p. mai mare comparativ cu anul 2020.

Totodată, cheltuielile pentru *serviciul datoriei de stat externe* au fost executate în proporție de 94,9% față de suma precizată pentru anul 2021 și comparativ cu anul 2020 s-au majorat cu 16,5 mil. lei sau 2,8%, fapt ce se justifică în mare măsură prin deprecierea monedei naționale față de dolarul SUA și euro (rata medie de schimb a constituit în anul 2021: 1$=17,6816; 1 euro=20,9255 iar în 2020: 1$=17,3201 1 euro=19,7436), precum și contractarea unor noi împrumuturi in anii 2020 și 2021. Pe parcursul anului 2021 rata dobânzii pentru împrumuturile de stat externe a fost cuprinsă între ratele de 0,0% - 5,699 la sută.

Garanțiile de stat

Conform Legii bugetului de stat pentru anul 2021 soldul garanţiilor de stat externe a fost prognozat în sumă de zero lei, iar soldul garanțiilor de stat interne urma să nu depășească 2 100,0 milioane de lei.

În conformitate cu Legea nr.293/2017 privind unele măsuri în vederea implementării Programului de stat „Prima casă" și Hotărârea Guvernului nr.202/2018 „Cu privire la aprobarea Regulamentului de implementare a Programului de stat „Prima casă", în anul 2021 a continuat implementarea Programului de stat „Prima casă". Acest program este realizat prin intermediul Organizației pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii (ODIMM), delegată să emită garanții în numele și pe contul statului, în favoarea

băncilor care acordă credite persoanelor fizice pentru procurarea unei locuințe, în limita plafoanelor aprobate anual de către Parlament pentru acest scop. Creditele bancare acordate în cadrul Programului sunt garantate de către stat în mărime de 50,0% din soldul creditului.

Pe parcursul anului 2021, de către băncile comerciale: BC „Moldova-Agroindbank" S.A., BC „Moldindconbank" S.A., BC „Victoriabank" S.A., BC „ OTP Bank" S.A. ,BC „Eximbank" S.A. și BC "Energbank" S.A., în cadrul Programului au fost acordate noi credite garantate de către stat în sumă de 711,4 mil. lei. În aceeași perioadă de către beneficiarii Programului au fost rambursate credite garantate în sumă de 110,7 mil. lei.

La situația din 31 decembrie 2021 soldul creditelor garantate acordate în cadrul Programului de stat „Prima casă" a constituit 1 834,5 mil. lei sau cu 600,6 mil. lei mai mult comparativ cu situația de la începutul anului 2021.

În anul 2021 a fost activată și executată din contul bugetului de stat garanția de stat acordată în cadrul Programului de stat "Prima casă în sumă de 183,3 mii lei.

În anul 2021 în bugetul de stat au fost restituite mijloacele dezafectate în anul 2020 din bugetul de stat în urma onorării garanției de stat în cadrul Programului de stat "Prima casă" în sumă de 167,7 mii lei.

4.4 Soldul bugetar al bugetului de stat

Bugetul de stat pe anul 2021 inițial a fost aprobat cu un sold bugetar (deficit) în sumă de 13 984,2 mil. lei, sau 6,3% din PIB. Din această sumă, 11 673,1 mil.lei a revenit deficitului pe componenta de bază sau 83,5%, iar componentei proiectelor finanțate din surse externe 2 311,1 mil.lei sau 16,5 la sută.

În scopul finanțării măsurilor pentru combaterea pandemiei de COVID-19, precum și pentru atenuarea crizei din sectorul energetic, modificările operate pe parcursul anului la partea de venituri și cheltuieli a bugetului de stat s-au soldat cu reducerea deficitului aprobat inițial a bugetului de stat cu 2 192,3 mil. lei. În sumă nominală soldul bugetar (deficit) a constituit 11 791,9 mil. lei, dintre care 8 461,4 mil.lei - deficit pe componenta de bază și 3 330,5 mil.lei – pe proiecte finanțate din surse externe. Ca pondere în PIB, deficitul de casă a bugetului de stat a fost precizat la 5,1 la sută.

Față de aprobat inițial, deficitul pe componenta de bază s-a diminuat cu 3 211,7 mil. lei, iar pe proiecte finanțate din surse externe s-a majorat cu 1 019,4 mil. lei.

Modificările principale la sursele precizate de finanțare a deficitului bugetului de stat, se prezintă după cum urmează:

✓ ***Activele financiare*** *s-au majorat cu 2 347,2 mil. lei (cu semnul minus), dintre care:*

- *creanțele interne* s-au majorat cu 2 875,8 mil. lei (cu semnul minus) față de prevederile inițiale, inclusiv din contul acțiunilor și altor forme de participare în capital în sumă de 1 875,8 mil. lei, dintre care majorarea capitalului social al S.A. „Energocom" cu 1 700,0 mil.lei (cu semnul minus) în scopul asigurării măsurilor care au fost întreprinse în vederea achiziționării de gaze naturale și revizuirii sumei de rambursare a mijloacelor din vânzarea activelor băncilor aflate în procedura de lichidare în sumă de 1 000,0 mil.lei;
- *împrumuturile recreditate între bugetul de stat și bugetele locale* s-au micșorat cu 11,5 mil. lei;

✓ *împrumuturile recreditate interne instituțiilor financiare și nefinanciare* s-au redus față de aprobat cu 540,1 mil. lei, inclusiv pe componenta de bază - cu 48,8 mil. lei, iar pe componenta proiecte finanțate din surse externe - cu 588,9 mil. lei. Această micșorare este condiționată de fluctuația de curs valutar, situația economico - financiară dificilă a beneficiarilor recreditați, precum și modificarea graficilor de rambursare ca urmare a reeșalonării datoriilor.

✓ ***Datoriile*** *s-au majorat cu 213,4 mil. lei, dintre care:*

- sursele de finanțare din contul datoriei interne, a fost diminuate cu 1 705,0 mil. lei, incusiv din contul emiterii în anul 2021 a VMS pe piața primară în sumă de 1 750,0 mil. lei și reducerii garanției de stat acordate în cadrul Programului de stat "Prima casă" cu 45,0 mil. lei;
- sursele de finanțare din contul datoriei externe (net), a fost majorate cu 1 918,4 mil. lei.

Finanțarea externă a fost majorată cu 1 882,1 mil. lei, inclusiv pentru finanțarea măsurilor prevăzute în componenta de bază în sumă de 1 775,5 mil. lei (echivalent 106,2 mil. dolari SUA) și din contul împrumuturilor destinate proiectelor finanțate din surse externe cu 106,6 mil. lei (echivalent 6,0 mil. dolari SUA).

Majorarea finanţării pentru susţinerea bugetului a fost din contul alocării de DST din partea Fondului Monetar Internaţional în suma de circa 4 201,1 mil. lei (echivalentul 235,62 mil.dolari SUA), precum si din contul Băncii Mondiale pentru Proiectul Răspuns de Urgenţă la COVID-19 în sumă de 466,8 mil. lei (echivalentul 26,04 mil. dolari SUA), pentru Proiectul TAMP în sumă de 307,6 mil. lei (echivalentul 17,49 mil.dolari SUA). Totodată, a fost exclusă finanţarea unei tranșe din partea Fondului Monetar Internaţional din Programul nou, în sumă de 3 346,3 mil. lei (echivalentul 78,3 mil.dolari SUA) şi din partea Băncii Mondiale DPO - în sumă de 909,5 mil.lei (echivalentul 50 mil.dolari SUA). Intrările din împrumut pentru suportul ÎS „Calea Ferată din Moldova" în scopul introducerii în capitalul social, a fost redus cu 319,7 mil. lei (echivalentul 17,5 mil.dolari SUA).

Sumele destinate *rambursării împrumuturilor externe* în urma precizării termenelor de rambursare și a fluctuației cursului de schimb au fost diminuate *cu 36,3 mil. lei* față de suma aprobată în buget.

✓ ***Utilizarea mijloacelor bănești în conturi bancare*** *a fost redusă în sumă de 58,5 mil. lei.*

Execuția bugetului de stat la situația din 31 decembrie 2021 s-a încheiat cu un sold bugetar (deficit) în sumă de 4 733,1 mil. lei. Comparativ cu anul 2020 soldul bugetar s-a diminuat de 2,4 ori, iar în valori absolute cu 6 401,8 mil. lei. Soldul bugetar (deficitul) pe anul 2021 comparativ cu anul 2020 și ponderea acestuia în PIB se prezintă în următorul tabel:

mil.lei

	Executat		**Ponderea în PIB**	
	2020	**2021**	**2020**	**2021**
Deficitul bugetului de stat	-11 134,9	-4 733,1	-5,57%	-1,96 %
PIB	199 734,0	241 871,0		

Surse de finanțare a soldului bugetar (deficitului) au fost următoarele:

Active financiare în sumă negativă de ***2 257,8*** mil. lei, inclusiv:

- *creanțe interne* în sumă de *1 410,5* mil. lei (cu semnul minus), dintre care:

- acțiuni și alte forme de participare în capital în sumă de 1 630,1 mil. lei (cu semnul minus), incusiv din contul majorării capitalului social al S.A. „Energocom" cu 1 700,0 mil.lei (cu semnul minus), majorării capitalului social SRL „Arena Chișinău" în sumă de 67,7 mil. lei (cu semnul minus) și din contul mijloacelor din privatizare (vânzare) a proprietății publice în sumă de 137,6 mil. lei;

- alte creanțe interne în sumă de 219,6 mil. lei, inclusiv din contul mijloacelor transferate în bugetul de stat de băncile care se află în proces de lichidare în sumă de 111,5 mil. lei, inclusiv BC „Investprivatbank" SA – 3,0 mil. lei, „Banca de Economii" SA – 44,0 mil.lei, „Banca Socială" SA – 51,0 mil.lei și BC „Unibank" SA – 13,5 mil. lei. La situația din 31 decembrie 2021, datoria băncilor în proces de lichidare față de Ministerul Finanțelor a constituit 11 806,4 mil. lei, dintre care: BC „Investprivatbank" S.A. – 350,6 mil. lei; „Banca de Economii" S.A. – 7 757,0 mil. lei; BC „Banca Socială" S.A – 1 885,0 mil. lei; BC „Unibank" S.A – 1 813,8 mil. lei, și rambursarea mijloacelor bugetare din anii precedenți la buget de către autorități/instituții bugetare în sumă de 108,1 mil. lei, dintre care 41,0 mil. lei restituite de către CNAS conform prevederilor art.70 alin (5) din Legea nr. 181/2014;

✓ diferența de curs valutar în suma negativă de 98,5 mil. lei;

✓ credite interne rambursate între bugete în sumă de 2,5 mil. lei;

✓ rambursarea împrumuturlor recreditate între bugetul de stat și bugetele locale în sumă de 48,7 mil. lei;

✓ împrumuturi recreditate interne instituțiilor financiare și nefinanciare în sumă negativă de 799,9 mil. lei, dintre care pentru proiecte finanțate din surse externe în sumă de 1 138,0 mil. lei.

Datorii în sumă de ***11 917,5*** mil. lei, inclusiv:

- datorii interne în sumă de 3 764,6 mil. lei, dintre care: finanțarea internă din contul emisiunii VMS pe piața primară în sumă de 3 981,5 mil. lei, răscumpărarea VMS emise pentru executarea obligațiilor de plată derivate din garanțiile de stat în sumă de 260,0 mil. lei (cu semnul minus), alte datorii interne în sumă de 43,3 mil. lei. Garanțiile de stat interne pentru implementarea pe parcursul anului 2021 a Programului de stat "Prima casa", în conformitate cu prevederile Legii nr. 293/2017 și Hotărârii Guvernului nr. 202/2018, au fost activate și onorate în sumă de 0,18 mil. lei (cu semnul minus).
- intrări din împrumuturi externe (net) – 8 152,9 mil. lei.

În anul 2021 au avut loc intrări de împrumuturi externe în sumă totală de 10 611,4 mil. lei (601,8 mil. dolari SUA), ceea ce reprezintă o executare de 86,7% față de suma precizată pe an, și care după destinația lor sunt:

- pentru realizarea proiectelor finanțate din surse externe – 3 323,7 mil. lei (187,6 mil. dolari SUA), ceea ce reprezintă 31,3% din suma totală de intrări din împrumuturi de stat externe și o executare de 73,1% față de suma precizată pe an;

- pentru susținerea bugetului de stat – 7 287,7 mil. lei (414,2 mil. dolari SUA), ceea ce reprezintă 68,7% din sumă totală de intrări din împrumuturi și o executare de 94,7% față de suma precizată pe an.

Pentru suport bugetar au fost acordate împrumuturi de către Comisia Europeană "Asistența macrofinanciară Omnibus" în sumă de 1 009,5 mil.lei (echivalent 50,0 mil.euro), din partea Băncii Mondiale în sumă 773,3 mil.lei (echivalentul a 43,58 mil. dolari SUA, dintre care împrumut TAMP – 16,11 mil. dolari SUA, Răspuns de uregență COVID-19 – 26,09 mil. dolari SUA), Fondul Monetar Internațional în sumă de 5 504,9 mil.lei (315,41 mil. dolari SUA, dintre care 235,62 mil. dolari SUA alocații speciale pentru combaterea efectelor pandemice și 79,79 mil. dolari SUA prima tranșă din Programul nou FMI). Pentru implementare proiectelor finanțate din surse externe au fost acordate împrumuturi de către BEI în sumă de 969,5 mil.lei (echivalent 55,0 mil. dolari SUA), CEB în sumă de 793,6 mil. lei (echivalent 44,4 mil. dolari SUA), EBRD în sumă de 668,8 mil. lei (echivalent 38,0 mil. dolari SUA), IDA în sumă de 806,7 mil. lei (echivalent 45,4 mil. dolari SUA), IFAD în sumă de 77,0 mil. lei (echivalent 4,3 mil. dolari SUA).

Pe parcursul anului 2021, față de creditorii externi au fost onorate obligațiunile în sumă de 2 458,5 mil. lei (echivalentul a 139,2 mil. dolari SUA).

✓ ***Soldurile de mijloace bănești*** în conturi au fost majorate în sumă de 4 926,6 mil. lei.

La finele anului 2021, soldurile la conturile bugetului de stat au constituit 9 056,0 mil. lei, dintre care soldurile pe componenta de bază – 7 743,7 mil. lei și soldurile proiectelor finanțate din surse externe – 1 312,3 mil. lei. Soldurile mijloacelor bănești la finele anului 2021 s-au format drept urmare încasărilor mai mari a bugetului de stat și executării scazute a cheltuielilor, precum și debursarii la finele lunii decembrie 2021 a mijloacelor financiare sub formă de grant din partea Comisiei Europene în sumă de 1 210,6 mil. lei (echivalentul a 60 mil. euro) pentru contractul de consolidare a statului și reziliență pentru RM și I tranșă din împrumutul din Programul nou FMI în sumă de 1 419,6 mil. lei (echivalentul a 79,8 mil. dolari SUA).

4.5. Cheltuielile în cadrul grupelor funcționale principale

4.5.1. Servicii de stat cu destinație generală

Pentru anul 2021, la grupa dată au fost aprobate alocații în sumă de 8 431,7 mil. lei, care pe parcursul anului au fost majorate cu 342,7 mil.lei, constituind 8 774,4 mil.lei sau 15,2% din cheltuielile totale ale bugetului de stat.

Cheltuielile respective au fost realizate în sumă de 7 940,9 mil. lei sau la nivel de 90,5% din prevederi, dintre care cheltuielile în cadrul proiectelor finanțate din surse externe au fost realizate la nivel de 47,2 % din prevederi.

Datele privind executarea cheltuielilor la grupa dată se prezintă în tabelul următor.

mil.lei

	2020 executat	2021						
		aprobat	precizat	executat	executat față de precizat		executat față de anul 2020	
					suma	%	suma	%
Cheltuieli, total	**7622,5**	**8431,7**	**8774,4**	**7940,9**	**-833,5**	**90,5**	**318,4**	**104,2**
Ponderea în totalul cheltuielilor bugetului de stat, %	*15,4*	*15,2*	*15,2*	*14,7*	*-0.5*	*x*	*-0.7*	*x*
Cheltuieli curente	7482,0	8081,4	8543,1	7789,2	-753,9	91,2	307,2	104,1
Cheltuieli capitale	140,5	350,3	231,3	151,7	-79,6	65,6	11,2	108,0
Resurse, total	**7622,5**	**8431,7**	**8774,4**	**7940,9**	**-833,5**	**90,5**	**318,4**	**104,2**
inclusiv:								
resurse generale	7449,2	8203,9	8536,5	7776,0	-760,5	91,1	326,8	104,4
resurse ale proiectelor finanțate din surse externe	70,6	105,4	121,3	57,2	-64,1	47,2	-13.4	81,0
venituri colectate,	102,7	122,4	116,6	107,7	-8,9	93,0	5.0	104,9

Cheltuielile realizate în anul 2021 sunt în creștere față de anul 2020 cu 318,4 mil. lei sau 4,2 la sută. Totodată, au rămas neexecutate cheltuieli în sumă de 833,5 mil. lei sau 9,5% din total, comparativ cu 668,3 mil.lei rămase neexecutate în anul 2020. În aspect economic, au rămas neexecutate cheltuieli curente în sumă de 753,9 mil. lei și cheltuieli capitale în sumă de 79,6 mil. lei. În cadrul proiectelor finanțate din surse externe au rămas neexecutate cheltuieli în sumă de 64,1 mil. lei.

În aspectul resurselor, cheltuielile au fost finanțate preponderent din resurse generale 97,9%, proiectelor finanțate din surse externe și veniturilor colectate din prestarea serviciilor contra plată le revine, respectiv, 0,7% și 1,4% din total.

Cheltuielile capitale la grupa dată au fost aprobare inițial în sumă de 350,3 mil. lei, fiind diminuate pe parcursul anului până la 231,3 mil. lei și executate în sumă de 151,7 mil.lei sau la nivel de 65,6% din prevederi cu o dipașire de 16,0 mil. lei executate în anul 2021 comparativ cu anul 2020.

În aspectul autorităților publice, cele mai joase nivele de executare a cheltuielilor se atestă la Autoritatea Națională de Integritate (76,0%), Aparatul Președintelui (82,1%), Agenția Rezerve Materiale (82,8%), Cancelaria de Stat (85,2%), Agenția Națională pentru Soluționarea Constestațiilor(88,9), Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene (89,8%), Agenția Relații Interetnice (90,2%).

Realizările principale în cadru grupei „Servicii de stat cu destinație generală" sunt:

- organizarea și desfășurarea alegerilor parlamentare anticipate din 11.07.2021 - 89,7 mil lei și alegeri locale noi din 21.11.2021 – 10,4 mil lei;

- modernizarea serviciilor guvernamentale prin reingineria și digitalizarea serviciilor publice pentru cetățeni, business și autorități publice (dezvoltarea/modernizarea SI MNotify, MPower, Portalul serviciilor publice, Catalogul semantic, MPay, SI E-File al CNAS, SI pentru stabilirea ajutorului de șomaj, SI pentru determinarea dizabilității și capacității de muncă etc.; lansarea la Lozova a primului Centru Unificat de prestare a serviciilor (CUPS); extinderea platformei tehnologice guvernamentale comune MCloud și Sistemului de telecomunicații al autorităților administrației publice etc) – 158,0 mil. lei.

- consolidarea managementului finantelor publice prin dezvoltarea sistemelor informaționale (Registrul electronic al angajaților, Gestionarea registrului contribuabililor, Registrul amenzilor contravenționale, Monitorizarea electronică a vînzărilor, Asycuda World, Contabilitatea unică bugetară, Planificarea, monitorizare și raportare etc) - 22,4 mil. lei.

- reabilitarea și modernizarea posturilor vamale Giurgiulești, Leușeni – 8,0 mil. lei și construcția blocurilor sanitare la 4 posturi vamale – 2,5 mil. lei.

- realizarea lucrărilor statistice prevazute în Programul de lucrări statistice pentru anul 2021– 58,9 mil. lei și pregătirea către recensământul populației și a locuințelor din anul 2024 – 2,3 mil. lei.

- deschiderea Consulatelor Generale ale RM în or. Barcelona (Spania) și în or. Nisa (Franța) – 9,5 mil. lei;

- reconstrucția sediului Consulatului Republicii Moldova în Ucraina, orașul Odesa – 2,0 mil. lei.

- promovarea imaginii țării și consolidarea relațiilor externe prin intermediul valorificării potențialului de membru în cadrul organizațiilor internaționale – 57,5 mil. lei.

- implementarea a 21 de proiecte de dezvoltare locală în cadrul Programului Diaspora Acasă Reușește DAR 1+3 în sumă de 14,5 mil. lei, inclusiv contribuția din bugetul de stat – 4,9 mil. lei.

Transferurile către bugetele locale, reflectate la grupa respectivă de cheltuieli au fost executate în sumă totală de 2 808,1 mil. lei ce constituie 99,5% din prevederi.

Cheltuielile prevăzute pentru *serviciul datoriei de stat* au fost executate în sumă de 1 897,3 mil. lei sau la nivel de 98,9% din prevederi.

Pentru subvenționarea dobânzilor la credite bancare pentru agenții economici în conformitate cu Legea nr.60/2020 au fost prevăzute cheltuieli în sumă de 23,8 mil. lei fiind executate în sumă de 10,0 mil. lei sau la nivel de 42,0 la sută.

Pentru susținerea din partea Guvernului conform Procesului verbal nr. 1 din 26 mai 2021 al ședinței Comitetului de evaluare și supraveghere al proiectelor în cadrul Programului Diaspora Acasă Reușește DAR 1+3, potrivit căruia pentru implementarea de către autoritățile publice locale de nivelul I, a 21 de proiecte în sumă de 5,0 mil. lei, au fost executate cheltuieli în sumă de 4,9 mil. lei sau la nivel de 98,0 la sută. Proiectele au fost implementate în 15 raioane ale țării și anume: 3 proiecte în raionul Strășeni; câte 2 proiecte în raioanele Cahul, Călărași, Criuleni, Nisporeni și câte 1 proiect în raioanele Căușeni, Cimișlia, Dondușeni, Edineț, Glodeni, Hâncești, Leova, Râșcani, Ștefan Vodă și UTA Găgăzia.

Pentru *activități de reintegrare a țării* au fost aprobate alocații în sumă de 15,0 mil. lei, care au fost repartizate integral autorităților administrației publice centrale și locale. Conform Programului activităților de reintegrare a țării pentru anul 2021, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.68 din 26 mai 2021, alocațiile aprobate au fost executate în sumă de 12,5 mil. lei sau la nivel de 83,3%, dintre care 8,1 mil. lei sau 64,8% au constituit transferuri către bugetele locale. Motivele neexecutării mijloacelor în sumă de 0,9 mil. lei au fost determinate de faptul că transferurile cu destinație specială se efectuează conform de necesităților, precum și completarea neconformă de către autorități publice locale a documentelor de plată.

Pentru fondurile de urgență ale Guvernului au fost aprobate inițial alocații în sumă totală dc 277,8 mil.lei care pe parcursul anului au fost modificate atingând suma de 823,0 mil lei.

Alocațiile *fondului de rezervă al Guvernului* au fost aprobate inițial în sumă de 161,5 mil. lei și au fost majorate pe parcursul anului până la 500,0 mil. lei.

Conform hotărârilor emise de Guvern, au fost repartizate 181,3 mil. lei, care au fost executate în sumă de 147,1 mil. lei sau la nivel de 81,1 la sută.

Direcțiile principale de utilizare a mijloacelor fondului de rezervă al Guvernului în anul 2021 sunt grupate în tabelul care urmează.

Denumirea măsurii	Repartizat conform hotărârilor Guvernului		Finanțat	
	Suma (mii lei)	*Ponderea în suma totală (%)*	Suma (mii lei)	*Ponderea în suma totală (%)*
Organizarea și desfășurarea alegerilor parlamentare anticipate din 11 iulie 2021.	84 680,1	*46,7*	84 542,1	*57,5*
Procurarea vaccinului împotriva COVID-19.	60 000,0	*33,1*	27 707,2	*18,8*
Finanțarea programelor de compensații demarate în cadrul Programului de stat „Prima casă ".	21 100,0	*11,6*	19 566,6	*13,3*
Premierea sportivilor pentru performanțele obținute la Jocurile Olimpice, precum și a antrenorilor, medicilor și maseurilor acestora.	10 800,0	*6,0*	10 800,0	*7,3*
Cheltuieli aferente utilizării ajutorului umanitar acordat de către România, pentru sprijinirea agricultorilor afectați de secetă.	3 000,0	*1,7*	2 761,0	*1,9*
Plata onorariilor de avocatură întru reprezentarea intereselor Republicii Moldova în instanțele internaționale.	1 700,9	*0,9*	1 698,5	*1,2*
TOTAL	**181281,0**	**100,0**	**147075,4**	**100,0**

Repartizarea detaliată a mijloacelor pe beneficiari, scopuri, precum și finanțarea efectivă a acestora este reflectată în Anexa nr.10 „Informația privind repartizarea și finanțarea mijloacelor fondului de rezervă al Guvernului în anul 2021" la prezentul Raport.

Alocațiile *fondului de intervenție al Guvernului* au fost aprobate inițial în sumă de 116,3 mil. lei, fiind majorate ulterior până la 323,0 mil. lei, dintre care 0,6 mil. lei din contul donațiilor persoanelor fizice și juridice oferite pentru combaterea pandemiei COVID-19. În baza hotărârilor de Guvern aprobate au fost repartizate mijloace financiare în sumă de 199,8 mil. lei, care au fost executate în sumă de 196,0 mil. lei sau 98,1 la sută.

Direcțiile principale de utilizare a mijloacelor fondului de intervenție al Guvernului în anul 2021 sunt grupate în tabelul care urmează.

Denumirea măsurii	Repartizat conform hotărârilor Guvernului		Finanțat	
	Suma (mii lei)	*Ponderea în suma totală (%)*	Suma (mii lei)	*Ponderea în suma totală (%)*
Acordarea indemnizației unice în mărime de 16,0 mii lei angajaților care au contractat infecția COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	186 192,0	*93,2*	182 560,0	*93,1*
Acordarea indemnizației unice în cazul personalului decedat în lupta cu COVID-19 din cadrul instituțiilor medico-sanitare publice.	7 000,0	*3,5*	7 000,0	*3,6*
Lichidarea consecințelor calamităților naturale.	6 435,5	*3,2*	6 357,5	*3,2*
Evacuarea din Fâșia Gaza a 31 de cetățeni ai Republicii Moldova.	125,4	*0,1*	125,4	*0,1*
TOTAL	**199 752,9**	**100,0**	**196 042,9**	**100,0**

Repartizarea detaliată a mijloacelor pe beneficiari, scopuri, precum și finanțarea efectivă a acestora este reflectată în Anexa nr.11 „Informația privind repartizarea și finanțarea mijloacelor fondului de intervenție al Guvernului în anul 2021", la prezentul Raport.

Pentru grupa *Servicii de stat cu destinație generala* pe parcursul anului 2021 *din fondul de rezervă al Guvernului* au fost repartizate mijloace financiare în sumă de 87,7 mil. lei conform hotărârilor de Guvern nr.26/2021 și nr. 324/2021, fiind executate în sumă de 87,3 mil. lei sau la nivel de 99,0%, dintre care 84,5 mil. lei sau 96,0% pentru organizarea și desfășurarea alegerilor parlamentare anticipate din 11 iulie 2021 și 2,8 mil. lei pentru cheltuielile aferente recepționării ajutorului umanitar acordat de către România, destinat sprijinirii agricultorilor afectați de secetă.

Concomitent, din *fondul de intervenție* al Guvernului au fost repartizate mijloace conform hotărârilor de Guvern nr.11/2021; nr.40/2021; nr.41/2021; nr.63/2021; nr.140/2021 și nr.411/2021 în sumă de 119,1 mil. lei, executate în sumă de 115,4 mil. lei sau la nivel de 96,0%, dintre care 108,9 mil. lei sau 94,4% constituie indemnizația unică în mărime de 16,0 mii lei acordată angajaților care au contractat infecția COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu, 6,4 mil. lei pentru lichidarea consecințelor calamităților naturale și 0,1 mil.lei pentru evacuarea din Fâșia Gaza a 31 de cetățeni ai Republicii Moldova.

Alocațiile prevăzute în sumă de 194,1 mil. lei pentru susținerea/subvenționarea instituțiilor publice la autogestiune, au fost executate în sumă de 186,0 mil. lei sau la nivel de 95,8% față de prevederi, după cum urmează:

- IP „Agenția Servicii Publice" – în scopul compensării costului formularelor actelor și certificatelor de stare civilă - 0,2 mil. lei sau la nivel de 100,0% față de prevederi;

- IP „Palatul Republicii" pentru reparația capital a tavanului în sala mare, serviciile energetice și comunale – 4,3 mil. lei sau la nivel de 100,0% față de prevederi;

- IP „Pensiunea din Holercani" pentru servicii energetice și comunale, cheltuieli salariale, alte cheltuieli – 2,9 mil. lei sau la nivel de 100,0% față de prevederi;

- IP „Agenția de Guvernare Electronică" pentru îndeplinirea condiționalităților proiectului finanțat din surse externe - 18,2 mil. lei sau la nivel de 74,9% față de prevederi;

- IP „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică" pentru administrarea infrastructurii de tehnologie a informației și a sistemului de telecomunicații, administrarea și menținerea sistemelor informaționale de stat și alte funcții în conformitate cu HGRM nr.414/2018 - 103,3 mil. lei sau la nivel de 100% față de prevederi;

- IP „Serviciul 112" pentru asigurarea activității instituției – 57,1 mil. lei sau la nivel de 96,8% față de prevederi.

Pentru implementarea acțiunilor în cadrul proiectelor cu finanțare externă la grupa respectivă au fost aprobate inițial alocații în sumă de 105,3 mil.lei, care pe parcursul anului au fost majorate cu 16,0 mil. lei, constituind suma de 121,3 mil. lei și executate în sumă de 57,2 mil. lei sau la nivel de 47,2%, precum urmează:

1. Proiectul *„Modernizarea serviciilor guvernamentale"*cu cheltuieli realizate în sumă de 31,1 mil. lei sau 49,4% din prevederi. Motivul neexecutării depline a fost condiționat de reținerea unor activități din cadrul proiectului (necesitatea ajustării unor activități de reinginerie a serviciilor publice, reținerea demarării pilotării Centrelor Unificate de Prestare a Serviciilor (CUPS) la nivel local; crearea Centrului Unic de Suport Clienți, experiența redusă a specialiștilor în implementarea soluțiilor IT, etc);

2. Proiectul *„Consolidarea cadrului instituțional al RM în domeniul migrației și dezvoltării"* cu cheltuieli realizate în sumă de 1,2 mil.lei sau 66,7% din prevederi, în scopul realizării campaniei de informare cu privire la programele guvernamentale de suport a migranților. Motivul neexecutării depline se explică prin nedezvoltarea Platformei de comunicare și informare în domeniul Diasporei, Migrației și Dezvoltării;

3. Proiectul *„Suport pentru Secretariatul tehnic comun a Programului Operational Comun Romania-Republica Moldova",* cu cheltuieli executate în sumă de 2,0 mil.lei sau 47,6% din prevederi. Motivul neexecutării depline a fost influențat de necontractarea unor bunuri și servicii în contextul debursării

întârziate; neangajarea deplină a personalului pentru implementarea proiectului și anularea deplasărilor ca urmare a situației pandemice;

4. Proiectul *„Suport pentru Programul Transnational Dunarea”*, cu cheltuieli realizate în sumă de 0,7 mil.lei sau 43,8% din prevederi. Motivul neexecutării depline a fost influențat de neangajarea deplină a personalului pentru implementarea proiectului, anularea deplasărilor ca urmare a situației pandemice și contractarea la prețuri avatajoase a echipamentelor IT și softurilor;

5. La *„Proiectul de modernizare a administrării fiscale (TAMP)”*, cheltuielile au fost realizate în sumă de de 2,3 mil. lei sau la nivel de 23,0% față de prevederi. Motivul neexecutării depline a fost infleunțat de anularea achizițiilor de hardware și software ca urmare deciziei de restructurare ulterioare a proiectului;

6. La proiectul *„Reabilitarea și modernizarea posturilor vamale de la frontiera moldo-română”*, cu scopul modernizării posturilor vamale Giurgiulești, Leușeni și Sculeni au fost realizate cheltuieli în sumă de 6,2 mil. lei sau 42,5% din prevederi. Motivul neexecutării depline a fost influențat de situația epidemiologică pandemică din țară, provocată de pandemia COVID-19 și creșterea prețurilor ofertanților care a condus la sistarea unor activități planificate în cadrul proiectului;

7. Proiectul *„Consolidarea sistemului statistic național”*, cu cheltuielile realizate în sumă de 0,9 mil. lei sau 64,3% din prevederi. Motivul neexecutării depline a fost condiționat, în primul rând, de situația epidemiologică din țară, care a condus la tergiversarea și sistarea unor activități planificate în cadrul proiectelor;

8. Proiectul *„ Modernizarea sectorului sănătății în Republica Moldova”* (transferuri primite de la alte autorități bugetare), în scopul elaborării de către Biroul Național de Statistică a studiului privind accesul populației la serviciile de sănătate, cu cheltuieli executate în sumă de 0,6 mil. lei sau 100,0% din prevederi;

9. Proiectul *„ Consolidarea democrației în Republica Moldova prin alegeri incluzive și transparente”*, cu cheltuieli executate în sumă de 0,3 mil. lei sau 100,0% din prevederi;

10. Proiectul *„Engleza- catalizator al democrației în școli”*, cu cheltuieli executate în sumă de 0,5 mil.lei sau 100,0% din prevederi;

11. Proiectul *„ Suport financiar pentru achiziționarea echipamentelor video-audio pentru Comisia Electorala Centrala*”, cu cheltuieli executate în sumă de 0,4 mil.lei sau 100,0% din prevederi;

12. Proiectul *„Programul Cadru 7”* cu cheltuieli executate în sumă de 0,3 mil. lei sau 21,4% din prevederi;

13. Proiectul *„Suport pentru cooperarea științifică și tehnică”*, cu cheltuieli executate în sumă de 1,4 mil. lei sau 53,8% din prevederi;

14. *Programul – cadru al UE pentru cercetare şi inovare – Orizont 2020* cu cheltuieli executate în sumă de 9,3 mil. lei sau 50,8% din prevederi.

Nivelul scăzut de executare a proiectelor finanțate din surse externe a fost condiționat, în mare parte, de situația pandemică din țară provocată de infecția COVID-19, care a condus la tergiversarea sau sistarea unor activități planificate în cadrul proiectelor.

4.5.2. Apărare națională

Pentru anul 2021, la grupa dată au fost aprobate alocații în sumă de 779,0 mil.lei, care pe parcursul anului au fost majorate cu 0,9 mil. lei, constituind 779,9 mil. lei sau 1,4 % din cheltuielile totale ale bugetului de stat.

Cheltuielile respective au fost realizate în sumă de 769,4 mil. lei sau la nivel de 98,7 % din prevederi, dintre care cheltuielile în cadrul proiectelor finanțate din surse externe au fost realizate la nivel de 33,3 % din prevederi.

Datele despre realizarea cheltuielilor la grupa dată se prezintă în tabelul următor.

mil.lei

	2020 executat	2021						
		aprobat	precizat	executat	executat față de precizat		executat față de anul 2020	
					suma	%	suma	%
Cheltuieli, total	**637,4**	**779,0**	**779,9**	**769,4**	**-10,5**	**98,7**	**132,0**	**120,7**
Ponderea în totalul cheltuielilor bugetului de stat, %	*1,3*	*1,4*	*1,4*	*1,4*			*0,1*	
Cheltuieli curente	577,4	702,2	700,2	692,6	-7,6	98,9	115,2	120,0
Cheltuieli capitale	60,0	76,8	79,7	76,8	-2,9	96,4	16,8	128,0
Resurse, total	**637,4**	**779,0**	**779,9**	**769,4**	**-10,5**	**98,7**	**132,0**	**120,7**
inclusiv:								
resurse generale	629,9	761,2	767,4	760,5	-6,9	99,1	130,6	120,7
resurse ale proiectelor finanțate din surse externe	1,5	10,7	5,4	1,8	-3,6	33,3	0,3	120,0
venituri colectate	6,0	7,1	7,1	7,1		100,0	1,1	118,3

Cheltuielile realizate în anul 2021 atestă o creștere față de anul 2020 cu 132,0 mil. lei sau cu 20,7 la sută. Totodată, au rămas neexecutate cheltuieli în sumă de 10,5 mil. lei, comparativ cu 4,5 mil. lei neexecutate în anul 2020. În aspect economic, au rămas neexecutate cheltuieli curente în sumă de 7,6 mil. lei și cheltuieli capitale în sumă de 2,9 mil. lei. În cadrul proiectelor finanțate din surse externe au rămas neexecutate cheltuieli în sumă de 3,6 mil. lei.

În aspectul resurselor, cheltuielile au fost finanțate preponderent din resurse generale 98,9%, proiectelor finanțate din surse externe și veniturilor colectate din prestarea serviciilor contra plată le revine, respectiv, 0,2% și 0,9% din total.

Nevalorificarea integrală a alocaţiilor prevăzute a fost condiţionată de neexecutarea de către unii agenţi economici a condiţiilor din contracte, în special la servicii de reparaţie capitală a tehnicii militare.

Prioritățile principale de politici în anul 2021 în domeniul apărării au fost următoarele:

- sporirea atractivităţii serviciului militar prin creşterea calităţii vieţii şi îmbunătăţirea condiţiilor de serviciu militar;
- asigurarea funcţionalităţii Armatei Naţionale şi creşterea capacităţii de apărare prin continuarea procesului de profesionalizare graduală, consolidare, transformare şi dezvoltare a capabilităţilor militare;
- consolidarea relaţiilor internaţionale, asigurarea participării şi creşterii contribuţiei în operaţii şi misiuni internaţionale de menţinere a păcii.

Pe parcursul anului 2021 în cadrul Ministerului Apărării au fost implementate 2 proiecte finanțate din surse externe, intrările fiind din contul granturilor:

1. Proiectul „*Cooperarea cu SUA*", activitățile căruia țin de participarea militarilor la exercițiile militare organizate de armata SUA, pentru care au fost prevăzute alocații în sumă de 4,5 mil. lei, fiind valorificate în sumă de 1,5 mil. lei sau la nivel de 33,3% din prevederi;
2. Proiectul „*Cooperarea cu NATO*", care prevede participarea militarilor Armatei Naționale la exerciții militare organizate de către Organizația Atlanticului de Nord, pentru care au fost prevăzute alocații în sumă de 0,9 mil. lei, care s-au valorificat în sumă de 0,3 mil. lei sau la nivel de 33,3% din prevederi.

Valorificarea parțială a mijloacelor bugetare în cadrul proiectelor finanțate din surse externe se explică prin restricțiile impuse de situația pandemică, când unele din activități și exerciții militare programate inițial de către organizatori au fost anulate și revizuite. Prin urmare nu a fost delegat numărul planificat de militari ai Armatei Naționale pentru participare la exercițiile desfășurate în comun cu partenerii externi.

Conform *Programului activităților de reintegrare a țării pentru anul 2021,* aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.68/2021, au fost repartizate 0,5 mil. lei, inclusiv: 0,2 mil. lei pentru asigurarea activităţii delegaţiei Republicii Moldova în Comisia Unificată de Control; 0,3 mil. lei pentru restaurarea, reparația și amenajarea complexului memorial „Capul de Pod Șerpeni". Mijloacele financiare alocate pentru activitățile de reintegrare în volum de 500,0 mii. lei au fost valorificate în proporție de 99,7%, soldul neexecutat de 1,7 mii lei, consitituind economiile formate în urma contractării de facto a bunurilor și serviciilor pentru restaurarea, reparația și amenajarea complexului memorial.

4.5.3. Ordine publică și securitate națională

Pentru anul 2021, la grupa dată au fost aprobate alocații în sumă de 5 323,3 mil. lei, care au constituit 9,2 % din cheltuielile totale ale bugetului de stat.

Cheltuielile respective au fost realizate în sumă de 5 088,1 mil. lei sau la nivel de 95,6%, dintre care cheltuielile în cadrul proiectelor finanțate din surse externe au fost realizate la nivel de 23,8 % din prevederi.

Datele despre realizarea cheltuielilor la grupa dată se prezintă în tabelul următor:

mil.lei

	2020 executat	2021						
		aprobat	precizat	executat	executat față de precizat		executat față de anul 2020	
					suma	%	suma	%
Cheltuieli, total	**4 750,4**	**5 323,3**	**5 323,3**	**5 088,1**	**-235,2**	**95,6**	**337,7**	**107,1**
Ponderea în totalul cheltuielilor bugetului de stat, %	9,6	*9,6,*	*9,2*	*9,4*	*0,2*	*x*	*-0,2*	*x*
Cheltuieli curente	4344,6	4 754,4	4 803,0	4 707,6	-95,4	98,0	363,0	108,4
Cheltuieli capitale	405,8	568,9	520,3	380,5	-139,8	73,1	-25,3	93,8
Resurse, total	**4 750,4**	**5 323,3**	**5 323,3**	**5 088,1**	**-235,2**	**95,6**	**337,7**	**107,1**
inclusiv:								
resurse generale	4 667,3	5 079,2	5 129,0	4 990,5	-138,5	97,3	323,2	106,9
resurse ale proiectelor finanțate din surse externe	33,6	177,3	126,5	30,1	-96,4	23,8	-3,5	89,6
venituri colectate	49,5	66,8	67,8	67,5	-0,3	99,6	18,0	136,4

Cheltuielile realizate în anul 2021 atestă o majorare față de anul 2020 cu 337,7 mil. lei sau cu 7,1 la sută. Totodată, au rămas neexecutate cheltuieli în sumă de 235,2 mil. lei, comparativ cu 156,3 mil. lei rămase neexecutate în anul 2020. În aspect economic, au rămas neexecutate cheltuieli curente în sumă de 95,4 mil. lei și cheltuieli capitale în sumă de 139,8 mil. lei. În cadrul proiectelor finanțate din surse externe au rămas neexecutate cheltuieli în sumă de 96,4 mil. lei.

În aspectul resurselor, cheltuielile au fost finanțate în proporție de 98,1% din resurse generale, proiectelor finanțate din surse externe și veniturilor colectate din prestarea serviciilor contra plată le revine, respectiv, 0,6 % și 1,3% din total.

Cauzele principale a nevalorificării integrale a alocațiilor au fost determinate de impactul negativ al pandemiei COVID-19, astfel fiind revizuite unele priorități stabilite anterior în scopul pregătirii capacităților de răspuns a instituțiilor responsabile precum și pentru combaterea efectelor pandemiei în realizarea atribuțiilor funcționale. Totodată, nu au fost contractate unele servicii din cauză, că ofertele înaintate nu au întrunit condițiile stabilite în cadrul licitațiilor de achiziții publice; nu au fost prezentate la timp documentele confirmative pentru volumul de servicii procurate/lucrări efectuate; nu au fost onorate angajamentele contractuale asumate de operatori economici/furnizori; nu

au fost debursate mijloacele financiare din granturile oferite de partenerii de dezvoltare.

Prioritățile principale de politici în anul 2021 în domeniul ordinii publice și securității statului s-au axat pe următoarele măsuri:

- implementarea planului de construire a clădirilor noi și/sau de renovare a clădirilor existente, necesare pentru buna funcționare a sistemului instanțelor judecătorești;
- crearea condițiilor necesare pentru accesul persoanelor cu dezabilități în cadrul tuturor instanțelor judecătorești;
- consolidarea mecanismului de monitorizare electronică pentru asigurarea măsurilor alternative de detenție;
- fortificarea capacităților tehnico – materiale a organelor procuraturii întru implementarea politicii penale a statului;
- dezvoltarea, dotarea, îmbunătățirea infrastructurii și capacităților funcționale ale subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne pentru protecția drepturilor și a intereselor legitime ale persoanei și comunității;
- consolidarea capacităților de intervenție ale Inspectoratului General pentru Situații de Urgență, precum și îmbunătățirea infrastructurii Centrului Republican de Instruire pentru Pompieri și Salvatori din satul Răzeni, raionul Ialoveni;
- consolidarea managementului frontierei de stat, inclusiv prin extinderea numărului punctelor de trecere a frontierei gestionate în comun cu autoritățile de frontieră ale statelor vecine, controlul comun la frontierele de stat și securizarea frontierelor;
- gestionarea eficientă a proceselor migraționale în materie de admisie, ședere, readmisie, azil, integrare, inclusiv de prevenire și combatere a șederii ilegale în țară;
- consolidarea capacităților de asigurare eficientă a securității naționale.

Pe parcursul anului 2021, din *fondul de rezervă al Guvernului* pentru grupa dată au fost repartizate mijloace financiare în sumă de 1,3 mil. lei fiind utilizate integral de către Ministerul Justiției pentru asigurarea realizării angajamentelor asumate de Republica Moldova, urmare a concursurilor de selectare a reprezentanților intereselor statului în instanțele judecătorești străine și în instituțiile de arbitraj naționale și internaționale, conform Hotărârilor Guvernului nr.86/2021, nr.87/2021 și nr.215/2021.

Totodată, conform *Programului activităților de reintegrare a țării* prin Hotărârea Guvernului nr.68/2021 au fost repartizate 1,6 mil. lei, utilizate integral pentru crearea unui centru regional de instruire în domeniul gestionării situațiilor de criză în sediul Secției situații excepționale Rezina și reparația clădirii și birourilor de serviciu ale Inspectoratului de Poliție Bender.

Pentru implementarea acțiunilor în cadrul *proiectelor cu finanțare externă* la grupa respectivă au fost aprobate inițial alocații în sumă de 177,3 mil. lei, diminuate pe parcursul anului până la 126,5 mil. lei și executate în volum de 30,1 mil. lei sau la nivel de 23,8% din prevederi, inclusiv pe proiecte după cum urmează:

1. Proiectul *„Construcția penitenciarului din municipiul Chișinău"* gestionat de către Administrația Națională a Penitenciarelor, cu alocații valorificate în sumă de 517,9 mii lei sau 86,3 % față de prevederi. Alocațiile în sumă de 82,1 mii lei nu au fost valorificate, dat fiind faptul că în cadrul unității de implementare a proiectului, funcția de manager al proiectului a fost vacantă, iar pentru o bună desfășurare a procesului de licitație și a activității UIPCP, personalul unității nu deținea competențele depline și drept urmare, procedura de licitație nu a fost lansată;

2. Proiectul *„Programul de profilaxie si control al infecției HIV/SIDA, al infecțiilor cu transmitere sexuala si al tuberculozei in Moldova"* cu mijloace executate în sumă de 1 204,9 mii lei sau 91,1 % din prevederi;

3. Proiectul „*Cooperare regională pentru prevenirea si combaterea criminalității transfrontaliere Romania-Moldova)*", cu alocații valorificate în sumă de 5 519,4 mii lei sau 18,5 % din prevederi. În perioada mai-iunie 2021 a fost desfășurată activitatea de verificare a cheltuielilor, raportul de audit a fost transmis în adresa liderului de proiect, în vederea verificării administrative și consolidării rapoartelor tuturor partenerilor, debursarea plăților fiind condiționată de valorificarea plății anterioare și verificarea de către audit a eligibilității cheltuielilor suportate, în conformitate cu prevederile Contractului de grant. Biroul Regional pentru Cooperare Transfrontalieră Iași a solicitat mai multe clarificări și documente justificative și a fost efectuată o vizită de monitorizare la fața locului. Cu toate acestea, tranșa intermediară nu a fost transferată până la sfârșitul anului 2021, fapt ce a dus la imposibilitatea de efectuare a plăților către agenții economici contractați și a generat restanțe față de aceștia;

4. Proiectul „*Consolidarea capacității poliției moldovenești și române în domeniul prevenirii criminalității, inclusiv crimelor transfrontaliere*" cu alocații valorificate în sumă de 2 311,0 mii lei sau 46,6 % din prevederi. Mijloacele financiare planificate n-au fost debursate de către finanțator, cheltuielile fiind efectuate doar din mijloacele bănești din conturi, la început de an;

5. La proiectul „*Îmbunătățirea cooperării transfrontaliere prin dezvoltarea unui concept comun de investigare complexă a locului crimei*" alocațiile au fost valorificate în volum de 2 127,6 mii lei sau 69,7 % din prevederi. Mijloacele financiare planificate n-au fost debursate de către finanțator, cheltuielile fiind efectuate doar din mijloacele bănești din conturi, la început de an;

6. Proiectul „*Creșterea capacităților profesionale ale personalului implicat în asigurarea și restabilirea ordinii publice în zona transfrontalieră*" cu alocații valorificate în sumă de 1 430,8 mii lei sau 44,8 % din prevederi. Exercițiile planificate au fost suspendate până în 2022 din cauza pandemiei COVID-19, iar devizul privind achizițiile de bunuri și servicii a fost propus pentru modificare prin addendum și va fi implementat în anul 2022;

7. Proiectul „*Dezvoltarea unui concept de patrulare comună de poliție a drumurilor din zona de frontieră Republica Moldova - România*", cu alocații valorificate în sumă de 4 611,9 mii lei sau 73,7 % față de prevederi. Nu a fost posibilă executarea integrală a alocațiilor precizate, deoarece tranșa a II din grant nu a fost debursată de către donator;

8. Proiectul „*Consolidarea și pregătirea comună la nivelul personalului implicat în asigurarea și restabilirea ordinii publice în cadrul manifestărilor publice în zona transfrontalieră*", cu alocații valorificate în sumă de 2 087,2 mii lei sau 97,0 % față de prevederi. Alocațiile nu au fost valorificate integral din cauza diferenței de curs;

9. Proiectul „*Instalarea sistemului de supraveghere video în zona transfrontalieră*", cu alocații valorificate în sumă de 177,6 mii lei sau 64,0 % față de prevederi. Conform devizului de cheltuieli, ofertele pentru achiziționarea lucrărilor și serviciilor necesare au fost contractate în condiții mai avantajoase, înregistrându-se economii;

10. Proiectul „*Infrastructura de comunicații*" cu alocații valorificate în sumă de 1 895,0 mii lei sau 7,5 % față de prevederi. În luna iunie 2021 a fost demarată construcția magistralei de comunicații (19 posturi statice de comunicații radio (inclusiv 15 turnuri), modernizarea și crearea Centrului de Cooperare al Poliției Transfrontaliere Lipcani). Nevalorificarea integrală a alocațiilor se datorează faptului, că agentul economic contractat nu și-a onorat angajamentele asumate, lucrările demarate nefiind realizate conform calendarului stabilit;

11. Proiectul „*Creșterea capacității de cooperare polițienească transfrontalieră în zona lacului Stanca-Costești*" cu alocații valorificate în sumă de 152,0 mii lei sau 9,6 % față de prevederi. În luna decembrie 2021 a fost desfășurată licitația privind achiziționarea bărcii de intervenție și a pontonului mobil în suma totală estimată de 1,7 mil. lei, care nu s-au soldat cu succes. Astfel, pentru valorificarea integrală a mijloacelor financiare respective, urmează a fi desfășurate licitații repetate pe parcursul primului trimestru al anului 2022:

12. Proiectul „*Îmbunătățirea prevenirii, pregătirii și răspunsului la dezastrele chimice și naturale (EU-CHEM-REACT2)*", cu alocații valorificate în sumă de 288,3 mii lei sau 53,7 % față de prevederi. Proiectul este finisat, deoarece din cauza pandemiei COVID-19, au fost anulate un șir de ședințe;

13. Proiectul „*Îmbunătățirea timpului de reacție pentru prevenirea și eliminarea inundațiilor în zona transfrontalieră*", cu alocații valorificate în sumă de 1 808,8 mii. lei sau 48,4 % față de prevederi. Durata de implementare a proiectului a fost extinsă până în luna mai 2022;

14. La proiectul „*Creșterea protecției populației în situațiile de urgență cauzate de dezastre naturale în zona transfrontalieră - Republica Moldova*" alocațiile au fost valorificate în volum de 2 433,0 mii lei sau 50,4% din prevederi. Nevalorificarea integrală a fost cauzată de întârzierea procedurii de elaborare a proiectului tehnic, întrucât solicitarea suplimentară pentru elaborarea studiului de fezabilitate nu a fost prevăzută inițial la etapa de semnare a Contractului de Grant, astfel durata de implementare a proiectului a fost extinsă de la 18 până la 24 de luni;

15. Proiectul „*Îmbunătățirea timpului de reacție pentru situații de urgenta in zona transfrontaliera prin renovarea infrastructurii pentru instruirea populației*", cu alocații valorificate în sumă de 2 273,9 mii lei sau 47,4 % față de prevederi. Durata implementării proiectului a fost extinsă de la 18 până la 24 de luni deoarece serviciile de infrastructură au fost contractate cu întârziere după avizarea studiului de fezabilitate, astfel lucrările preconizate nu au fost îndeplinite conform termenelor prevăzute inițial, iar ca rezultat nu au fost debursate următoarele tranșe planificate în cadrul proiectului;

16. Proiectul „*Îmbunătățirea timpului de reacție pentru prevenirea și eliminarea inundațiilor în zona transfrontalieră*" cu alocații valorificate în sumă de 646,8 mii lei sau 68,2 % față de prevederi. Proiectul dat este finisat, deoarece din cauza pandemiei COVID-19 au fost anulate un șir de activități planificate inițial;

17. Proiectul „*Programul - cadru al UE pentru cercetare și inovare - Orizont 2020*", cu alocații valorificate în sumă de 586,3 mii lei sau 36,1 % față de prevederi. În contextul pandemiei COVID-19, au fost revizuite unele măsuri planificate, respectiv unele activități și achiziții au fost anulate, astfel unele procurări urmează a fi realizate în anul 2022.

4.5.4. Servicii în domeniul economiei

Pentru anul 2021, la grupa dată au fost aprobate alocații în sumă de 6 864,1 mil. lei, care pe parcursul anului au fost majorate cu 1 049,5 mil.lei, constituind 7 913,6 mil. lei sau 13,7% din cheltuielile totale ale bugetului de stat.

Cheltuielile respective au fost realizate în sumă de 6 826,9 mil. lei sau la nivel de 86,3% din prevederi, dintre care cheltuielile în cadrul proiectelor finanțate din surse externe au fost realizate la nivel de 73,9% din prevederi.

Datele despre realizarea cheltuielilor grupei date se prezintă în tabelul următor.

mil.lei

	2020 executat	2021						
		aprobat	precizat	executat	executat față de precizat		executat față de anul 2020	
					suma	%	suma	%
Cheltuieli , total	**7831.7**	**6864.1**	**7913.6**	**6826.9**	**-1086.7**	**86.3**	**-1004.8**	**87.2**
Ponderea în totalul cheltuielilor bugetului de stat, %	*15.8*	*12,4*	*13,7*	*12,6*	*-1,1*		*-3,2*	
Cheltuieli curente	4572.4	4886.8	5184.3	4655.7	-528.6	89.8	83.3	101.8
Cheltuieli capitale	3259.3	1977.3	2729.3	2171,2	-558.1	79.6	-1088.1	66.6
Resurse, total	**7831.7**	**6864.1**	**7913.6**	**6826.9**	**-1086.7**	**86.3**	**-1004.8**	**87.2**
inclusiv:								
resurse generale	5920.3	5123.7	5296.2	4770.8	-525.4	90.1	-1149.5	80.6
resurse ale proiectelor finanțate din surse externe	1614.7	1491.7	2359.9	1744.5	-615.4	73.9	129.8	108.0
venituri colectate	296.7	248.7	257.5	311.6	54.1	121.0	14.9	105.0

Cheltuielile realizate în anul 2021 sunt în scădere față de anul 2020 cu 1 004,8 mil. lei sau cu 12,8 la sută. Cheltuielile neexecutate constituie 1 086,7 mil. lei, sau 13,7 % din prevederi, comparativ cu 636,0 mil.lei rămase neexecutate în anul 2020. În aspect economic, au rămas neexecutate cheltuieli curente în sumă de 528,6 mil. lei și cheltuieli capitale în sumă de 558,1 mil. lei. În cadrul proiectelor finanțate din surse externe au rămas neexecutate cheltuieli în sumă de 615,4 mil.lei.

În aspectul resurselor, cheltuielile au fost finanțate în proporție de 69,9% din resurse generale, proiectelor finanțate din surse externe și veniturilor colectate din prestarea serviciilor contra plată le revine, respectiv, 25,5 % și 4,6% din total.

Măsurile de politici și activitățile principale implementate în anul 2021 au fost:

➢ *fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural* – aprobat inițial în sumă de 1100,0 mil. lei, care pe parcursul anului a fost suplinit cu 435,0 mil.lei în scopul achitării datoriilor acumulate din anul 2020, astfel, fiind în creștere cu 27,9% față de volumul prevăzut pentru anul 2020, realizate fiind în sumă de 1 420,3 mil. lei sau în proporție de 92,5% din prevederi. Alocațiile date au fost utilizate în baza prevederilor Hotărârii Guvernului cu privire la modul de repartizare a mijloacelor fondului național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural nr.455/2017, gestionate de către Agenția pentru Intervenție și Plăți în Agricultură.

➢ Principalele măsuri care au fost finanțate sunt:

- stimularea investițiilor pentru înființarea, modernizarea plantațiilor multianuale și defrișarea celor neproductive – 61,8 mil. lei, din care au fost înființate 1 800,5 ha de plantații pomicole, 40,8 ha de plantații de arbuști

fructiferi, 564,7 ha plantații viticole și defrișarea a circa 1 640,6 ha plantații pomicole și 1617,9 ha plantații viticole;

- simularea investițiilor pentru procurarea tehnicii și utilajului agricol convențional – 297,4 mil. lei, cu care au fost achiziționate 922 de tractoare, 94 combine, 2922 unități de tehnică tractată și alte utilaje;

- stimularea investițiilor pentru crearea și renovarea fermelor zootehnice – 10,9 mil.lei, în rezultat au fost create și renovate 234 ferme;

- stimularea procurării animalelor de prăsilă și menținerii fondului genetic al acestora – 22,8 mil. lei, cu care au fost achiziționate 867 bovine, 444 ovine, 16 652 familii de albine ș.a.;

- stimularea investițiilor pentru dezvoltarea infrastructurii post recoltare și procesare – 90,2 mil. lei, cu ajutorul cărora au fost create și modernizate 123 de frigidere de păstrare a produselor agricole, 38 case de ambalare și achiziționate peste 419 de utilaje destinate procesării produselor agricole (fructe, legume, cereale, lapte, carne, miere etc);

- stimularea mecanismului de asigurare a riscurilor în agricultură – 47,4 mil. lei, în rezultat au fost asigurate 2 730,8 ha grâu, 493 ha orz/rapiță, 220 ha sfeclă de zahăr, 7 499,6 ha floarea soarelui, 276 ha soia, 3347 ha porumb și 2 380,6 ha plantații multianuale;

- stimularea creditării producătorilor agricoli de către băncile comerciale și instituțiile financiare nebancare, prin acordarea sprijinului financiar producătorilor agricoli care au obținut credite de la băncile comerciale și instituțiile financiare nebancare din țară – 38,7 mil. lei. Creditele accesate au fost utilizate pentru procurarea de semințe, material săditor, combustibil și lubrifianți, îngrășăminte (minerale și organice), inclusiv mijloace de protecție a plantelor și animalelor, furaje, module de seră, tehnică și utilaj agricol etc.

Totodată, din fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural, circa 36,3 mil. lei au fost acordate subvenții în avans pentru proiectele de investiții start-up în sectorul agricol și 52,3 mil.lei pentru îmbunătățirea nivelului de trai și de muncă în mediul rural.

Printre alte activități ale anului 2021 se pot enumera următoarele:

➢ *măsuri de protecție antigrindină* – 132,3 mil. lei, care au permis asigurarea funcționalității a 132 puncte rachetare, fiind protejate 1 665,0 mii ha;

➢ *activități sanitar-veterinare și pentru siguranța produselor de origine animală, finanțate în sumă de 160,3 mil. lei;*

➢ *implementarea programului de eradicare a rabiei la vulpi* – 14,5 mil. lei, fiind desfășurată 1 campanie de vaccinare cu distribuția a 611,6 mii doze momeli vaccinale acoperind o suprafață de 21 725,4 km^2;

➢ *gospodăria drumurilor* – 2 338,0 mil. lei, dintre care 944,9 mil. lei administrate de către autoritățile publice locale de nivelul I și II pentru

reparația/întreținerea drumurilor locale și regionale și *fondul rutier* – 1 393,1 mil. lei administrat de către Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale pentru reparația/întreținerea drumurilor naționale, care au fost utilizate pentru întreținerea zonei și platformei drumului, aducerea la profil a acostamentelor, întreținerea îmbrăcămintei rutiere prin: plombarea gropilor și colmatarea fisurilor și crăpăturilor, reparația drumurilor pietruite cu adaos de material pietros și profilarea drumurilor pietruite, inclusiv în vederea îmbunătățirii orientării participanților la trafic și informării lor despre condițiile de circulație pe drumurile publice, au fost instalate 2021 indicatoare rutiere noi și 4 555 stâlpi de ghidare cu dispozitive reflectorizante. De asemenea, au fost reparați 3 988 m de parapet metalic și au fost aplicate marcaje pentru treceri pietonale cu o suprafață de 39 152,79 m^2;

➢ *promovarea exporturilor* – 13,5 mil. lei, din contul cărora au fost organizate evenimente privind atragerea, reținerea și dezvoltarea investițiilor și promovarea exportului precum: Moldova Internet Governanace Forum; Expoziția Baltic Beauty; forumuri de afaceri bilaterale MD-China, Rusia, India, Indonezia, inclusiv susținerea financiară la expoziții și programe de asistență Export-Morning și Conectarea RM la circuitul turistic internațional – Ruta transfrontalieră Voievodul Ștefan cel Mare și Sfânt;

➢ *susținerea dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii* – 44,6 mil. lei, dintre care au fost acordate granturi în sumă de 28,0 mil. lei și 53 business vouchere în sumă de 1,1 mil. lei. Totodată, au fost acordate 27 de premii , dintre care 25 companii participante la Expoziția virtuală „SMExpo 2021", 1 companie participantă la Expoziția "Expo Business Moldova 2020" și 1 companie participantă la Expoziția națională Farmer-Moldagroteh 2021;

➢ *programul de atragere a remitențelor în economie PARE 1+1* – 30,0 mil. lei, drept rezultat au fost aprobate spre finanțare 122 proiecte investiționale cu acordarea granturilor în sumă de 29,5 mil. lei, care vor favoriza investiții în economie de 72,9 mil. lei, în cadrul cărora au fost create/menținute 330 locuri de muncă;

➢ *programul "Start pentru TINERI: o afacere durabilă la tine acasă"* – 20,0 mil. lei, drept rezultat au fost transferate business vouchere și granturi în sumă de 16,7 mil. lei pentru 131 proiecte investiționale, implementarea cărora vor contribui la crearea a circa 300 locuri de muncă. Din totalul afacerilor create de tineri, 67,0% vor fi desfășurate în zonele rurale, iar 48,0% din afaceri sunt create/administrate de către femei. Domeniile de activitate ale companiilor aprobate spre finanțare sunt: 48,0% - prestarea serviciilor, 34,0% - industria prelucrătoare și 13,0% agricultură/zootehnie.

➢ *programul "Femei în afaceri"*– 15,5 mil. lei, drept rezultat au fost acordate granturi în sumă de 17,6 mil. lei pentru 96 de companii, care va contribui

la crearea a circa 307 și menținerea a circa 47 locuri de muncă, iar 59,0 % din afacerile create de tineri vor fi desfășurate în zonele rurale;

➢ *programul de ecologizare a întreprinderilor mici și mijlocii* – 15,0 mil. lei, drept rezultat au fost aprobate 49 proiecte cu acordarea granturilor în sumă de 10,6 mil. lei, implementarea cărora va contribui la crearea a circa 163 locuri de muncă. Totodată, 117 întreprinderi au beneficiat de certificate de instruire privind conștientizarea despre implementarea acțiunilor de ecologizare și reducerea impactului asupra mediului;

➢ *subvenționarea locurilor de muncă* – 4,4 mil. lei, drept rezultat au fost recepționate 124 cereri de la 39 agenți economici, în urma cărora au fost acordate subvenții pentru 35 de persoane angajate;

➢ *activități de eficiență energetică* – 38,7 mil. lei, dintre care 28,7 mil. lei constituie transferurile din fondul de eficiență energetică, din contul căruia au fost finanțate 90 proiecte, dintre care 18 proiecte fiind finalizate;

➢ *fondul național de dezvoltare regională* – 103,6 mil. lei, fiind utilizate pentru continuarea proiectelor, dintre care în domeniul drumurilor regionale și locale în sumă de 38,0 mil. lei, eficiență energetică în sumă de 3,1 mil. lei, în domeniul infrastructurii de afaceri în sumă de 38,1 mil. lei, dezvoltării turismului în sumă de 24,4 mil. lei;

➢ *managementul autorităților administrative centrale* – 109,7 mil. lei.

Alocațiile pentru contribuția Guvernului la proiectele cu finanțare externă au fost prevăzute în sumă de 19,8 mil. lei, dintre care s-au finanțat 15,2 mil. lei, fiind neexecutate alocațiile destinate procesului de expropriere a terenurilor aferente construcției conductei de transporte gazelor naturale pe direcția Ungheni-Chișinău și alocațiile pentru activitățile privind declararea utilității publice de interes național a lucrărilor de construcție ale LEA 400 kV pe direcția Vulcănești-Chișinău și a stației Back-to-Back Vulcănești.

Cheltuielile neexecutate în anul 2021 la grupa dată constituie 1086,7 mil. lei, dintre care:

- în cadrul proiectelor finanțate din surse externe – 615,4 mil. lei;
- gospodăria drumurilor – 152,3 mil. lei;
- subvenționarea producătorilor agricoli – 114,7 mil.lei;
- susținerea dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii – 15,9 mil. lei;
- fondul de garantare a creditelor în sectorul rural – 5,0 mil. lei;
- dezvoltarea regională – 28,3 mil. lei;
- diagnostica veterinară – 12,5 mil. lei;
- activități de eficiență energetică – 4,5 mil. lei;
- măsuri pentru dezvoltarea viticulturii – 34,0 mil. lei;
- activități sanitar-veterinare și pentru siguranța produselor de origine animală – 27,3 mil. lei;

- cercetări științifice instituționale – 10,3 mil. lei;
- valorificarea terenurilor noi și sporirea fertilității solurilor – 10,0 mil. lei;
- elaborarea sistemului de documente normative în construcții – 5,1 mil. lei;
- managementul autorităților administrative centrale – 20,4 mil. lei.

Cauzele neexecutării cheltuielilor la grupa dată sunt:

- desfășurarea cu întârziere sau extinderea termenelor de petrecere a licitațiilor la proiectele de infrastructură;
- majorarea semnificativă a prețurilor la materialele de construcții precum și tergiversarea în implementarea standardelor europene;
- tergiversarea adoptării actelor normative de rigoare;
- capacitățile reduse de valorificare a resurselor financiare;
- nerespectarea termenelor de prezentare a documentelor pentru debursarea sumelor și transferul acestora către beneficiari, ceea ce a dus la formarea soldurilor majore la finele anului;
- procesul lent de implementare a unor lucrări de infrastructură/rezilierea și petrecerea unor noi licitații;
- stagnarea proceselor de implementare a activităților din cauza efectelor provocate de pandemia COVID – 19.

Pentru cheltuielile în cadrul *proiectelor finanțate din surse externe* au fost prevăzute alocații în sumă de 2 359,9 mil. lei, din care au fost executate în sumă de 1 744,5 mil. lei, inclusiv din granturi – 33,0 mil. lei și din împrumuturi – 1 711,4 mil. lei, principalele proiecte fiind:

1. *Proiectul de susținere a programului în sectorul drumurilor* realizat în sumă de 1 255,1 mil. lei sau la nivel de 83,7% din prevederi;

2. Proiectul *„Agricultura competitivă"* realizat în sumă de 55,7 mil. lei sau circa 93,2% din prevederi;

3. Proiectele *„IFAD"*, cu cheltuieli executate în sumă de 36,3 mil. lei sau la nivel de 70,3% din prevederi;

4. Proiectul *„Livada Moldovei"* realizat în sumă de 27,9 mil. lei sau la nivel de 55,8% din prevederi;

5. Proiectul *„Ameliorarea competitivității (PAC II)"*, realizat în sumă de 31,3 mil. lei sau la nivel de 88,4%, drept rezultat au fost rambursate 50 la sută din costurile suportate de către 211 beneficiari de granturi în sumă de 9,7 mil. lei. Totodată, la componenta *„Dezvoltarea întreprinderilor mici si mijlocii"* au fost întreprinse acțiuni privind suportul ODIMM în actualizarea și pilotarea sistemului informațional de gestionare a garanțiilor la creditele oferite IMM, studiul de segmentare a turismului și organizarea misiunilor de export pentru

Agenția de Investiții, organizarea focus-grupurilor și a misiunilor de export pentru IMM;

6. Proiectul *„Înregistrarea și Evaluarea Funciară”,* cu cheltuieli în sumă de 18,2 mil. lei ce constituie 46,6% din prevederi. Neexecutarea în totalitate a resurselor financiare prevăzute a fost cauzată preponderent de situația pandemică, care nu a permis organizarea activităților cu prezența fizică, precum și a deficitului substanțial de specialiști pe piața forței de muncă și modificarea cerințelor normative în domeniul delimitării publice;

7. Proiectul *„Reabilitarea drumurilor locale”* realizat în sumă de 270,9 mil. lei ce constituie 50,4% din prevederi. Nivelul redus al executării a fost cauzat de termenul extins de petrecere a licitațiilor;

8. Proiectul *„Tranziția la agricultura performantă”* realizat în sumă de 25,8 mil. lei sau la nivel de 80,1% din prevederi;

9. *Programul Operațional Comun „Bazinul Mării Negre 2007-2013”* realizat în sumă de 6,8 mil. lei din prevederile de 13,0 mil. lei;

10. Proiectul *„Piața energetică competitivă”* (LEA 400 kw Vulcănești-Chișinău) realizat în sumă de 5,1 mil. lei, sau la nivel de 53,0% din prevederi. Nivelul redus al executării a fost cauzat de tergiversarea procedurilor de achiziții pe pachetele majore ale Proiectului;

11. Proiectul *„Programul Operațional Comun Romania – Republica Moldova 2014-2020”* realizat în sumă de 3,7 mil. lei din prevederile de 4,2 mil. lei;

La finele anului 2021 la grupa dată s-au atestat datorii cu termen expirat în sumă de 1320,0 mii lei, dintre care 836,7 mii lei ale Agenției ”Moldsilva”, dat fiind faptul că cheltuielile executate de către Agenție, nu au fost finanțate din fondul ecologic național, inclusiv nerealizarea proiectului „Extinderea fondului forestier prin împădurirea terenurilor degradate” cauzat de starea nesatisfăcătoare a culturilor silvice, și 327,4 mii lei ale IP Institutul de Pedologie, Agrochimie și Protecție a Solului „Nicolae Dimo” privind neexecutarea condițiile contractuale față de IP Agenția pentru Dezvoltarea și Modernizarea Agriculturii.

Potrivit Hotărârii Guvernului nr. 54/2021 cu privire la alocarea mijloacelor financiare, din *fondul de rezervă a Guvernului*, Agenției Proprietăți Publice i-au fost alocate mijloace financiare în sumă de 416,8 mii lei, care au fost executate integral pentru plata serviciilor de expertiză și de stenografiere, oferite de Biroul Asociat de Avocați „Buruiană & Partners”, în procesul de apărare a intereselor statului în cauza de arbitraj investițional internațional Komaksavia Airport Invest LTD împotriva Republicii Moldova.

4.5.5. Protecția mediului

Pentru anul 2021, la grupa dată au fost aprobate alocații în sumă de 358,3 mil. lei, care pe parcursul anului au fost diminuate cu 4,4 mil. lei, constituind 353,9 mil. lei sau 0,6% din cheltuielile totale ale bugetului de stat.

Cheltuielile respective au fost realizate în sumă de 293,2 mil. lei sau la nivel de 82,8 % din prevederi.

Datele despre realizarea cheltuielilor grupei date se prezintă în tabelul următor.

mil.lei

	2020 executat	2021						
		aprobat	precizat	executat	executat față de precizat pe an		executat față de anul 2020	
					suma	%	suma	%
Cheltuieli, total	**232,3**	**358,3**	**353,9**	**293,2**	**-60,7**	**82,8**	**60,9**	**126,2**
Ponderea în totalul cheltuielilor bugetului de stat, %	*0,5*	*0,6*	*0,6*	*0,5*				
Cheltuieli curente	186,7	220,3	245,8	228,2	-17,6	92,8	41,5	122,2
Cheltuieli capitale	45,6	138,0	108,1	65,0	-43,1	60,1	19,4	142,6
Resurse, total	**232,3**	**358,3**	**353,9**	**293,2**	**-60,7**	**82,8**	**60,9**	**126,2**
inclusiv:								
resurse generale	214,7	283,0	279,5	266,8	-12,7	95,5	52,1	124,3
resurse ale proiectelor finanțate din surse externe	6,7	58,9	60,6	14,3	-46,3	23,6	7,6	213,4
venituri colectate	10,9	16,4	13,8	12,1	-1,7	87,7	1,2	111,0

Cheltuielile realizate în anul 2021 atestă o creștere semnificativă față de anul 2020, cu 60,9 mil. lei sau cu 26,2 la sută. Totodată, au rămas neexecutate cheltuieli în sumă de 60,7 mil. lei, sau 17,2% din total, comparativ cu 53,6 mil. lei neexecutate în anul 2020. În aspect economic, au rămas neexecutate cheltuieli curente în sumă de 17,6 mil. lei și cheltuieli capitale în sumă de 43,1 mil. lei. În cadrul proiectelor finanțate din surse externe, suma cheltuielilor neexecutate constituie 46,3 mil. lei.

În aspectul resurselor, cheltuielile au fost finanțate preponderent din resurse generale 91,0%, proiectelor finanțate din surse externe și veniturilor colectate din prestarea serviciilor contra plată le revine, respectiv 4,9% și 4,1% din total.

Din *Fondul ecologic național* pentru protecția mediului au fost prevăzute mijloace financiare în sumă de 54,9 mil.lei, fiind executate în sumă de 52,7 mil. lei sau la nivel de 96,0% din prevederi și anume:

- 50,0 mil. lei pentru lucrări de reconstrucție/regenerare ale Rezervației Naturale Prutul de Jos;
- 1,6 mil. lei pentru activități de împădurire națională a suprafețelor fondului forestier și spațiilor verzi;
- 1,1 mil.lei pentru reabilitarea Grădinii Botanice, urmare a calamităților

naturale din anul 2017.

Pentru cheltuieli în cadrul proiectelor finanțate din surse externe au fost prevăzute alocații în sumă de 60,6 mil. lei, inclusiv din granturi – 16,1 mil. lei, din care au fost executate în sumă de 14,3 mil. lei, principalele fiind:

1. Proiectul *„Pregătirea celei de-a cincea comunicări naționale în cadrul Convenției-cadru a Organizației Națiunilor Unite privind schimbările climatice"* cu cheltuieli în sumă de 3,9 mil.lei, sau la nivel de 86,9% din prevederi;

2. Proiectul *„Pregătirea celui de-al treilea bienal actualizat în cadrul Convenției-cadru a Organizației Națiunilor Unite privind schimbările climatice"* executat în sumă de 3,3 mil.lei sau la nivel de 90,5% din prevederi;

3. Proiectul *„Suport în procesul post-ratificare a Convenției Minamata în RM prin consolidarea capacităților de eliminare și reducere a riscurilor asociate cu mercurul"* cu cheltuieli în sumă de 1,1 mil.lei sau la nivel de 48,1% din alocațiile prevăzute;

4. Proiectul *„Suport pentru cooperarea științifică și tehnică"*, cu cheltuieli executate în sumă de 3,4 mil. lei din prevederile de 4,1 mil. lei;

5. Programil *Operațional Comun „Bazinul Mării Negre 2007-2013"*, cu cheltuieli executate în sumă de 0,3 mil. lei din prevederile 0,7 mil. lei.

Neexecutarea cheltuielilor în sumă de 46,3 mil. lei în cadrul proiectelor finanțate din surse externe, este condiționată, în primul rând, de situația epidemiologică din țară, provocată de virusul COVID-19, care a condus la tergiversarea sau sistarea unor activități planificate în cadrul proiectelor.

4.5.6. Gospodăria de locuințe și gospodăria serviciilor comunale

Pentru anul 2021, la grupa dată au fost aprobate alocații în sumă de 643,3 mil. lei, care pe parcursul anului au fost diminuate cu 249,8 mil. lei, constituind 393,5 mil. lei sau 0,7% din cheltuielile totale ale bugetului de stat.

Cheltuielile respective au fost realizate în sumă de 315,1 mil. lei sau la nivel de 80,1% din prevederi, dintre care cheltuielile în cadrul proiectelor finanțate din surse externe au fost realizate la nivel de 21,7% din prevederi.

Datele despre realizarea cheltuielilor la grupa dată se prezintă în tabelul următor.

mil.lei

	2020 executat	2021						
		aprobat	precizat	executat	executat față de precizat pe an		executat față de anul 2020	
					suma	%	suma	%
Cheltuieli, total	**346,5**	**643,3**	**393,5**	**315,1**	**-78,4**	**80,1**	**-31,4**	**90,9**
Ponderea în totalul cheltuielilor bugetului de stat, %	*0,7*	*1,2*	*0,7*	*0,6*	*-01*		*-0,1*	
Cheltuieli curente	242,2	17,6	245,7	244,6	-1,1	99,6	2,4	101,0
Cheltuieli capitale	104,3	625,7	147,8	70,5	-77,3	47,7	-33,8	67,6
Resurse, total	**346,5**	**643,3**	**393,5**	**315,1**	**-78,4**	**80,1**	**-31,4**	**90,9**
inclusiv:								
resurse generale	316,4	541,3	293,7	293,4	-0,3	99,9	-23,0	92,7
resurse ale proiectelor finanțate din surse externe	30,1	102,0	99,8	21,7	-78,1	21,7	-8,4	72,1

Cheltuielile realizate în anul 2021 sunt în scădere față de anul 2020 cu 31,4 mil. lei sau cu 9,1 la sută. Totodată, au rămas neexecutate cheltuieli în sumă de 78,4 mil. lei, sau 19,9 % din total, cu 1,1 mil. lei mai puțin față de cheltuielile neexecutate în anul 2019. În aspect economic, au rămas neexecutate cheltuieli curente în sumă de 1,1 mil. lei și cheltuieli capitale în sumă de 77,3 mil. lei. În cadrul proiectelor finanțate din surse externe au rămas neexecutate cheltuieli în sumă de 78,1 mil. lei.

În aspectul resurselor, cheltuielile au fost finanțate în proporție de 93,1% din resurse generale și 6,9% din contul proiectelor finanțate din surse externe.

Pentru *aprovizionarea cu apă și canalizare* au fost utilizate mijloace financiare în sumă de 310,6 mil. lei sau 81,1% din prevederi, dintre care 229,7 mil. lei reprezintă transferurile cu destinație specială către bugetele locale.

Măsurile în cauză au fost implementate din:

- *Fondul național de dezvoltare regională* - 51,6 mil. lei, ceea ce constituie 99,2% din suma prevăzută, cu o scădere de 6,3 mil. lei. față de anul 2020.
- *Fondul ecologic național* - 241,8 mil. lei, constituind 100,0% din suma prevăzută, cu o diminuare de 10,2 mil. lei. față de anul 2020.

Cu suportul acestor 2 fonduri au fost atinse următoarele rezultate principale:

- 9 fântâni arteziene construite/reconstruite;
- 82 km de rețele de aprovizionare cu apă reabilitate/construite;
- 3 stații de pompare;
- 59,5 km de rețele de aprovizionare cu sisteme de canalizare reabilitate/construite;
- 1399 de gospodării și instituții conectate la sistemul de canalizare;
- 7 stații de epurare construite/reabilitate;

- 2968 de gospodării și instituții conectate la rețele de aprovizionare cu apă.

Pentru implementarea activităților în cadrul *proiectelor cu finanțare externă* în cadrul grupei respective au fost prevăzute alocații în sumă de 99,8 mil. lei, care au fost realizate în sumă de 21,7 mil. lei sau la nivel de 21,7% din prevederi, dintre care 7,5 mil. lei reprezintă granturi primite în anul 2021 și 14,0 mil. lei din soldurile în conturi la începutu de an.

În cadrul Proiectului *„Construcția locuințelor sociale II"* au fost valorificate mijloace financiare în sumă de 4,5 mil. lei sau în proporție de 41,7% din prevederi, fiind în diminuare față de anul 2020 cu 7,3 mil. lei. Ca rezultat, în anul 2021 au fost efectuate lucrări de construcție la obiectivele în derulare din Cimișlia (bloc locativ cu 49 de apartamente sociale) și Rezina (bloc locativ cu 72 apartamente sociale). Apartamentele sunt oferite persoanelor cu nevoi speciale, orfanilor dezinstituționalizați, familiilor cu cel puțin trei minori, familiilor în care cel puțin unul din membri activează în sectorul bugetar, iar procedura de repartizare este efectuată de comisiile speciale create de consiliile raionale, în baza regulamentului privind modul și condițiile de repartizare, criteriile de eligibilitate, dar și categoriile eligibile.

Proiectul *„Consolidarea cadrului instituțional în sectorul alimentării cu apă și sanitație din Republica Moldova"*, în cadrul căruia au fost valorificate 9,7 mil. lei, ceea ce constituie 99,2% din suma prevăzută pentru anul 2021.

Proiectul "Securitatea aprovizionării cu apă și canalizare în Moldova", în cadrul căruia au fost valorificate 7,5 mil. lei, ceea ce constituie 89,7% din suma prevăzută pentru anul 2021.

4.5.7. Ocrotirea sănătății

Pentru anul 2021, la grupa dată au fost aprobate alocații în sumă de 7 901,8 mil. lei, care pe parcursul anului au fost majorate cu 135,3 mil. lei, constituind 8 037,1 mil. lei sau 13,9% din cheltuielile totale ale bugetului de stat.

Cheltuielile respective au fost realizate în sumă de 7 648,1 mil. lei sau la nivel de 95,2% din prevederi, dintre care cheltuielile în cadrul proiectelor finanțate din surse externe au fost realizate la nivel de 67,9% din prevederi.

Datele despre realizarea cheltuielilor la grupa dată se prezintă în tabelul următor.

mil.lei

	2020 executat	2021						
		aprobat	precizat	executat	executat față de precizat pe an		executat față de anul 2020	
					suma	%	suma	%
Cheltuieli, total	**4943,3**	**7901,8**	**8037,1**	**7648,1**	**-389,0**	**95,2**	**2704,8**	**154,7**
Ponderea în totalul cheltuielilor bugetului de stat, %	*10,0*	*14,3*	*13,9*	*14,1*	*0,2*		*4,2*	
Cheltuieli curente	4561,6	7371,1	7420,5	7157,1	-263,4	96,5	2595,5	156,9
Cheltuieli capitale	381,7	530,7	616,6	491,0	-125,6	79,6	109,3	128,6
Resurse, total	**4943,3**	**7901,8**	**8037,1**	**7648,1**	**-389,0**	**95,2**	**2704,8**	**154,7**
inclusiv:								
resurse generale	4450,4	6945,6	6922,7	6824,1	-98,6	98,6	2373,7	153,3
resurse ale proiectelor finanțate din surse externe	345,7	776,7	928,2	630,4	-297,8	67,9	284,7	182,4
venituri colectate	147,2	179,5	186,2	193,6	7,4	104,0	46,4	131,5

Cheltuielile realizate în anul 2021 sunt în creștere față de anul 2020 cu 2 704,8 mil. lei sau cu 54,7 la sută. Totodată, au rămas neexecutate cheltuieli în sumă de 389,0 mil. lei, sau 4,8% din prevederi, față de 717,4 mil. lei neexecutate în anul 2020. În aspect economic, au rămas neexecutate cheltuieli curente în sumă de 263,4 mil. lei și cheltuieli capitale în sumă de 125,6 mil. lei. În cadrul proiectelor finanțate din surse externe au rămas neexecutate cheltuieli în sumă de 297,8 mil. lei, ce constituie 32,1% din prevederi.

În aspectul resurselor, cheltuielile au fost finanțate preponderent din resurse generale 89,2%, proiectelor finanțate din surse externe și veniturilor colectate de autoritățile/instituțiile bugetare le revine, respectiv, 8,3% și 2,5% din prevederi.

În privința autorităților publice care gestionează programe bugetare în acest sector, cel mai jos nivel de executare a cheltuielilor se atestă la Ministerul Sănătății - 80,3%, fiind neexecutate alocații în suma de 380,2 mil. lei. Nevalorificarea integrală a alocațiilor a fost cauzată de neîncheierea contractelor, din lipsa prezentării ofertelor conform cerințelor solicitate în cadrul licitațiilor petrecute repetat, fluctuația cadrelor, neprezentarea la timp a documentelor ce confirmă volumul de servicii procurate și lucrări efectuate, nedebursarea granturilor, neîncasarea împrumuturilor pentru proiectele finanțate din surse externe.

Principalele măsuri din domeniul ocrotirii sănătății implementate în anul 2021 au fost:

- asigurarea integrală a transferurilor de la bugetul de stat către fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală – 5 835,0 mil. lei;

- realizarea programelor naţionale şi speciale în domeniul ocrotirii sănătăţii – 307,1 mil. lei sau 99,6% din prevederile anuale;

-consolidarea bazei tehnico-materiale a instituțiilor medico-sanitare publice pentru care Ministerul Sănătății are calitatea de fondator – 61,4 mil. lei sau 99,3% din prevederi;

- prestarea serviciilor de asistență medicală în cadrul Programului ramural de servicii medicale prestate contingentului arondat – 34,3 mil. lei, fiind executate integral.

Cheltuielile aferente proiectelor finanțate din surse externe, în anul 2021, au fost executate în sumă de 630,4 mil. lei sau 67,9% din prevederi, fiind implementate următoarele proiecte:

1. Proiectul „*Programul de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA, al infecțiilor cu transmitere sexuală și al tuberculozei în Moldova*" finanțat din contul grantului acordat de Fondul Global. Astfel, pentru anul 2021 au fost prevăzute mijloace financiare în suma de 169,0 mil. lei, executate în sumă de 106,9 mil. lei sau la nivel de 63,3% din prevederi.Cauzele principale ale neexecutării cheltuielilor au fost: amînarea comenzii de regenți și consumabile de laborator TB, pentru perioada următoare; costuri mai mici la procurarea medicamentelor TB; transferul plății pentru serviciile de acreditare a laboratoarelor naționale HIV/TB și amânarea procurării de echipamente de laborator (domeniul HIV) pentru perioada următoare; amânarea procurării medicamentelor pentru tratamentul tuberculozei latente, reieșind din stocurile existente; majoritatea activităților planificate în cadrul componentei COVID-19 au fost transferate pentru anul 2022, în legătură cu întinrzierea activităților de semnare a acordului de grant ,în luna septembrie 2021;

2. *Proiectul de susținere a Consiliului național de coordonare TB/SIDA* finanțat din contul grantului acordat de Fondul Global în suma de 2,0 mil. lei, care au fost executate în sumă de 1,4 mil. lei sau la nivel de 70% din prevederi.

Motivele principale ale neexecutării surselor financiare în mare parte au fost condiționate de costurile mai mici pentru organizarea ședințelor KAP (populație afectată cheie în domeniul TB-SIDA) și ședințelor CNC (Consiliului Național de Coordonare a programelor naționale de combatere TB-SIDA) în legătură cu trecerea lor în format online.

3. Proiectul „*Modernizarea sectorului sănătății în Republica Moldova*" finanțat din contul împrumutului acordat de Banca Mondială în sumă de 1,3 mil. lei, fiind executate în sumă de 1,1 mil. lei sau 84,6 la sută. Alocațiile nu au fost executate din motivul rezilierii contractului cu consultantul in coordonare și monitorizare a activităților proiectului și respectiv neachitarea serviciilor de consultanță.

4. Proiectul „*Asigurarea cu ambulanțe*" finanțat din contul împrumutului extern de la Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei în sumă de 181,1 mil. lei, cheltuielile fiind executate în sumă de 152,5 mil. lei sau 84,2% din prevederi. Cauza principală a neexecutării proiectului este revizuirea graficului de livrare. Ţinând cont de noul grafic de livrare, prezentat de către partea contractantă, (compania turcă) și având în vedere că cantitatea rămasă de ambulanțe 4X2 și 4X4 (în total 112 unități) va fi livrată până la finele lunii noiembrie 2022, în

scopul executării contractului, valorificării mijloacelor financiare și atingerii obiectivului general al proiectului, Ministerul Sănătății a susținut semnarea unui nou Amendament la Contractul de achiziții publice cu modificarea termenului de executare al acestuia până la 30 noiembrie 2022.

5. Proiectul *„Îmbunătăţirea infrastructurii de operare a serviciului mobil de urgenţă, resuscitare şi descarcerare (SMURD) şi de pregătire a personalului de intervenţie în situaţii de urgenţă în zona transfrontalieră dintre Republica Moldova şi România*", finanțat din contul grantului Comisiei Europene debursat în sumă de 1,2 mil. lei, iar cheltuielile fiind executate în sumă de 0,3 mil. lei sau 25,0% din prevederi.

Pentru construcția unității de primiri urgente a Institutului de Medicină Urgentă, mun. Chișinău, diferențele între sumele planificate și cele executate reies din diferențele de curs și din activitățile obligatorii, conform proiectului ce urmau a fi petrecute însă nu au avut loc pe motiv de pandemie Covid-19, precum: deplasări de serviciu, organizarea comitetelor directoare.

Totodată, au fost planificate sume pentru activități obligatorii în cadrul proiectului, care urmează a fi efectuate la finalizarea construcției. Reieșind din faptul, că termenul construcției, din cauza pandemiei, a fost extins pentru anul 2022, aceste sume urmează a fi valorificate în anul 2022.

6. Proiectul *"Răspuns de urgență la COVID-19"*, finanțat din contul împrumutului acordat de Banca Mondială în sumă de 298,5 mil. lei, cheltuielile fiind executate în sumă de 271,8 mil. lei sau 91,1 la sută.

În cadrul proiectului dat alocațiile au fost planificate pentru lucrări de construcție și anume reparația și pregătirea secțiilor de terapie intensivă pentru funcționalitatea deplină în conformitate cu normativele în vigoare, pentru Dezvoltarea și Implementarea Campaniei de Comunicare și Educație privind vaccinarea COVID-19, precum și pentru extinderea și fortificarea a 4 laboratoare PCR și extinderea a 2 laboratoare existente cu contractarea utilajului necesar și etc.

Însă, din cauza tergiversării aprobării termenilor de referință de către donator, precum și imposibilitatea de contractarea companiilor pentru elaborarea proiectărilor necesare, activitățile respective nu au fost posibile de realizat în anul 2021 și au fost revizuite pentru executare în anul 2022.

7. Proiectul *„Răspuns de urgență la COVID-19 și suport pentru întreprinderile mici și mijlocii"*, finanțat din contul împrumutului extern de la Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei în sumă 213,3 mil. lei, cheltuielile fiind executate în sumă de 96,4 mil. lei sau 45,2 la sută.

Motivele principale ale neexecutării sunt explicate prin următoarele: IP Oficiul de Gestionare a Programelor de Asistență Externă a efectuat inițierea si desfășurarea procedurilor de achiziții publice, cu asigurarea livrărilor de mărfuri și achitării contractelor încheiate în urma finisării acestor proceduri de achiziții

publice în termenele și volumele procurărilor solicitate de Ministerul Sănătății. Însă, nu toată suma alocațiilor bugetare pentru anul 2021 a fost asimilată, deoarece, suma totală a necesităților prezentate de Ministerul Sănătății către IP OGPAE a fost mai mică, decât suma mijloacelor bugetare disponibile în cadrul Proiectului respectiv.

Suplimentar, este de menționat că, necesitățile de procurări au fost revizuite de câteva ori, fapt, care a dus la lansarea întârziată a unor proceduri de achiziții publice.

8. Proiectul *„Finanțarea adițională pentru Proiectul „Răspuns de urgență la COVID-19"*, finanțat din contul împrumutului acordat de Banca Mondială în sumă de 61,7 mil. lei, cheltuielile nefiind executate din cauza imposibilității îndeplinirii tuturor condițiilor de intrare în vigoare a proiectului respectiv, acest termen fiind aprobat și extins ulterior de către donator.

Totodată, în anul 2021 din *fondul de rezervă al Guvernului* pentru grupa dată au fost alocate mijloace financiare în sumă de 60,0 mil. lei Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale pentru procurarea vaccinelor împotriva COVID-19, dintre care pe parcursul anului au fost executate în sumă de 27,7 mil. lei sau 46,2% din alocațiile primite.

4.5.8. Cultură, sport, tineret, culte și odihnă

Pentru anul 2021, la grupa dată au fost aprobate alocații în sumă de 941,9 mil. lei, care pe parcursul anului au fost micșorate cu 2,6 mil. lei, constituind 939,3 mil. lei sau 1,6% din cheltuielile totale ale bugetului de stat.

Cheltuielile respective au fost realizate în sumă de 907,3 mil. lei sau la nivel de 96,6% din prevederi, dintre care cheltuielile în cadrul proiectelor finanțate din surse externe au fost realizate la nivel de 34,3 % din prevederi.

Datele despre realizarea cheltuielilor la grupa dată se prezintă în tabelul următor.

mil.lei

	2020 executat	2021						
		aprobat	precizat	executat	executat față de precizat pe an		executat față de anul 2020	
					suma	%	suma	%
Cheltuieli, total	**825.7**	**941.9**	**939.3**	**907.3**	**-32.0**	**96.6**	**81.6**	**109.9**
Ponderea în totalul cheltuielilor bugetului de stat, %	*1.7*	*1.7*	*1.6*	*1.7*				
Cheltuieli curente	767.7	860.9	869.9	845.3	-24.6	97.2	77.6	110.1
Cheltuieli capitale	58.0	81.0	69.4	62.0	-7.4	89.3	4.0	106.9
Resurse, total	**825.7**	**941.9**	**939.3**	**907.3**	**-32.0**	**96.6**	**81.6**	**109.9**
inclusiv:								
resurse generale	816.3	911.3	925.6	898.0	-27.6	97.0	81.7	110.0
resurse ale proiectelor finanțate din surse externe	0.8	20.0	3.5	1.2	-2.3	34.3	0.4	150.0
venituri colectate	8.6	10.6	10.2	8.1	-2.1	79.4	-0.5	94.2

Cheltuielile realizate în anul 2021 sunt în creștere față de anul 2020 cu 81,6 mil lei sau cu 9,9 la sută Totodată, au rămas neexecutate cheltuieli în sumă de 32,0 mil.lei, sau 3,4 % din total. În aspect economic, au rămas neexecutate cheltuieli curente în sumă de 24,6 mil.lei și cheltuieli capitale în sumă de 7,4 mil. lei. În cadrul proiectelor finanțate din surse externe au rămas neexecutate cheltuieli în sumă de 2,3 mil. lei.

În aspectul resurselor, cheltuielile au fost finanțate preponderent din resurse generale 99,0%, veniturilor colectate și proiectelor finanțate din surse externe le revine, respectiv 0,9% și 0,1% din total.

Principalele cauze ale nevalorificării alocațiilor se atribuie restricțiilor impuse, în condițiile pandemiei COVID-19, pentru organizarea antrenamentelor, participarea sportivilor la competițiile naționale și internaționale, desfășurarea evenimentelor culturale în masă, activitatea instituțiilor culturale și de sport.

În aspectul *structurii funcționale* a cheltuielilor se atestă o predominare a *serviciilor de sport și cultură fizică* cu un volum de 394,4 mil. lei, fiind executate în sumă de 381,9 mil. lei, sau la nivel de 96,8% din prevederi sau cu 45,6 mil. lei mai mult fața de anul 2020.

Pentru domeniul *„Sport"* au fost prevăzute mijloace în sumă de 154,8 mil. lei, fiind executate 145,3 mil. lei sau 93,9% din prevederi. Din contul acestora, pentru activitatea a 22 instituțiilor de sport s-au efectuat cheltuieli în sumă de 85,1 mil. lei, dintre care: pentru acordarea burselor sportivilor de performanță - 7,6 mil.lei, pentru acordarea premiilor sportivilor pentru performanțele deosebite obținute în competițiile sportive - 8,2 mil. lei și în scopul realizării Calendarului acțiunilor sportive naționale și internaționale - 36,1 mil. lei.

Întru realizarea *activităților pentru tineret*, pentru anul 2021, au fost prevăzute alocații în sumă de 17,5 mil. lei, care au fost executate în sumă de 11,2 mil. lei sau 64,0% din prevederi.

Pentru susținerea programului de granturi *pentru inițiativele tinerilor la nivel local* au fost prevăzute alocații în sumă de 1,5 mil. lei, fiind executate în sumă de 0,8 mil. lei sau 53,3% din prevederi.

Transferurile cu destinație specială de la bugetul de stat către bugetele locale au fost executate în sumă de 236,6 mil. lei sau 98,7% din prevederi, beneficiari fiind 73 de școli sportive din cadrul autorităților publice locale.

În scopul susținerii *proiectelor/programelor culturale ale organizațiilor necomerciale* au fost prevăzute alocații în sumă de 7,0 mil. lei, fiind executate practic integral.

Pentru *susținerea/subvenționarea instituțiilor publice la autogestiune* au fost prevăzute alocații în sumă de 335,5 mii lei, care au fost executate integral, după cum urmează:

- activitatea teatrelor, circului și a organizațiilor concertistice – 198,7 mil. lei;

- activitatea Instituției Publice Naționale Compania „Teleradio-Moldova" – 132,3 mil. lei;

- activitatea Instituției Publice „Muzeul de istorie a evreilor din Republica Moldova" – 2,9 mil. lei;

- susținerea redacțiilor revistelor pentru copii și adolescenți „Noi", „Alunelul" și „Florile Dalbe" – 1,6 mil. lei.

Pentru indemnizații de merit pentru realizări deosebite și pentru recompensarea activității de notorietate în domeniul culturii au fost utilizate alocații bugetare în sumă de 17,4 mil. lei, de care au beneficiat 200 persoane.

Pentru *susținerea cinematografiei* au fost prevăzute mijloace financiare în sumă de 11,8 mil. lei, care au fost executate în sumă de 8,8 mil.lei sau 74,6% din prevederi.

În scopul susținerii *editării cărții naționale* au fost prevăzute mijloace financiare în sumă de 5,0 mil. lei, fiind executate integral.

Cheltuielile aferente proiectelor finanțate din surse externe, în anul 2021, au fost executate în sumă de 1,2 mil.lei sau 34,3% din prevederi, fiind implementat proiectul *„Programe de Participare a Comisiei Naționale pentru UNESCO"*, în cadrul căruia au fost realizate 4 programe, după cum urmează:

- pledoarie pentru educație de calitate prin abordarea integrată a genului în învățământul superior și știință, destinat promovării egalității de gen prin crearea unui spațiu de educație și cercetare sensibil la gen în universitățile din Republica Moldova;

- sprijinirea educației de calitate prin intermediul TIC-urilor, inclusiv în funcție de gen, destinat promovării egalității de gen prin crearea instrumentelor online de educație sensibilă la gen în Republica Moldova;

- planul de management al nutrienților pentru aria biosferei rezervației științifice „Prutul de Jos" și a parcului național „Orhei" destinat dezvoltării meseriilor tradiționale ale regiunii, precum și introducerii măsurilor de reducere a nutrienților;

- crearea rețelei de centre de formare a apicultorilor din 3 regiuni de dezvoltare din Republica Moldova destinat dezvoltării capacităților apicultorilor din Moldova de a produce produse apicole de înaltă calitate și utilizării eficiente a echipamentelor moderne.

Totodată, în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr.359/2021 cu privire la alocarea mijloacelor financiare, *din fondul de rezervă a Guvernului*, Ministerului Educației și Cercetării i-au fost alocate mijloace financiare în sumă de 10,8 mil. lei în scopul premierii sportivilor pentru performanțele obținute la ediția a XXXII-a a Jocurilor Olimpice de vară și ediția a XVI-a a Jocurilor Paralimpice din anul 2021, or. Tokyo, Japonia, care au fost executate integral.

4.5.9. Învățământ

Pentru anul 2021, la grupa dată au fost aprobate alocații în sumă de 12 625,8 mil. lei, care pe parcursul anului au fost majorate cu 119,1 mil. lei, constituind 12 744,9 mil. lei sau 22,1% din cheltuielile totale ale bugetului de stat.

Cheltuielile respective au fost realizate în sumă de 12 453,1 mil. lei sau la nivel de 97,7% din prevederi, dintre care cheltuielile în cadrul proiectelor finanțate din surse externe au fost realizate la nivel de 69,5% din prevederi.

Datele despre realizarea cheltuielilor la grupa dată se prezintă în tabelul ce urmează:

mil.lei

	2020 executat	2021						
		aprobat	precizat	executat	executat față de precizat pe an		executat față de anul 2020	
					suma	%	suma	%
Cheltuieli, total	**11887,0**	**12625,8**	**12744,9**	**12453,1**	**-291,8**	**97,7**	**566,1**	**104,8**
Ponderea în totalul cheltuielilor bugetului de stat, %	*23,9*	*22,8*	*22,1*	*23,0*	*0,9*		*-0,9*	
Cheltuieli curente	11571,2	12342,9	12392,5	12177,4	-215,1	98,3	606,2	105,2
Cheltuieli capitale	315,8	282,9	352,4	275,7	-76,7	78,2	-40,1	87,3
Resurse, total	**11887,0**	**12625,8**	**12744,9**	**12453,1**	**-291,8**	**97,7**	**566,1**	**104,8**
inclusiv:								
resurse generale	11710,1	12355,2	12482,0	12266,7	-215,3	98,3	556,6	104,8
resurse ale proiectelor finanțate din surse externe	154,4	235,1	221,8	154,2	-67,6	69,5	-0,2	99,9
venituri colectate	22,5	35,5	41,1	32,2	-8,9	78,3	9,7	143,1

Cheltuielile realizate în anul 2021 sunt în creștere față de anul 2020 cu 566,1 mil. lei sau cu 4,8 la sută. Totodată, au rămas neexecutate cheltuieli în sumă de 291,8 mil. lei, sau 2,3% din total. În aspect economic, au rămas neexecutate cheltuieli curente în sumă de 215,1 mil. lei și cheltuieli capitale în sumă de 76,7 mil. lei. În cadrul proiectelor finanțate din surse externe au rămas neexecutate cheltuieli în sumă de 67,6 mil. lei.

În aspectul resurselor, cheltuielile au fost finanțate preponderent din resurse generale 98,5%, proiectelor finanțate din surse externe și veniturilor colectate din prestarea serviciilor contra plată le revine, respectiv, 1,2% și 0,3% din total.

Pentru realizarea programului de suport bugetar în cadrul *proiectului „Reforma învățământului în Moldova"*, susținut de Banca Mondială, au fost prevăzute alocații pentru:

- dezvoltarea conținuturilor curriculare la disciplinele școlare din învățământul primar, gimnazial, liceal inclusiv extrașcolar în sumă de 0,7 mil. lei, executate la nivel de 85,7 la sută;
- procurarea utilajului și mobilierului școlar și pentru dotarea laboratoarelor – 29,5 mil. lei, executate la nivel de 92,2 la sută.

Principalele cauze ale nevalorificării alocațiilor prevăzute se atribuie efectelor pandemiei COVID-19, care au dus la suspendarea procesului educațional în cadrul instituțiilor de educație timpurie, de învățământ primar, gimnazial, liceal, special și extrașcolar, pe parcursul anului 2021, precum și la anularea organizării odihnei de vară a copiilor.

Măsurile privind *organizarea desfășurării examenelor de absolvire* în gimnazii și examenelor de bacalaureat în licee au generat cheltuieli în sumă de 8,4 mil. lei, fiind executate la nivel de 95,5 la sută.

Pentru *participarea elevilor dotați la olimpiadele naționale și internaționale* au fost executate cheltuieli în sumă de 1,6 mil. lei, cu 0,3 mil. lei mai puțin față de anul 2020.

Conform Hotărârii Guvernului nr.876/2015 *„Cu privire la asigurarea cu manuale a elevilor"* pentru anul 2021, au fost prevăzute alocații în sumă de 12,9 mil. lei, fiind executate la nivel de 47,3% din prevederi.

În scopul realizării măsurilor privind *lucrul extrașcolar cu copiii* au fost prevăzute alocații în sumă de 21,8 mil. lei, care au fost executate la nivel de 91,7 la sută.

Cotizațiile la organisme internaționale în anul 2021 au constituit 1,3 mil. lei, ce reprezintă 61,9% din prevederi.

Pentru încurajarea și stimularea participării Republicii Moldova la *programele de mobilitate academică* au fost prevăzute mijloace financiare în sumă de 0,3 mil. lei, care nu au fost executate din cauza situației epidemiologice.

Instituțiile publice de învățământ profesional tehnic și superior au acordat servicii educaționale pentru realizarea *Planului (comenzii de stat) de pregătire a cadrelor de specialitate cu finanțare de la bugetul de stat*, valorificând mijloace în sumă de 1 613,0 mil. lei, ce constituie 99,6% din prevederi.

Pentru *asigurarea finanțării complementare* a instituțiilor publice de învățământ profesional tehnic și superior au fost prevăzute granturi acordate din bugetul de stat în sumă de 49,2 mil. lei, care au fost executate în sumă de 44,8 mil. lei, ce constituie 91,1 la sută.

Cheltuielile pentru *plata burselor elevilor și studenților* din instituțiile de învățământ au fost realizate în sumă de 266,3 mil. lei, ce constituie 94,8% din prevederi.

Pentru *asigurarea alimentării copiilor/elevilor* din instituțiile de învățământ din subordinea Ministerului Educației și Cercetării au fost prevăzute alocații în sumă de 39,9 mil. lei, care au fost executate în sumă de 34,7 mil. lei sau la nivel de 87,2% din prevederi.

Pentru *lucrări de renovare/construcție a blocurilor sanitare în instituțiile de învățământ primar, gimnazial și liceal* au fost prevăzute alocații în sumă de 6,1 mil. lei, care au fost executate în sumă de 5,8 mil. lei sau la nivel de 95,1 la sută.

În vederea finanțării instituțiilor de învățământ general la nivel local, au fost prevăzute *transferuri cu destinație specială* de la bugetul de stat către bugetele locale în sumă de 9 996,0 mil. lei, care au fost executate în sumă de 9 857,5 mil.lei, sau la nivel de 98,6% din prevederi sau cu 688,3 mil. lei mai mult față de anul 2020.

Conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr.68/2021 „Cu privire la aprobarea *Programului activităților de reintegrare a țării* pentru anul 2021", instituțiile de învățământ au beneficiat de mijloace bănești în sumă de 1,6 mil. lei, care au fost executate integral.

În anul 2021, veniturile colectate ale instituțiilor finanțate de la bugetul de stat au constituit 32,2 mil. lei sau 78,4% față de volumul acestora prevăzut sumă de 41,1 mil. lei.

Pentru activitățile din cadrul *proiectelor finanțate din surse externe* au fost prevăzute mijloace în sumă de 221,8 mil. lei, fiind executate în sumă de 154,2 mil. lei sau la nivel de 69,5% din prevederi. Neexecutarea cheltuielilor a fost condiționată de situația epidemiologică din țară, care a tergiversat executarea lucrărilor de reparații planificate, precum și de faptul că documentațiile de proiect au fost primite cu întârziere, iar procedurile de achiziții lansate repetat au amânat termenele de executare.

În anul 2021, în cadrul grupei au fost în derulare următoarele proiecte finanțate din surse externe:

1. Proiectul II al Fondului de Investiții Sociale, finanțat din contul grantului extern, contribuției autorităților publice locale la proiect și a soldului de mijloace bănești format la începutul anului, în cadrul căruia s-au prevăzut cheltuieli în volum de 1,3 mil. lei pentru recepțiile finale ale obiectelor finalizate, care au fost realizate la nivel de 15,4% din prevederi.

2. Proiectul „Programul de asistență tehnică și financiară acordată de Guvernul României pentru instituțiile preșcolare din Republica Moldova", finanțat din contul grantului acordat de Guvernul României, contribuției autorităților publice locale la proiect și a soldului de mijloace bănești înregistrat la situația din 1 ianuarie 2021, în cadrul căruia au fost prevăzute cheltuieli în volum de 62,2 mil. lei, destinate dezvoltării și modernizării rețelei de instituții din localitățile rurale prin renovarea și construcția instituțiilor preșcolare, în funcție de necesitățile locale, care au fost realizate la nivel de 66,6% din prevederi.

3. Proiectul de reformă a educației din Moldova este finanțat din contul împrumutului acordat de Banca Mondială și implementat de către Ministerul Educației și Cercetării și Fondul de Investiții Sociale din Moldova din subordinea Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale. Pentru realizarea măsurilor din cadrul proiectului au fost prevăzute cheltuieli în volum de 152,5 mil. lei,

destinate acordării suportului pentru implementarea standardelor educaționale și consolidarea calității educației prin lucrări de renovare a școlilor, care au fost realizate în volum de 109,4 mil. lei sau la nivel de 71,7% din prevederi.

4. Proiectul „Promovarea educației incluzive în Republica Moldova" finanțat din contul grantului acordat de Fondul pentru copii al Națiunilor Unite în scopul elaborării documentului strategic de politici în domeniul educației incluzive, elaborarea mecanismului de acces la tehnologii asistive a copiilor cu cerințe educaționale speciale în sistemul educațional. Pentru realizarea măsurilor din cadrul proiectului au fost prevăzute cheltuieli în volum de 0,4 mil. lei, fiind executate la nivel de 50,0% din prevederi.

5. Proiectul „Susținerea învățământului superior", finanțat din contul împrumutului acordat de Banca Mondială, în cadrul căruia au fost prevăzute cheltuieli în volum de 4,4 mil. lei pentru asistența tehnică în gestionarea Registrului Național al Calificărilor și îmbunătățirea mecanismelor de asigurare a calității, fiind executate la nivel de 59,1% din prevederi.

6. Proiectul „Computerizarea școlilor din raionul Taraclia, Republica Moldova" finanțat din mijloacele bănești înregistrate la începutul anului 2021 în cadrul grantului acordat de către Guvernul Bulgariei, în volum de 0,4 mil. lei, destinat procurării tehnicii de calcul în instituțiile de învățământ liceal din raionul Taraclia, care nu au fost executate din motivul expirării Acordului de asistență financiară între Guvernul Republicii Moldova și Ministerul Afacerilor Externe al Republicii Bulgaria.

7. Proiectul „Programul de grant pentru proiectele securității umanitare (KUSANONE)" finanțat din mijloacele bănești înregistrate la începutul anului 2021 în cadrul grantului acordat de către Guvernul Japoniei pentru finisarea lucrărilor de reparație capitală a clădirii Școlii profesionale din or. Orhei, în sumă de 0,4 mil. lei, care au fost realizate la nivel de 75,0% din prevederi.

8. Proiectul „Programul cadru al UE Erasmus +" finanțat din contul grantului acordat de Comisia Europeană și soldului de mijloacele bănești înregistrat la începutul anului 2021, în cadrul căruia au fost prevăzute cheltuieli în volum de 0,2 mil. lei, destinate acordării sprijinului agențiilor de asigurare a calității în crearea unui sistem de asigurare a calității în conformitate cu Standardele și Ghidurile Europene, care au fost realizate integral.

4.5.10. Protecție socială

Pentru anul 2021, la grupa dată au fost aprobate alocații în sumă de 11 530,4 mil. lei, care pe parcursul anului au fost majorate cu 866,5 mil. lei, constituind 12 396,9 mil. lei sau 21,5% din cheltuielile totale ale bugetului de stat.

Cheltuielile respective au fost realizate în sumă de 11 874,8 mil. lei sau la nivel de 95,8% din prevederi, dintre care cheltuielile în cadrul proiectelor finanțate din surse externe au fost realizate la nivel de 28,6% din prevederi.

Datele despre executarea cheltuielilor în cadrul grupei date se prezintă în tabelul următor:

mil.lei

	2020 executat	2021						
		aprobat	precizat	executat	executat față de precizat pe an		executat față de anul 2020	
					suma	%	Suma	%
Cheltuieli, total	**10558.6**	**11530,4**	**12396,9**	**11874,8**	**-522.1**	**95,8**	**1316,2**	**112,5**
Ponderea în totalul cheltuielilor bugetului de stat, %	*21,3*	*20,8*	*21,5*	*21,9*	*0.4*		*0,7*	
Cheltuieli curente	10536,2	11508,9	12370,8	11850,3	-520,4	95,8	1314,1	112,5
Cheltuieli capitale	22,4	21,5	26,1	24,5	-1,6	93,5	2,1	109,4
Resurse, total	**10558.6**	**11530,4**	**12396,9**	**11874,8**	**-522,1**	**95,8**	**1316,2**	**112,5**
inclusiv:								
resurse generale	10441,4	11363,5	12215,8	11661,2	-554,6	95,5	1219,8	111,7
resurse ale proiectelor finanțate din surse externe	1,7		2,1	0,6	-1,5	28,6	-1,1	35,3
venituri colectate	115,5	166,9	179,0	213,0	34,0	119,0	97,5	184,4

Cheltuielile realizate în anul 2021 sunt în creștere față de anul 2020 cu 1 316,2 mil. lei sau cu 12,5 la sută. Totodată, au rămas neexecutate cheltuieli în sumă de 522,1 mil. lei sau 4,2% din prevederi. În aspect economic, au rămas neexecutate cheltuieli curente în sumă de 520,4 mil. lei și cheltuieli capitale în sumă de 1,6 mil. lei. În cadrul proiectelor finanțate din surse externe au rămas neexecutate cheltuieli în sumă de 1,5 mil. lei.

În aspectul resurselor, cheltuielile au fost finanțate preponderent din resurse generale 98,2 % și din veniturile colectate din prestarea serviciilor contra plată - 1,8%, iar proiectelor finanțate din surse externe revine un procent nesemnificativ.

Alocațiile neutilizate se atribuie la următoarele poziții de cheltuieli principale:

• transferurile de la bugetul de stat către bugetul asigurărilor sociale de stat în sumă de 343,3 mil.lei, ținând cont de modificarea numărului de beneficiari de prestații sociale și mărimii medii ale prestațiilor, precum și ca urmare a majorării veniturilor proprii ale bugetului asigurărilor sociale de stat;

• compensarea parțială a diferenței de tarife la gaze naturale și energie electrică – 13,8 mil. lei;

• protecția socială în contextul pandemiei Covid-19 – 20,0 mil. lei;

• protecția socială în cazul stabilirii regimului de activitate redusă – 10,0 mil. lei;

• achitarea indemnizației unice pentru tinerii specialiști cu studii medicale și farmaceutice plasați în câmpul muncii în mediul rural, absolvenți ai instituțiilor de învățământ superior și post secundar pedagogic – 2,0 mil.lei, ținând cont de modificarea numărului de beneficiari;

• cheltuieli efectuate din Fondul de susținere socială a populației – 5,0 mil. lei, din care 1,8 mil.lei – transferuri către bugetele locale pentru pachetul minim de servicii sociale;

• cheltuieli de întreținere a instituțiilor și măsurilor sociale –57,5 mil. lei, din care 1,7 mil. lei - proiecte finanțate din surse externe. Principalele cauze a nevalorificării alocațiilor constituie fluctuația cadrelor, specificul instituțiilor sociale, modificarea numărului beneficiarilor;

• indexarea depunerilor bănești ale cetățenilor în Banca de Economii – 9,4 mil. lei;

• măsuri de protecție socială a șomerilor – 11,7 mil. lei din cauza micșorării numărului persoanelor înregistrate, precum și în contextul restricțiilor COVID-19;

• transferuri cu destinație specială către bugetele locale – 49,4 mil.lei, din motivul modificării contingentului de beneficiari.

La componenta proiecte finanțate din surse externe, cheltuielile au fost executate în sumă de 0,6 mil. lei sau 28,6 % din prevederile anuale, fiind implementat Proiectul „Reactivarea dialogului social pentru abordarea COVID-19 prin LE".

Pentru asigurarea funcționării aparatului Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, a instituțiilor din subordine, precum și executarea serviciilor atribuite acestora, au fost prevăzute mijloace bănești în sumă de 865,1 mil. lei, care au fost executate în sumă de 775,3 mil. lei sau la nivel de 89,6% din prevederi.

Întru consolidarea potențialului Instituției Publice „Centrul Republican Experimental Protezare, Ortopedie și Reabilitare" (CREPOR), pentru asigurarea tratamentului și reabilitării persoanelor cu dizabilități și participanților la război, pentru anul 2021 au fost aprobate mijloace financiare în sumă de 52,0 mil. lei, precizate în sumă de 60,3 mil. lei, care au fost executate integral.

Cheltuielile prevăzute pentru *Fondul de susținere a populației* au constituit 157,6 mil. lei, fiind executate în volum de 152,2 mil. lei sau la nivel de 96,8%, din contul cărora au fost asigurate programe cu destinație specială în domeniul asistenței sociale – 12,9 mil. lei și transferuri către bugetele locale de nivelul II pentru pachetul minim de servicii sociale – 139,4 mil. lei.

Pentru plata sumelor *indexate la depunerile bănești ale populației* au fost aprobate cheltuieli în sumă de 77,0 mil. lei, pentru realizarea prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 24/2021 „Privind aprobarea categoriilor de vârstă ale deponenților Băncii de Economii pentru plata sumei indexate în anul 2021",

beneficiari de indexare pentru anul 2021 fiind deponenții născuți până în anul 1991, inclusiv pentru etapa 1 și deponenții născuți până în anul 1957, inclusiv pentru etapa 2.

În anul 2021 achitarea sumelor indexate a început în luna martie și s-a efectuat pentru deponenții, care s-au înregistrat până la sfârșitul anului 2020.

În decursul anului 2021 către Î.S. „Poșta Moldovei" pentru plata sumelor indexate au fost transferate 70,0 mil. lei, dintre care în măsura adresării deponenților, au fost achitate 67,6 mil. lei, inclusiv care pentru etapa 1 – 0,5 mil. lei și pentru etapa 2 – 67,1 mil. lei. Mijloacele nesolicitate în sumă de 2,4 mil. lei au fost restituite la buget la finele anului 2021.

În scopul executării prevederilor Legii nr.1225-XII/1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, legate de restituirea valorii bunurilor prin achitarea de compensații persoanelor supuse represiunilor politice, în bugetul de stat pentru anul 2021 au fost aprobate mijloace financiare în sumă de 6,3 mil. lei, precizate pe parcursul anului în volum de 6,3 mil.lei și executate în sumă de 2,7 mil.lei, la nivel de 42,8%, fiind cu 1,1 mil.lei mai mult față de suma executată în anul 2020, în legătură cu majorarea numărului solicitanților de compensații.

Întru realizarea prevederilor Hotărârii Guvernului nr.836/2010 *„Cu privire la acordarea indemnizațiilor unice pentru construcția sau procurarea spațiului locativ, sau restaurarea caselor vechi unor categorii de cetățeni"* au fost prevăzute mijloace financiare în sumă de 1,0 mil. lei, care au fost executate în sumă de 0,8 mil. lei sau la nivel de 80,0%, ce constituie cu 0,1 mil. lei mai mult față de anul 2020.

Întru realizarea prevederilor Legii nr.397-XV/2013 privind finanțele publice locale, în bugetul de stat pe anul 2021 la ramura „Protecție socială" au fost prevăzute mijloace financiare pentru plăți cu destinație specială în sumă de 301,2 mil. lei și executate în sumă de 251,8 mil. lei, ceea ce reprezintă 83,6% din prevederi și cu 50,9 mil. lei mai mult față de anul 2020, în legătură cu modificarea numărului de beneficiari de prestații sociale.

Plățile cu destinație specială în volum de 251,8 mil. lei au fost îndreptate pentru:

- compensarea cheltuielilor pentru serviciile de transport – 85,2 mil. lei, cu 15,1 mil. lei mai puțin decât în anul 2020;
- plata indemnizațiilor pentru copiii adoptați sau cei aflați sub tutelă/curatelă – 80,7 mil. lei, cu 27,9 mil. lei mai puțin față de anul 2020;
- susținerea tinerilor specialiști, absolvenți ai instituțiilor de învățământ superior și profesional tehnic postsecundar pentru achitarea indemnizațiilor, a cheltuielilor pentru închirierea spațiului locativ și pentru consumul de energie termică și electrică – 32,8 mil. lei, cu 0,9 mil. lei mai mult față de anul 2020;

➢ compensarea diferenței de tarife la energia electrică și la gazele naturale utilizate de locuitorii unor localități din raioanele Dubăsari și Căușeni și ai satului Varnița din raionul Anenii Noi – 25,9 mil. lei, cu 1,2 mil. lei mai mult față de anul 2020;

➢ acordarea prestațiilor sociale pentru copiii plasați în serviciile sociale – 10,7 mil. lei, cu 1,1 mil. lei mai mult față de anul 2020;

➢ servicii sociale – 16,5 mil. lei, cu 3,5 mil. lei mai mult față de anul 2020.

Transferurile de la bugetul de stat către bugetul asigurărilor sociale de stat pentru anul 2021 au fost aprobate în sumă de 10 454,6 mil.lei, care pe parcursul anului au fost precizate în sumă de 11 069,1 mil.lei și finanțate în sumă de 10 723,6 mil.lei sau 96,9% din prevederi.

Întru executarea prevederilor art.VI alin.(1) din Legea nr.69/2020 cu privire la instituirea unor măsuri pe perioada stării de urgență în sănătate publică și modificarea unor acte normative, pentru anul 2021 conform Hotărârilor Guvernului nr.11/2021, nr.40/2021, nr.411/2021 din *fondul de intervenție al Guvernului* au fost alocate mijloace financiare în sumă de 80,7 mil. lei fiind executate în sumă de 80,6 mil. lei pentru plata indemnizațiilor unice persoanelor care au contractat infecția COVID-19.

Totodată, conform Hotărârilor Guvernului nr.94/2021 și nr.151/2021 din *fondul de rezervă* au fost alocate mijloace financiare în sumă de 21,2 mil. lei, executate în sumă de 19,6 mil. lei pentru Programul de stat „Prima casă".

4.6 Transferurile către bugetele locale

La baza relațiilor între bugetul de stat și bugetele locale stau prevederile Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014, Legii nr.397/2003 privind finanțele publice locale, Legii bugetului de stat pentru anul 2020 nr.172/2019 (cu modificările ulterioare), precum și a altor acte normative.

În componența bugetului de stat pe anul 2021, pentru bugetele locale de ambele nivele au fost inițial aprobate transferuri în sumă totală de 14 202,5 mil. lei.

Transferurile cu *destinație generală* constituie 2 279,2 mil. lei, dintre care din fondul de susținere financiară a unităților administrativ-teritoriale pentru nivelarea posibilităților financiare 2 038,2 mil. lei și de compensare pentru acoperirea insuficienței costurilor salariale aferente domeniilor proprii de activitate 241,0 mil. lei.

Totodată, pe parcursul anului, suplimentar au fost aprobate la bugetul de stat transferuri pentru acoperirea cheltuielilor efectuate din contul veniturilor proprii ale bugetelor locale pentru cheltuieli capitale, finanțate din contul transferurilor cu destinație specială de la bugetul de stat în sumă de circa 0,2

mil.lei, astfel, încât transferurile cu *destinație generală* totale pentru anul 2021 au constituit 2 279,4 mil. lei.

Transferurile cu *destinație specială* de la bugetul de stat către bugetele locale au fost aprobate în sumă de 11 923,3 mil. lei, ulterior fiind majorate cu 18,2 mil. lei, constituind 11 941,5 mil. lei, inclusiv pentru:

- finanțarea învățământului preșcolar, primar, secundar general, special și complementar (extrașcolar) - 9 863,7 mil. lei;
- procurarea utilajului și mobilierului școlar – 29,5 mil. lei;
- școli sportive – 237,6 mil. lei;
- asistența socială – 301,1 mil. lei;
- infrastructura drumurilor publice locale – 958,3 mil. lei;
- cheltuieli capitale – 409,5 mil. lei;
- pachetul minim de servicii sociale din Fondul de susținere a populației - 141,2 mil. lei;
- finanțarea altor competențe delegate autorităților administrației publice locale – 0,6 mil. lei.

Pe parcursul anului, pentru implementarea la nivel local a prevederilor Legii nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, suplimentar, prin Hotărârile Guvernului nr.312 și nr.391 privind repartizarea și redistribuirea unor alocații aprobate în Legea bugetului de stat pentru anul 2021 nr.258/2020, au fost alocate de la bugetul de stat transferuri pentru acoperirea cheltuielilor salariale aferente competențelor delegate (finanțate prin transferuri cu destinație specială de la bugetul de stat) 134,5 mil. lei, inclusiv pentru:

a) învățământul general – 132,4 mil. lei;
b) școli sportive – 2,1 mil. lei;
c) asistența socială – 0,04 mil. lei.

În anul 2021, efectuarea transferurilor de la bugetul de stat la bugetele locale (Anexa nr.7 la Legea bugetului pe anul 2021 cu Hotărârile Guvernului nr.312 și nr.391 privind suplimentară pentru salarizare) au fost asigurate la nivel de 98,5 la sută față de planul precizat (14 355,4 mil. lei) sau în volum de 14 137,5 mil. lei, nefiind alocate 217,9 mil. lei din volumul total de transferuri planificate, dintre care:

- pentru învățământul general – 138,5 mil. lei sau la nivel de 98,6 la sută;
- pentru procurarea utilajului școlar și mobilierului școlar - 2,3 mil. lei sau la nivel de 92,1 la sută;
- pentru școlile sportive – 3,0 mil.lei sau la nivel de 98,7 la sută;
- pentru asistența socială – 49,4 mil. lei sau la nivel de 83,6 la sută;
- pentru cheltuieli capitale - 9,5 mil. lei sau la nivel de 97,7 la sută;
- pentru infrastructura drumurilor publice locale – 13,4 mil. lei sau la nivel de 98,6 la sută;

- din Fondul de susținere a populației - 1,8 mil.lei sau la nivel de 98,7 la sută.

Cauzele esențiale de nealocare (nefinanțare) fiind:

- diminuarea pe parcursul anului a numărului de beneficiari;
- finanțarea transferurilor cu destinație specială pe bază de necesități, ca mecanism de asigurare a cheltuirii eficiente și conform destinației a mijloacelor bugetare.

Pe parcursul anului 2021, din bugetul de stat, prin hotărâri ale Guvernului, pentru bugetele locale au fost aprobate transferuri cu destinație specială în volum de circa 135,9 mil.lei, fiind executate în volum de 131,2 mil.lei sau la nivel de 96,5 la sută, inclusiv:

- în baza Hotărârilor Guvernului nr.50 și nr.189 cu privire la reabilitarea victimelor represiunilor politice au fost aprobate mijloace financiare în sumă de 2,7 mil.lei, fiind finanțate în același volum. De asemenea, în scopul restituirii valorii bunurilor pentru achitarea compensațiilor pentru represiunile politice au fost transferate în baza titlului executoriu pentru Consiliului raional Telenești alocații în sumă de 0,1 mil.lei;
- conform prevederilor Legii nr.154/2007 privind acordarea compensației unice pentru conectarea la conducta de gaze naturale a unor categorii de populație din mediu rural, în baza demersurilor APL, către bugetele locale au fost alocate transferuri în sumă de 0,006 mil. lei;
- conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr.68 din 26 mai 2021 „Cu privire la aprobarea Programului activităților de reintegrare a țării pe anul 2021", pentru activitățile de reintegrare a țării, au fost aprobate alocații financiare în sumă totală de 9,0 mil. lei, finanțarea fiind la nivel de 89,6 la sută sau în volum de 8,1 mil. lei;
- conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr.836 din 13 septembrie 2010 "Cu privire la acordarea indemnizațiilor unice pentru construcția sau procurarea spațiului locativ sau restaurarea caselor vechi unor categorii de cetățeni", în baza Hotărârilor Guvernului nr.71 și nr. 423, către bugete locale în anul 2021 au fost aprobate și transferate mijloace financiare în sumă totală de circa 0,8 mil. lei;
- în vederea susținerii programelor raionale/municipale de granturi pentru inițiativele tinerilor la nivel local, în baza Hotărârii Guvernului nr.115 din 12 august 2021, autorităților publice locale le-au fost alocate transferuri în sumă de circa 1,0 mil.lei, fiind finanțate în volum de 85,4% sau în volum de 0,8 mil. lei;
- în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.801 din 1 august 2018 privind aprobarea și implementarea Programului Diaspora Reușește „DAR 1+3", în baza Procesului-verbal nr.1 din 26 mai 2021 al ședinței Comitetului de evaluare și supraveghere a proiectelor din cadrul Programului, autorităților publice locale – beneficiare, pentru finanțarea proiectelor declarate câștigătoare

au fost alocate mijloace financiare în sumă de circa 4,9 mil. lei, fiind finanțate integral;

- pentru lichidarea consecințelor situațiilor excepționale, autorităților administrației publice locale, conform Hotărârilor Guvernului nr.41și nr.140, din fondul de intervenție al Guvernului au fost alocate mijloace financiare în sumă de circa 6,1 mil.lei, fiind finanțate la nivel de 98,7% sau în volum de 6,0 mil.lei;
- conform Hotărârilor Guvernului nr.11, nr.40 și nr.411, din fondul de intervenție al Guvernului, au fost alocate bugetelor locale mijloace financiare în sumă de 111,4 mil.lei pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților din sistemul medical infectați cu COVID-19, fiind executate la nivel de 96,8% sau în volum de 107,8 mil.lei.

De asemenea, autoritățile administrației publice locale au beneficiat și de transferuri din fondurile centralizate la bugetul de stat, fiind alocate mijloace financiare în volum de 394,6 mil. lei, nivelul asimilării mijloacelor cifrîndu-se la 86,3 la sută sau în volum de 340,4 mil. lei, inclusiv din contul:

- fondului ecologic național - aprobate transferuri în sumă de 260,9 mil. lei, fiind finanțată în volum de 260,8 mil. lei sau în volum de peste 99,9 la sută;
- fondului de eficiența energetică - alocate mijloace în sumă de 22,5 mil. lei, finanțate fiind în volum de 20,7 mil. lei sau la nivel de 92,1 la sută;
- fondului național de dezvoltare a agriculturii si mediului rural - alocate transferuri în sumă de 107,4 mil. lei, fiind finanțate în volum de 55,1 mil. lei sau la nivel de 51,3 la sută;
- proiectului „Programul rural de reziliența economico-climatică incluzivă (IFAD VI)'' - alocate mijloace financiare în sumă de circa 3,8 mil. lei, fiind asimilate integral.

4.7 Descrierea bilanțului contabil al bugetului de stat

În scopul îmbunătățirii calității raportului privind executarea bugetului de stat pe anul 2021, în componența formularelor la raport a fost inclus Bilanțul contabil privind executarea bugetului de stat, care totalizează bilanțurile contabile ale autorităților publice centrale și acțiuni generale.

Conform bilanțului contabil activele instituțiilor finanțate de la bugetul de stat au constituit - 49 252,4 mil. lei, inclusiv:

- mijloace fixe – 15 667,6 mil. lei;
- stocuri de materiale circulante - 2 757,9 mil. lei;
- producție în curs de execuție, produse și producție finită, animale tinere la îngrășat - 49,3 mil. lei;
- terenuri - 4 718,2 mil. lei.
- acțiuni și alte forme de participare în capital – 15 454,7 mil. lei;

- creanțe ale instituțiilor bugetare -1 396,0 mil. lei;
- alte active - 20,1 mil. lei;
- mijloace băneşti - 9 188,6 mil. lei, dintre care mijloace temporar intrate în posesia instituției -132, 6 mil. lei, care nu fac parte a executării bugetului.

Soldul mijloacelor bănesti, pe componente bugetare, se prezintă în rmătorul tabel

mii. lei

	Total	**Inclusiv**			
		Pe conturile curente in CUT	**pe conturi BNM**	**pe conturi MAIB**	**Conturi curente în afara sistemului trezorerial**
Sold de mijloace băneşti în **moneda națională** total,incusiv	2 068 299,5	2 068 299,5			
• Componenta de bază	2 043 167,0	2 043 167,0			
• Proiecte finanțate din surse externe	25 132,5	25 132,5			
Sold de mijloace băneşti în **valută străină** total, incusiv:	6 822 781,5		6 820 745,4	2 036,1	
• Componenta de bază	5 676 778,0		5 676 778,0		
• Proiecte finanțate din surse externe	1 146 003,5		1 143 967,4	2 036,1	
Sold de mijloace pe conturi curente în afara sistemului trezorerial total, inclusiv	164 894,2				164 894,2
• Componenta de bază	23 734,8				23 734,8
• Proiecte finanțate din surse externe	141 159,4				141 159,4
Total	**9 055 975,2**	**2 068 299,5**	**6 820 745,4**	**2 036,1**	**164 894,2**

- datoriile instituțiilor bugetare au constituit 1 436, 2 mil. lei;
- alte datorii (mijloace temporar intrate în posesia instituției) – 132, 6 mil. lei;
- rezultatul executării de casă a bugetului și rezultatul financiar al instituțiilor bugetare - 47 683,6 mil. lei.

4.8 Creanțele și datoriile instituțiilor finanțate de la bugetul de stat

La situaţia din 31 decembrie 2021 creanțele instituțiilor finanțate de la bugetul de stat la cheltuieli și active nefinanciare au constituit 1 294,4 mil. lei, inclusiv creanțe curente (sumele achitate în avans conform contractelor pentru bunuri, lucrări şi servicii) – 1 248,5 mil. lei și cu termen expirat – 45,9 mil. lei.

Comparativ cu situaţia din 31 decembrie 2020, creanțele s-au majorat cu 9,0 mil. lei. Creanțele curente s-au micșorat cu 33,6 mil. lei, iar cele cu termen expirat s-au majorat cu 42,6 mil. lei.

Datoriile instituțiilor finanțate de la bugetul de stat au constituit 1383,1 mil. lei, inclusiv datorii curente (cheltuieli de personal, servicii energetice și comunale, calculate pentru luna decembrie, dar planificate și achitate în luna ianuarie a anului următor, precum și la alte cheltuieli, termenul de achitare al cărora conform contractului nu a survenit) -1 381,4 mil. lei și cu termen de achitare expirat (arierate) – 1,7 mil. lei.

Comparativ cu situația din 31 decembrie 2020, datoriile s-au majorat cu 372,5 mil. lei, inclusiv datorii curente cu 371,7 mil. lei, iar cu termen de achitare expirat (arierate) cu 0,8 mil. lei.

În totalul creanțelor, cele mai semnificative creanțe s-au înregistrat la active nefinanciare – 996,8 mil. lei, din care 884,0 mil. lei aferente investițiilor capitale în active în curs de execuție.

În totalul datoriilor, cele mai semnificative datorii s-au format la cheltuieli de personal – 613,7 mil. lei, la active nefinanciare – 538,2 mil. lei, din care 374,2 mil. lei la investiții capitale în active în curs de execuție.

Ponderea creanțelor și datoriilor în totalul cheltuielilor și activelor nefinanciare ale bugetului de stat a constituit:

- creanțe - 2,4%, iar a celor cu termen expirat - 0,1% ;
- datorii - 2,6%, iar a celor cu termen de achitare expirat (arierate)- 0,0 %.

Este de menționat că, Raportul privind executarea bugetului de stat pe anul 2021 a fost întocmit conform Legii bugetului de stat pentru anul 2021 nr.258/2020, Normelor metodologice privind executarea de casă a bugetelor componente ale bugetului public național şi a mijloacelor extrabugetare prin Contul Unic Trezorerial al Ministerului Finanțelor, aprobate prin ordinul Ministerului Finanțelor nr. 215 /2015 și Planului de conturi contabile în sistemul

bugetar și a Normelor metodologice privind evidența contabilă și raportarea financiară în sistemul bugetar, aprobate prin ordinul nr. 216 /2015.

4.9 Implementarea recomandărilor şi executarea cerinţelor din hotărârea precedentă a Curţii de Conturi

Raportul privind executarea bugetului de stat pentru anul 2020 a fost supus auditului de către Curtea de Conturi.

Raportul auditului a fost aprobat prin Hotărârea Curții de Conturi nr.30/2021 cu privire la Raportul auditului financiar asupra Raportului Guvernului privind executarea bugetului de stat pe anul 2020.

Prin hotărârea și raportul de audit respective, Ministerului Finanțelor i-au fost înaintate 8 cerințe și 10 recomandări.

Întru planificarea acțiunilor necesar a fi întreprinse, a fost aprobat Ordinul Ministerului Finanțelor nr.34/2022 „Cu privire la aprobarea Planului de acțiuni pentru executarea cerințelor/recomandărilor înaintate Ministerului Finanțelor prin HCC nr.30/2021".

Informația privind nivelul de implementare a Planului de acțiuni menționat supra, la situația din aprilie 2022, se prezintă conform *anexei nr.12 la Raport.*

Material adițional la Raport:

Anexa nr.1	Dinamica încasării veniturilor bugetului public național în anii 2020-2021, pe tipuri
Anexa nr.2	Încasarea veniturilor administrate de către Serviciul Fiscal de Stat și Serviciul Vamal
Anexa nr.3	Sursele de finanțare ale bugetului public național în anul 2021
Anexa nr.4	Informația privind acordurile de granturi externe semnate în anul 2021, pe creditori
Anexa nr.5	Rezultatele executării cheltuielilor bugetului de stat în anul 2021, în aspect funcțional
Anexa nr.6	Rezultatele executării cheltuielilor bugetului de stat în anul 2021, în aspect economic
Anexa nr.7	Informația privind cheltuielile de personal, numărul de unități (posturi), numărul de angajați și salariul mediu lunar în anul 2021, în aspectul grupelor funcționale
Anexa nr.8	Soldul datoriei de stat externe pe creditori în anii 2019-2021

Anexa nr.9	Informația privind acordurile de împrumuturi externe semnate/intrate în vigoare în anul 2021, pe creditori
Anexa nr.10	Informație privind repartizarea și utilizarea mijloacelor din fondul de rezervă al Guvernului în anul 2021
Anexa nr.11	Informație privind repartizarea și utilizarea mijloacelor din fondul de intervenție al Guvernului în anul 2021
Anexa nr.12	Informația privind mersul implementării Planului de acțiuni pentru executarea cerințelor/recomandărilor Curții de Conturi din Hotărârea nr.30/2021
Nota analitică	Sinteza rezultatelor monitoringului financiar al activității economico-financiare a întreprinderilor de stat și societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, în semestrul I al anului 2021.

Secretar general al ministerului **Dina ROȘCA**

Anexa nr.1

Dinamica încasării veniturilor bugetului public național în anii 2020-2021, pe tipuri

mil.lei

Denumirea veniturilor	Cod ECO	Anul 2020			Anul 2021								
										Executat față de (+,-)		Executat (%) către	
		Executat	Ponderea în PIB (199734 mil. lei) (%)	Ponderea in suma totala (%)	Aprobat/ estimat	Precizat	Executat	Ponderea în PIB (241871,0 mil. lei) (%)	Ponderea in suma totala (%)	executat 2020	precizat	executat 2020	precizat
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Venituri, total	**1**	**62,650.0**	**31.37**	**100.0**	**66,914.2**	**73,263.4**	**77,373.0**	**31.99**	**100.0**	**14,723.0**	**4,109.6**	**123.5**	**105.6**
Impozite şi taxe	***11***	***39,747.1***	**19.90**	***63.4***	***42,322.4***	***46,409.9***	***49,388.8***	**20.42**	***63.8***	***9,641.7***	***2,978.9***	***124.3***	***106.4***
Impozite pe venit, total	***111***	***9,288.6***	**4.65**	***14.8***	***9,889.1***	***10,369.0***	***11,143.1***	**4.61**	***14.4***	***1,854.5***	***774.1***	***120.0***	***107.5***
- impozit pe venitul persoanelor fizice	1111	4,165.6	2.09	6.6	4,383.1	4,519.1	5,133.8	2.12	6.6	968.2	614.7	123.2	113.6
- impozit pe venit persoanelor juridice	1112	5,123.0	2.56	8.2	5,506.0	5,849.9	6,009.3	2.48	7.8	886.3	159.4	117.3	102.7
Impozite pe proprietate, total	***113***	***582.4***	**0.29**	***0.9***	***635.0***	***679.9***	***750.2***	**0.31**	***1.0***	***167.8***	***70.3***	***128.8***	***110.3***
Impozitul funciar	1131	178.6	0.09	0.3	195.0	190.2	208.9	0.09	0.3	30.3	18.7	117.0	109.8
Iimpozitul pe bunurile imobiliare	1132	357.2	0.18	0.6	394.5	446.0	493.1	0.20	0.6	135.9	47.1	138.0	110.6
Impozit privat	11331	4.7	0.00	0.0	4.5	2.7	2.4	0.00	0.0	-2.3	-0.3	51.1	88.9
Impozitul pe avere	11361	41.9	0.02	0.1	41.0	41.0	45.8	0.02	0.1	3.9	4.8	109.3	111.7
Impozite şi taxe pe mărfuri şi servicii	***114***	***28,137.2***	**14.09**	***44.9***	***29,763.8***	***33,129.5***	***35,242.5***	**14.57**	***45.5***	***7,105.3***	***2,113.0***	***125.3***	***106.4***
Taxa pe valoarea adăugată	1141	19,770.1	9.90	31.6	20,796.1	23,906.5	25,508.8	10.55	33.0	5,738.7	1,602.3	129.0	106.7
Accize	1142	6,468.8	3.24	10.3	7,042.5	7,173.6	7,608.3	3.15	9.8	1,139.5	434.7	117.6	106.1
Taxe penru servicii specifice	1144	462.2	0.23	0.7	503.7	546.1	525.3	0.22	0.7	63.1	-20.8	113.7	96.2
Taxe şi plăţi pentru utilizarea mărfurilor şi pentru practicarea unor genuri de activitate	1145	456.3	0.23	0.7	448.3	481.8	533.0	0.22	0.7	76.7	51.2	116.8	110.6
Alte taxe pentru mărfuri şi servicii	1146	979.8	0.49	1.6	973.2	1,021.5	1,067.1	0.44	1.4	87.3	45.6	108.9	104.5
Taxa asupra comerţului exterior şi operaţiunilor externe	***115***	***1,738.9***	**0.87**	***2.8***	***2,034.5***	***2,231.5***	***2,253.0***	**0.93**	***2.9***	***514.1***	***21.5***	***129.6***	***101.0***
Contribuţii şi prime de asigurări obligatorii	***12***	***19,234.9***	**9.63**	***30.7***	***20,285.5***	***21,818.6***	***21,839.1***	**9.03**	***28.2***	***2,604.2***	***20.5***	***113.5***	***100.1***
Contribuţii de asigurări sociale de stat obligatorii	121	14,295.4	7.16	22.8	15,080.1	16,284.8	16,223.9	6.71	21.0	1,928.5	-60.9	113.5	99.6
Prime de asigurare obligatorie de asistenţă medicală	122	4,939.5	2.47	7.9	5,205.4	5,533.8	5,615.2	2.32	7.3	675.7	81.4	113.7	101.5
Granturi primite	***13***	***649.6***	**0.33**	***1.0***	***1,110.8***	***1,514.8***	***2,447.4***	**1.01**	***3.2***	***1,797.8***	***932.6***	***376.8***	***161.6***
Granturi pentru susţinerea bugetului	131	335.4	0.17	0.5	457.3	835.9	2,013.4	0.83	2.6	1,678.0	1,177.5	600.3	240.9
Granturi pentru proiecte finanţate din surse externe	132	314.2	0.16	0.5	653.5	678.9	434.0	0.18	0.6	119.8	-244.9	138.1	63.9
Alte venituri	***14***	***3,018.4***	**1.51**	***4.8***	***3,195.5***	***3,520.1***	***3,697.7***	**1.53**	***4.8***	***679.3***	***177.6***	***122.5***	***105.0***
Venituri din proprietate	141	688.3	0.34	1.1	732.4	810.8	856.3	0.35	1.1	168.0	45.5	124.4	105.6
Venituri din vînzarea mărfurilor şi serviciilor	142	1,398.1	0.70	2.2	1,531.2	1,655.1	1,717.9	0.71	2.2	319.8	62.8	122.9	103.8
Amenzi şi sancţiuni	143	282.4	0.14	0.5	305.7	322.7	389.0	0.16	0.5	106.6	66.3	137.7	120.5
Donaţii voluntare	144	181.4	0.09	0.3	106.9	132.5	101.1	0.04	0.1	-80.3	-31.4	55.7	76.3
Alte venituri şi venituri neidentificate	145	468.2	0.23	0.7	519.3	599.0	633.4	0.26	0.8	165.2	34.4	135.3	105.7

Anexa nr.2

Încasarea veniturilor administrate de către Serviciul Fiscal de Stat și Serviciul Vamal

mil.lei

Tipuri de impozite si taxe	Executat 2020	2021					
		Precizat	Executat	Executat față de precizat		Executat 2021 față de executat 2020	
				devieri (+,-)	%	devieri (+,-)	%
Serviciul Fiscal de Stat							
Impozite și taxe, total	20,183.8	22,594.0	23,895.5	1,301.5	105.8	3,711.7	118.4
impozite pe venit	9,353.8	10,443.2	11,213.1	769.9	107.4	1,859.3	119.9
impozite pe proprietate	582.3	679.9	750.2	70.3	110.3	167.9	128.8
taxa pe valoare adaugată	7,813.3	8,715.4	8,918.3	202.9	102.3	1,105.0	114.1
accize	570.9	724.2	903.8	179.6	124.8	332.9	158.3
taxe pentru servicii specifice	456.5	546.1	524.9	-21.2	96.1	68.4	115.0
taxe si plăți pentru utilizarea mărfurilor și pentru practicarea unor genuri de activitate	456.4	481.7	533.0	51.3	110.6	76.6	116.8
alte taxe pentru mărfuri și servicii	45.9	48.9	55.3	6.4	113.1	9.4	120.5
taxe pentru folosirea drumurilor	904.7	954.6	996.9	42.3	104.4	92.2	110.2
Alte venituri	1,285.9	1,571.9	1,732.3	160.4	110.2	446.4	134.7
venituri din proprietate	338.9	268.2	308.8	40.6	115.1	-30.1	91.1
venituri din vînzarea mărfurilor și serviciilor	268.1	409.0	436.2	27.2	106.7	168.1	162.7
amenzi și sancțiuni	264.5	301.5	362.6	61.1	120.3	98.1	137.1
alte venituri și venituri neidentificate	414.4	593.2	624.7	31.5	105.3	210.3	150.7
Contribuții și prime de asigurări obligatorii	19,047.8	21,634.1	21,657.6	23.5	100.1	2,609.8	113.7
Total	***40,517.5***	***45,800.0***	***47,285.4***	***1,485.4***	***103.2***	**6,767.9**	***116.7***
Serviciul Vamal							
Impozite și taxe, total	22,504.8	27,062.0	28,521.1	1,459.1	105.4	6,016.3	126.7
taxa pe valoare adaugată	14,914.2	18,427.1	19,614.6	1,187.5	106.4	4,700.4	131.5
accize	5,909.8	6,479.4	6,731.4	252.0	103.9	821.6	113.9
taxa asupra comerțului exterior și operațiunilor externe	1680.8	2155.5	2175.1	19.6	100.9	494.3	129.4
Alte venituri	22.0	25.2	32.6	7.4	129.4	10.6	148.2
amenzi și sancțiuni	12.7	16.0	23.9	7.9	149.4	11.2	188.2
alte venituri și venituri neidentificate	9.3	9.2	8.7	-0.5	94.6	-0.6	93.5
Total	***22,526.8***	***27,087.2***	***28,553.7***	***1,466.5***	***105.4***	***6,026.9***	***126.8***

Anexa nr.3

Sursele de finanțare ale bugetului public național în anul 2021

mil.lei

Codul	Denumirea	Precizat	Executat
	IV. SURSE DE FINANȚARE, total	**14 885,0**	**4 640,5**
4	***Active financiare***	***-2787,3***	***-2386,8***
41	**Creanțe interne**	**-1538,5**	**-1487,6**
415	Acţiuni şi alte forme de participare în capital în interiorul ţării	-1698,7	-1673,4
418	Alte creanţe interne ale bugetului	160,2	185,8
42	**Diferența de curs valutar**		**-105,9**
421	Diferența de curs pozitivă		1204
422	Diferența de curs negativă		-1309,9
47	**Împrumuturi recreditate interne instituțiilor nefinanciare și financiare**	**-1248,8**	**-793,3**
471	Împrumuturi recreditate instituțiilor nefinanciare	-346,8	19,8
472	Împrumuturi recreditate instituțiilor financiare	-902	-813,1
5	***Datorii***	***15931,1***	***12443,0***
51	**Datorii interne**	**4807,5**	**3772,5**
513	Valori mobiliare de stat cu excepţia acţiunilor	4740,0	3721,5
514	Garanții de stat interne (Dezafectarea mijloacelor de la BS - ***Prima Casă***)	-5,0	-0,2
515	Valori mobiliare emise APL	72,5	7,5
518	Alte datorii interne ale bugetului		43,7
55	**Împrumuturi interne de la instituțiile nefinanciare și financiare**	**1147,9**	**370,9**
59	**Împrumuturi externe**	**9975,7**	**8299,6**
595	*Primirea împrumuturilor externe*	12585,7	10793,3
595	*Rambursarea împrumuturilor externe*	-2610,0	-2493,7
9	***Modificarea soldului mijloacelor bănești***	***1741,2***	***-5415,7***
91	Sold de mijloace banesti la inceputul perioadei	6348,2	6455,9
92	Corectarea soldului de mijloace bănești	0,1	-3,2
93	Sold de mijloace banesti la sfirsitul perioadei	-4607,1	-11868,4

Anexa nr.4

Informație privind acordurile de granturi externe semnate în anul 2021, (pe donatori)

Donator	Acord de grant	Suma	Data semnării
Banca germană Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW)	Acordul Suplimentar de Finanțare și Acordul de Grant „Îmbunătățirea infrastructurii de apă în Moldova Centrală, faza II" între Banca germană Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW), Republica Moldova (reprezentată de Ministerul Finanțelor) și Agenția de Dezvoltare Regională Centru	10 mil. EUR	semnat la 12.01.2021
Banca Mondială	Acordul de Cooperare între Guvernul Republicii Moldova și Corporația Financiară Internațională în vederea realizării proiectului „Reforma Climatului Investițional în Republica Moldova faza II"	2,8 mil. USD	semnat la 25.02.2021
	Acordul de Grant dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BIRD) în calitate de Agenție de implementare pentru Fondul Global de Mediu (GEF) – (a patra finanțare adițională) în cadrul proiectului „Agricultura Competitivă în Moldova (MAC-P)	3,105 mil. EUR	semnat la 10.12.2021
Comisia Europeană	Acordul de finanțare dintre Republica Moldova și Comisia Europeană privind „Contractul de Reziliență COVID-19 pentru Republica Moldova"	15 mil. EUR	semnat la 19.02.2021
	Acordul suplimentar de implementare a grantului și proiectului „UE pentru Moldova: Apă curată pentru Cahul" între Banca germană Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW), Republica Moldova (reprezentată de Ministerul Finanțelor) și Municipiul Cahul	2,77 mil. EUR	semnat la 10.09.2021
	Acordul de Cooperare între Banca Europeană de Investiții, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Agenția pentru Eficiență Energetică și Unitatea Consolidată pentru Implementarea și Monitorizarea Proiectelor în Domeniul Energeticii cu privire la asistența tehnică pentru elaborarea și implementarea proiectului „Eficiența Energetică în Republica Moldova"	15 mil. EUR	semnat la 10.12.2021
	Acordul de finanțare dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Europeană privind „Contractul de consolidare a statului și rezilienței pentru Republica Moldova"	60 mil EUR	semnat la 15.12.2021
Guvernul Japoniei	Acordul de Grant întocmit prin schimb de note, dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Japoniei privind extinderea cooperării economice japoneze (Proiectul privind îmbunătățirea echipamentelor de stingere a incendiilor)	echivalentul 11,93 mil EUR	semnat la 26.11.2021

Anexa nr.5

Rezultatele executării cheltuielilor bugetului de stat în anul 2021 în aspect funcțional

mil.lei

Denumirea	Aprobat		Precizat		Executat		Executat fata de precizat			
							(+/-)		(%)	
	Bugetul de stat	*dintre care: proiecte finanțate din surse externe*	Bugetul de stat	*dintre care: proiecte finanțate din surse externe*	Bugetul de stat	*dintre care: proiecte finanțate din surse externe*	Bugetul de stat	*dintre care: proiecte finanțate din surse externe*	Bugetul de stat	*dintre care: proiecte finanțate din surse externe*
CHELTUIELI ȘI ACTIVE NEFINANCIARE	**55 399,6**	*2 977,8*	**57 656,8**	*3 929,1*	**54 116,9**	*2 656,0*	**-3 539,9**	*-1 273,1*	**93,9**	*67,6*
Servicii de stat cu destinație generală	**8 431,7**	*105,4*	**8 774,4**	*121,3*	**7 940,9**	*57,2*	**-833,5**	*-64,1*	**90,5**	*47,2*
** dintre care: transferuri între BS și BL*	*2 688,6*		*2 821,0*		*2 806,*		-14,1		99,5	
** dintre care: transferuri între BS și BASS*			*1,1*		*1,1*				100,0	
Apărare națională	**779,0**	*10,7*	**779,9**	*5,4*	**769,4**	*1,8*	**-10,5**	*-3,6*	**98,7**	*33,3*
Ordine publică și securitate națională	**5 323,3**	*177,3*	**5 323,3**	*126,5*	**5 088,1**	*30,1*	**-235,2**	*-96,4*	**95,6**	*23,8*
Servicii în domeniul economici	**6 864,1**	*1 491,7*	**7 913,6**	*2 359,9*	**6 826,9**	*1 744,5*	**-1 086,7**	**-615,4**	**86,3**	*73,9*
** dintre care: transferuri între BS și BL*	*958,3*		*1 092,0*		*1 024,5*		*-67,5*		*93,8*	
Protecția mediului	**358,3**	*58,9*	**353,9**	*60,6*	**293,2**	*14,3*	**-60,7**	*-46,3*	**82,8**	*23,6*
** dintre care: transferuri între BS și BL*			*31,1*		*31,1*				*100,0*	
Gospodăria de locuințe și gospodăria serviciilor comunale	**643,3**	*102,0*	**393,5**	*99,8*	**315,1**	*21,7*	**-78,4**	*-78,1*	**80,1**	*21,7*
** dintre care: transferuri între BS și BL*			*229,8*		*229,7*		*-0,1*		*100,0*	
Ocrotirea sănătății	**7 901,8**	*776,7*	**8 037,1**	*928,2*	**7 648,1**	*630,4*	**-389,0**	*-297,8*	**95,2**	*67,9*
** dintre care: transferuri între BS și FAOAM*	*5 835,0*		*5 835,0*		*5 835,0*				100,0	
Cultură, sport, tineret, culte și odihnă	**941,9**	*20,0*	**935,8**	*3,5*	**907,3**	*1,2*	**-32,0**	*-2,3*	**96,6**	*34,3*
** dintre care: transferuri între BS și BL*	*237,6*		*240,6*		*237,5*		*-3,1*		*98,7*	
Învățământ	**12 625,8**	*235,1*	**12 744,9**	*221,8*	**12 453,1**	*154,2*	**-291,8**	*-67,6*	**97,7**	*69,5*
** dintre care: transferuri între BS și BL*	*9 886,5*		*10 025,5*		*9 884,7*		*-140,8*		*98,6*	
Protecție socială	**11 530,4**		**12 396,9**	*2,1*	**11 874,8**	*0,6*	**-522,1**	*-1,5*	**95,8**	*28,6*
** dintre care: transferuri între BS și BL*	*431,5*		*445,9*		*394,7*		*-51,2*		*88,5*	
** dintre care: transferuri între BS și BASS*	*10 454,6*		*11 068,0*		*10 723,6*		*-344,4*		*96,9*	

Anexa nr.6

Rezultatele executării cheltuielilor bugetului de stat în anul 2021 în aspect economic

mil.lei

Denumirea	Aprobat		Precizat		Executat		Executat fata de precizat			
							(+/-)		(%)	
	Bugetul de stat	*dintre care: proiecte finanțate din surse externe*	Bugetul de stat	*dintre care: proiecte finanțate din surse externe*	Bugetul de stat	*dintre care: proiecte finanțate din surse externe*	Bugetul de stat	*dintre care: proiecte finanțate din surse externe*	Bugetul de stat	*dintre care: proiecte finanțate din surse externe*
CHELTUIELI ȘI ACTIVE NEFINANCIARE	**55 399,6**	***2 977,8***	**57 656,8**	***3 929,1***	**54 116,9**	***2 656,0***	**-3 539,9**	***-1 273,1***	**93,9**	***67,6***
Cheltuieli	**51 408,5**	***983,9***	**52 692,0**	***842,9***	**50 370,6**	***518,8***	**-2 321,4**	***-324,1***	**95,6**	***61,5***
Cheltuieli de personal	7 673,6		7 958,2	*6,4*	7 803,8	*3,1*	-154,4	*-3,3*	98,1	*48,4*
Bunuri și servicii	2 481,3	*476,6*	2 154,4	*294,9*	1 832,3	*199,6*	-322,1	*-95,3*	85,0	*67,7*
Dobânzi	2 126,0		1 917,7		1 897,3		-20,4		98,9	
Subvenții	3 449,2	*32,7*	3 620,8	*36,6*	3 344,1	*33,4*	-276,7	*-3,2*	92,4	*91,3*
Granturi acordate	762,2	*6,6*	748,8	*9,3*	688,6	*5,1*	-60,2	*-4,2*	92,0	*54,8*
Prestații sociale	461,4		737,9		655,9		-82,0		88,9	
Alte cheltuieli	3 962,7	*468,0*	3 764,2	*491,2*	2 979,8	*273,8*	-784,4	*-217,4*	79,2	*55,7*
Transferuri între bugete	30 492,1		31 790,0	*4,5*	31 168,8	*3,8*	-621,2	*-0,7*	98,0	*84,4*
Transferuri acordate între BS și BL	*14 202,5*		*14 885,9*	*4,5*	*14 609,1*	*3,8*	*-276,8*	*-0,7*	*98,1*	*84,4*
Transferuri acordate între BS și BASS	*10 454,6*		*11 069,1*		*10 724,7*		*-344,4*		*96,9*	
Transferuri acordate între BS și FAOAM	*5 835,0*		*5 835,0*		*5 835,0*				*100,0*	
Active nefinanciare	**3 991,1**	***1 993,9***	**4 964,8**	***3 086,2***	**3 746,3**	***2 137,2***	**-1 218,5**	***-949,0***	**75,5**	***69,3***
Mijloace fixe	2 944,9	*1 852,7*	3 745,4	*2 731,6*	2 782,9	*1 947,3*	-962,5	*-784,3*	74,3	*71,3*
dintre care:										
Investiții capitale	*1 648,1*	*1 388,6*	*2 257,2*	*2 078,3*	*1 665,2*	*1 518,5*	*-592,0*	*-559,8*	*73,8*	*73,1*
Stocuri de materiale	1 032,3	*141,2*	1 203,3	*354,6*	949,5	*189,9*	-253,8	*-164,7*	78,9	*53,6*
Alte active nefinanciare	13,9		16,1		13,9		-2,2		86,3	
Informativ:										
Cheltuieli curente	*50 746,5*	*826,1*	*52 775,8*	*918,1*	*50 348,0*	*548,7*	*-2 427,8*	*-369,4*	*95,4*	*59,8*
Cheltuieli capitale	*4 653,1*	*2 151,7*	*4 881,0*	*3 011,0*	*3 768,9*	*2 107,3*	*-1 112,1*	*-903,7*	*77,2*	*70,0*

Anexa nr.7

Informația privind cheltuielile de personal ale bugetului de stat, numărul de unități (posturi), numărul de angajați și salariul mediu lunar în anul 2021, în aspectul grupelor funcționale

Denumirea indicatorului	Cheltuieli de personal executate (mii lei)	Numărul de unități (posturi)	Numărul de angajați (persoane fizice)	Salariul mediu lunar la o unitate (post), lei
1	3	4	5	6
Bugetul de Stat, total	7.803.800,8	50.433,5	49.790	9.987,5
Servicii de stat cu destinație generală	1.548.313,1	7.104,5	7.158	14.166,6
Aparare națională	468.692,5	3.243,0	3.219	9.321,9
Ordine publică și securitate națională	3.846.914,2	23.614,8	23.629	10.422,4
Servicii în domeniul economiei	636.636,1	4.729,3	4.845	8.798,5
Protecția mediului	145.452,1	1.443,3	1.531	6.580,0
Ocrotirea sănătății	539.269,9	4.164,5	3.683	8.462,8
Cultura, sport, tineret, culte și odihnă	135.734,1	1.646,5	1.507	5.388,1
Învățământ	278.906,5	2.409,0	2.269	7.536,8
Protecția socială	203.882,3	2.078,8	1.949	6.410,4

Anexa nr.8

Soldul datoriei de stat externe pe creditori în anii 2019-2021

	2019		2020		2021	
	mil. USD	%	mil. USD	%	mil. USD	%
Creditori multilaterali	**1 467,5**	**86,1%**	**2 055,3**	**91,7%**	**2388,2**	**95,3%**
FMI	277,0	18,9%	527,7	25,7%	739,6	31,0%
AID	616,7	42,0%	679,7	33,1%	701,4	29,4%
BEI	277,5	18,9%	383,4	18,7%	390,7	16,4%
Uniunea Europeană	22,4	1,5%	110,5	5,4%	158,5	6,6%
BERD	76,2	5,2%	120,2	5,8%	128,8	5,4%
BIRD	98,5	6,7%	111,9	5,4%	112,1	4,7%
BDCE	30,7	2,1%	45,4	2,2%	80,4	3,3%
FIDA	68,5	4,7%	76,5	3,7%	76,7	3,2%
Creditori bilaterali	**236,6**	**13,9%**	**186,1**	**8,3%**	**117,9**	**4,7%**
JICA	52,2	22,1%	55,3	29,7%	49,6	42,1%
Guvernul Rusiei	34,4	14,5%	25,4	13,6%	14,5	12,3%
UniCredit (Austria)	22,8	9,7%	23,1	12,4%	19,2	16,3%
CCC (SUA)	13,2	5,6%	10,6	5,7%	8,0	6,8%
Guvernul SUA	11,9	5,0%	10,4	5,6%	8,9	7,5%
Guvernul României	81,1	34,3%	43,0	23,1%	5,7	4,8%
Banca germana KfW	6,1	2,6%	6,4	3,5%	5,6	4,8%
Guvernul Germaniei	8,4	3,5%	6,8	3,6%	3,5	3,0%
Guvernul Japoniei	5,9	2,5%	4,6	2,5%	2,4	2,0%
Guvernul Poloniei	0,5	0,2%	0,5	0,3%	0,5	0,4%
Total	**1 704,1**	**100,0%**	**2241,4**	**100,0%**	**2506,1**	**100%**

Anexa nr.9

Informație privind acordurile de împrumuturi externe semnate/intrate în vigoare în anul 2021, pe creditori

Creditorul	Proiectul	Suma	Data semnării/data intrării în vigoare
Asociația Internațională pentru Dezvoltare	*Răspuns de Urgență la COVID-19 – finanțare adițională*	**24,8 mil. EUR**	09 august 2021/ 04 februarie 2022
Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare	*Proiectul de achiziție a locomotivelor și de restructurare a infrastructurii feroviare*	**23,5 mil. EUR**	06 octombrie 2021/ 02 martie 2022
Banca Europeană de Investiții	*Eficiența energetică în Republica Moldova*	**30,0 mil. EUR**	10 decembrie 2021/ în proces de intrare în vigoare
Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare	*Eficiența energetică în Republica Moldova*	**30,0 mil. EUR**	10 decembrie 2021/ în proces de intrare în vigoare
Banca Europeană de Investiții	*Infrastructura feroviară și parcul de material rulant ale Republicii Moldova*	**24,0 mil. EUR**	17 decembrie 2021/ în proces de intrare în vigoare
Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare	*Sistemul termoenergetic al mun. Bălți (SA„CET-Nord")" - Faza II*	**17,0 mil. EUR**	24 decembrie 2021/ în proces de intrare în vigoare

Anexa nr.10

Informație
privind repartizarea și utilizarea mijloacelor din fondul de rezervă al Guvernului în anul 2021

mii lei

Hotărâri emise de Guvern		Beneficiar și conținut succint	Repartizat conform hotărârilor Guvernului	Finanțat
nr.	data			
1	2	3	4	5
		Ministerul Justiției	**1284,1**	**1281,7**
86	16.06.21	Pentru plata onorariilor Biroului Asociat de Avocați „Ceachir, Zamfir & Partenerii" în parteneriat cu LLC „Kinstellar" (Ucraina) pentru reprezentarea intereselor statului în acțiunea înaintată de către societatea comercială „Научно–производственная фирма Стилекс" (Ucraina) împotriva Republicii Moldova, pendinte la Curtea de Apel din Kiev (Ucraina), suma echivalentă în lei a 6000,0 dolari SUA.	108,3	105,9
87	16.06.21	Pentru plata onorariilor companiei de avocatură GST LLP în parteneriat cu Biroul Asociat de Avocați „Burac și Asociații", în vederea prestării serviciilor de reprezentare juridică în cadrul litigiului prevăzut pentru reprezentarea intereselor statului în acțiunea înaintată de LLC Energoalliance (succesoarea în drepturi fiind LLC SPC Stileks (Ucraina)), împotriva Republicii Moldova, pendinte la Curtea Districtuală a Statelor Unite pentru Districtul Columbia (SUA), suma echivalentă în lei a 65000,0 dolari SUA.	1158,0	1158,0
215	30.09.21	Pentru plata onorariilor Biroului Asociat de Avocați „Ceachir, Zamfir & Partenerii" în parteneriat cu LLC "Kinstellar" (Ucraina) pentru reprezentarea intereselor statului în acțiunea înaintată de către Societatea Comercială «Научно-производственная фирма Стилекс» (Ucraina) împotriva Republicii Moldova, pendinte la Curtea Supremă a Ucrainei, suma echivalentă în lei a 1000,0 dolari SUA.	17,8	17,8
		Ministerul Afacerilor Interne	**3000,0**	**2761,0**

Hotărâri emise de Guvern		Beneficiar şi conţinut succint	Repartizat conform hotărârilor Guvernului	Finanţat
nr.	data			
1	2	3	4	5
26	11.03.21	Agenţiei Rezerve Materiale pentru cheltuielile ce ţin de: 1) serviciile de broker vamal; 2) serviciile de recepţionare, de evaluare a cantităţii şi calităţii, de depozitare, păstrare, descărcare, încărcare, distribuire a produsului energetic – motorină, de cazare şi hrană a reprezentanţilor României împuterniciţi să însoţească ajutorul umanitar; 3) serviciile de transbordare a vagoanelor-cisterne cu motorină în punctul feroviar de trecere a frontierei de stat moldo-române şi de lucrările de manevrare a acestora pe calea ferată a Republicii Moldova până la punctul de destinaţie; 4) lucrările de descărcare a motorinei din vagoanele-cisterne şi pomparea ei în rezervorul de primire; 5) serviciile de transportare a motorinei către staţiile petroliere şi distribuire beneficiarilor finali – agricultorilor afectaţi de secetă.	3000,0	2761,0
		Ministerul Sănătăţii, Muncii şi Protecţiei Sociale	**60000,0**	**27707,2**
25	11.03.21	Pentru procurarea vaccinului împotriva COVID-19.	60000,0	27707,2
		Ministerul Educaţiei şi Cercetării	**10800,0**	**10800,0**
359	24.11.21	Pentru premierea sportivilor pentru performanţele obţinute la ediţia a XXXII-a a Jocurilor Olimpice de vară şi ediţia a XVI-a Jocurilor Paralimpice din anul 2021, or.Tokyo, Japonia, precum şi a antrenorilor, medicilor şi maseurilor acestora.	10800,0	10800,0
		Agenţia Proprietăţii Publice	**416,8**	**416,8**
54	29.04.21	Pentru plata serviciilor de expertiză, a martorilor (suma echivalentă în lei a 1075,39 euro), precum şi pentru plata serviciilor de stenografiere , propuse de Biroul Asociat de Avocaţi „Buruiană & Partners" în procesul de apărare a intereselor statului în cauza de arbitraj investiţional internaţional Komaksavia Airport Invest LTD împotriva Republicii Moldova, suma echivalentă în lei a 19700,00 euro.	416,8	416,8
		Comisia Electorală Centrală	**84680,1**	**84542,1**
57, 324	12/05/21, 10/11/21	Pentru organizarea şi desfăşurarea alegerilor parlamentare anticipate, stabilite pentru 11 iulie 2021.	62248,4	62110,5

Hotărâri emise de Guvern		Beneficiar și conținut succint	Repartizat conform hotărârilor Guvernului	Finanțat
nr.	data			
1	2	3	4	5
105, 324	14/07/21, 10/11/21	Pentru organizarea și desfășurarea alegerilor parlamentare anticipate, stabilite pentru 11 iulie 2021.	22431,7	22431,6
		Acțiuni generale	**21100,0**	**19566,6**
94	16.06.21	Pentru finanțarea programelor de compensații demarate în cadrul Programului de stat „Prima casă".	9500,0	9498,5
151	25.08.21	Pentru finanțarea programelor de compensații demarate în cadrul Programului de stat „Prima casă".	11600,0	10068,1
		TOTAL	**181281,0**	**147075,4**

Anexa nr.11

Informație
privind repartizarea și utilizarea mijloacelor din fondul de intervenție al Guvernului în anul 2021

mii lei

Hotărâri emise de Guvern		Beneficiar și conținut succint	Repartizat conform hotărârilor Guvernului	Finanțat
nr.	data			
1	2	3	4	5
		Curtea Constituțională	**16,0**	**16,0**
11	27.01.21	Pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților care au contractat infecția COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	16,0	16,0
		Ministerul Justiției	**544,0**	**544,0**
40	30.03.21	Pentru acordarea indemnizațiilor unice personalului medical infectat cu COVID-19.	288,0	288,0
411	14.12.21	Pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	256,0	256,0
		Ministerul Afacerilor Interne	**2526,0**	**2526,0**
40	30.03.21	Pentru acordarea indemnizațiilor unice personalului medical infectat cu COVID-19.	768,0	768,0
140	19.08.21	Pentru completarea rezervelor de stat cu bunuri materiale eliberate cu titlu de deblocare pentru primăria satului Șerpeni, raionul Anenii Noi.	382,0	382,0
411	14.12.21	Pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	1376,0	1376,0
		Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene	**125,4**	**125,4**
63	19.05.21	Pentru evacuarea din Fâșia Gaza a 31 de cetățeni ai Republicii Moldova.	125,4	125,4
		Ministerul Apărării	**2128,0**	**2112,0**
11	27.01.21	Pentru acordarea indemnizațiilor unice personalului medical infectat cu COVID-19, precum și altor angajați care au contractat infecția COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	528,0	528,0
411	14.12.21	Pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	1600,0	1584,0
		Ministerul Economiei și Infrastructurii	**16,0**	**16,0**
11	27.01.21	Pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților care au contractat infecția COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	16,0	16,0
		Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale	**42100,0**	**42100,0**

Hotărâri emise de Guvern		Beneficiar și conținut succint	Repartizat conform hotărârilor Guvernului	Finanțat
nr.	data			
1	2	3	4	5
11	27.01.21	Pentru acordarea indemnizațiilor unice personalului medical infectat cu COVID-19, precum și altor angajați care au contractat infecția COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	14704,0	14704,0
40	30.03.21	Pentru acordarea indemnizațiilor unice personalului medical infectat cu COVID-19.	22896,0	22896,0
59	19.05.21	Pentru acordarea indemnizației unice în cazul personalului decedat în lupta cu COVID-19 din cadrul instituțiilor medico-sanitare publice.	2200,0	2200,0
106	14.07.21	Pentru acordarea indemnizației unice în cazul personalului decedat în lupta cu COVID-19 din cadrul instituțiilor medico-sanitare publice.	2300,0	2300,0
		Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	**208,0**	**208,0**
411	14.12.21	Pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	208,0	208,0
		Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare	**16,0**	**16,0**
411	14.12.21	Pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	16,0	16,0
		Ministerul Mediului	**192,0**	**192,0**
411	14.12.21	Pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	192,0	192,0
		Ministerul Muncii și Protecției Sociale	**240,0**	**240,0**
411	14.12.21	Pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	240,0	240,0
		Ministerul Sănătății	**31588,0**	**31572,0**
411	14.12.21	Pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	29088,0	29072,0
393	03.12.21	Pentru acordarea indemnizației unice în cazul personalului decedat în lupta cu COVID-19 din cadrul instituțiilor medico-sanitare publice.	2500,0	2500,0
		Agenția Proprietății Publice	**16,0**	**16,0**
411	14.12.21	Pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	16,0	16,0
		Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor	**144,0**	**144,0**

Hotărâri emise de Guvern		Beneficiar și conținut succint	Repartizat conform hotărârilor Guvernului	Finanțat
nr.	data			
1	2	3	4	5
411	14.12.21	Pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	144,0	144,0
		Consiliul Superior al Magistraturii	**1040,0**	**1040,0**
11	27.01.21	Pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților care au contractat infecția COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	400,0	400,0
411	14.12.21	Pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	640,0	640,0
		Consiliul Superior al Procurorilor	**16,0**	**16,0**
411	14.12.21	Pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	16,0	16,0
		Procuratura Generală	**240,0**	**240,0**
11	27.01.21	Pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților care au contractat infecția COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	112,0	112,0
411	14.12.21	Pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	128,0	128,0
		Centru Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Național	**16,0**	**16,0**
11	27.01.21	Pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților care au contractat infecția COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	16,0	16,0
		Casa Națională de Asigurări Sociale	**1104,0**	**1088,0**
411	14.12.21	Pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	1104,0	1088,0
		Autorități publice centrale, total	**82275,4**	**82275,4**
		Municipiul Bălți	**2560,0**	**2560,0**
11	27.01.21	Consiliului municipal Bălți pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților care au contractat infecția COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	496,0	496,0
40	30.03.21	Consiliului municipal Bălți pentru acordarea indemnizațiilor unice personalului medical infectat cu COVID-19.	704,0	704,0
411	14.12.21	Consiliului municipal Bălți pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	1360,0	1360,0
		Municipiul Chișinău	**30528,0**	**28144,0**

Hotărâri emise de Guvern		Beneficiar și conținut succint	Repartizat conform hotărârilor Guvernului	Finanțat
nr.	data			
1	2	3	4	5
11	27.01.21	Consiliului municipal Chișinău pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților care au contractat infecția COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	6016,0	5248,0
40	30.03.21	Consiliului municipal Chișinău pentru acordarea indemnizațiilor unice personalului medical infectat cu COVID-19.	8944,0	8400,0
411	14.12.21	Consiliului municipal Chișinău pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	15568,0	14496,0
		Raionul Anenii Noi	**4048,0**	**3728,0**
11	27.01.21	Consiliului raional Anenii Noi pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților care au contractat infecția COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	864,0	864,0
40	30.03.21	Consiliului raional Anenii Noi pentru acordarea indemnizațiilor unice personalului medical infectat cu COVID-19.	816,0	816,0
411	14.12.21	Consiliului raional Anenii Noi pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	2368,0	2048,0
		Raionul Basarabeasca	**752,0**	**752,0**
11	27.01.21	Consiliului raional Basarabeasca pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților care au contractat infecția COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	112,0	112,0
40	30.03.21	Consiliului raional Basarabeasca pentru acordarea indemnizațiilor unice personalului medical infectat cu COVID-19.	112,0	112,0
411	14.12.21	Consiliului raional Basarabeasca pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	528,0	528,0
		Raionul Briceni	**2432,0**	**2416,0**
11	27.01.21	Consiliului raional Briceni pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților care au contractat infecția COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	992,0	992,0
40	30.03.21	Consiliului raional Briceni pentru acordarea indemnizațiilor unice personalului medical infectat cu COVID-19.	416,0	416,0
411	14.12.21	Consiliului raional Basarabeasca pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	1024,0	1008,0

Hotărâri emise de Guvern		Beneficiar și conținut succint	Repartizat conform hotărârilor Guvernului	Finanțat
nr.	data			
1	2	3	4	5
		Raionul Cahul	**3968,0**	**3968,0**
11	27.01.21	Consiliului raional Cahul pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților care au contractat infecția COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	1088,0	1088,0
40	30.03.21	Consiliului raional Cahul pentru acordarea indemnizațiilor unice personalului medical infectat cu COVID-19.	736,0	736,0
411	14.12.21	Consiliului raional Cahul pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	2144,0	2144,0
		Raionul Cantemir	**2240,0**	**2240,0**
11	27.01.21	Consiliului raional Cantemir pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților care au contractat infecția COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	480,0	480,0
40	30.03.21	Consiliului raional Cantemir pentru acordarea indemnizațiilor unice personalului medical infectat cu COVID-19.	512,0	512,0
411	14.12.21	Consiliului raional Cantemir pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	1248,0	1248,0
		Raionul Călărași	**2144,0**	**2144,0**
11	27.01.21	Consiliului raional Călăraș pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților care au contractat infecția COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	576,0	576,0
40	30.03.21	Consiliului raional Călăraș pentru acordarea indemnizațiilor unice personalului medical infectat cu COVID-19.	752,0	752,0
411	14.12.21	Consiliului raional Călăraș pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	816,0	816,0
		Raionul Căușeni	**3009,5**	**2871,7**
11	27.01.21	Consiliului raional Căușeni pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților care au contractat infecția COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	352,0	352,0
40	30.03.21	Consiliului raional Căușeni pentru acordarea indemnizațiilor unice personalului medical infectat cu COVID-19.	512,0	512,0
41	30.03.21	Consiliului comunal Baccealia pentru reabilitarea drumurilor locale afectate de ploile torențiale din perioada 1-3 mai 2020.	187,6	187,6

Hotărâri emise de Guvern		Beneficiar și conținut succint	Repartizat conform hotărârilor Guvernului	Finanțat
nr.	data			
1	2	3	4	5
41	30.03.21	Consiliului sătesc Tocuz pentru reabilitarea drumurilor locale afectate de ploile torențiale cu grindină din lunile iunie-iulie 2020.	661,9	604,1
411	14.12.21	Consiliului raional Căușeni pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	1296,0	1216,0
		Raionul Cimișlia	**2781,5**	**2763,2**
11	27.01.21	Consiliului raional Cimișlia pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților care au contractat infecția COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	304,0	304,0
40	30.03.21	Consiliului raional Cimișlia pentru acordarea indemnizațiilor unice personalului medical infectat cu COVID-19.	992,0	992,0
41	30.03.21	Consiliului sătesc Cenac pentru restabilirea drumurilor locale afectate de ploile torențiale cu vânt puternic din 29 septembrie 2020.	941,5	923,2
411	14.12.21	Consiliului raional Cimișlia pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	544,0	544,0
		Raionul Criuleni	**2704,0**	**2656,0**
11	27.01.21	Consiliului raional Criuleni pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților care au contractat infecția COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	896,0	864,0
40	30.03.21	Consiliului raional Criuleni pentru acordarea indemnizațiilor unice personalului medical infectat cu COVID-19.	896,0	880,0
411	14.12.21	Consiliului raional Criuleni pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	912,0	912,0
		Raionul Dondușeni	**1312,0**	**1312,0**
11	27.01.21	Consiliului raional Dondușeni pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților care au contractat infecția COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	512,0	512,0
40	30.03.21	Consiliului raional Dondușeni pentru acordarea indemnizațiilor unice personalului medical infectat cu COVID-19.	336,0	336,0
411	14.12.21	Consiliului raional Dondușeni pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	464,0	464,0

Hotărâri emise de Guvern		Beneficiar și conținut succint	Repartizat conform hotărârilor Guvernului	Finanțat
nr.	data			
1	2	3	4	5
		Raionul Drochia	**2544,0**	**2544,0**
11	27.01.21	Consiliului raional Drochia pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților care au contractat infecția COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	624,0	624,0
40	30.03.21	Consiliului raional Drochia pentru acordarea indemnizațiilor unice personalului medical infectat cu COVID-19.	832,0	832,0
411	14.12.21	Consiliului raional Drochia pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	1088,0	1088,0
		Raionul Dubăsari	**672,0**	**672,0**
11	27.01.21	Consiliului raional Dubăsari pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților care au contractat infecția COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	272,0	272,0
40	30.03.21	Consiliului raional Dubăsari pentru acordarea indemnizațiilor unice personalului medical infectat cu COVID-19.	96,0	96,0
411	14.12.21	Consiliului raional Dubăsari pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	304,0	304,0
		Raionul Edineț	**4144,0**	**3984,0**
11	27.01.21	Consiliului raional Edineț pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților care au contractat infecția COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	864,0	864,0
40	30.03.21	Consiliului raional Edineț pentru acordarea indemnizațiilor unice personalului medical infectat cu COVID-19.	1328,0	1328,0
411	14.12.21	Consiliului raional Edineț pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	1952,0	1792,0
		Raionul Fălești	**2320,0**	**2320,0**
11	27.01.21	Consiliului raional Fălești pentru acordarea îndemnizațiilor unice angajaților care au contractat infecția COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	496,0	496,0
40	30.03.21	Consiliului raional Fălești pentru acordarea indemnizațiilor unice personalului medical infectat cu COVID-19.	528,0	528,0
411	14.12.21	Consiliului raional Fălești pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu	1296,0	1296,0

Hotărâri emise de Guvern		Beneficiar și conținut succint	Repartizat conform hotărârilor Guvernului	Finanțat
nr.	data			
1	2	3	4	5
		COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.		
		Raionul Florești	**3567,2**	**3519,2**
11	27.01.21	Consiliului raional Florești pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților care au contractat infecția COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	1424,0	1424,0
40	30.03.21	Consiliului raional Florești pentru acordarea indemnizațiilor unice personalului medical infectat cu COVID-19.	384,0	384,0
41	30.03.21	Consiliului sătesc Coșernița pentru restabilirea drumurilor locale afectate de ploile torențiale din 17-21 iunie 2020.	431,2	431,2
411	14.12.21	Consiliului raional Florești pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	1328,0	1280,0
		Raionul Glodeni	**2048,0**	**2048,0**
11	27.01.21	Consiliului raional Glodeni pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților care au contractat infecția COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	608,0	608,0
40	30.03.21	Consiliului raional Glodeni pentru acordarea indemnizațiilor unice personalului medical infectat cu COVID-19.	528,0	528,0
411	14.12.21	Consiliului raional Glodeni pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	912,0	912,0
		Raionul Hîncești	**2064,0**	**2016,0**
11	27.01.21	Consiliului raional Hîncești pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților care au contractat infecția COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	512,0	512,0
40	30.03.21	Consiliului raional Hîncești pentru acordarea indemnizațiilor unice personalului medical infectat cu COVID-19.	912,0	912,0
411	14.12.21	Consiliului raional Hîncești pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	640,0	592,0
		Raionul Ialoveni	**6609,2**	**6608,7**
11	27.01.21	Consiliului raional Ialoveni pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților care au contractat infecția COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	688,0	688,0

Hotărâri emise de Guvern		Beneficiar şi conţinut succint	Repartizat conform hotărârilor Guvernului	Finanţat
nr.	data			
1	2	3	4	5
40	30.03.21	Consiliului raional Ialoveni pentru acordarea indemnizaţiilor unice personalului medical infectat cu COVID-19.	848,0	848,0
41	30.03.21	Consiliului comunal Mileştii Mici pentru reabilitarea drumurilor locale afectate de ploile torenţiale însoţite de grindină din 4 şi 7 iulie 2020.	599,2	599,2
41	30.03.21	Consiliului sătesc Puhoi pentru restabilirea drumurilor locale afectate de ploile torenţiale din 20 iulie 2020.	900,4	900,4
41	30.03.21	Consiliului sătesc Cigîrleni pentru restabilirea drumurilor locale afectate de ploile torenţiale din lunile iunie-iulie 2020.	597,9	597,9
41	30.03.21	Consiliului comunal Ţipala pentru restabilirea drumurilor locale afectate de ploile torenţiale din 8 octombrie 2020.	855,3	854,8
41	30.03.21	Consiliului comunal Zîmbreni pentru Restabilirea drumurilor locale afectate de ploile torenţiale din 8 octombrie 2020.	320,6	320,6
41	30.03.21	Consiliului comunal Ruseştii Noi pentru restabilirea drumurilor locale afectate de ploile torenţiale din 17 octombrie 2020.	375,8	375,8
411	14.12.21	Consiliului raional Ialoveni pentru acordarea indemnizaţiilor unice angajaţilor infectaţi cu COVID-19 în timpul exercitării atribuţiilor de serviciu.	1424,0	1424,0
		Raionul Leova	**1568,0**	**1568,0**
11	27.01.21	Consiliului raional Leova pentru acordarea indemnizaţiilor unice angajaţilor care au contractat infecţia COVID-19 în timpul exercitării atribuţiilor de serviciu.	208,0	208,0
40	30.03.21	Consiliului raional Leova pentru acordarea indemnizaţiilor unice personalului medical infectat cu COVID-19.	512,0	512,0
411	14.12.21	Consiliului raional Leova pentru acordarea indemnizaţiilor unice angajaţilor infectaţi cu COVID-19 în timpul exercitării atribuţiilor de serviciu.	848,0	848,0
		Raionul Nisporeni	**1792,0**	**1792,0**
11	27.01.21	Consiliului raional Nisporeni pentru acordarea indemnizaţiilor unice angajaţilor care au contractat infecţia COVID-19 în timpul exercitării atribuţiilor de serviciu.	224,0	224,0
40	30.03.21	Consiliului raional Nisporeni pentru acordarea indemnizaţiilor unice personalului medical infectat cu COVID-19.	784,0	784,0

Hotărâri emise de Guvern		Beneficiar și conținut succint	Repartizat conform hotărârilor Guvernului	Finanțat
nr.	data			
1	2	3	4	5
411	14.12.21	Consiliului raional Nisporeni pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	784,0	784,0
		Raionul Ocnița	**1456,0**	**1456,0**
11	27.01.21	Consiliului raional Ocnița pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților care au contractat infecția COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	400,0	400,0
40	30.03.21	Consiliului raional Ocnița pentru acordarea indemnizațiilor unice personalului medical infectat cu COVID-19.	208,0	208,0
411	14.12.21	Consiliului raional Ocnița pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	848,0	848,0
		Raionul Orhei	**3056,0**	**2992,0**
11	27.01.21	Consiliului raional Orhei pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților care au contractat infecția COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	528,0	528,0
40	30.03.21	Consiliului raional Orhei pentru acordarea indemnizațiilor unice personalului medical infectat cu COVID-19.	960,0	960,0
411	14.12.21	Consiliului raional Orhei pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	1568,0	1504,0
		Raionul Rezina	**1392,0**	**1360,0**
11	27.01.21	Consiliului raional Rezina pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților care au contractat infecția COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	416,0	384,0
40	30.03.21	Consiliului raional Rezina pentru acordarea indemnizațiilor unice personalului medical infectat cu COVID-19.	560,0	560,0
411	14.12.21	Consiliului raional Rezina pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	416,0	416,0
		Raionul Rîșcani	**1456,0**	**1424,0**
11	27.01.21	Consiliului raional Rîșcani pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților care au contractat infecția COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	336,0	304,0

Hotărâri emise de Guvern		Beneficiar şi conţinut succint	Repartizat conform hotărârilor Guvernului	Finanţat
nr.	data			
1	2	3	4	5
40	30.03.21	Consiliului raional Rîşcani pentru acordarea indemnizaţiilor unice personalului medical infectat cu COVID-19.	432,0	432,0
411	14.12.21	Consiliului raional Rîşcani pentru acordarea indemnizaţiilor unice angajaţilor infectaţi cu COVID-19 în timpul exercitării atribuţiilor de serviciu.	688,0	688,0
		Raionul Sîngerei	**2768,0**	**2704,0**
11	27.01.21	Consiliului raional Sîngerei pentru acordarea indemnizaţiilor unice angajaţilor care au contractat infecţia COVID-19 în timpul exercitării atribuţiilor de serviciu.	528,0	528,0
40	30.03.21	Consiliului raional Sîngerei pentru acordarea indemnizaţiilor unice personalului medical infectat cu COVID-19.	720,0	704,0
411	14.12.21	Consiliului raional Sîngerei pentru acordarea indemnizaţiilor unice angajaţilor infectaţi cu COVID-19 în timpul exercitării atribuţiilor de serviciu.	1520,0	1472,0
		Raionul Soroca	**2352,0**	**2352,0**
11	27.01.21	Consiliului raional Soroca pentru acordarea indemnizaţiilor unice angajaţilor care au contractat infecţia COVID-19 în timpul exercitării atribuţiilor de serviciu.	400,0	400,0
40	30.03.21	Consiliului raional Soroca pentru acordarea indemnizaţiilor unice personalului medical infectat cu COVID-19.	624,0	624,0
411	14.12.21	Consiliului raional Soroca pentru acordarea indemnizaţiilor unice angajaţilor infectaţi cu COVID-19 în timpul exercitării atribuţiilor de serviciu.	1328,0	1328,0
		Raionul Străşeni	**3168,0**	**3168,0**
11	27.01.21	Consiliului raional Străşeni pentru acordarea indemnizaţiilor unice angajaţilor care au contractat infecţia COVID-19 în timpul exercitării atribuţiilor de serviciu.	1136,0	1136,0
40	30.03.21	Consiliului raional Străşeni pentru acordarea indemnizaţiilor unice personalului medical infectat cu COVID-19.	1056,0	1056,0
411	14.12.21	Consiliului raional Străşeni pentru acordarea indemnizaţiilor unice angajaţilor infectaţi cu COVID-19 în timpul exercitării atribuţiilor de serviciu.	976,0	976,0
		Raionul Şoldăneşti	**1760,0**	**1760,0**
11	27.01.21	Consiliului raional Şoldăneşti pentru acordarea indemnizaţiilor unice angajaţilor care au	320,0	320,0

Hotărâri emise de Guvern		Beneficiar și conținut succint	Repartizat conform hotărârilor Guvernului	Finanțat
nr.	data			
1	2	3	4	5
		contractat infecția COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.		
40	30.03.21	Consiliului raional Șoldănești pentru acordarea indemnizațiilor unice personalului medical infectat cu COVID-19.	496,0	496,0
411	14.12.21	Consiliului raional Șoldănești pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	944,0	944,0
		Raionul Ștefan Vodă	**2022,1**	**2020,7**
11	27.01.21	Consiliului raional Ștefan Vodă pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților care au contractat infecția COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	432,0	432,0
40	30.03.21	Consiliului raional Ștefan Vodă pentru acordarea indemnizațiilor unice personalului medical infectat cu COVID-19.	496,0	496,0
140	19.08.21	Consiliului sătesc Cioburciu pentru acoperirea cheltuielilor suportate la executarea lucrărilor de consolidare a digurilor de protecție, ca urmare a precipitațiilor abundente din luna iunie a anului 2020.	92,6	91,2
140	19.08.21	Consiliului comunal Răscăieți pentru acoperirea cheltuielilor suportate la executarea lucrărilor de consolidare a digurilor de protecție, ca urmare a precipitațiilor abundente din luna iunie a anului 2020.	89,5	89,5
411	14.12.21	Consiliului raional Ștefan Vodă pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	912,0	912,0
		Raionul Taraclia	**1680,0**	**1680,0**
11	27.01.21	Consiliului raional Taraclia pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților care au contractat infecția COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	32,0	32,0
40	30.03.21	Consiliului raional Taraclia pentru acordarea indemnizațiilor unice personalului medical infectat cu COVID-19.	464,0	464,0
411	14.12.21	Consiliului raional Taraclia pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	1184,0	1184,0
		Raionul Telenești	**2112,0**	**2064,0**

Hotărâri emise de Guvern		Beneficiar și conținut succint	Repartizat conform hotărârilor Guvernului	Finanțat
nr.	data			
1	2	3	4	5
11	27.01.21	Consiliului raional Telenești pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților care au contractat infecția COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	544,0	544,0
40	30.03.21	Consiliului raional Telenești pentru acordarea indemnizațiilor unice personalului medical infectat cu COVID-19.	912,0	912,0
411	14.12.21	Consiliului raional Telenești pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	656,0	608,0
		Raionul Ungheni	**3328,0**	**3312,0**
11	27.01.21	Consiliului raional Ungheni pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților care au contractat infecția COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	512,0	512,0
40	30.03.21	Consiliului raional Ungheni pentru acordarea indemnizațiilor unice personalului medical infectat cu COVID-19.	1216,0	1200,0
411	14.12.21	Consiliului raional Ungheni pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	1600,0	1600,0
		Comitetul executiv al UTA Găgăuzia	**5120,0**	**4896,0**
11	27.01.21	Consiliului executiv al UTA Găgăuzia pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților care au contractat infecția COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	1040,0	1040,0
40	30.03.21	Consiliului executiv al UTA Găgăuzia pentru acordarea indemnizațiilor unice personalului medical infectat cu COVID-19.	1584,0	1584,0
411	14.12.21	Comitetului executiv al UTA Găgăuzia pentru acordarea indemnizațiilor unice angajaților infectați cu COVID-19 în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.	2496,0	2272,0
		Autorități publice locale, total	**117477,4**	**113815,5**
		TOTAL	**199752,9**	**196042,9**

Anexa nr.12

Informația

privind mersul implementării Planului de acțiuni pentru executarea cerințelor/recomandărilor Curții de Conturi din **Hotărârea nr.30/2021**
„Cu privire la Raportul auditului financiar asupra Raportului Guvernului privind executarea bugetului de stat pe anul 2020”,
la situația din 15 aprilie 2022

Nr. d/o	Conținutul cerinței/recomandării	Măsuri spre implementare	Termenul de realizare	Responsabil	Indicator de rezultat	Acțiunile întreprinse de către entitate	Comentarii / Concluzii
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*
			Cerințe din partea hotărâtoare:				
2.4. Ministerului Finanțelor, pentru examinare conform competențelor și, **de comun cu instituțiile subordonate,** pentru asigurarea implementării recomandărilor formulate în secțiunea a VIII-a din Raportul de audit anexat la prezenta Hotărâre, precum și a celor reiterate, după cum urmează:							
1.	**2.4.1.** respectarea și conformarea la prevederile actelor normative privind procesul de includere pentru finanțare din buget a obiectelor de investiții capitale, cu asigurarea unui sistem eficient de monitorizare a execuției obiectelor de investiții capitale *(reiterată din Hotărârea Curții de Conturi nr.38 din 28 iulie 2020);*	2.4.1.1. Elaborarea și promovarea proiectului hotărârii pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr.1029/2013 „Cu privire la investițiile capitale publice”	Iunie 2022	**Direcția investiții publice**	Proiect de hotărâre definitivat și înaintat Guvernului spre aprobare	Proiectul hotărârii Guvernului „Cu privire la modul de pregătire și evaluare a proiectelor de investiții capitale publice” a fost elaborat și se află la etapa de coordonare internă.	
		2.4.1.2. Monitorizarea trimestrială a executării cheltuielilor pentru investiții capitale atât din surse externe, cât și interne, în scopul identificării impedimentelor care pot duce la extinderea termenelor de implementare a proiectelor	Trimestrial		Monitorizare efectuată		*Analiza urmează a fi efectuată.* *Cu detalii suplimentare se va reveni ulterior*
2.	**2.4.2.** asigurarea elaborării, **de comun cu Ministerul Educației, Culturii și Cercetării,** a metodologiilor de calcul pentru transferurile cu destinație specială la finanțarea instituțiilor de învățământ (instituții	2.4.2.1. Inițierea/menținerea dialogului cu Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, autoritate publică centrală responsabilă de elaborarea proiectelor de acte normative în domeniul educației, privind inițierea elaborării metodologiei de	Permanent	**Direcția politici bugetare sectoriale**	Demersuri expediate Ședințe comune desfășurate	Ministerul Finanțelor, prin scrisoarea nr. 07/1-17/27 din 25 martie 2022 (*copia scrisorii se anexează pe 1 filă*), a informat Ministerul Educației și Cercetării despre necesitatea de a asigura, în mod prioritar, elaborarea/modificarea metodologiilor, întru distribuirea cât mai eficientă a alocațiilor pe autorități publice locale,	

Nr. d/o	Conținutul cerinței/recomandării	Măsuri spre implementare	Termenul de realizare	Responsabil	Indicator de rezultat	Acțiunile întreprinse de către entitate	Comentarii / Concluzii
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*
	preșcolare, licee-internat cu profil sportiv, școli de tip internat, centre de educație extrașcolară etc.), precum și completării normelor metodologice cu referire la determinarea transferurilor destinate școlilor primare, gimnaziilor și liceelor etc. (*reiterată din Hotărârea Curții de Conturi nr.38 din 28 iulie 2020);*	calcul pentru transferurile cu destinație specială, la finanțarea instituțiilor de învățământ (instituții preșcolare, licee-internat cu profil sportiv, școli de tip internat, centre de educație extrașcolară etc).				care au în subordine instituții de învățământ, precum și întru eficientizarea banului public. Totodată, se menționează că, la solicitarea experților naționali angajați de către Ministerul Educației și Cercetării, dar și a reprezentanților Ministerului Educației și Cercetării, întru îmbunătățirea mecanismelor ce țin de estimarea transferurilor cu destinație specială alocate de la bugetul de stat bugetelor locale pentru finanțarea instituțiilor de învățământ primar și secundar general din subordinea autorităților publice locale de nivelul al doilea, Ministerul Finanțelor a expediat informații privind bugetele aprobate și precizate pentru anii 2019-2021, la nivel de fiecare raion, inclusiv informația privind transferurile pentru instituțiile finanțate pe bază de cost standard pe elev. Suplimentar, se informează că, Ministerul Educației și Cercetării este în proces de îmbunătățire a mecanismelor ce țin de estimarea transferurilor cu destinație specială alocate de la bugetul de stat bugetelor locale pentru finanțarea instituțiilor de învățământ general.	
		2.4.2.2. Inițierea/menținerea dialogului cu Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, autoritate publică centrală responsabilă de elaborarea proiectelor de acte normative în domeniul educației, în vederea inițierii modificării/completării Hotărârii Guvernului nr. 868/2014 „Privind finanțarea în bază de cost standard per elev a instituțiilor de învățământ primar și secundar general din subordinea autorităților publice locale de nivelul al doilea".	Permanent		Demersuri expediate Ședințe comune desfășurate		
3.	**2.4.3.** modificarea cadrului normativ privind finanțarea de la bugetul de stat a instituțiilor publice, fondurilor și proiectelor investiționale prin intermediul	2.4.3.1. Elaborarea și promovarea proiectului de lege privind instituțiile publice	Trimestrul IV, 2022	**Direcția monitorizarea activelor statului** de comun cu subdiviziunile	Cadru normativ elaborat și înaintat Guvernului spre aprobare		*Se va raporta la termenul indicat în hotărâre (15.07.2022)*

Nr. d/o	Conținutul cerinței/recomandării	Măsuri spre implementare	Termenul de realizare	Responsabil	Indicator de rezultat	Acțiunile întreprinse de către entitate	Comentarii / Concluzii
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*
	subsidiilor, cu conformarea la prevederile Legii nr.181/2014 *(reiterată din Hotărârea Curții de Conturi nr.38 din 28 iulie 2020);*			structurale ale ministerului			*Informativ: În Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2021-2022, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr 235/2021, acțiunea 13.16, proiectul de lege privind instituțiile publice urmează a fi prezentat Guvernului spre examinare și aprobare în decembrie 2022*
4.	**2.4.4.** asigurarea ajustării cadrului regulator cu privire la planificarea resurselor și cheltuielilor bugetare în concordanță cu cadrul legal *(reiterată din Hotărârea Curții de Conturi nr.38 din 28 iulie 2020);*	2.4.4.1. Modificarea Ordinului MF nr.209/2015 privind aprobarea Setului metodologic privind elaborarea, aprobarea și modificarea bugetului	Trimestrul I, 2022	**Direcția politici și sinteză bugetară**	Set metodologic modificat	Proiectul de modificare a Ordinului Ministrului Finanțelor nr. 209/2015 *privind aprobarea Setului metodologic privind elaborarea, aprobarea și modificarea bugetului*, **este în proces de definitivare.**	

Nr. d/o	Conținutul cerinței/recomandării	Măsuri spre implementare	Termenul de realizare	Responsabil	Indicator de rezultat	Acțiunile întreprinse de către entitate	Comentarii / Concluzii
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*
5.	**2.4.5.** reglementarea modului de ținere a Registrului debitorilor și modului de evidență a executării sancțiunilor și amenzilor *(reiterată din Hotărârea Curții de Conturi nr.38 din 28 iulie 2020);*	2.4.5.1. Implementarea sistemului informațional „Registrul amenzilor contravenționale"	Trimestrul I, 2022	**Serviciul Fiscal de Stat** **IP CTIF**	Sistem informațional implementat	Sistemul Informațional Automatizat „Registrul amenzilor contravenționale" a fost lansat în exploatare experimentală în temeiul Ordinului SFS nr. 69 din 16.02.2022.	*Cu detalii suplimentare se va reveni ulterior*
6.	**2.4.6.** asigurarea funcționalității grupului de lucru pentru investiții capitale, în vederea respectării procesului de includere și monitorizare a obiectelor de investiții capitale *(reiterată din Hotărârea Curții de Conturi nr.24 din 28 mai 2018);*	2.4.6.1. Elaborarea și promovarea proiectului hotărârii pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr.1029/2013 „Cu privire la investițiile capitale publice"	Iunie 2022	**Direcția investiții publice**	Proiect de hotărâre elaborat și înaintat Guvernului spre aprobare	Proiectul hotărârii Guvernului „Cu privire la modul de pregătire și evaluare a proiectelor de investiții capitale publice" a fost elaborat și se află la etapa de coordonare internă.	
		2.4.6.2. Crearea Grupului de lucru conform Hotărârii Guvernului nr.1029/2013 modificate	Iulie 2022		Grup de lucru funcțional		*Grupul de lucru va fi creat după aprobarea de către Guvern a proiectului hotărârii „Cu privire la modul de pregătire și evaluare a proiectelor de investiții capitale publice"*
7.	**2.4.7.** asigurarea respectării prevederilor regulamentare privind procesul de examinare și de confirmare a eligibilității propunerilor	2.4.7.1. Examinarea și selectarea proiectelor de investiții capitale doar în procesul de elaborare a proiectelor CBTM și legilor bugetare anuale	Anual (conform calendarului procesului bugetar)	**Direcția investiții publice**	Principii de prioritizare respectate conform prevederilor regulamentare	Selectarea proiectelor de investiții capitale publice din Anexa nr. 6 la Legea bugetului de stat se efectuează doar în procesul de elaborare a proiectelor CBTM și legilor bugetare anuale. Totodată, în cazul aprobării contractelor	

Nr. d/o	Conținutul cerinței/recomandării	Măsuri spre implementare	Termenul de realizare	Responsabil	Indicator de rezultat	Acțiunile întreprinse de către entitate	Comentarii / Concluzii
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*
	de proiecte pentru investiții capitale, respectând principiile de prioritizare și de conformitate ale acestora cu documentele de planificare strategică națională și sectorială *(reiterată din Hotărârea Curții de Conturi nr.24 din 28 mai 2018);*					de grant din contul proiectelor finanțate din sursele externe, proiecte noi de investiții capitale pot fi incluse la rectificarea legilor bugetare anuale	
		2.4.7.2. Selectarea proiectelor de investiții capitale în baza propunerilor autorităților bugetare înaintate conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr.1029/2013					*După aprobarea de către Guvern a proiectului hotărârii „Cu privire la modul de pregătire și evaluare a proiectelor de investiții capitale publice", în cadrul Ministerului Finanțelor va fi creat un grup de lucru, care va examina eligibilitatea proiectelor noi de investiții capitale publice înaintate de către APC.*
8.	**2.4.8.** asigurarea includerii și prezentării în componența și formatul formularelor din Raportul anual privind executarea bugetului de stat a informației consolidate	Prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 155/2021 cu privire la modificarea Ordinului nr. 44/2018 „Cu privire la structura, componența și formatul formularelor la Raportul anual privind executarea bugetului de stat" au fost efectuate modificări la Bilanțul contabil. Acesta va conține informația consolidată aferentă situațiilor patrimoniale reflectate în „Bilanțul contabil" al autorităților/instituțiilor bugetare.					

Nr. d/o	Conținutul cerinței/recomandării	Măsuri spre implementare	Termenul de realizare	Responsabil	Indicator de rezultat	Acțiunile întreprinse de către entitate	Comentarii / Concluzii
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*
	aferente situațiilor patrimoniale reflectate în „Bilanțul contabil" al autorităților/instituțiilor bugetare *(reiterată din Hotărârea Curții de Conturi nr.24 din 28 mai 2018).*						
			Recomandări din Raport:				
9.	**1.** Modificarea „Setului metodologic privind elaborarea, aprobarea și modificarea bugetului" în scopul reflectării prevederilor cadrului legal în vigoare, precum și reglementării abaterilor admisibile între limitele stabilite în CBTM și proiectul legii bugetare anuale. ***(Secțiunea VI, pct. 6.4)***	1.1. Modificarea Ordinului MF nr.209/2015 privind aprobarea Setului metodologic privind elaborarea, aprobarea și modificarea bugetului	Trimestrul I, 2022	**Direcția politici și sinteză bugetară**	Set metodologic modificat	Proiectul de modificare a Ordinului MF nr. 209/2015 *privind aprobarea Setului metodologic privind elaborarea, aprobarea și modificarea bugetului*, **este în proces de definitivare.**	
10.	**2.** Îmbunătățirea gestionării finanțelor publice, inclusiv prin asigurarea calității ținerii evidenței contabile la executarea și raportarea BS conform cadrului normativ. ***(Secțiunea VI, pct. 6.5, Secțiunea III)***	2.1. Modificarea și completarea cadrului normativ și aducerea Ordinului MF nr.216/2015 în concordanță cu Ordinul MF nr.215/2015	Semestrul I, 2022	**Direcția Trezoreria de Stat**	Cadru normativ modificat	Au fost elaborate și aprobate: **- Ordinul MF nr. 75/2021** cu privire la modificarea și completarea Normelor metodologice privind executarea de casă a bugetelor componente ale bugetului public național și a mijloacelor extrabugetare prin sistemul trezorerial al Ministerului Finanțelor nr.215/2015, *(publicat în Monitorul Oficial al R Moldova nr. 212-218 art.1102 din 10.09.2021).* **- Ordinul MF nr.76/2021** privind modificarea și completarea Planului de conturi contabile în sistemul bugetar și a Normelor metodologice privind evidența	

Nr. d/o	Conținutul cerinței/recomandării	Măsuri spre implementare	Termenul de realizare	Responsabil	Indicator de rezultat	Acțiunile întreprinse de către entitate	Comentarii / Concluzii
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*
						contabilă și raportarea financiară în sistemul bugetar, aprobat prin Ordinul ministrului finanțelor nr.216 din 28 decembrie 2015, *(publicat în Monitorul Oficial al R. Moldova nr. 212-218 art.1103 din 10.09.2021).*	
		2.2. Elaborarea Registrelor de evidență contabilă generalizate			Registre elaborate	În sistemul informațional Trez2 a fost asigurată funcționalitatea de generare a Registrelor de evidență contabilă generalizate.	
		2.3. Elaborarea Registrului operațiunilor de închidere a anului bugetar generalizat în baza Notelor contabile și altor informații contabile			Registru generalizat	În sistemul informațional Trez2 a fost asigurată funcționalitatea de generare a Registrului operațiunilor de închidere a anului bugetar generalizat în baza Notelor contabile și altor informații contabile.	
		Referitor la trimiterea către secțiunea III, se reiterează poziția Ministerului Finanțelor comunicată prin scr. nr.05-16/39 din 28.06.2021, *și anume că: „Înlăturarea celor constate de CC în Secțiunea III ține de capacitățile funcționale ale APC în domeniu. În afară de aceasta, toate alocațiile prevăzute la „Acțiuni generale" sunt bugetate conform metodologiei bugetelor pe programe, cu scopuri, obiective și indicatori de performanță, iar modificarea în scopul îmbunătățirii acestora poate fi întreprinsă în cadrul unui proces bugetar ordinar.* *Conform Clasificației bugetare pentru „Acțiuni generale" este atribuit cod Org 1. Modul de reflectare a acestor alocații bugetare corespunde cerințelor/parametrilor stabiliți în SIMF.* *Orice intenție de a reflecta unele din aceste cheltuieli la APC concrete implică modificări cardinale în metodologie și procedura de finanțare precum și revizuirea SIMF, ce implică cheltuieli suplimentare de la buget."*					
11.	**3.** Asigurarea fortificării controlului intern managerial al proceselor aferente executării BS prin intermediul sistemului trezorerial, cu identificarea și descrierea proceselor de consolidare a rapoartelor Trezoreriei de Stat și Trezoreriilor	3.1. Descrierea proceselor operaționale de bază ale Direcției Trezoreria de Stat, inclusiv la capitolul ținerii evidenței contabile în Trezoreriile Regionale ale Ministerului Finanțelor	Trimestrul I, 2022	**Direcția Trezoreria de Stat**	Procese operaționale descrise	A fost asigurată descrierea tuturor proceselor identificate.	

Nr. d/o	Conținutul cerinței/recomandării	Măsuri spre implementare	Termenul de realizare	Responsabil	Indicator de rezultat	Acțiunile întreprinse de către entitate	Comentarii / Concluzii
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*
	Regionale. ***(Secțiunea VI, pct. 6.5)***						
12.	**4. De comun cu autoritățile publice centrale:** monitorizarea planificării și executării de către APC a cheltuielilor de personal în vederea asigurării limitei stabilite în Legea bugetară anuală. ***(Secțiunea VI, pct. 6.7)***	4.1. Monitorizarea lunară a volumului cheltuielilor de personal executate la nivelul agregat al bugetului public național, inclusiv pe bugete; monitorizarea și analiza cheltuielilor de personal la nivel de activitate (P3)	Lunar	**Direcția politici salariale**	Monitorizare efectuată	Ministerul Finanțelor efectuează analiza lunară a nivelului executării cheltuielilor de personal scontate, în baza salariului executat în lunile precedente la nivel de fiecare autoritate publică centrală și locală.	
		4.2. Menționarea (în cadrul circularelor bugetare anuale) și atenționarea autorităților de a se încadra în limitele cheltuielilor de personal aprobate în Legea bugetară anuală	Anual (conform calendarului procesului bugetar)		Mențiuni corespunzătoare în circulara bugetară Demersuri expediate	În subpct. 20.2 din *Circulara bugetară nr. 06/2-07 din 25.09.2020* „Privind elaborarea proiectelor bugetelor locale pentru anul 2021 și a estimărilor pentru anii 2021-2022" și subpct. 19.2 din *Circulara bugetară nr. 06/2-07-18 din 23.08.2021* „Privind elaborarea proiectelor bugetelor locale pentru anul 2022 și a estimărilor pentru anii 2023-2024" se menționează că la estimarea cheltuielilor de personal per ansamblu, autoritățile publice locale se vor conduce de limitele calculate de Ministerul Finanțelor pentru instituțiile de învățământ finanțate prin transferuri cu destinație specială, prezentate în Anexa nr. 2 la circularele menționate. Totodată, în subpct. 7.4. din *Circulara bugetară nr. 06/1-17/50 din 28.09.2020* „Privind elaborarea și prezentarea propunerilor de buget pentru anul 2021 și estimărilor pentru anii 2022-2023" și în subpct. 9.2 din *Circulara bugetară nr.06/1-17/41 din 26.08.2021*, adresate autorităților publice centrale, se menționează că la estimarea cheltuielilor	*Circularele menționate sunt publicate pe pagina web a Ministerului Finanțelor, putând fi accesate la următorul link: https://mf.gov.md/ro/buget/circulara-bugetar%C4%83*

Nr. d/o	Conținutul cerinței/recomandării	Măsuri spre implementare	Termenul de realizare	Responsabil	Indicator de rezultat	Acțiunile întreprinse de către entitate	Comentarii / Concluzii
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*
						de personal, aceste autorități se vor conduce de limitele calculate de Ministerul Finanțelor, prezentate în Anexa nr. 3, respectiv Anexa nr. 5 la circularele menționate. Suplimentar, prin avizele formulate la demersurile expediate de către autorități, Ministerul Finanțelor atenționează asupra necesității utilizării în mod econom și eficient a resurselor bugetare, și, în conformitate cu prevederile Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014.	
13.	**5.** Îmbunătățirea modului de gestionare/monitorizare și raportare a procesului investițional pentru ridicarea nivelului de executare a alocațiilor pentru investiții capitale din mijloacele financiare externe acordate RM și din surse interne. ***(Secțiunea VI, pct. 6.9)***	5.1. Monitorizarea trimestrială a executării cheltuielilor pentru investiții capitale atât din surse externe, cât și interne în scopul identificării impedimentelor care pot duce la extinderea termenelor de implementare a proiectelor	Trimestrial	**Direcția investiții publice**	Monitorizare efectuată Impedimente identificate		*Analiza urmează a fi efectuată.* *Cu detalii suplimentare se va reveni ulterior*
14.	**6.** Monitorizarea eficientă, reevaluarea și aprobarea proiectelor investiționale la care costurile estimate inițial au fost modificate cu peste 15% și/sau implementarea depășește termenele planificate, în lipsa grupului de lucru	6.1. Monitorizarea anuală, la etapa de elaborare a proiectului legii bugetului de stat, a proiectelor investiționale la care costurile estimative au fost modificate cu peste 15 la sută	Anual (conform calendarului procesului bugetar)	**Direcția investiții publice**	Monitorizare efectuată		*Nerealizat*
		6.2. Solicitarea de la autoritățile publice centrale a cauzelor care au dus la majorarea costurilor			Solicitare remisă		*Nerealizat*

Nr. d/o	Conținutul cerinței/recomandării	Măsuri spre implementare	Termenul de realizare	Responsabil	Indicator de rezultat	Acțiunile întreprinse de către entitate	Comentarii / Concluzii
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*
	activ. ***(Secțiunea VI, pct. 6.9)***	estimative și atenționarea acestora asupra îmbunătățirii capacităților de estimare a costurilor					
15.	**7. De comun cu autoritățile publice centrale:** dezvoltarea/sporirea capacităților APC și mediului de control intern la elaborarea bugetelor investiționale în concordanță cu strategiile sectoriale și în raport cu volumul resurselor alocate de la bugetul de stat pentru consolidarea și gestionarea eficientă a resurselor financiare investiționale din surse interne și externe. ***(Secțiunea VI, pct. 6.6, 6.9)***		Trimestrul I, 2022	**Direcția investiții publice**	Circulară remisă autorităților publice		*Nerealizat*
16.	**8.** Asigurarea respectării prevederilor cadrului normativ la finanțarea/raportarea cheltuielilor în cadrul Programului activităților de reintegrare a țării, cu asigurarea virării pe contul BS de către APL a sumelor neutilizate. ***(Secțiunea VI, pct. 6.10)***	***Notă:*** În anul 2021, Programul activităților de reintegrare a țării pentru anul 2021 a fost aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.68/2021. Finanțarea cheltuielilor s-a efectuat pe obiective, în strictă conformitate cu prevederile hotărârii în cauză. Conform punctului 3 al hotărârii menționate, autoritățile administrației publice locale urmează să prezinte Cancelariei de Stat (Biroul politici de reintegrare) rapoartele anuale privind utilizarea mijloacelor alocate prin Programul dat. În scopul analizei detaliate a nivelului de valorificare, Ministerul Finanțelor va solicita de la Cancelaria de Stat raportul totalizat, iar, în caz de identificare a unor abateri, va contribui la întreprinderea măsurilor de rigoare pentru înlăturarea acestora.					*Cu informații suplimentare se va reveni ulterior*

Nr. d/o	Conținutul cerinței/recomandării	Măsuri spre implementare	Termenul de realizare	Responsabil	Indicator de rezultat	Acțiunile întreprinse de către entitate	Comentarii / Concluzii
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*
17.	**9.** Completarea Formularului nr.9 la Raportul privind executarea BS cu creanțele și datoriile formate în autoritățile/instituțiile bugetare finanțate de la BS la venituri. ***(Secțiunea VI, pct. 6.12)***	Prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 155/2021 cu privire la modificarea Ordinului nr. 44/2018 „Cu privire la structura, componența și formatul formularelor la Raportul anual privind executarea bugetului de stat", Formularul nr.9 „Raportul privind creanțele și datoriile la cheltuieli și active nefinanciare formate în autoritățile/instituțiile bugetare finanțate de la bugetul de stat" a fost completat cu creanțe și datorii la venituri și redenumit „Raportul privind creanțele și datoriile la venituri, cheltuieli și active nefinanciare formate în autoritățile/instituțiile bugetare finanțate de la bugetul de stat".					
18.	**10. De comun cu I.P. „Oficiul de Gestionare a Programelor de Asistență Externă":** dezvoltarea cadrului normativ în aspectul prevederilor ce țin de modul de virare a unei părți de venituri la BS ***(Secțiunea VI, pct. 6.13)***	10.1. Examinarea / abordarea recomandării în cadrul elaborării și promovării proiectului de lege privind instituțiile publice	Pe parcursul anului	**Direcția monitorizarea activelor statului** de comun cu subdiviziunile structurale ale ministerului și IP OGP AE	Propuneri elaborate și prezentate		*Cu informații se va reveni ulterior, la termenul de raportare pentru cerința. nr.2.4.3.*
				Alte constatări:			
19.	Auditul menționează că MF deține o Politică de securitate a informației, aprobată prin Ordinul MF nr.147 din 21 noiembrie 2016, care necesită a fi ajustată în concordanță cu procesele stabilite în domeniul securității cibernetice ***(cap. VI. Buna Guvernanță, pct.6.1.)***	Ajustarea politicii de securitate a informației în concordanță cu procesele stabilite în domeniul securității cibernetice	Trimestrul I, 2022	**I.P. „Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe"**	Politică de securitate ajustată și aprobată	Politica de securitate a informației a fost ajustată și urmează a fi aprobată.	

Nr. d/o	Conținutul cerinței/recomandării	Măsuri spre implementare	Termenul de realizare	Responsabil	Indicator de rezultat	Acțiunile întreprinse de către entitate	Comentarii / Concluzii
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*
20.	Auditul a constatat că, al treilea an consecutiv Serviciul audit intern al MF nu auditează procese ce țin de planificarea/executarea/ raportarea BS, deși, potrivit Cartei de audit intern, subdiviziunea dispune de toate instrumentele necesare pentru evaluarea acestor procese. Astfel, auditul consideră oportună evaluarea proceselor asupra evidenței contabile a executării de casă a mijloacelor BS de către Serviciul audit intern, ținând cont de prevederile Cartei de audit intern că cel puțin o dată la 3 ani să fie evaluate procesele cu risc sporit pentru domeniul financiar-contabil și obiectivul stabilit în Planul strategic pentru anii 2019-2021 ***(cap. VI. Buna Guvernanță, pct.6.2.)***	Planificarea auditării proceselor ce țin de planificarea, executarea și raportarea BS, în baza evaluării riscurilor aferente activității MF	La etapa de planificare anuală/strategică a activității de audit intern pentru perioada 2022-2023	**Serviciul audit intern** al Ministerului Finanțelor	Plan de acțiuni anual / strategic elaborat și aprobat Număr de misiuni de audit ce țin de planificarea, executarea și raportarea BS, planificate	Planul de acțiuni al activității de audit intern la Ministerului Finanțelor pentru anul 2022 cuprinde 1 misiune de audit ce ține de planificarea, executarea și raportarea BS.	
		Desfășurarea misiunilor de audit privind evaluarea proceselor ce țin de planificarea, executarea și raportarea BS	a. 2022 - 2023 (conform termenelor stabilite la etapa de planificare anuală/ strategică a activității de audit intern)		Raport de audit intern elaborat și înaintat spre aprobare conducerii MF conform termenului de realizare stabilit		*Perioada de desfășurare a misiunii este planificată pentru intervalul aprilie-iunie 2022.*

Sinteza rezultatelor monitoringului financiar al activității economico-financiare a întreprinderilor de stat și societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, în semestrul I, ale anului 2021

Întru executarea prevederilor art.76 alin.(1) al Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014, art.21 al Legii nr.121/2007 privind administrarea și deetatizarea proprietății publice, Ministerul Finanțelor efectuează monitoringul financiar al activității economico-financiare a întreprinderilor de stat și societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, în vederea obținerii unei imagini pertinente cu privire la situația economico-financiară a entităților cu capital de stat, precum și cu privire la riscurile bugetar-fiscale aferente activității acestora. Potrivit Regulamentului privind monitoringul financiar al autorităților publice la autogestiune, al întreprinderilor de stat/municipale și al societăților comerciale cu capital integral sau majoritar public, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 56/2018, monitoringul financiar este procesul de selectare, prelucrare și analiză a indicatorilor activității economico-financiare a entităților.

Astfel, la situația din 30.06.2021, în Registrul patrimoniului public ținut de către Agenția Proprietății Publice subordonată Guvernului (în continuare - Agenția Proprietății Publice), sunt incluse:

- 180 întreprinderi de stat, cu capital social în mărime de 5336,1 mil. lei;
- 79 societăți comerciale cu capital de stat, capitalul social al cărora este în mărime de 5 430,7 mil. lei, din care proprietatea statului – 4 287,3 mil. lei sau 78,9 la sută. Din numărul total al societăților comerciale, 59 societăți dețin capital integral sau majoritar de stat, capitalul social al cărora este în mărime de 3 908,6 mil. lei, din care proprietatea statului – 3 774,0 mil. lei sau 96,6%.

Tabelul 1.

Informația consolidată privind numărul întreprinderilor de stat și societăților comerciale cu capital de stat conform Registrului patrimoniului public, la situația din 30.06.2021

	Î.S.		S.C.					
	Unități	Capital social (mil.lei)	Cu cota (partea socială a) statului în capitalul social			din care cu cota (partea socială a) statului mai mare de 50%		
			Unități	Capital social (mil.lei)		Unități	Capital social (mil.lei)	
				Total	inclusiv cota (partea socială a) statului		Total	inclusiv cota (partea socială a) statului
Total conform Registrului patrimoniului public	**180**	**5336,1**	**79**	**5430,7**	**4287,3**	**59**	**3908,6**	**3774,0**
din care:								
- pe teritoriul Ucrainei	3	25,7	-	-	-	-	-	-
în procedura lichidării sau insolvabilității	35	288,3	30	593,3	369,3	17	417,4	329,5
- nu desfășoară activitate dar sunt înregistrate la I.P. „Agenția Servicii Publice"	22	40,5	11	6,1	3,4	9	23,0	14,5

Incluse în Lista monitorizată de MF în semestrul I, 2021, din care:	**120**	**4981,6**	-	-	-	**33**	**3468,2**	**3430,0**
- nu au prezentat rapoartele statistice la BNS	11	4,8	-	-	-	2	2,5	1,9
Total supuse monitoringului financiar în semestrul I, 2021	**109**	**4976,8**	-	-	-	**31**	**3465,7**	**3428,1**

Adițional, se remarcă că S.A. „Aqua-Prut", în aprilie 2021 a fost vândută, iar Î.S. „Centrul de Stat pentru Atestarea și Omologarea Produselor de uz Fitosanitar și a Fertilizanților " s-a reorganizat în I.P. „Laboratorul central fitosanitar" la data de 31.05.2021, dar au prezentat Biroului Național de Statistică raportul statistic pentru semestrul I, 2021 în calitate de întreprindere de stat și, de asemenea, au fost supuse monitorizării financiare.

În rezultat, de facto pentru semestrul I al anului 2021, au fost supuse monitorizării financiare 109 întreprinderi de stat și 32 societăți comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, care au prezentat rapoartele statistice trimestriale Biroului Național de Statistică pentru trimestrul I și trimestrul II, 2021.

Tabelul 2.

Informația consolidată a principalilor indicatori financiari ai întreprinderilor de stat și societăților comerciale în 6 luni ale anului 2021, conform bazei comparabile

mil. lei

Indicatori	Întreprinderi de stat			Societăți comerciale		
	sem. I, 2020	sem. I, 2021	abaterea	sem. I, 2020	sem. I, 2021	abaterea
1.Venituri din vânzări	1528,1	1551,7	+23,6	7075,5	8621,3	+1545,8
2.Costuri și cheltuieli	1651,8	1628,0	-23,8	3666,9	4703,6	+1036,7
3.Rezultat total: profit (pierderi), din care:	-72,3	-14,5	+57,8	325,0	598,5	+273,5
ÎS/SC cu profit	*79,8*	*131,9*	*+52,1*	*364,3*	*621,8*	*+257,5*
ÎS/SC cu pierderi	*152,1*	*146,4*	*-5,7*	*39,3*	*23,3*	*-16,0*
4. Achitările impozitelor și taxelor în BPN în anul 2020/2021	1003,1	985,5	-17,6	1107,5	1091,7	-15,8
5. Datorii față de BPN, la situația din 31.12.2021	98,7	94,2	-4,5	5,8	1,9	-3,9
6. Dividende/defalcări încasate din profitul net obținut în 2020 (la situația din 31.12.2021)		47,55 mil. lei (100,1% executare față de planul rectificat)			52,63 mil. lei (101,2% executare față de planul rectificat)	

*Notă: pentru indicatorii **nr.4, 5 și 6** se prezintă informația aferentă perioadei de gestiune **2020 și 2021 în baza datelor Serviciului Fiscal de Stat și Trezoreriei de Stat.**.*

La studierea rezultatelor monitoringului financiar al întreprinderilor de stat, urmează a se ține cont de faptul că, unele din întreprinderile de stat nu au fost supuse monitorizării financiare pentru rezultatele semestrului I al anului 2020. În acest sens, întru neadmiterea distorsionării datelor, evoluția veniturilor din vânzări, a costurilor și cheltuielilor și a profitului (pierderilor) va fi analizată luând în calcul baza comparabilă a entităților, ce nu include, la totalul generalizat al indicatorilor, valoarea indicatorilor întreprinderilor de stat, care în perioada similară a anului 2021, nu au prezentat Biroului Național de Statistică raportul „Cercetare statistică trimestrială Nr. 5-CI „Consumurile

și cheltuielile întreprinderii" Î.S. pentru cercetarea în selecție și hibridarea suinelor „Moldsuinhibrid", Î.S. „Medisan", Î.S. Întreprinderea agricola de stat „Serele din Chișinău, pentru trimestrul I și/sau pentru trimestrul II).

Concomitent, se evidențiază că, pentru perioada de analiză a semestrului I, 2021, Î.S. „Centrul de pregatire a specialiștilor pentru Armata Națională", Î.S. „Brănești", Î.S. „Bacul Molovata", la fel nu au fost supuse monitoringului financiar, întrucît nu au prezentat raportul statistic prenotat pentru trimestrul I, 2020, iar *Î.S. Teatrul Epic de Etnografie și Folclor „Ion Creanga"* nu a prezentat raportul statistic prenotat pentru trimestrul I, 2021, motiv pentru care nu poate fi apreciată la justa valoare activitatea acestor entități pentru perioada menționată.

I. Sinteza rezultatelor monitoringului financiar al activității economico-financiare în semestrul I al anului 2021 a întreprinderilor de stat și societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat

Mărimea *veniturilor* și dinamica *veniturilor din vânzări*

Conform datelor cumulative ale raportului generalizat „Cercetare statistică trimestrială Nr. 5-CI „Consumurile și cheltuielile întreprinderii", se atestă că întreprinderile de stat au înregistrat în semestrul I al anului 2021 venituri totale în cuantum de 1621,5 mil. lei, inclusiv:

venituri din vânzări – 1551,7 mil. lei,

alte venituri din activitatea operațională – 69,8 mil. lei.

Potrivit bazei comparabile, valoarea veniturilor din vânzări înregistrate de întreprinderile de stat este cu 6,5 mil. lei mai mare față de semestrul I al anului 2020. Majorarea respectivă a fost generată în mare parte de majorarea, cu peste 1,0 mil. lei, a veniturilor din vânzări la 27 întreprinderi de stat.

În particular, din numărul total al întreprinderilor de stat, conform bazei comparabile, la 58 întreprinderi de stat, veniturile din vînzări s-au majorat cu 161,4 mil. lei, iar la 41 întreprinderi de stat, veniturile din vînzări s-au micșorat cu 154,9 mil. lei (inclusiv 3 întreprinderi (Î.S. „Litoral", Î.S. „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Ștefan-Voda" și Î.S. „Centrul de gestionare a deșeurilor periculoase") în semestrul I al anului 2021 nu au înregistrat venituri din vînzări). Cele mai considerabile micșorări fiind reflectate în tabelul 3.

Alte 3 întreprinderi de stat (Î.S.„Moldtranselectro", Î.S. Stațiunea Didactică Experimentală „Petricani" și Gospodăria Agricolă de Stat Î.S. „Flori") nu înregistrează venituri din vânzări în semestrul I a anilor 2020-2021.

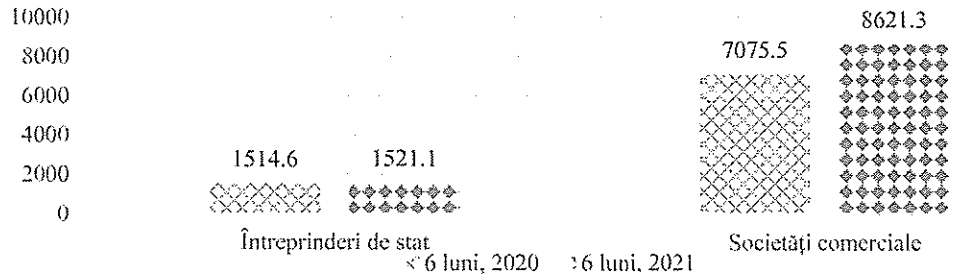

Figura 1. Evoluția în dinamică a veniturilor din vânzări , a întreprinderilor de stat și societăților comerciale, în 6 luni, 2020-2021, conform bazei comparabile, mil. lei

De asemenea, se remarcă că în semestrul I al anului 2021 ***societățile comerciale*** au înregistrat venituri totale în sumă de 8888,2 mil. lei, inclusiv:

- venituri din vânzări – 8621,3 mil. lei,
- alte venituri din activitatea operațională – 266,9 mil. lei.

Conform bazei comparabile, valoarea veniturilor din vânzări înregistrate de societățile comerciale s-a majorat cu 1545,8 mil. lei față de semestrul I, 2020. Majorarea respectivă s-a datorat în mod special creșterii, cu peste 1,0 mil. lei, a veniturilor din vânzări la 15 societăți comerciale. Totodată, diminuarea cu peste 1,0 mil. lei a veniturilor din vânzări a fost înregistrată la 12 societăți comerciale. Cele mai considerabile diminuări ale veniturilor din vânzări înregistrate sunt reflectate în tabelul 3.

Din numărul total al societăților comerciale, la 17 societăți veniturile din vânzări s-au majorat cu 2404,2 mil. lei, iar la 14 societăți, veniturile din vânzări s-au micșorat cu 858,4 mil. lei. Totodată, se menționează că S.R.L. „Arena Națională" nu a înregistrat venituri din vânzări în semestrul I, anii 2020-2021.

Tabelul 3.

Întreprinderile de stat și societățile comerciale cu cele mai mari majorări ale veniturilor din vânzări, în perioada semestrului I al anului 2021

mil. lei

Nr.	Denumirea agentului economic	Micșorarea față de semestrul I, 2020
1.	I.S. „Calea Ferată din Moldova"	124,4
2.	I.S. „Detasamentul de Paza Paramilitara"	6,8
3.	I.S. „Organizația Concertistică și de Impresariat „Moldova-Concert"	3,0
4.	I.S. specializată de executare a lucrărilor de explozie „INMEX"	2,5
5.	I.S. „Institutul de Tehnică Agricolă „Mecagro"	2,5
6.	I.S. „Rusca"	1,9
7.	I.S. Institutul de Geodezie, Prospecțiuni Tehnice și Cadastru „INGEOCAD"	1,4
8.	I.S. „Silvo-Cinegetică „ISC-Strășeni"	1,4
9.	I.S. „Moldaeroservice"	1,1
10.	I.S. pentru Silvicultură „Chișinău"	0,9
1.	S.A. „Energocom"	801,8
2.	S.A. „Furnizarea Energiei Electrice Nord"	12,6
3.	S.A. „Drumuri Rîșcani"	7,5
4.	S.A. „Institutul de Cercetări Științifice „Rif-Acvaaparat"	5,7
5.	S.A. Centrul Internațional de Expoziții „Moldexpo"	5,4
6.	S.A. „Aqua-Prut"	5,2
7.	S.A. „Drumuri Soroca"	4,9
8.	S.A. „Drumuri Cimișlia"	3,9
9.	S.A. „Drumuri Ialoveni"	3,5

Nr.	Denumirea agentului economic	Micșorarea față de semestrul I, 2020
10.	S.A. „Drumuri Orhei"	3,4

Totodată, din numărul total al întreprinderilor de stat, 27 întreprinderi de stat au înregistrat în semestrul I, 2021, *majorări ale veniturilor din vânzări mai mari de 1 milion lei*, comparativ cu semestrul I, 2020, dintre acestea evidențiindu-se: Î.S. „Moldelectrica" (cu 26,0 mil. lei), Î.S. „Nodul Hidroenergetic Costești" (cu 21,9 mil. lei), Î.S. „Fabrica de Sticlă din Chișinău" (cu 20,7 mil. lei), Î.S. „Poșta Moldovei" (cu 14,8 mil. lei), Î.S. pentru utilizarea spațiului aerian și deservirea traficului aerian „Moldatsa" (cu 12,1 mil. lei), Î.S. „Aeroportul Internațional Mărculești" (cu 6,7 mil. lei), Î.S. pentru Silvicultură „Edineț" (cu circa 6,0 mil. lei), Î.S. „Combinatul de vinuri de calitate Mileștii Mici" (cu 5,1 mil. lei), Î.S. „Portul Fluvial Ungheni" (cu 4,1 mil. lei) și Î.S. „Administrația de Stat a Drumurilor" (cu 3,9 mil. lei).

Din numărul societăților comerciale monitorizate, majorarea veniturilor din vânzări cu peste 1,0 mil. lei comparativ cu semestrul I, 2020, s-a înregistrat la 15 societăți, din care la S.A. „Loteria Națională a Moldovei" veniturile din vânzări s-au majorat cu 1181,6 mil. lei, la S.A. „Metalferos" - cu 861,0 mil. lei, la S.A. „Termoelectrica" - cu 217,5 mil. lei, la S.A. „Red-Nord" – cu 34,6 mil. lei, la S.A. „CET Nord" - cu 33,4 mil. lei, la S.A. „Combinatul de Vinuri „Cricova" – cu 22,1 mil. lei, la S.A. „Moldtelecom" - cu 19,8 mil. lei, la S.A. „Drumuri Criuleni" - cu 10,7 mil. lei și la S.A. „Barza Albă" – 6,8 mil. lei.

Micșorarea veniturilor din vânzări, la entități, comparativ cu perioada corespunzătoare a anului precedent, poate condiționa micșorarea taxei pe valoarea adăugată încasată în bugetul de stat, fapt ce reprezintă un risc fiscal pentru bugetul public național.

În tabelul 4, a fost reflectată dinamica veniturilor din vânzări obținute pentru semestrul I, de către entitățile cu capital de stat, pentru anii 2016-2021.

Tabelul 4

Analiza dinamicii veniturilor din vânzări la unele întreprinderi de stat și societăți comerciale, în perioada semestrului I, anii 2016-2021

mil. lei

Nr. d/o	Denumirea întreprinderii	Semestrul I, 2016	Semestrul I, 2017	Semestrul I, 2018	Semestrul I, 2019	Semestrul I, 2020	Semestrul I, 2021
1.	Î.S. „Moldelectrica"	278,2	287,9	297,1	301,7	287,6	313,6
2.	Î.S. „Fabrica de Sticlă din Chișinău"	126,0	36,1	153,8	159,2	157,6	178,3
3.	Î.S. „Calea Ferată din Moldova"	404,8	467,2	435,4	498,0	344,7	220,3
4.	Î.S. „Administrația de Stat a Drumurilor"	19,9	21,6	28,1	27,2	26,5	30,4
5.	Î.S. „Poșta Moldovei"	190,4	192,0	201,8	251,8	194,2	209,0
6.	Î.S. „Combinatul de Vinuri de calitate „Mileștii Mici"	10,5	15,3	18,0	20,6	8,5	13,6
7.	Î.S. „Portul Fluvial Ungheni"	1,5	2,5	1,7	1,7	1,8	5,9
1.	S.A. „Moldtelecom"	1141,2	894,4	853,2	835,4	794,1	813,9
2.	S.A. „Termoelectrica"	1361,2	1441,2	1562,5	1508,1	1327,4	1544,9
3.	S.A. „Red Nord"	-*	-*	334,0	378,1	337,0	371,7
4.	S.A. „CET-Nord"	131,3	136,4	181,8	158,0	190,7	224,0

Nr. d/o	Denumirea întreprinderii	Semestrul I, 2016	Semestrul I, 2017	Semestrul I, 2018	Semestrul I, 2019	Semestrul I, 2020	Semestrul I, 2021
5.	S.A. „Combinatul de vinuri „Cricova"	65,8	73,1	92,8	94,9	64,7	86,8
6	S.A. „Metalferos"	397,5	565,5	693,1	702,6	479,5	1340,5
7.	S.A. „Loteria Națională a Moldovei"	-	1,8	1,6	343,8	203,7	1385,3

**cifrele nu au fost menționate întrucât reflectă activitatea S.A. „Red Nord" de până la absorbția S.A. „Red Nord-Vest" și nu sunt comparative cu perioada 2018-2021.*

Mărimea și dinamica *costurilor și cheltuielilor*

Conform datelor cumulate ale raportului generalizat „Cercetare statistică trimestrială Nr. 5-CI „Consumurile și cheltuielile întreprinderii", se atestă că ***întreprinderile de stat*** aveau înregistrate costuri și cheltuieli aferente activității desfășurate în 6 luni, 2021 în sumă de 1628,0 mil. lei. Potrivit bazei comparabile, mărimea costurilor și cheltuielilor înregistrate de întreprinderi este cu 29,1 mil. lei mai mică comparativ cu semestrul I, 2020.

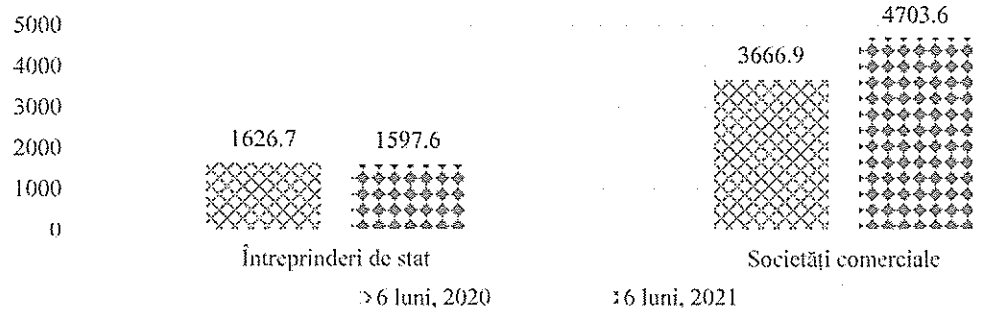

Figura 2. Evoluția în dinamică a costurilor și cheltuielilor întreprinderilor de stat și societăților comerciale, în 6 luni, 2020-2021 conform bazei comparabile, mil. lei

De asemenea, se constată că, ***societățile comerciale*** supuse monitoringului financiar aveau înregistrate costuri și cheltuieli aferente activității desfășurate în semestrul I al anului 2021 în sumă de 4703,6 mil. lei. *Conform* bazei comparabile, mărimea costurilor și cheltuielilor înregistrate de *societățile comerciale* s-a majorat cu 1036,7 mil. lei față de semestrul I al anului 2020.

Mărimea și dinamica *profitului (pierderilor)*

În semestrul I, 2021, ***întreprinderile de stat*** au generat, per total pierderi nete în mărime de 14,5 mil. lei. Potrivit bazei comparabile, întreprinderile de stat au generat, în semestrul I, 2021 pierderi în mărime de 16,7 mil. lei, precum și în semestrul I, 2020, acestea au generat pierderi în mărime de 66,2 mil. lei. ***Cele mai considerabile pierderi*** au fost generate de Î.S. „Calea Ferată din Moldova", Î.S. „Poșta Moldovei", Î.S. „Aeroportul Internațional Mărculești", Î.S. pentru Silvicultură „Silva-Sud" și Î.S. „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare". ***Cele mai mari profituri*** au înregistrat Î.S. „Moldelectrica", Î.S. „Fabrica de Sticlă din Chișinău", Î.S. „Nodul Hidroenergetic Costești", Î.S. „Institutul de Tehnică Agricolă „Mecagro", Î.S. Institutul de Geodezie, Prospecțiuni Tehnice și Cadastru „INGEOCAD".

Tabelul 5

Întreprinderile de stat cu cele mai mari profituri și cele mai mari pierderi înregistrate în semestrul I al anului 2021

mil. lei

Nr.	Denumirea agentului economic	Semestrul I, 2020, mil. lei	Semestrul I, 2021, mil. lei	Abaterea, +/- mil. lei
	Profit:			
1.	Î.S. „Fabrica de Sticlă din Chișinău"	16,5	38,2	+21,7
2.	I.S. „Nodul Hidroenergetic Costești"	8,2	26,8	+18,5
3.	Î.S. „Moldelectrica"	21,8	26,3	+4,5
4.	Î.S. Institutul de Geodezie, Prospecțiuni Tehnice și Cadastru „INGEOCAD"	3,5	4,2	+0,7
5.	Î.S. Institutul de Tehnică Agricolă „Mecagro"	4,9	3,8	-1,1
6.	Î.S. pentru Silvicultură „Edineț"	-1,2	3,5	+4,7
7.	Î.S. „Radiocomunicații"	2,3	3,2	+0,9
8.	Î.S. „Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice"	1,9	2,1	+0,2
	Pierderi:			
1.	Î.S. „Calea Ferată din Moldova"	-49,4	-100,4	-51,0
2.	Î.S. „Poșta Moldovei"	-14,3	-7,3	-7,0
3.	Î.S. „Aeroportul Internațional Mărculești"	-7,3	-5,3	+2,0
4.	Î.S. pentru Silvicultură „Silva-Sud"	-2,1	-3,9	+1,8
5.	Î.S. „Combinatul Poligrafic"	-2,0	-3,2	+1,2
6.	Î.S. „Centrul de Metrologie Aplicată și Certificare"	2,5	-3,2	-5,7
7.	I.S. „Directia Nodului Hidrotehnic Costești-Stînca"	-2,7	-2,7	-
8.	Î.S. „Organizația Concertistica și de Impresariat „Moldova-Concert"	-1,3	-2,2	-0,9

***Societățile comerciale**, în semestrul I al anului 2021,* au obținut per total profit net în mărime de 598,5 mil. lei sau cu 273,5 mil. lei mai mult față de semestrul I, 2020. *Cel mai mare profit* obținut în perioada respectivă se înregistrează la S.A. „Termoelectrica", S.A. „Moldtelecom", S.A. „Loteria Națională a Moldovei", S.A. „CET-Nord", S.A. „METALFEROS" și S.A. „Red-Nord".

Cele mai considerabile pierderi au fost generate de S.A. „Drumuri Soroca", S.A. Combinatul de Vinuri „Cricova", S.A. „Furnizarea Energiei Electrice Nord", S.A. „Institutul de Cercetări Științifice „Rif-Acvaaparat", S.A. „Drumuri Cahul" și S.A. Centrul Internațional de Expoziții „Moldexpo".

Tabelul 6

Societățile comerciale cu cele mai mari profituri și cele mai mari pierderi obținute în semestrul I al al anului 2021

mil. lei

Nr.	Denumirea agentului economic	Semestrul I, 2020, mil. lei	Semestrul I, 2021, mil. lei	Abaterea, +/- mil. lei
	Profit:			
1.	S.A. „Termoelectrica"	161,8	328,0	+166,2
2.	S.A. „Moldtelecom"	74,4	94,6	+20,2
3.	S.A. „Metalferos"	-2,7	53,9	+56,6
4.	S.A. „CET-Nord"	19,3	53,4	+34,1
5.	S.A. „Red-Nord"	-0,8	50,8	+51,6
6.	S.A. „Loteria Națională a Moldovei"	-4,6	33,6	+38,2
7.	S.A. „Drumuri Criuleni"	1,4	1,7	+0,3
	Pierderi:			
1.	S.A. „Drumuri Soroca"	-2,5	-3,6	-1,1
2.	S.A. Combinatul de Vinuri „Cricova"	-6,8	-3,0	+(-3,7)

Nr.	Denumirea agentului economic	Semestrul I, 2020, mil. lei	Semestrul I, 2021, mil. lei	Abaterea, +/- mil. lei
3.	S.A. Centrul Internațional de Expoziții „Moldexpo"	-1,0	-2,4	-1,4
4.	S.A. „Drumuri Cahul"	0,2	-2,4	-2,6
5.	S.A. „Institutul de Cercetări Științifice „Rif-Acvaaparat"	1,0	-2,3	-3,3
6.	S.A. „Furnizarea Energiei Electrice Nord"	55,6	-2,1	-57,7
7.	S.A. „Răut"	-3,5	-1,9	+(-1,6)

Mărimea și dinamica *stocurilor*

La 30.06.2021, ***întreprinderile de stat*** dețineau stocuri în mărime de 1 105,7 mil. lei, fiind cu 27,2 mil. lei mai mult față de începutul anului 2021. De altfel, la situația din 30 iunie 2021, în contabilitatea ***societăților comerciale*** au fost înregistrate stocuri în sumă de 1 111,3 mil. lei, fiind cu 47,0 mil. lei mai mult față de începutul anului de gestiune.

II. Informația privind datoria întreprinderilor de stat și a societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, monitorizată în condițiile Legii nr. 419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat

La situația din 30.06.2021, potrivit datelor privind *fluxul și soldul împrumuturilor interne*, întreprinderile de stat și societățile comerciale monitorizate, care au contractat credite de la băncile comerciale pe o perioadă de un an și mai mare, au înregistrat un sold al împrumuturilor în volum de 683,92 mil. lei, din care 16,5 mil. lei constituie stocul de arierate - suma restantă ce nu a fost achitată conform contractelor încheiate, și anume: întreprinderile de stat – 121,82 mil. lei, din care 16,3 mil. lei reprezintă stocul de arierate, iar societățile comerciale – 562,1 mil. lei, din care 0,2 mil. lei reprezintă stocul de arierate. Dintre cele mai considerabile datorii se evidențiază următoarele:

Tabelul 7

Informația privind soldul împrumuturilor interne,
la situația din 31.12.2021, ale întreprinderilor de stat și societăților comerciale monitorizate

mil. lei

Nr. d/o	Debitorul	Sold la 30.06.2020, mil.lei	Sold la 30.06.2021, mil.lei	Abaterea, +/- mil.lei	Stoc de arierate la 30.06.2021, mil.lei
1.	Î.S. „Calea Ferată din Moldova"	165,4	121,6	-43,8	16,3
2.	Î.S. Firma Editorial-Poligrafică „Tipografia Centrală"	3,3	0,2	-3,1	-
3.	Î.S. „INMEX"	0,5	-	-0,5	-
4.	Î.S. „Rusca"	0,1	0,02	-0,08	-
5.	S.A. „Moldtelecom"	550,1	406,9	-143,2	-
6.	S.A. „Combinatul de Vinuri Cricova"	186,4	151,7	-34,7	0,2
7.	S.A. „Furnizarea Energiei Electrice Nord"	43,8	-	-43,8	-
8.	S.A. „Cartuș"	0,6	2,5	+1,9	-
9.	S.A. „Sanfarm Prim"	2,8	0,8	-2,0	-
10.	S.A. „Drumuri Edineț"	1,1	0,2	-0,9	-
TOTAL:		**954,1**	**683,92**	**-270,18**	**16,5**

După cum se observă din datele tabelului de mai sus, cele mai mari împrumuturi interne s-au înregistrat la S.A. „Moldtelecom" – 406,9 mil. lei, S.A. „Combinatul de Vinuri Cricova" – 151,7 mil. lei și Î.S. „Calea Ferată din Moldova" – 121,6 mil. lei.

Concomitent, potrivit datelor privind *fluxul și soldul împrumuturilor externe*, la situația din 30.06.2021, S.A. „Loteria Națională a Moldovei" înregistrează un sold al împrumuturilor externe în sumă de 23,03 mil.lei sau 1,08 mil. EURO.

Adițional, la situația din 30.06.2021se atestă:

1. datorii pe împrumuturi recreditate din surse interne și/sau externe față de Ministerul Finanțelor:

• Î.S. „Moldtranselectro", în mărime de 37,2 mil. lei și 1,62 mil. dolari SUA, care reprezintă solduri cu termen expirat;

• Î.S. „Moldelectrica", în mărime de 5,7 mil. dolari SUA și 23,6 mil. EURO;

• Î.S. „Calea Ferată din Moldova", în mărime de 17,1 mil. EURO, din care 1,1 mil. EURO reprezintă sold cu termen expirat;

• S.A. „Termoelectrica", în mărime de 32,5 mil. EURO;

• S.A. „CET-Nord", în mărime de 5,4 mil. EURO.

TOTAL general: 1 852,9 mil. lei împrumuturi recreditate, din care circa 37,2 mil. lei, 1,62 mil. dolari SUA și 1,1 mil. EURO reprezintă solduri cu termen expirat.

2. datorie pe împrumutul extern acordat sub garanția statului Î.S. „Moldtranselectro", în mărime de 0,86 mil. dolari SUA (15,5 mil. lei), ce reprezintă sold cu termen expirat.

Este de remarcat că, neachitarea obligațiilor față de instituțiile financiare pe creditele interne și externe creează o situație dificilă privind independența financiară a entităților economice. Totodată, neachitarea obligațiilor pe creditele acordate sub garanția statului, precum și cele recreditate generează riscul fiscal (financiar) de stingere a datoriilor din contul surselor bugetului de stat.

III. Informația privind volumul defalcărilor și dividendelor transferate în bugetul de stat de întreprinderile de stat și societățile comerciale. Venituri încasate în rezultatul privatizării proprietății de stat

Potrivit rectificărilor la Legea bugetului de stat pentru anul 2021 nr.258/2020, adoptate prin Legea nr.45/2021, pentru rezultatele obținute în anul 2020 de către întreprinderile de stat și societățile comerciale cu capital de stat, au fost prevăzute venituri ce urmau a fi încasate în anul 2021 la bugetul de stat sub formă de defalcări și dividende în sumă de 47,5 *mil. lei* și respectiv, *52,0 mil. lei (total - 99,5 mil. lei).*

Conform datelor Trezoreriei de Stat, pentru rezultatele obținute în anul 2020, întreprinderile de stat au transferat, *la situația din 31.12.2021*, la bugetul de stat *defalcări în valoare totală de 47,55 mil.lei*, sau 100,1% conform rectificărilor la Legea bugetului de stat pentru anul 2021, iar societățile pe acțiuni au transferat *dividende în mărime de 52,63 mil.lei*, sau 101,2% conform rectificărilor la Legea bugetului de stat pentru anul 2021 *(total – 100,18 mil. lei)*. Societățile cu răspundere limitată cu capital

de stat nu au efectuat plăți în bugetul de stat sub formă de dividende, întrucât au înregistrat pierderi nete din activitate în anul 2020. De asemenea, societățile pe acțiuni cu cota statului în capitalul social mai mică de 50% nu au achitat acționarilor dividende din profitul net obținut în anul 2020.

Cele mai mari defalcări/ dividende din profitul net obținut în anul 2020 au fost transferate către:

➢ defalcări: Î.S. „Nodul Hidroenergetic Costești" – 12,2 mil. lei; I.S. „Fabrica de Sticlă din Chișinău" – 11,6 mil. lei; Î.S. Institutul de Geodezie, Prospecțiuni Tehnice si Cadastru „INGEOCAD"- 6,3 mil. lei; Î.S. „Radiocomunicații" – 2,3 mil. lei, întreprinderile de stat din ramura silviculturii (cumulativ) – 1,2 mil. lei; Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău" – 2,1 mil. lei, Î.S. „Centrul de Stat pentru Atestarea si Omologarea Produselor de uz Fitosanitar si a Fertilizanților" - 1,4 mil. lei și Î.S. „Direcția Servicii pentru Corpul Diplomatic" – 1,0 mil. lei;

➢ dividende: S.A. „Furnizarea Energiei Electrice Nord" – 25,7 mil. lei; S.A. „EnergoCom" – 12,2 mil. lei; S.A. pentru achiziționarea, prelucrarea și livrarea metalelor feroase și neferoase „Metalferos" -5,4 mil. lei; S.A. „Barza Albă" – 1,8 mil. lei; S.A. „Combinatul de Vinuri Cricova" – 1,7 mil. lei și S.A. „Cartuș" – 1,3 mil lei.

Suplimentar, se informează că, la situația din 31.12.2021, la plata defalcărilor în bugetul de stat pentru rezultatele anului 2020, înregistrează **restanță:** Î.S. „Administrația de Stat a Drumurilor" (76,1 mii lei); Î.S. Editura Didactica de Stat „Lumina" (244,9 mii lei) și Î.S. „Stațiunea Tehnologica pentru Irigare Bender" (575,5 mii lei).

Potrivit rectificărilor la Legea bugetului de stat pe anul 2021, au fost prevăzute venituri ce urmau a fi încasate la bugetul de stat din privatizarea proprietății publice de stat, în mărime de 200,0 mil. lei. Conform datelor Trezoreriei de stat, la situația din 31.12.2021 în bugetul de stat au fost încasate mijloace bănești în rezultatul privatizării proprietății statului în sumă totală de 137,6 mil. lei (cu excepția vânzării pachetului de acțiuni nou-emise de banca de importanță sistemică), rata îndeplinirii sumei prognozate fiind de 68,8 la sută. Suplimentar, la situația din 31.12.2021, în bugetul de stat, în rezultatul privatizării proprietății de stat, a fost încasat impozit privat în mărime de 0,7 mil. lei.

V. Auditul extern și inspectarea financiară

Cu referire la inspectarea financiară a activității economico-financiare a entităților economice cu proprietate de stat, se menționează că în semestru I al anului 2021, Inspecția Financiară a efectuat:

- 9 inspectări tematice la întreprinderile de stat;

- 2 inspectări complexe la întreprinderile de stat;

- 4 inspectări tematice la societățile comerciale cu cota statului.

În cadrul inspectărilor financiare au fost depistate iregularități și încălcări ale legislației în vigoare din domeniul financiar-contabil, precum și în domeniul retribuirii

muncii. Dintre cele mai frecvente încălcări se remarcă:

- atribuirea unor cheltuieli și costuri la cheltuieli ordinare și necesare a întreprinderii, care nu țin de activitatea de antreprenoriat, ce duc la micșorarea profitului și diminuarea defalcărilor în bugetul de stat (cheltuieli legate de amortizarea și de întreținerea mijloacelor de transport, cheltuieli legate de salarizare, admiterea cheltuielilor neregulamentare legate de sponsorizări și donații);
- completarea neregulamentară a foilor de parcurs la mijloacele de transport;
- admiterea lipsurilor bunurilor materiale, precum și neînregistrarea în evidența contabilă a patrimoniului public;
- admiterea creanțelor cu termenul de prescripție expirat și nerecuperarea acestora în termenul stabilit de Codul Civil;
- neefectuarea la finele anului a inventarierii datoriilor și creanțelor, neasigurând astfel confirmarea veridicității datelor contabile și situațiilor financiare;
- ratarea veniturilor în urma neîncheierii contractelor pentru darea în arendă/locațiune a patrimoniului public sau încheierii contractelor la prețuri diminuate comparativ cu cuantumul minim stabilit; încheierea acordurilor adiționale privind prelungirea termenelor de locațiune a unor suprafețe ale activelor neutilizate, fără acordul prealabil al fondatorului;
- casarea bunurilor uzate raportate la mijloace fixe, în lipsa autorizației de casare din partea fondatorului;
- lipsa regulamentelor interne privind modalitatea de organizare și desfășurare a achizițiilor de bunuri, materiale și servicii etc.

Despre acțiunile întreprinse întru înlăturarea încălcărilor depistate, entitățile urmează să informeze în scris Inspecția Financiară, în termenii prescrișI în actele de control, cu prezentarea documentelor confirmative. De asemenea, rezultatele inspectărilor financiare sunt remise fondatorului/acționarului majoritar corespunzător al entității economice cu capital de stat, pentru întreprinderea măsurilor cuvenite conform competenței.

De asemenea, se comunică că art. 11 alin. (1) al Legii nr.246/2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală (în continuare Legii nr.246/2017) prevede că *situațiile financiare anuale ale întreprinderilor de stat sunt supuse auditului extern obligatoriu, iar situațiile financiare anuale ale întreprinderilor municipale sunt supuse auditului extern obligatoriu în cazul în care acestea fac parte din categoria entităților mijlocii, a entităților mari sau a entităților de interes public, în corespundere cu legislația contabilă,* precum și art.88 alin.(1) al Legii nr.1134/1997 privind societățile pe acțiuni (în continuare Legii nr.1134/1997) care prevede că *auditul obligatoriu al situațiilor financiare anuale se efectuează la entitatea de interes public și la societatea în care cota statului depășește 50% din capitalul social.*

În această ordine de idei, s-a estimat că auditului obligatoriu al situațiilor financiare *pentru anul 2020*, în temeiul art.11 alin. (1) al Legii nr.246/2017 și art. 88 alin. (1) din Legea nr.1134/1997, urmau a fi supuse 151 întreprinderi de stat și 32

societăți pe acțiuni cu capital integral sau majoritar de stat care au fost supuse monitoringului economico-financiar pentru anul 2019 efectuat de către Ministerul Finanțelor.

În același timp, conform art.3 alin.(1) al Legii contabilității și raportării financiare nr.287/2017 (în continuare Legii nr.287/2017), întreprinderea de stat sau societatea pe acțiuni în care cota statului depășește 50% din capitalul social care este entitate mare, face parte din categoria *entităților de interes public*.

La rândul său, potrivit prevederilor art.4 alin.(4) al Legii nr.287/2017, entitatea mare este entitatea care, la data raportării, depășește limitele a două dintre următoarele criterii:

a) totalul activelor – 318000000 de lei;

b) veniturile din vînzări – 636000000 de lei;

c) numărul mediu al salariaților în perioada de gestiune – 250.

În acest sens, conform indicatorilor înregistrați la 31.12.2019, s-a estimat că auditului obligatoriu al situațiilor financiare pentru anul 2020 urmau a fi supuse în total *12 entități de interes public* (4 întreprinderi de stat și 8 societăți pe acțiuni în care cota statului depășește 50% din capitalul social).

Astfel, potrivit prevederilor art.7 alin.(2) lit.n) al Legii nr.246/2017 și art.68 alin.(6) al Legii nr.1134/1997, Ministerului Finanțelor, la situația din 31 decembrie 2021, au fost prezentate copiile rapoartelor de audit (47 total) aferente situațiilor financiare pentru anul 2020 a:

- 28 societăți pe acțiuni, din care 8 societăți pe acțiuni care corespund criteriilor de entitate de interes public;

- 19 întreprinderi de stat, din care 3 întreprinderi de stat care corespund criteriilor de entitate de interes public (Î.S. „Calea Ferată" nu a efectuat auditul situațiilor financiare pentru anul 2020).

În conformitate cu concluziile emise în rapoartele de audit recepționate de Ministerul Finanțelor se comunică că: pentru situațiile financiare la 6 întreprinderi de stat și 15 societăți pe acțiuni în care cota statului depășește 50% din capitalul social, a fost emisă *opinia auditorului fără rezerve*; pentru situațiile financiare la 10 întreprinderi de stat și 12 societăți pe acțiuni în care cota statului depășește 50% din capitalul social s-a emis *opinia auditorului cu rezerve*. Totodată, la o întreprindere de stat în raportul auditorului se menționează despre imposibilitatea emiterii unei opinii, iar la 3 entități cu capital de stat (2 întreprinderi de stat și o societate pe acțiuni) în raportul auditorului nu se reflectă concluzia cu privire la opinie.

Totodată, se estimează că auditului obligatoriu al situațiilor financiare *pentru anul 2021*, în temeiul art.11 alin. (1) al Legii nr.246/2017 și art. 88 alin. (1) din Legea nr.1134/1997, urmează a fi supuse 126 întreprinderi de stat și 32 societăți pe acțiuni cu capital integral sau majoritar de stat care au fost supuse monitoringului economico-financiar pentru anul 2020 efectuat de către Ministerul Finanțelor.